

ประมวล

คำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนด
ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

ประมวลคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนด
ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

คำนำ

ด้วยกรมส่งเสริมสหกรณ์มีนโยบายให้รวบรวมคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ ตลอดจนแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่น เพื่อจัดพิมพ์เผยแพร่สำหรับการแนะนำส่งเสริม และเป็นแนวทางในการดำเนินงานของสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมายจึงได้แต่งตั้งคณะทำงานจัดทำประมวลคำสั่ง ระเบียบ คำแนะนำ และหลักเกณฑ์แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับสหกรณ์ เพื่อพิจารณาแนวทางและดำเนินการรวบรวมคำสั่ง ระเบียบ ประกาศ คำแนะนำ ข้อกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับส่งเสริม แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ รวมทั้งในส่วนที่ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินงานของสหกรณ์ที่ยังคงถือใช้ในปัจจุบันและอยู่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยคัดแยกเป็นหมวดหมู่ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เกิดความชัดเจน และสะดวกต่อการนำไปใช้ในการค้นหาและอ้างอิง

กรมส่งเสริมสหกรณ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าประมวลคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เล่มนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ปฏิบัติงาน และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับงานสหกรณ์ ตลอดจนผู้สนใจที่จะศึกษาสำหรับนำไปใช้ในการปฏิบัติงานต่อไป

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย
กรมส่งเสริมสหกรณ์
สิงหาคม ๒๕๕๙

สารบัญ

หน้า

หมวด ๑ การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

การแต่งตั้งและมอบอำนาจ

- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๓๗/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ๑
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ ๓
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๕๕๖/๒๕๕๐ เรื่อง มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ๔
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๑/๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ๕
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๔/๒๕๕๔ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ๖
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่อง มอบอำนาจในการรับทราบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนนายทะเบียนสหกรณ์ ๙
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๕๗๗๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ เรื่อง มอบอำนาจการให้ความเห็นชอบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ๑๒
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๕๗๗๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ เรื่อง มอบอำนาจการให้ความเห็นชอบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ๑๓

การกำกับดูแลสหกรณ์

- การตรวจสอบการสหกรณ์** ๑๔
- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ๑๕
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๔/๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบการสหกรณ์ ๑๙
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยผู้ตรวจสอบการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙ ๒๔
- การฟ้องคดีแทน/การสั่งการให้แก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์** ๒๖
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การกระทำการหรืองดเว้นกระทำการจนทำให้สหกรณ์เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือของสมาชิก ๒๗
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การดำเนินการกรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย ๒๘
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๓๒๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ เรื่อง การปฏิบัติกรณีกระทำโดยทุจริตต่อสหกรณ์ ๓๐
- การช่วยเหลือดำเนินการกิจการของสหกรณ์** ๔๕
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินการกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ๔๖
- ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่การส่งเสริมกำกับและดูแลสหกรณ์ของข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๔ ๔๙
- การอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์** ๕๑
- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ ๕๒

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ข้อกำหนดของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ ที่ ๑/๒๕๔๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรับเรื่องอุทธรณ์

๕๓

หมวด ๒ สหกรณ์

การจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์

๕๗

- กฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ตามโครงการบ้านมั่นคง พ.ศ. ๒๕๔๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๔๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนสหกรณ์และรับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์แก้ไข พ.ศ. ๒๕๔๗
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยคุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจ หรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๐๐๒ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดชื่อชุมนุมสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๙๓๗๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การกำหนดชื่อที่จะใช้ในการจดทะเบียนสหกรณ์

๕๙

๖๐

๖๔

๖๕

๖๗

๖๙

๗๑

๘๓

๘๔

สมาชิกสหภาพ

๘๕

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสหภาพได้
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๔๙/๒๕๕๒ เรื่อง การจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์ กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสหภาพตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๘๖

๘๗

ข้อบังคับและการแก้ไขเพิ่มเติม

๙๗

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ ๒๗๘/๒๕๔๙ เรื่อง ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดเรื่อง การจ่ายเงินค่าหุ้นในกรณีที่ขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ไว้ในข้อบังคับ
- คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจ่ายเงินค่าหุ้นกรณีสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๔๙

๙๙

๑๐๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์เพื่อใช้ในการจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๕	๑๐๒
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการดำเนินการของสหกรณ์ กรณีความในข้อบังคับ สหกรณ์ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์หรือขัด หรือแย้งกันเอง พ.ศ. ๒๕๔๔	๑๐๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๐๖
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับชุมนุมสหกรณ์เกี่ยวกับการ กำหนดการออกเสียงของผู้แทนสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗	๑๐๘
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ เรื่อง ยกเลิกหนังสือเวียนและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ (การกำหนดแผนดำเนินงานของสหกรณ์)	๑๐๙
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๘๔๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๐ เรื่อง การกำหนดข้อบังคับในการขยายท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์ เครดิตยูเนียน	๑๑๑
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๒๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ตอบข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขยายท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์	๑๑๓
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง การรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการ	๑๑๔
- ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยข้อหารือการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖	๑๑๕
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๕๗๔๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอหารือแนวทางการดำเนินงานและการวินิจฉัยข้อบังคับ ของสหกรณ์	๑๑๘

การดำเนินงานของสหกรณ์

อำนาจระทำการ	๑๑๙
- การรับฝากเงินของสหกรณ์	๑๑๙
๑ ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์	๑๒๒
๑ คำแนะนำ การจัดทำระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากประจำและเงินฝากประจำที่ได้รับการยกเว้นภาษี	๑๒๓
๑ หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๐/๖๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๑ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยเรื่องเงินฝาก	๑๒๗
๑ หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๒๔๑๘ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงิน จากสหกรณ์อื่น (เห็นชอบร่างระเบียบ)	๑๔๓

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจาก สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์	๑๔๔
- การให้สหกรณ์กู้ยืมเงิน	
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๔๒ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน	๑๔๙
- เรื่องอื่นๆ	
● คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่อง ให้สหกรณ์แก้ไขดำเนินการตามนโยบาย จัดระเบียบรถแท็กซี่	๑๕๓
● ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการยกเลิกตราประทับ ตามข้อแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย	๑๕๔
● ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำแนะนำการผลิตหรือจัดหาปุ๋ยไผ่ขาย ของสหกรณ์	๑๕๕
● คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการยืมเงินทดรองจ่าย ขึ้นถือใช้	๑๕๗
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๗๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์จะดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่าย แก่สมาชิก	๑๖๑
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่าย (เพิ่มเติม)	๑๖๓
● คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การออกตัวสัญญาใช้เงินสำหรับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔	๑๖๕
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ เรื่อง การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ มีลักษณะอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติ ประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕	๑๖๗
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๔๓๖๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๓ เรื่อง แจ้งหลักเกณฑ์การกระทำการเป็นผู้รับประกันภัย โดยมีได้รับใบอนุญาต ของกรมการประกันภัย	๑๖๙
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๔๓๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๔๕ เรื่อง ห้ามสหกรณ์ดำเนินธุรกิจประกันชีวิต	๑๗๐
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๐๔๖๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๔๗ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์	๑๗๒
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๙๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การดำเนินธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายของสหกรณ์	๑๗๓
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๐๐๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียน	๑๗๔

● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๑๐๒ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดงวดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน	๑๗๖
● หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๕๓๒ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง บริษัทเอกชนขอเช่าพื้นที่บนที่ดินของสหกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจ	๑๗๘
● ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง วิธีการจ่ายเงิน ค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว การใช้จ่ายและการเก็บ รักษาเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒)	๑๘๐
● หนังสือกรมการประกันภัย ที่ พณ ๐๕๐๓/๔๓๓๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ตอบข้อหารือ (การประกอบธุรกิจประกันชีวิต)	๑๘๑
● หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๑๒๐๑/ว ๑๖๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ เรื่อง ขอให้กรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของส่วนราชการไปประชุมประจำเดือนได้โดยไม่ถือเป็นวันลา	๑๘๓
วงเงินกู้ยืมและค้ำประกันของสหกรณ์	๑๘๔
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงิน การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์	๑๘๕
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์	๑๘๙
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๑๑๕/๒๕๔๗ เรื่อง ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์	๑๙๐
การดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง	๑๙๑
- กฎกระทรวง ว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐	๑๙๒
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตราการดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องของสหกรณ์	๑๙๕
คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์	๑๙๖
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์	๑๙๗
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ขออนุญาตวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอน คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ	๒๐๑
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ ประเด็นปัญหาและแนวทางปฏิบัติวาระการดำรง ตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒	๒๐๕
ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์	๒๒๔
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ	๒๒๕
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖	๒๒๖
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๙๕๙๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ผู้ตรวจสอบกิจการส่งรายงานตรวจสอบต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์	๒๓๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์

๒๓๒

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๔ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เรื่อง การประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

๒๓๓

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๒๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การใช้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒๓๕

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๙๖๑๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เรื่อง ตอบข้อหารือเรื่องการเพิ่มวาระการประชุมใหญ่ของสหกรณ์โดยสมาชิก ในวันประชุมใหญ่

๒๓๗

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๐๙๖๓๙ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการรับรองรายงานการประชุม

๒๓๘

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๔๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมใหญ่ของสหกรณ์)

๒๔๐

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

๒๔๒

- กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (การจ่ายเงินปันผลตามหุ้น)

๒๔๔

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๔๐๖/ว.๒๕๗๕๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ เรื่อง คำแนะนำวิธีปฏิบัติกรณีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน

๒๔๖

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๒๕ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๔๕ เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ถอนค่าหุ้นคืน

๒๔๘

- หนังสือสำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร ที่ กษ ๐๒๑๖/๑๒๙๗๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์

๒๔๙

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๖/๔๕๔๔ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่อง คำวินิจฉัยการลงมติของที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ (กรณีไม่เห็นด้วยกับการจัดสรรกำไรสุทธิ)

๒๕๐

- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่ประสงค์ จะผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสมบางส่วน พ.ศ. ๒๕๔๙

๒๕๒

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๑๓๗๖๔ ลงวันที่ ๔ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์การเกษตรกรณีมีรายได้ค้างรับ

๒๕๕

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๐๙๒๑๕ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์

๒๕๗

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๓๔๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง การกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ของสหกรณ์

๒๕๘

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๕/๔๐๑๖ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ชักข้อแนะแนวทางปฏิบัติในการอนุมัติค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนการถือหุ้นของสมาชิก

๒๖๐

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

การฝากหรือลงทุนของสหกรณ์

๒๖๑

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ๒๖๓
 - หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๓๖๒๒ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่อง การลงทุนในหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้ความเห็นชอบ ๒๖๕
 - หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ๒๖๙
 - หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง การลงทุนของสหกรณ์ตามโครงการธนาคารสหกรณ์ในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ๒๗๑
 - หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ กษ ๐๒๑๕/๖๒๕๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เรื่อง ขอความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ถือหุ้นในบริษัทร่วมทุน ๒๗๖
 - หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๓ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่อง การส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์ ๒๗๗
 - หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๕๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การลงทุนในสลากออมสินพิเศษ ๕ ปี ๒๗๙
 - หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ในสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ๒๘๐
 - หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๕๗๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการนิสหกรณ์นำเงินไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ ๒๘๑
 - หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๐๑๙๔ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การลงทุนตามโครงการศูนย์ธุรกิจบริการชุมชนสหกรณ์ร่วมกับบริษัทเอกชน ๒๘๓
- การแยกสหกรณ์** ๒๘๔
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวิธีการพิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน ลิขสิทธิ์ และความรับผิดชอบของสหกรณ์ ๒๘๕

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

หมวดที่ ๓ การเลิกและชำระบัญชีสหกรณ์

การเลิกสหกรณ์

๒๔๙

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง อัตราเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ในกรณีเลิกสหกรณ์ ๒๔๙๐
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๔๙๐ ลงวันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การสั่งเลิกสหกรณ์ ๒๔๙๑

การชำระบัญชีสหกรณ์

๒๔๙๒

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๔๖/๒๕๔๖ เรื่อง ให้ผู้ชำระบัญชีสหกรณ์ดำเนินการชำระบัญชีตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ ๒๔๙๕
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๓๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี ๓๑๖

หมวด ๑
การกำกับและส่งเสริมสหกรณ์

การแต่งตั้งและมอบอำนาจ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้...

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้...

มาตรา ๑๕ ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์

ให้นายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่าเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

การแต่งตั้งในวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๖ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับจดทะเบียน ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปตามบทแห่งพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

(๒) กำหนดระบบบัญชีและมาตรฐานการสอบบัญชีตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่นๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

(๔) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้ง การดำเนินงาน หรือฐานะการเงินของสหกรณ์

(๕) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของสหกรณ์ หรือให้เลิกสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก

(๖) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์

(๗) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

(๘) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

(๙) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือ ตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

บรรดาอำนาจของนายทะเบียนสหกรณ์ในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติ หรือดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้ นายทะเบียนสหกรณ์อาจมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายให้ปฏิบัติการแทนได้

การมอบอำนาจตามวรรคสองให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๓๗/๒๕๕๓ ลง ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

นายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕ ลง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง แต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๕๕๖/๒๕๕๐ ลง ณ วันที่ ๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๑/๒๕๕๕ ลง วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๔/๒๕๕๕ ลง วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๕ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐ เรื่อง มอบอำนาจในการรับทราบระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์แทนนายทะเบียนสหกรณ์

การส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๕๗๗๕ ลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๙ เรื่อง มอบอำนาจการให้ความเห็นชอบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๓๗/๒๕๕๓

เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

โดยที่ได้มีการประกาศใช้พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ เป็นผลให้มีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตำแหน่งข้าราชการและอำนาจหน้าที่ของหน่วยงานภายในกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ฉะนั้น เพื่อให้การปฏิบัติราชการของข้าราชการกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้มีหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการตรวจสอบและการบริหารงานตรวจสอบบัญชีสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเรียบร้อย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๕๔๔/๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๕ และแต่งตั้งข้าราชการพลเรือนสามัญในสังกัดกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ซึ่งดำรงตำแหน่งต่อไปนี้ เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

- (1) อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (2) รองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์
- (3) นักวิชาการตรวจสอบบัญชีเชี่ยวชาญ
- (4) ผู้อำนวยการสำนัก
- (5) ผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
- (6) หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์
- (7) นักวิชาการตรวจสอบบัญชี ระดับปฏิบัติการขึ้นไป
- (8) เจ้าพนักงานตรวจสอบบัญชี ระดับปฏิบัติงานขึ้นไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(ลงนาม) อีระ วงศ์สมุทร

(นายอีระ วงศ์สมุทร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕

เรื่อง แต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์

เพื่อให้การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ สอดคล้องกับหน่วยงานและตำแหน่งข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่กำหนดขึ้นใหม่ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ สมควรยกเลิกคำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์เดิม และมีคำสั่งแต่งตั้งขึ้นใหม่

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ข้อ ๒ แต่งตั้งให้ข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์

- (๑) รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - (๒) ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์
 - (๓) ผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์
 - (๔) ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๒
 - (๕) สหกรณ์จังหวัด
- ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๕

สมชาย ชาญณรงค์กุล
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๕๕๖/๒๕๕๐

เรื่อง มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

โดยที่กฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของ นายทะเบียนสหกรณ์ไว้ นั้น

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) และมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงาน ส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ และสหกรณ์จังหวัด ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนี้

๑. รับรายงานและตรวจสอบเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์
๒. ดำเนินการและสั่งการตามอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์ที่กำหนดในข้อ ๖ ของกฎกระทรวง ว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐
๓. ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ตามข้อ ๑ และ ๒ เฉพาะสหกรณ์ ที่อยู่ในพื้นที่รับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สั่ง ณ วันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๐

สุพัตรา ธนเสนีวัฒน์
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕

เรื่อง มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ และสมควรมอบหมายให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ตามคำสั่งดังกล่าว มีอำนาจปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ต่อไป

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๔ เรื่อง มอบหมายให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

ข้อ ๒ ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๓๐/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ มีอำนาจในการสั่ง การอนุญาต การอนุมัติในการปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ได้ ในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากรองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายให้กำกับดูแลสำนักส่งเสริมและพัฒนสหกรณ์ มีอำนาจปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑.๑) ออกระเบียบ หรือคำสั่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๔)

(๑.๒) วินิจฉัยการตีความในข้อบังคับตามมาตรา ๔๕

(๑.๓) ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ตามอำนาจหน้าที่ที่นายทะเบียนสหกรณ์พึงปฏิบัติ หรือดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ เว้นแต่เรื่องที่ป็นนโยบายหรือเรื่องที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้มอบหมายให้รองนายทะเบียนสหกรณ์อื่น ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ ปฏิบัติการแทนแล้ว

(๒) รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมและพัฒนสหกรณ์ มีอำนาจปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๒.๑) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๓๔ (๒) รวมทั้งกำหนดแบบการขอจดทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๓๕

(๒.๒) แต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๓) รวมทั้งกำหนดหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ตามมาตรา ๑๙

(๒.๓) ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑

(๒.๔) กำหนดแบบรายงานการชำระบัญชีตามมาตรา ๔๕ วรรคแรก

(๒.๕) กำหนดอัตราเงินปันผลตามหุ้นซึ่งชำระแล้วสำหรับสหกรณ์ที่เลิกตามมาตรา ๔๖ (๒)

(๒.๖) กำหนดแบบคำขอจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ใหม่โดยควบเข้ากันตามมาตรา ๙๓

(๒.๗) กำหนดวิธีการแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิและความรับผิดชอบของสหกรณ์ตามมาตรา ๙๖ วรรคสาม

(๒.๘) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๓.) รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ มีอำนาจปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเขตตรวจราชการ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๓.๑) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๒ (๔)

(๓.๒) แต่งตั้งคณะกรรมการชั่วคราวตามมาตรา ๒๔

(๓.๓) แต่งตั้งสมาชิกสหกรณ์เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์แทนตำแหน่งที่ว่างตามมาตรา ๒๕

(๓.๔) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๔.) รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๒ หรือสหกรณ์จังหวัด มีอำนาจปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์เฉพาะสหกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๒ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ในกรณีดังต่อไปนี้

(๔.๑) ส่งเสริมแนะนำ และกำกับดูแลสหกรณ์ให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และกฎหมายอื่น ตามมาตรา ๑๖ (๑)

(๔.๒) แต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๓)

(๔.๓) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบ หรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้ง การดำเนินงานหรือฐานะการเงินของสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๔)

(๔.๔) สั่งให้ระงับการดำเนินงานทั้งหมดหรือบางส่วนของสหกรณ์ ถ้าเห็นว่าสหกรณ์กระทำหรือดเนินการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิกตามมาตรา ๑๖ (๕)

(๔.๕) พิจารณารายงานการตรวจสอบของผู้ตรวจการสหกรณ์ตามมาตรา ๑๙

(๔.๖) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ปฏิบัติการตามมาตรา ๒๒ (๑) (๒) และ (๓)

(๔.๗) รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สหกรณ์ตามมาตรา ๓๗ และแจ้ง คำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘

(๔.๘) สั่งให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้อง ในกรณีเห็นว่ารายการที่เกี่ยวข้องกับคำขอหรือรายการในข้อบังคับสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นไม่ถูกต้อง หรือยังมิได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ ตามมาตรา ๓๖ วรรคสอง

(๔.๙) แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๗๕ วรรคสองและวรรคสาม

(๔.๑๐) สั่งเลิกสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๕) และมาตรา ๗๑

(๔.๑๑) ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๑๖ (๖)

(๔.๑๒) สั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย เข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ทั้งหมดหรือบางส่วนตามมาตรา ๒๓

(๔.๑๓) รับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับตามมาตรา ๔๔

(๔.๑๔) ให้ความเห็นชอบระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการรับฝากเงินและให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินตามมาตรา ๔๖ (๕), (๔)

(๔.๑๕) ให้ความเห็นชอบวงเงินกู้ยืมหรือการค้าประกันของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๗

(๔.๑๖) แจ้งและเรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๕๕ วรรคแรกและวรรคท้าย

(๔.๑๗) ให้ความเห็นชอบซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดว หรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๒ (๖)

(๔.๑๘) รับและเก็บรักษาสำเนาทะเบียนสมาชิก สำเนาทะเบียนหุ้นของสหกรณ์และรายงานการเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนตามมาตรา ๖๔

- (๔.๑๙) รับและเก็บรักษาสำเนารายงานประจำปีและงบดุลของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๗
- (๔.๒๐) รับทราบการเลิกสหกรณ์และปิดประกาศการเลิกสหกรณ์ตามมาตรา ๗๐
- (๔.๒๑) ให้ความเห็นชอบการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง
- (๔.๒๒) จัดทะเบียนผู้ชำระบัญชีและปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๕ วรรคสี่
- (๔.๒๓) กำหนดค่าตอบแทนของผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๕ วรรคท้าย
- (๔.๒๔) รับวางเงินจากผู้ชำระบัญชีและจัดส่งเงินที่เจ้าหนี้ไม่รับให้สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามมาตรา ๘๔
- (๔.๒๕) รับทราบรายงานของผู้ชำระบัญชีและสั่งให้ผู้ชำระบัญชีแก้ไขข้อบกพร่องตามมาตรา ๘๕
- (๔.๒๖) ให้ความเห็นชอบการโอนทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชีในกรณีที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง
- (๔.๒๗) ให้ความเห็นชอบรายงานการชำระบัญชีของผู้ชำระบัญชีและถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนตามมาตรา ๘๗ วรรคสอง
- (๔.๒๘) รับมอบสมุดบัญชีและเอกสารที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วจากผู้ชำระบัญชีและรักษาสมุดบัญชีและเอกสารตามมาตรา ๘๘
- (๔.๒๙) ให้ความเห็นชอบการควบสหกรณ์ตามมาตรา ๙๐
- (๔.๓๐) รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ควบเข้ากันเป็นสหกรณ์ใหม่ และถอนชื่อสหกรณ์เดิมที่ได้ควบเข้ากันออกจากทะเบียนตามมาตรา ๙๔
- (๔.๓๑) เรียกประชุมใหญ่ หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกอันเนื่องมาจากการร้องขอของสมาชิกให้แยกสหกรณ์ตามมาตรา ๙๖ วรรคท้าย
- (๔.๓๒) วินิจฉัยเรื่องขอแยกสหกรณ์ กรณีที่ประชุมใหญ่มีมติไม่เห็นชอบให้แยกสหกรณ์แต่สมาชิกลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ตามมาตรา ๙๗
- (๔.๓๓) รับจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์ตามมาตรา ๑๐๓
- (๔.๓๔) รับจดทะเบียนเปลี่ยนฐานะจากกลุ่มเกษตรกรเป็นสหกรณ์ตามมาตรา ๑๒๒
- (๔.๓๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย
- ข้อ ๓ ในกรณีที่รองนายทะเบียนสหกรณ์ตามข้อ ๒ (๑) ไม่อยู่หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้มอบหมายให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากรองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์คนอื่นปฏิบัติหน้าที่นั้นแทน
- ข้อ ๔ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕

สมชาย ชาญณรงค์กุล
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๑๔/๒๕๕๘

เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงคำสั่งมอบอำนาจการปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้การปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นไปโดยเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพการณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ วรรคสอง มาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำสั่งไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรื่อง มอบอำนาจหน้าที่ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ ๒ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้ง มีอำนาจในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติในการปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ได้รับมอบอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งจากอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑.๑) กำหนดระบบบัญชี มาตรฐานการสอบบัญชี ตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบการทำบัญชีและแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๒) มาตรา ๖๕ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๙ วรรคสอง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕

(๑.๒) จัดทำรายงานประจำปีแยกตามประเภทสหกรณ์ เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๓)

(๑.๓) กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๓

(๑.๔) ออกระเบียบ คำแนะนำ คำสั่ง หรือประกาศ เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๔) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบกิจการ รวมทั้งหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการเงินการบัญชี การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร

(๒) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งจากรองอธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ และปฏิบัติการแทนนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรกรุงเทพมหานครในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบตามที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์มอบหมาย ในกรณีดังต่อไปนี้

(๒.๑) พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๓) มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นเร่งด่วนและอยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ (๓) (๓.๑) และข้อ ๒ (๔) (๔.๑)

(๒.๒) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๓) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชีมีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ สำหรับสหกรณ์ที่อยู่ในกำกับดูแลของสำนักมาตรฐานการบัญชีและการสอบบัญชี ในกรณีดังต่อไปนี้

(๓.๑) พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ (๓) มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๕

(๓.๒) รับทราบรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๙ มาตรา ๑๐๕

(๓.๓) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๔) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑-๙ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๔.๑) พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ (๓) มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๒๑ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕

(๔.๒) รับทราบรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๙ มาตรา ๑๐๕ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕

(๔.๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบและรับรองงบดุลของผู้ชำระบัญชีตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๗ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔

(๔.๔) รับทราบงบดุลของผู้ชำระบัญชีที่ผู้สอบบัญชีรับรองและที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้วรวมทั้งอนุมัติงบดุลของผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่ประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐

(๔.๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

(๕) พนักงานเจ้าหน้าที่ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์ที่ ๑๐ มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ และปฏิบัติการแทนนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกร กรุงเทพมหานคร ดังนี้

(๕.๑) พิจารณาแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและกลุ่มเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๖ (๓) มาตรา ๖๙ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๒๑ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕

(๕.๒) รับทราบรายงานการสอบบัญชีของสหกรณ์ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยและกลุ่มเกษตรกร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๙ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๑๔ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๒๕

(๕.๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชี เพื่อตรวจสอบและรับรองงบดุลของผู้ชำระบัญชีตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๗ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔

(๕.๔) รับทราบงบดุลของผู้ชำระบัญชีที่ผู้สอบบัญชีรับรองและที่ประชุมใหญ่อนุมัติแล้ว รวมทั้งอนุมัติงบดุลของผู้ชำระบัญชี ในกรณีที่ประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๐ และรับทราบงบดุลที่ผู้สอบบัญชีอนุมัติ ในกรณีที่ประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุมตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๔๗ มาตรา ๓๔

(๕.๕) ปฏิบัติงานอื่นตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ข้อ ๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แต่งตั้งปฏิบัติงานในการตรวจสอบการดำเนินงานและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามพระราชบัญญัติ

สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ (๔) และให้มีอำนาจปฏิบัติการตาม พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๒๔ และมาตรา ๑๒๕

ข้อ ๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๒ (๓) (๔) และ (๕) รายงานข้อบกพร่องหรือข้อสังเกตที่ตรวจพบจากการตรวจสอบบัญชีหรือการกำกับสหกรณ์ เพื่อเสนอให้นายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๒ หรือสหกรณ์จังหวัดที่รับผิดชอบสหกรณ์นั้น พิจารณาตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๒๒

ข้อ ๕ บรรดาระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ และหนังสือเวียนที่เกี่ยวข้อง ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ในเรื่องมอบอำนาจให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่คำสั่งฉบับนี้ใช้บังคับ ให้ยังคงถือใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งฉบับนี้จนกว่าจะมีระเบียบ คำสั่ง คำแนะนำ และหนังสือเวียน ที่ออกตามคำสั่งฉบับนี้ใช้บังคับ

ข้อ ๖ คำสั่งนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๓๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๕

วันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๐

เรื่อง มอบอำนาจในการรับทราบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนนายทะเบียนสหกรณ์

เรียน สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๕๓๙ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๖ นายทะเบียนสหกรณ์ ได้มอบอำนาจในการรับทราบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แก่สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวได้อ้างอิงคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๙๒/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๕ จึงได้ยกเลิกไปแล้ว ทำให้หนังสือมอบอำนาจดังกล่าวไม่สามารถบังคับใช้ได้ ดังนั้นจึงยกเลิกความที่เกี่ยวข้องในหนังสือดังกล่าวทั้งหมด และให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ถือปฏิบัติในการรับทราบระเบียบต่างๆ แทนนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนี้

๑. ระเบียบอื่นใดที่กำหนดขึ้นถือใช้นอกเหนือจากมาตรา ๔๖ (๕) และ (๘) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดไว้ และข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดว่าจะต้องส่งให้นายทะเบียนสหกรณ์รับทราบด้วยทุกครั้ง เพื่อเป็นการลดขั้นตอนในการปฏิบัติราชการและเพื่อให้การบริหารงานของสหกรณ์เป็นไปอย่างรวดเร็ว อีกทั้งเพื่อลดการจัดเก็บเอกสารซ้ำซ้อน ให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้รับทราบระเบียบต่างๆ แทนนายทะเบียนสหกรณ์ สำหรับสำเนาระเบียบที่รับทราบแล้วนั้น ให้เก็บไว้เป็นหลักฐานในแฟ้มสหกรณ์ที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด

๒. การรับทราบระเบียบต่าง ๆ เป็นเพียงการรับทราบว่าสหกรณ์ได้กำหนดระเบียบเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเรื่องใดเรื่องหนึ่งไว้เป็นการเฉพาะ และตรวจสอบว่าการกำหนดระเบียบนั้น ๆ ไม่ขัดต่อข้อบังคับ กฎหมายสหกรณ์ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง แต่หากปรากฏในภายหลังว่าระเบียบนั้นๆ มีปัญหาในทางปฏิบัติหรือต้องวินิจฉัยจะต้องให้คณะกรรมการดำเนินการซึ่งเป็นผู้กำหนดระเบียบเป็นผู้วินิจฉัยหรือตีความระเบียบ เนื่องจากจะทราบเจตนารมณ์ในการกำหนดระเบียบต่างๆ โดยที่รองนายทะเบียนสหกรณ์หรือนายทะเบียนสหกรณ์จะสามารถพิจารณาได้เพียงว่าระเบียบนั้นๆ กำหนดขัดต่อข้อบังคับ กฎหมายสหกรณ์ หรือกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องหรือไม่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ลงนาม) สุพัตรา ธนเสนีวัฒน์

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

๔ ธันวาคม ๒๕๓๙

เรื่อง มอบอำนาจการให้ความเห็นชอบระเบียบต่างๆ ของสหกรณ์แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๙/๑๒๔๙๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๙

ด้วยข้อบังคับของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ได้กำหนดให้ขอความเห็นชอบระเบียบบางระเบียบต่อกรมส่งเสริมสหกรณ์ก่อน ซึ่งในปัจจุบันหากส่งระเบียบไปให้กรมส่งเสริมสหกรณ์เห็นชอบ หรือรับทราบ อาจทำให้การดำเนินงานของสหกรณ์เกิดความล่าช้า และไม่ต่อเนื่องอันจะเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาธุรกิจในการแข่งขัน ประกอบกับสหกรณ์จังหวัดมีประสบการณ์และใกล้ชิดกับสหกรณ์ ย่อมเห็นว่า ระเบียบที่สหกรณ์ขอถือใช้มีความเหมาะสมหรือไม่เพียงใดได้ชัดเจนกว่า

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การดำเนินงานของสหกรณ์เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และต่อเนื่อง จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดให้ความเห็นชอบระเบียบต่าง ๆ ของสหกรณ์ และชุมนุมสหกรณ์แทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์ดังกล่าว รวมทั้งการให้ความเห็นชอบระเบียบ หรือรับทราบระเบียบว่าด้วยเงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์ ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๙/๑๒๔๙๔ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๙ ด้วย

อนึ่ง ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควรจะมอบอำนาจต่อไปให้สหกรณ์จังหวัดปฏิบัติราชการแทนก็ให้กระทำได้ สำหรับสำเนาระเบียบที่ให้ความเห็นชอบแล้ว เห็นควรเก็บไว้เป็นหลักฐานที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัด ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) พีรรัตน์ อังกรรัตน์

(นางสาวพีรรัตน์ อังกรรัตน์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. (๐๒) ๒๔๒๕๐๔๒

โทรสาร (๐๒) ๒๔๒๖๐๗๔

การกำกับดูแลสหกรณ์

การตรวจการสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๘ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานของสหกรณ์ในระหว่างเวลาทำงานของสหกรณ์ได้ และให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ปฏิบัติการตามสมควร

ให้ผู้ปฏิบัติการตามวรรคหนึ่ง แสดงบัตรประจำตัวต่อผู้ซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด เมื่อตรวจสอบแล้วให้เสนอรายงานการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๓

นายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๘/๒๕๕๙ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ ลง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๙

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยผู้ตรวจการสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๓

โดยที่เป็นการสมควรที่จะกำหนดระเบียบว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ เพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงกำหนดระเบียบ แบบ วิธีการและการออกบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ เพื่อใช้แสดงเมื่อเข้าไปตรวจสอบในสำนักงานสหกรณ์ไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ให้ยกเลิกระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๐

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“ผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์” หมายความว่า นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี และพนักงานเจ้าหน้าที่

ข้อ ๕. ให้นายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ได้รับมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ในการแต่งตั้งผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ เป็นผู้ที่มีอำนาจออกบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ ตามแบบท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๖. ให้บุคคลผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ ใช้บัตรประจำตัวหรือมีบัตรประจำตัว ดังนี้

(๑) กรณีบุคคลเป็นข้าราชการให้ใช้บัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐตามพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ตามระเบียบนี้

(๒) กรณีบุคคลนอกจาก (๑) ให้ยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวตามแบบท้ายระเบียบนี้ พร้อมรูปถ่ายไม่เกิน ๖ เดือน ก่อนวันยื่นขอมีบัตรจำนวน ๒ รูป ขนาด ๓ X ๔ เซนติเมตร หน้าตรง ไม่สวมหมวก ไม่สวมแว่นตาสีเข้ม แต่งกายสากล ต่อผู้มีอำนาจออกบัตรตามข้อ ๕

ข้อ ๗. ให้ผู้มีอำนาจในการออกบัตรประจำตัวกำหนดวันบัตรหมดอายุได้ตามความเหมาะสมของลักษณะงานที่ปฏิบัติ

ข้อ ๘. เมื่อได้ออกบัตรประจำตัวให้แก่ผู้ใดแล้ว ให้ผู้ออกบัตรประจำตัวจัดให้มีสำเนาข้อความและรายการบัตรประจำตัว พร้อมให้มีรูปถ่ายที่ชัดเจนของผู้นั้นไว้ด้วยหนึ่งฉบับเก็บไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๙. เมื่อมีเหตุอันสมควร ผู้มีอำนาจออกบัตรประจำตัวจะเรียกคืนบัตรประจำตัวในเวลาใดก็ได้ และให้ผู้ถือบัตรส่งคืนแก่ผู้มีอำนาจออกบัตร หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๐. ผู้ถือบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์มีอำนาจทำการตรวจสอบสหกรณ์
เฉพาะสหกรณ์ที่ตนมีอำนาจตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ เท่านั้น

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงนาม) ประภัตร โพธสุธน

(นายประภัตร โพธสุธน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำขอมีบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์
ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการ
ตามกฎหมายสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๓

เขียนที่

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้าชื่อ.....ชื่อสกุล.....

เกิดวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....อายุ.....สัญชาติ.....เชื้อชาติ.....

มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....จังหวัด.....

เลขหมายบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ยื่นคำขอ

.....

ที่อยู่ปัจจุบันที่สามารถติดต่อได้.....

.....

ได้รับคำสั่งให้เป็นผู้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประเภท.....

ตามคำสั่ง.....

มีความประสงค์จะขอมีบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ ตามระเบียบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ว่าด้วยบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

กรณี

- ☐ ๑. ขอมีบัตรครั้งแรก
- ☐ ๒. ขอให้บัตรใหม่ เนื่องจาก ☐ บัตรหมดอายุ ☐ บัตรหายหรือถูกทำลาย
- หมายเลขบัตรเดิม.....
- ☐ ๓. ขอเปลี่ยนบัตรเนื่องจาก ☐ เปลี่ยนตำแหน่ง/เลื่อนระดับ/เลื่อนยศ
- ☐ เปลี่ยนชื่อ ☐ เปลี่ยนสกุล ☐ เปลี่ยนชื่อและเปลี่ยนสกุล
- ☐ ชำรุด ☐ อื่นๆ.....
- ☐ ได้แนบรูปถ่ายสองใบมาพร้อมกับคำขอนี้แล้ว และ ☐ หลักฐานอื่น ๆ (ถ้ามี)
- ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อความดังกล่าวข้างต้นเป็นความจริงทุกประการ

(ลายมือชื่อ).....ผู้ทำคำขอ

(.....)

แบบบัตรประจำตัวผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์

(ด้านหน้า)

๕.๔ ซม	บัตรประจำตัว ผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วันออกบัตร...../...../..... บัตรหมดอายุ...../...../.....	
	๕.๔ ซม	

(ด้านหลัง)

ติดรูปถ่ายขนาด
๓x๔ สีหรือ
ขาวดำ

ลายมือชื่อ	เลขที่.....(๑)	๕.๔ ซม
	ชื่อ.....	
	(๒)	
	(๓)	
.....	ตำแหน่ง.....(๔)	
	ผู้ออกบัตร	
๕.๔ ซม		

หมายเหตุ

- (๑) ระบุเลขที่ออกบัตร เช่น ๑๕/๒๕๔๓ โดยเรียงตามจำนวนที่ออกบัตรในแต่ละปี
- (๒) ระบุชื่อประเภทของผู้ปฏิบัติการ เช่น ผู้สอบบัญชี ผู้ตรวจการบัญชี พนักงานเจ้าหน้าที่ฯ
- (๓) ระบุชื่อและลายมือชื่อผู้ออกบัตร เช่น นายทะเบียนสหกรณ์หรือ รองนายทะเบียนสหกรณ์
- (๔) ระบุตำแหน่งผู้ออกบัตร เช่น นายทะเบียนสหกรณ์ อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
ที่ ๘/๒๕๕๙
เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์

เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ มีความรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ปรับปรุงคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๓๗๙/๒๕๔๖ เรื่อง กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๖ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๑๗/๒๕๕๓ เรื่อง แก้ไขเพิ่มเติมแบบฟอร์มแนบท้ายคำสั่งกำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจการสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๓ และบรรดาคำสั่ง หนังสือหรือบันทึกสั่งการใดๆ ที่ขัดหรือแย้งกับคำสั่งนี้ และให้ใช้คำสั่งนี้แทน

๒. การตรวจการสหกรณ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อการตรวจสอบ ป้องกันมิให้มีการกระทำการ หรือดเว้นกระทำการในลักษณะ ดังนี้

๒.๑ ไม่เป็นไปตามอุดมการณ์ หลักการสหกรณ์ ด้วยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก

๒.๒ ไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการของสหกรณ์ ซึ่งกำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์

๒.๓ ผ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ/ระเบียบสหกรณ์ ระเบียบ/คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

๒.๔ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้แทนที่ดีของสหกรณ์

ในกรณีตรวจสอบพบว่าสหกรณ์ได้มีการกระทำการหรือดเว้นกระทำการในลักษณะตาม ๒.๑ - ๒.๔ ข้อใดข้อหนึ่งหรือหลายข้อ ต้องรายงานเพื่อให้มีการพิจารณาสั่งการแก้ไขโดยเร็ว

๓. การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ให้ตรวจสอบหรือสอบถามการดำเนินงานของสหกรณ์ในขอบเขตดังนี้

๓.๑ กรณีเกี่ยวกับสมาชิก

(๑) สัญญาและข้อเท็จจริงที่สมาชิกทำไว้กับสหกรณ์ที่เป็นเรื่องการกู้ยืมเงิน

(๒) สวัสดิการที่สมาชิกได้รับหรือจะได้รับจากสหกรณ์

(๓) การฝาก การถอนเงิน หรือการถือหุ้น หรือการคืนหุ้นของสมาชิก

(๔) การจำหน่ายปัจจัยการผลิตหรือสินค้าให้สมาชิก และรวบรวมผลผลิตของสมาชิก

(๕) การให้บริการสมาชิกในรูปแบบต่างๆ

(๖) การรับสมัครสมาชิก สมาชิกสมทบ และการให้พ้นสมาชิกภาพ

(๗) เรื่องอื่นๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๓.๒ กรณีเกี่ยวกับบุคคลอื่น

(๑) นิติกรรมสัญญาใดๆ ที่มีผลผูกพันสหกรณ์ ทั้งที่เป็นเจ้าหนี้หรือลูกหนี้

(๒) การดำเนินการเรื่องคดีความ ไม่ว่าสหกรณ์เป็นโจทก์หรือจำเลยหรือผู้เสียหาย

(๓) การฝากเงิน.....

ประมวลคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- (๓) การฝากเงินหรือรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นหรือธนาคาร และการใช้เงินสหกรณ์ลงทุน
- (๔) การจัดหาปัจจัยการผลิตหรือจัดหาสินค้าจำหน่าย
- (๕) การจำหน่ายผลผลิตที่รวบรวมจากสมาชิก หรือแปรรูปจำหน่าย
- (๖) การจัดซื้อ จัดจ้าง วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ดิน สิ่งก่อสร้าง หรือจ้างเหมาบริการ
- (๗) เรื่องอื่นๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๓.๓ กรณีการบริหารจัดการภายในองค์กร

- (๑) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่สหกรณ์
- (๒) การดำเนินการตามแผนงานงบประมาณ
- (๓) การประชุมและมติของที่ประชุม
- (๔) เอกสารหลักฐานสำหรับใช้ในการดำเนินการของสหกรณ์
- (๕) การจัดให้มีสวัสดิการในลักษณะต่างๆ
- (๖) การดำเนินการตามระบบควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง
- (๗) เรื่องอื่นๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๔. การตรวจสอบฐานะการเงินของสหกรณ์ ให้ตรวจสอบหรือสอบทานสภาพการบริหารจัดการทางการเงินของสหกรณ์ ดังนี้

- ๔.๑ ที่มาของเงินที่เข้าสู่สหกรณ์
- ๔.๒ การใช้ไปของเงินที่สหกรณ์ได้มา รวมทั้งเส้นทางของเงินที่ใช้ไปในกรณีที่น่าสงสัยว่าไม่ปกติ
- ๔.๓ ความสามารถของสหกรณ์ในการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ทุกกรณี
- ๔.๔ การฝาก การเบิกถอนเงินจากธนาคาร จากสหกรณ์อื่นหรือจากสถาบันการเงินใด ๆ
- ๔.๕ การใช้เงินของสหกรณ์เพื่อการลงทุนและการถอนคืนเงินลงทุน
- ๔.๖ การรักษาสภาพคล่อง และการกักหนักรักษาเงินหรือค้ำประกัน
- ๔.๗ เรื่องอื่น ๆ ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๕. การตรวจสอบกิจการหรือฐานะการเงินของสหกรณ์ ตามข้อ ๓ หรือข้อ ๔ ให้นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดเรื่องใดเรื่องหนึ่ง หรือหลายเรื่อง ในการตรวจสอบแต่ละคราวก็ได้

๖. ผู้ตรวจการสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายให้ตรวจการสหกรณ์ใด ให้เข้าตรวจสอบสหกรณ์ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

๗. การรายงานผลการตรวจสอบหรือสอบทาน ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์เสนอรายงานการตรวจสอบตามแบบรายงานการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินท้ายคำสั่งนี้ ต่อสหกรณ์จังหวัด หรือผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์แล้วแต่กรณีเพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการ

๘. เมื่อสหกรณ์แจ้งผลการแก้ไขข้อบกพร่องเป็นการเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ตามข้อ ๖ ตรวจสอบผลการปฏิบัติงานของสหกรณ์ตามที่แจ้งอีกครั้งหนึ่ง แล้วรายงานให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงนาม) วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

แบบรายงานการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงิน

ข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
 สำนักงานสหกรณ์จังหวัด/สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่.....ผู้ตรวจการสหกรณ์
 ได้ตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์.....จำกัด ตามมาตรา ๑๙ แห่ง
 พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....เวลา.....น.
 ณ.....ปรากฏผลการตรวจสอบ ดังนี้

รายการที่ตรวจสอบ	ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ (ระบุรายละเอียด)	ข้อเสนอความเห็น/ วิธีการแก้ไข	ระยะเวลา ที่ควรให้แก้ไข (วัน)

จึงเรียนนายทะเบียนสหกรณ์ มาเพื่อโปรดพิจารณา

.....ผู้ตรวจการสหกรณ์
 (.....)

ความเห็นของกลุ่มตรวจการสหกรณ์

ผลการวิเคราะห์รายงานการตรวจสอบสหกรณ์.....จำกัด

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ.....

.....

.....

.....

เพื่อโปรด ☐ ทราบ

☐ พิจารณา.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจการสหกรณ์

ข้อพิจารณานายทะเบียนสหกรณ์

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(.....)

สหกรณ์จังหวัด...../ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำอธิบายแบบรายงานการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงิน

แบบรายงานการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงิน

- สำหรับผู้ตรวจการสหกรณ์ รายงานผลการตรวจสอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ผ่านกลุ่มตรวจการสหกรณ์
- รายการที่เข้าตรวจสอบ ให้ระบุรายการที่ตรวจสอบว่าตรวจสอบเรื่องใด
- ข้อเท็จจริงที่ตรวจพบ (ระบุรายละเอียด) ให้ระบุขอบเขตการตรวจสอบ ผลการตรวจสอบที่ได้ พร้อมระบุว่า มีข้อบกพร่องหรือไม่
- กรณีพบข้อบกพร่องจะต้องอธิบายถึง สาเหตุ/ข้อเท็จจริงที่ทำให้เกิดข้อบกพร่อง ข้อบกพร่องเกิดขึ้นเมื่อใด ปริมาณ/มูลค่าความเสียหายที่พบ
- ข้อเสนอความเห็น วิธีการแก้ไข ให้ระบุความเห็น วิธีการให้สหกรณ์แก้ไขกรณีมีข้อบกพร่อง
- ระยะเวลาที่ควรให้แก้ไข (วัน) ให้ระบุระยะเวลาที่สมควรในการให้สหกรณ์แก้ไขกรณีมีข้อบกพร่อง
- ความเห็นของกลุ่มตรวจการสหกรณ์ ให้ระบุผลการวิเคราะห์ตามรายงานการตรวจสอบสหกรณ์ อาทิ การตรวจสอบครบถ้วนเพียงพอหรือไม่ ควรตรวจสอบเพิ่มเติมเรื่องใด
- ข้อเสนอแนะ เป็นการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาสรุปเสนอนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อทราบหรือพิจารณาสั่งการ/ดำเนินการ เช่น
 - แนะนำให้สหกรณ์ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
 - ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
 - แจ้งให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ แนะนำการแก้ไขข้อบกพร่อง
 - ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ติดตามตรวจสอบการแก้ไขข้อบกพร่อง

ฯลฯ

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยผู้ตรวจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙

ด้วยเห็นสมควรปรับปรุงระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยผู้ตรวจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗ เพื่อให้การแต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นไปในแนวทางเดียวกันและเหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ที่ต้องอาศัยผู้มีความรู้ ความชำนาญ รวมทั้งสามารถดำเนินการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและทั่วถึง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ ประกอบกับมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยผู้ตรวจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๙”
๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับนับแต่วันที่ประกาศเป็นต้นไป
๓. ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยผู้ตรวจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๗
๔. บรรดาระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ขัดหรือแย้ง หรือได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน
๕. ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ และสหกรณ์จังหวัด ใช้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ตามที่ได้รับมอบหมายพิจารณาแต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์
- การแต่งตั้งข้าราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ส่วนกลางเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้ใช้อำนาจแต่งตั้ง หากแต่งตั้งจากข้าราชการในสังกัดสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานครพื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งแต่งตั้งจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณีเป็นผู้ใช้อำนาจแต่งตั้ง โดยจำนวนผู้ตรวจการสหกรณ์มิได้เท่าที่รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งเห็นว่าจำเป็นต่อภารกิจที่พึงต้องปฏิบัติ
๖. ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ ต้องเป็นข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ ทั้งนี้รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ใช้อำนาจแต่งตั้ง ต้องพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้เหมาะสม มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถใช้กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ และระเบียบสหกรณ์ได้ดี
๗. รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งข้าราชการสังกัดสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัดใด เป็นผู้ตรวจการสหกรณ์ ต้องส่งสำเนาคำสั่งแต่งตั้งนั้นให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบ และแจ้งทุกสหกรณ์ที่อยู่ในพื้นที่ความรับผิดชอบของสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัดนั้นทราบด้วย
๘. ผู้ตรวจการสหกรณ์มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ และตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หรือตามที่รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้ใช้อำนาจแต่งตั้งตนสั่งการ

๙. ผู้ตรวจการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่ง เมื่อมีเหตุใดเหตุหนึ่งต่อไปนี้

(๑) ตาย

(๒) ย้ายจากการเป็นข้าราชการในสังกัดส่วนกลาง สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสำนักงานสหกรณ์จังหวัด ที่ตนได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการสหกรณ์

(๓) นายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ใช้อำนาจแต่งตั้งตนสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

๑๐. หลักเกณฑ์และวิธีการตรวจสอบกิจการ และฐานะการเงินของสหกรณ์ ที่ผู้ตรวจการสหกรณ์ พึงต้องปฏิบัติ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายกำหนด

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

(ลงนาม) วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

การฟ้องคดีแทน/การสั่งการให้แก้ไขข้อบกพร่องของสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ และให้พนักงานอัยการรับว่าต่างให้สหกรณ์ โดยให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดี หรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการแล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก
- (๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔
เรื่อง การกระทำการหรืองดเว้นกระทำการจนทำให้สหกรณ์เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือของสมาชิก

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒ ลงวันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑
เรื่อง การดำเนินการกรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๓๒๐ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๔
เรื่อง การปฏิบัติกรณีกระทำโดยทุจริตต่อสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การกระทำการหรืองดเว้นกระทำการจนทำให้สหกรณ์
เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือของสมาชิก

ด้วยปรากฏว่ามีคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์บางแห่งกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ที่ไม่ถูกต้อง มีการทุจริตคอร์รัปชัน จนทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือของสมาชิก หรือทำให้สหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงินการบัญชีหรือกิจการหรือฐานะการเงิน โดยที่มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้นอาจเป็นเหตุให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่องและสมาชิกได้รับความเดือดร้อน จนเกิดความไม่น่าเชื่อถือในระบบสหกรณ์

ฉะนั้น เพื่อเป็นการกำกับดูแลมิให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย หรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ และมีข้อบกพร่องรวมทั้งเพื่อต่อต้านการทุจริตคอร์รัปชันไม่ให้มีในระบบสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จึงขอความร่วมมือคณะกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ให้ดำเนินกิจการสหกรณ์ด้วยความถูกต้องชอบธรรม และไม่กระทำการหรืองดเว้นกระทำการดังต่อไปนี้

๑. ดำเนินการผิดวัตถุประสงค์หรือนอกขอบเขตวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ รวมทั้งกระทำการนอกเหนืออำนาจหน้าที่หรืออำนาจกระทำการที่กฎหมายหรือข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้

๒. ฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์หรือกฎหมายอื่น ข้อบังคับหรือระเบียบสหกรณ์ คำสั่งระเบียบหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๓. ดำเนินกิจการเพื่อแสวงหากำไรจากกิจกรรม อันมิใช่วัตถุประสงค์หรือสิทธิและอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์ รวมทั้งการให้กู้ยืมเงินหรือรับฝากเงินจากบุคคลที่มีใช้สมาชิกสหกรณ์หรือประกอบกิจการค้าอันเป็นธุรกิจที่มีใช้เพื่อประโยชน์ของสมาชิกสหกรณ์

๔. กระทำการโดยทุจริต ประพฤติมิชอบเพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น

หากกรรมการดำเนินการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ กระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามข้อ ๑, ๒, ๓ หรือ ๔ กรณีเกิดความเสียหายแก่บุคคลใด ผู้กระทำหรืองดเว้นกระทำการนั้น ต้องรับผิดชอบเป็นการส่วนตัว แต่ถ้าเป็นกรณีสหกรณ์เกิดความเสียหาย ผู้กระทำต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับสหกรณ์ และถ้าเป็นความผิดทางอาญาจะต้องถูกดำเนินคดีอาญาด้วย และจะให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ดำเนินการโดยเคร่งครัด

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(ลงนาม) วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

(สำเนา)

ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ พฤษภาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การดำเนินการกรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๓/ ว.๕๐ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๒๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้ให้ข้อแนะนำวิธีการปฏิบัติแก่สหกรณ์ กรณีสหกรณ์ได้รับความเสียหาย อันเนื่องมาจากกรรมการ สมาชิก พนักงานหรือลูกจ้างของสหกรณ์กระทำการทุจริต ในส่วนความผิดทางอาญา สหกรณ์ต้องมอบหมายให้กรรมการคนใดคนหนึ่งเป็นผู้แทนของสหกรณ์ไปร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ ถ้าเกิดความเสียหายแก่ทรัพย์สินของสหกรณ์ซึ่งมิใช่การทุจริต สหกรณ์ต้องดำเนินการให้ผู้รับผิดชอบทำหนังสือรับสภาพหนี้ไว้เป็นหลักฐานทันที พร้อมทั้งจัดหาหลักประกันให้คุ้มกับหนี้ด้วย ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาเห็นว่า ความผิดที่เกิดจากการทุจริตที่สหกรณ์ตกเป็นผู้เสียหายจะเป็นความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ความผิดเกี่ยวกับเอกสารก็ดี นอกจากจะปรากฏเป็นความผิดทางอาญาแล้วสหกรณ์ยังได้รับความเสียหายในทางแพ่งด้วย เพราะสหกรณ์ต้องสูญเสียเงินหรือทรัพย์สินอื่นไป สหกรณ์สามารถเรียกร้องเอาเงินหรือทรัพย์สินอื่นเหล่านั้นจากผู้กระทำผิดได้ กับทั้งยังเรียกร้องเอาค่าสินไหมทดแทนได้อีกส่วนหนึ่งด้วย แม้ว่าการดำเนินคดีพนักงานอัยการจะฟ้องเป็นคดีแพ่งเกี่ยวเนื่องคดีอาญาและพนักงานอัยการเรียกทรัพย์สิน หรือราคาของทรัพย์สินแทนสหกรณ์ด้วย ซึ่งสหกรณ์จะได้รับทรัพย์สินส่วนที่เสียหายคืนจากจำเลยเมื่อศาลมีคำพิพากษาในคดีอาญาแล้วก็ตาม แต่การได้รับทรัพย์สินคืนนั้นอาจมีความล่าช้าไม่ทันการ และไม่อาจเรียกดอกเบี้ยได้ หรือหากสหกรณ์แพ้ความในคดีอาญาก็อาจจะไม่ได้รับชดเชยค่าเสียหาย ประกอบกับการกระทำการทุจริตที่ผ่านมามีแนวโน้มสหกรณ์สูญเสียเงินหรือทรัพย์สินอื่น ในแต่ละครั้งมีจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์สามารถได้รับชำระคืนความสูญเสียดังกล่าว โดยรวดเร็วขึ้น สมควรแนะนำให้สหกรณ์ดำเนินการกับผู้ทุจริต ดังนี้

๑. ให้สหกรณ์ร้องทุกข์ตามนัยแห่งหนังสือที่อ้างถึงดังกล่าวโดยอาจร้องทุกข์ด้วยวาจาหรือทำเป็นหนังสือก็ได้

๒. เมื่อได้ร้องทุกข์แล้ว หากการทุจริตนั้นเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายมีมูลค่ามากพอสมควร ให้สหกรณ์รวบรวมพยานหลักฐานทุกชนิด ทั้งพยานเอกสาร พยานวัตถุ และพยานบุคคล ให้สมบูรณ์ และนำไปปรึกษาสำนักงานอัยการจังหวัด หรือฝ่ายนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม กรมส่งเสริมสหกรณ์ ก่อนที่จะว่าจ้างทนายความเพื่อดำเนินคดีส่วนแพ่ง

๒.๑ ความเสียหายที่เกิดจากคณะกรรมการ สมาชิก หรือบุคคลอื่นให้ฟ้องฐานละเมิดที่ศาลจังหวัดหรือศาลแขวง แล้วแต่กรณี อายุความในการฟ้องคดีละเมิดต้องฟ้องภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่สหกรณ์รู้ถึงการละเมิด และรู้ตัวผู้จะพึงใช้ค่าสินไหมทดแทน

๒.๒ ความเสียหายที่เกิดจากผู้จัดการหรือพนักงานของสหกรณ์ให้ฟ้องฐานผิดสัญญาจ้างแรงงานที่ศาลแรงงาน อายุความในการฟ้อง กรณีนี้มีกำหนดสิบปี

๓. สหกรณ์ที่ได้รับความเสียหายที่มิใช่มีเหตุมาจากการทุจริต หากการทำหนังสือรับสภาพหนี้มีเหตุอันควรเชื่อว่าจะไม่เป็นผลดีต่อสหกรณ์ หรือไม่คุ้มกับความเสียหายที่สหกรณ์ได้รับ ควรให้สหกรณ์ดำเนินการในส่วนแพ่งตามข้อ ๒

๔. เมื่อสหกรณ์ได้รับความเสียหาย ซึ่งสหกรณ์อาจดำเนินคดีอาญาหรือคดีแพ่งได้ ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีในเวลาอันควร ให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ผู้รับผิดชอบนั้น รายงานไปยังสหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ตามนัยแห่งกฎหมายสหกรณ์ และการดำเนินการเช่นว่านี้ต้องอยู่ภายในอายุความของคดีแต่ละเรื่องด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดทราบ และมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ที่มีหน้าที่รับผิดชอบแนะนำแก่สหกรณ์ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วัลลภ วิทยประพัฒน์
(นายวัลลภ วิทยประพัฒน์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานเลขานุการกรม
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๐๗๔๔
โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๐๗๔

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๘

เรื่อง การปฏิบัติกรณีกระทำโดยทุจริตต่อสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างตัวอย่างหนังสือสั่งการ

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปรากฏว่ามีการกระทำโดยทุจริตในการดำเนินการของสหกรณ์ อันเป็นเหตุให้สหกรณ์มีความบกพร่อง เสื่อมเสียผลประโยชน์หรือเกิดความเสียหาย ส่งผลให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่อง ไม่สามารถดำเนินการกิจการให้ความช่วยเหลือสมาชิกได้ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง หรือไม่สามารถปฏิบัติตามสัญญา กับสมาชิก

การกระทำโดยทุจริต หมายถึง บุคคลใดเอาไปหรือสนับสนุนให้เอาไปซึ่งทรัพย์สินของสหกรณ์หรือกระทำการอย่างใด เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบด้วยกฎหมายสำหรับตนเองหรือผู้อื่น อันเป็นความผิดทางอาญาไม่ว่าจะเป็นความผิดต่อแผ่นดินหรือเป็นความผิดต่อส่วนตัว

เมื่อมีการกระทำโดยทุจริตต่อสหกรณ์ ให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ถือปฏิบัติและพิจารณาสั่งการตามอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กรรมการดำเนินการสหกรณ์คนใดคนหนึ่งหรือหลายคนหรือทั้งคณะ กระทำโดยทุจริต ต้องสั่งการเป็นหนังสือให้หยุดหรือเลิกการกระทำนั้นทันที ตามมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หากยังฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง ให้ใช้อำนาจร้องทุกข์ฐานฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่อง ตามมาตรา ๑๓๓ และเสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการ ตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันร้องทุกข์

๒. ถ้าผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์หรือบุคคลใด กระทำโดยทุจริตให้สั่งการเป็นหนังสือถึงประธานกรรมการสหกรณ์หรือผู้ทำหน้าที่แทนแล้วแต่กรณี เพื่อสั่งให้หยุดหรือเลิกการกระทำนั้นทันทีตามมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หากประธานกรรมการสหกรณ์หรือผู้ทำหน้าที่แทนยังฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งให้ใช้อำนาจร้องทุกข์ฐานฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่อง ตามมาตรา ๑๓๓ และเสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการ ตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันร้องทุกข์

๓. เมื่อมีการกระทำโดยทุจริตและสหกรณ์มีความเสียหายหรืออาจเกิดความเสียหาย ให้สั่งการเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

(๑) ตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อให้ทราบข้อเท็จจริงถึงการกระทำโดยทุจริตนั้น ทำอย่างไร ผู้ใดกระทำ ผู้ต้องรับผิดชอบ จำนวนความเสียหายที่พบ พร้อมทั้งรวบรวมพยานหลักฐานการกระทำโดยทุจริต และนำเสนอผลสอบสวนต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ การตั้งคณะกรรมการสอบสวนและการสอบสวนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันรับทราบคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

(๒) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องประชุมภายใน ๗ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการสอบสวนเสนอผลสอบสวน เพื่อพิจารณาให้รู้ว่าเป็นการกระทำโดยทุจริตหรือไม่

หากพิจารณาว่าเป็นการกระทำโดยทุจริตและรู้ตัวผู้กระทำผิด ให้มีมติมอบหมายกรรมการผู้ใดคนหนึ่งหรือผู้จัดการไปร้องทุกข์ภายใน ๓ วัน นับแต่วันมีมติ

(๓) ก่อนการร้องทุกข์ ห้ามมิให้สหกรณ์ยอมรับหนังสือรับสภาพหนี้หรือยอมความในความผิดอาญา เว้นแต่ผู้กระทำผิดได้ชำระค่าเสียหายให้แก่สหกรณ์แล้วโดยสิ้นเชิง หรือมีหลักประกันที่คุ้มกับความเสียหาย

๔. หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งข้อ ๓ ให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ร้องทุกข์ฐานฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ภายใน ๕ วัน นับแต่วันสิ้นสุดคำสั่งให้ปฏิบัติ และเสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันร้องทุกข์

๕. ไม่ว่ากรณีใดก็ตาม ถ้าผู้กระทำผิดโดยทุจริตและรู้ตัวผู้กระทำผิด คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่พิจารณา หรือไม่มิตีให้ร้องทุกข์ในเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ให้ถือว่าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์

ถ้าผู้กระทำผิดเป็นกรรมการหรือผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ร้องทุกข์แทนสหกรณ์ตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยไม่ชักช้า และเสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันร้องทุกข์

หากผู้กระทำผิดมิใช่กรรมการหรือผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันสิ้นสุดคำสั่งให้ปฏิบัติ

๖. ความเสียหายของสหกรณ์ซึ่งเกิดจากการกระทำโดยทุจริต คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องรับผิดชอบแก้ไขเยียวยาและร้องทุกข์ให้ผู้กระทำผิดตามกฎหมาย หากละเว้นหรือดำเนินการล่าช้า จะโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อก็ตาม ให้ถือว่าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิก ให้เสนอรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๔) ภายใน ๗ วัน นับแต่วันสิ้นสุดคำสั่งให้ปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข

(นายวิณะโรจน์ ทรัพย์ส่งสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร./โทรสาร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๐๓๗, ๐ ๒๖๒๔ ๕๐๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd__rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ร่างตัวอย่างหนังสือสั่งการ

๑. การสั่งการตามมาตรา ๑๗

- ขอเชิญชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์
- ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานสหกรณ์/รายงานการประชุม
- การร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๓๐ (กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษเอง)
- การร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๓๐ (กรณีผู้ออกคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ)
- หนังสือมอบอำนาจ

๒. การเพิกถอนมติที่ประชุมตามมาตรา ๒๐

- คำสั่งเพิกถอนมติที่ประชุม

๓. การดำเนินการตามมาตรา ๒๑

- หนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๒๑
- หนังสือขอให้ยุติการดำเนินคดีแทน ตามมาตรา ๒๑ (กรณีดำเนินคดีแพ่ง)

๔. การสั่งการตามมาตรา ๒๒

- การสั่งการให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง
- การร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๒๒ (๑) ประกอบมาตรา ๑๓๓ (กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษเอง)
- ร่างตัวอย่างหนังสือ การร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๒๒ (๑) ประกอบมาตรา ๑๓๓ (กรณีผู้ออกคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ)

ร่างตัวอย่างหนังสือสั่งการตามมาตรา ๑๗ (ขอเชิญชี้แจงข้อเท็จจริง)

ที่...../

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ขอเชิญชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์

เรียน ๑

ด้วย..... ๒

จะนั้นอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอเชิญท่าน
มาชี้แจงข้อเท็จจริงกรณี ๓ ต่อ ๔
ณ ๕ ในวันที่.....เวลา.....น. หากท่านประสงค์
จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อ..... ๕ ภายใน ๑๕ วัน
นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่งนี้

อนึ่ง หากท่านไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริง อาจถูกดำเนินการตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการภายในกำหนดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง..... ๕

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

๑ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์, ผู้ตรวจสอบกิจการ, ผู้จัดการ, เจ้าหน้าที่, สมาชิก

๒ หมายถึง ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นพฤติกรรมหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบ
ของสหกรณ์ หรือเหตุอื่น ซึ่งอาจเป็นการดำเนินการหรืองดเว้นการดำเนินการที่ไม่ชอบ แต่ข้อเท็จจริงนั้นไม่ชัดเจน ไม่
สามารถพิจารณาได้

๓ หมายถึง ระเบียบประเด็นตาม ๒

๔ หมายถึง ผู้ออกคำสั่ง ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๕ หมายถึง สถานที่ชี้แจง

ร่างตัวอย่างหนังสือสั่งการตามมาตรา ๑๗ (ให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน)

ที่...../

สำนักงานสภรจังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ขอให้จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานสภร/รายงานการประชุม

เรียน ๑

ด้วย ๒

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสภร พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงขอให้ท่าน
จัดส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานสภร/รายงานการประชุม ประกอบด้วย ๓

๑

๒

ฯลฯ

ณ ๔ ในวันที่.....เวลา.....น. หากท่านประสงค์
จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อ ๕
ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่งนี้

อนึ่ง หากท่านไม่จัดส่งเอกสารตามที่ระบุ อาจถูกดำเนินการตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสภร
พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการภายในกำหนดต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง..... ๕

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

๑ หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสภร / ผู้ตรวจสอบกิจการ / ผู้จัดการ / เจ้าหน้าที่ / สมาชิก

๒ หมายถึง ข้อเท็จจริงซึ่งเป็นพฤติการณ์หรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าอาจมีการดำเนินการที่ผิดกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสภร
หรือเหตุอื่น ซึ่งอาจเป็นการดำเนินการหรืองดเว้นการดำเนินการที่ไม่ชอบ แต่ข้อเท็จจริงนั้นไม่ชัดเจน ไม่สามารถพิจารณาได้

๓ หมายถึง ระบุประเด็นตาม ๒

๔ หมายถึง สถานที่จัดส่งเอกสาร

๕ หมายถึง ผู้ออกคำสั่ง ตามมาตรา ๑๗ แห่ง พ.ร.บ. สภร พ.ศ. ๒๕๔๒

ร่างตัวอย่างหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๓๐
(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษเอง)

ที่...../

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่.....^๑ จำนวน ๑ ฉบับ

๒. สำเนาหนังสือ.....^๒ จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....ในฐานะ.....^๓ ขอร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
เพื่อดำเนินคดีกับ.....^๔

ซึ่งมีภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....^๕ ในความผิดฐาน.....^๖ ตามคำสั่ง
ของ.....^๓ ซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๗ และให้ได้รับโทษตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐานขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ตามประมวลกฎหมาย
อาญา มาตรา ๓๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง.....^๓

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งผู้ออกคำสั่ง (เช่น คำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์, คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์)
- ๒ หมายถึง หนังสือสั่งการให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือจัดส่งเอกสาร
- ๓ หมายถึง ฐานะของผู้ออกคำสั่ง (เช่น ผู้ตรวจการสหกรณ์, รองนายทะเบียนสหกรณ์)
- ๔ หมายถึง ผู้ที่รับคำสั่ง (เช่น คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ / ผู้ตรวจสอบกิจการ / ผู้จัดการ / เจ้าหน้าที่ / สมาชิกสหกรณ์)
- ๕ หมายถึง ที่อยู่ หรือสถานที่ทำงาน ของผู้ที่รับคำสั่ง
- ๖ หมายถึง ไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน / รายงานการประชุม

ร่างตัวอย่างหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๑๗ ประกอบมาตรา ๑๓๐ (กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ)

ที่...../

สำนักงานสภรณจังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสภรณ ที่..... ๑ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ..... ๒ จำนวน ๒ ฉบับ
๓. สำเนาหนังสือ..... ๓ จำนวน ๑ ฉบับ
๔. หนังสือมอบอำนาจ..... จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ในฐานะ..... ๔ ขอมอบอำนาจให้.....ตำแหน่ง.....

สังกัดสำนักงานสภรณจังหวัด.....มาร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน

เพื่อดำเนินคดีกับ..... ๕ ซึ่งมีภูมิลำเนา บ้านเลขที่..... ๖

ในความผิดฐาน..... ๗ ตามคำสั่งของ..... ๔ ซึ่งสั่งการ

ตามมาตรา ๑๗ และให้ได้รับโทษตามมาตรา ๑๓๐ แห่งพระราชบัญญัติสภรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐาน
ขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๓๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

ตำแหน่ง..... ๔

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

๑ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งผู้ออกคำสั่ง (เช่น คำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจการสภรณ, คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสภรณ)

๒ หมายถึง สำเนาบัตรประจำตัวผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ อย่างละ ๑ ฉบับ

๓ หมายถึง หนังสือสั่งการให้มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือจัดส่งเอกสาร

๔ หมายถึง ฐานะของผู้ออกคำสั่ง (เช่น ผู้ตรวจการสภรณ, รองนายทะเบียนสภรณ)

๕ หมายถึง ผู้ที่รับคำสั่ง (เช่น คณะกรรมการดำเนินการสภรณ / ผู้ตรวจสอบกิจการ / ผู้จัดการ / เจ้าหน้าที่ / สมาชิกสภรณ)

๖ หมายถึง ที่อยู่ หรือสถานที่ทำงาน ของผู้รับคำสั่ง

๗ หมายถึง ไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภรณ หรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงาน / รายงานการประชุม

หนังสือมอบอำนาจ

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....
ในฐานะ.....^๑.....ขอมอบอำนาจให้.....ตำแหน่ง.....
สังกัดสำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....มาร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน
สถานีตำรวจ.....เพื่อให้ดำเนินคดีกับ.....^๒.....ซึ่งมีภูมิลำเนา
บ้านเลขที่.....^๓.....ในฐานความผิด.....^๔.....ตามคำสั่งของ.....^๑.....
ซึ่งสั่งการตามมาตรา.....แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐานขัดคำสั่งของ
เจ้าพนักงานซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๔

ลงชื่อ.....ผู้มอบอำนาจ
(.....^๑.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับมอบอำนาจ
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

ลงชื่อ.....พยาน
(.....)

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง ฐานะของผู้ออกคำสั่ง (เช่น ผู้ตรวจการสหกรณ์ / รองนายทะเบียนสหกรณ์ / นายทะเบียนสหกรณ์)
- ๒ หมายถึง ผู้ที่รับคำสั่ง (เช่น กรรมการ / คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ / ผู้ตรวจสอบกิจการ / ผู้จัดการ / เจ้าหน้าที่ / สมาชิกสหกรณ์)
- ๓ หมายถึง ที่อยู่ หรือสถานที่ทำงาน ของผู้รับคำสั่ง
- ๔ หมายถึง กรณีความผิดตามมาตรา ๑๗, ๑๘, ๒๑ หรือ ๒๒

ร่างตัวอย่างคำสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมตามมาตรา ๒๐

คำสั่งรองนายทะเบียนสหกรณ์

ที่...../.....

เรื่อง เพิกถอนมติที่ประชุม.....๑.....

ด้วยได้รับรายงานจากผู้ตรวจการสหกรณ์ว่า สหกรณ์.....จำกัด
โดยที่ประชุม.....๑.....เมื่อวันที่.....ระเบียบวาระที่.....
ได้มีมติ.....๒.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า.....๓.....
ดังนั้น มติที่ประชุมดังกล่าวจึงเป็นการฝ่าฝืน.....๔.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ ประกอบคำสั่ง
นายทะเบียนสหกรณ์ที่.....๕.....จึงเพิกถอนมติที่ประชุม.....๑.....
ของสหกรณ์.....จำกัด เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....ระเบียบวาระที่.....

ทั้งนี้ หากท่านประสงค์อุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับทราบคำสั่งนี้

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

สหกรณ์จังหวัด.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง ที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์
- ๒ หมายถึง มติในเรื่องใดๆ ที่ประสงค์จะเพิกถอน (เช่น การเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ / การกำหนดระเบียบ หรือลงมติโดยไม่มีอำนาจ)
- ๓ หมายถึง บรรยายข้อเท็จจริง และเหตุที่จะต้องเพิกถอนมติโดยสรุป
- ๔ หมายถึง อ้างอิงว่าฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ในข้อใด
- ๕ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์

ร่างตัวอย่างหนังสือร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน ตามมาตรา ๒๑

ที่...../

สำนักงานสภรจังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย	๑. พ.ร.บ. สภร พ.ศ. ๒๕๔๒	จำนวน ๑ ฉบับ
	๒. สำเนาข้อบังคับสภร	จำนวน ๑ ชุด
	๓. สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนสภร	จำนวน ๑ ฉบับ
	๔. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสภร ที่.....๑.....	จำนวน ๑ ฉบับ
	๕. สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ	จำนวน ๒ ฉบับ
	๖. หนังสือมอบอำนาจ ๑๒	จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ในฐานะรองนายทะเบียนสภร ได้มอบอำนาจให้.....๑.....ตำแหน่ง.....

สังกัดสำนักงานสภรจังหวัด.....มาร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน

เพื่อให้ดำเนินคดีกับ.....๓.....มีภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....

กรณี.....๔.....

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

สภรจังหวัด.....

รองนายทะเบียนสภร

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสภร
- ๒ หมายถึง หากไม่มีการมอบอำนาจให้ตัดข้อความดังกล่าวทิ้ง
- ๓ หมายถึง กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสภรที่ทำให้สภรเสียหาย
- ๔ หมายถึง อธิบายเหตุที่ต้องมาร้องทุกข์กล่าวโทษแทนสภร โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) มูลค่าความเสียหาย	(๒) ผู้ที่กระทำให้เกิดความเสียหาย
(๓) พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย	(๔) เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
(๕) เหตุที่สภรไม่ร้องทุกข์ จนทำให้รองนายทะเบียนสภรต้องร้องทุกข์กล่าวโทษแทน	

ประมวลคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยสภร

กรมส่งเสริมสภร

ร่างตัวอย่างหนังสือขอให้ยุติการดำเนินคดีแทน ตามมาตรา ๒๑ (กรณีดำเนินคดีแพ่ง)

ที่...../

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ขอมอบให้พนักงานอัยการฟ้องร้องดำเนินคดีกับ..... ๑

เรียน อัยการจังหวัด.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย บัญชีรายการพร้อมเอกสารประกอบ

ด้วยปรากฏว่าสหกรณ์.....จำกัด ซึ่งได้รับจดทะเบียนเป็นนิติบุคคล
ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เลขทะเบียนสหกรณ์ที่.....อยู่ภายใต้การกำกับดูแล
ของนายทะเบียนสหกรณ์ ตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการดำเนินกิจการสหกรณ์
ดังกล่าว มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการดำเนินการ โดยมีรายละเอียดข้อเท็จจริงดังต่อไปนี้

๒
.....
.....
.....

จากข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น สหกรณ์จังหวัด.....ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์
พิจารณาแล้วเห็นว่า หากไม่ดำเนินคดีแทนสหกรณ์ จะทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย จึงมอบให้พนักงานอัยการ
จังหวัด.....เป็นผู้ฟ้องร้องดำเนินคดีตลอดจนรับว่าต่างให้สหกรณ์ ตามมาตรา ๒๑
แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังมีรายละเอียดเอกสารประกอบการพิจารณาตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

สหกรณ์จังหวัด.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ:

- ๑ หมายถึง กรรมการ ผู้จัดการ หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ที่ทำให้สหกรณ์เสียหาย
- ๒ หมายถึง อธิบายเหตุที่จะต้องมาร้องทุกข์กล่าวโทษแทนสหกรณ์ โดยอย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้
 - (๑) มูลค่าความเสียหาย (๒) ผู้ที่กระทำให้เกิดความเสียหาย
 - (๓) พฤติกรรมที่ก่อให้เกิดความเสียหาย (๔) เอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้อง
 - (๕) เหตุที่สหกรณ์ไม่ฟ้องคดี จนทำให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ต้องฟ้องคดีแทน

บัญชีรายการเอกสารประกอบ

ที่	รายการเอกสาร
๑.	พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
๒.	สำเนาคำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์
๓.	สำเนาใบสำคัญรับจดทะเบียนสหกรณ์
๔.	สำเนาข้อบังคับของสหกรณ์
๕.	สำเนาบัตรประจำตัวข้าราชการเจ้าหน้าที่ของรัฐ (สหกรณ์จังหวัด)
๖.	ใบแต่งตั้งนายความ
๗.	รายชื่อและแบบรับรองรายการทะเบียนราษฎรของคณะกรรมการดำเนินการและผู้จัดการสหกรณ์
๘.	สำเนาเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องที่เป็นเหตุให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ต้องดำเนินคดีแทนสหกรณ์
	๘.๑ สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้ตรวจการสหกรณ์
	๘.๒ สำเนารายงานผลการตรวจสอบของผู้ตรวจการสหกรณ์
	๘.๓ สำเนาหนังสือสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง
๙.	สรุปรายงานข้อเท็จจริงเป็นขั้นตอน พร้อมเอกสารประกอบในการดำเนินคดี

ร่างตัวอย่างหนังสือสั่งการให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามมาตรา ๒๒ (๑)

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่...../.....

เรื่อง ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง

ด้วยได้รับรายงานผลตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์.....จำกัด
ซึ่งผู้ตรวจการสหกรณ์ได้เข้าทำการตรวจสอบ ระหว่างวันที่.....พบว่า สหกรณ์มี
ข้อบกพร่องเกี่ยวกับกิจการและฐานะการเงิน ดังนี้

๑

.....
.....
.....

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับ
คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่.....๒ และคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
ที่.....๓ จึงให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....จำกัด
ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่กำหนด ดังนี้

๔

.....
.....
.....

หากท่านประสงค์จะอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งนี้ ให้ยื่นอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งต่อคณะกรรมการพัฒนาการ
สหกรณ์แห่งชาติได้ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

อนึ่ง การไม่แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวข้างต้น อาจถูกพิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๒๒ (๒)-(๔)
หรือตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ลงชื่อ.....

(.....)

สหกรณ์จังหวัด.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง บรรยายข้อเท็จจริง กรณี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่
ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี
หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ
- ๒ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์
- ๓ หมายถึง คำสั่งมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์
- ๔ หมายถึง รายละเอียดวิธีการแก้ไข พร้อมระยะเวลาแก้ไขให้แล้วเสร็จ

ร่างตัวอย่างหนังสือการร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๒๒ (๑) ประกอบมาตรา ๑๓๓
(กรณีผู้ออกคำสั่งเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษเอง)

ที่...../

สำนักงานสหกรณ์จังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่..... (๑) จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่..... (๒) จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่..... (๓) จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๒ ขอร้องทุกข์
กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีกับ..... (๔)

ซึ่งมีภูมิลำเนา บ้านเลขที่.....ในความผิดฐานฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสหกรณ์
สั่งการ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๑) และให้ได้รับโทษตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติ
สหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐานขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ตามประมวล
กฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

สหกรณ์จังหวัด.....

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์
- ๒ หมายถึง หนังสือมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์
- ๓ หมายถึง คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่อง
- ๔ หมายถึง กรรมการ หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้รับคำสั่ง

ร่างตัวอย่างหนังสือการร้องทุกข์กล่าวโทษตามมาตรา ๒๒ (๑) ประกอบมาตรา ๑๓๓
(กรณีผู้ออกคำสั่งมอบอำนาจให้ผู้อื่นเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ)

ที่...../

สำนักงานสภรจังหวัด.....

เลขที่.....

วันที่

เรื่อง ร้องทุกข์กล่าวโทษกับพนักงานสอบสวน

เรียน ผู้กำกับการสถานีตำรวจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสภรณ ที่.....(๑)..... จำนวน ๑ ฉบับ
๒. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสภรณ ที่.....(๒)..... จำนวน ๑ ฉบับ
๓. สำเนาคำสั่งนายทะเบียนสภรณ ที่.....(๓)..... จำนวน ๑ ฉบับ
๔. สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ (๔)..... จำนวน ๒ ฉบับ
๕. หนังสือมอบอำนาจ..... จำนวน ๑ ฉบับ
ด้วยข้าพเจ้า.....ตำแหน่ง.....

ในฐานะรองนายทะเบียนสภรณ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสภรณ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑-๒ ขอมอบอำนาจให้.....ตำแหน่ง.....สังกัดสำนักงาน.....
มาร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวน เพื่อดำเนินคดีกับ.....(๕).....ซึ่งมีภูมิลำเนาบ้านเลขที่.....ในความผิดฐานฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสภรณสั่งการตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ซึ่งสั่งการตามมาตรา ๒๒ (๑) และให้ได้รับโทษตามมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสภรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ และความผิดฐานขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน ซึ่งสั่งการตามอำนาจที่มีกฎหมายให้ไว้ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๓๖๔

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

ลงชื่อ.....

(.....)

สภรณจังหวัด.....

รองนายทะเบียนสภรณ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสภรณ

กลุ่ม.....

โทร.....

โทรสาร.....

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์.....

หมายเหตุ

- ๑ หมายถึง คำสั่งแต่งตั้งรองนายทะเบียนสภรณ
- ๒ หมายถึง คำสั่งมอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสภรณ
- ๓ หมายถึง คำสั่งนายทะเบียนสภรณให้สภรณแก้ไขข้อบกพร่อง
- ๔ หมายถึง สำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐของผู้มอบอำนาจ และผู้รับมอบอำนาจ
- ๕ หมายถึง กรรมการ หรือคณะกรรมาธิการดำเนินการสภรณ ผู้รับคำสั่ง

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๓ สหกรณ์ใดจดทะเบียนจัดตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปีหรือมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี เมื่อสหกรณ์ร้องขอ หรือนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไข นายทะเบียนสหกรณ์จะสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

นายทะเบียนสหกรณ์

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓ ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่การส่งเสริมกำกับและดูแลสหกรณ์ของข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๓

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๔) และมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๓”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ สหกรณ์อาจร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ข้อ ๔ คุณสมบัติของสหกรณ์ที่จะร้องขอความช่วยเหลือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ต้องมีดังนี้

๔.๑ เป็นสหกรณ์ที่จดทะเบียนตั้งขึ้นยังไม่เกินสามปี หรือ

๔.๒ เป็นสหกรณ์ที่มีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสองปี

ข้อ ๕ วิธีการร้องขอความช่วยเหลือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ของสหกรณ์ตามข้อ ๔ ต้องดำเนินการดังนี้

๕.๑ ทำหนังสือร้องขอ โดยมีสาระสำคัญประกอบด้วยเหตุผลความจำเป็นเกี่ยวกับความต้องการให้ช่วยเหลือ กิจการที่ต้องการรับความช่วยเหลือทั้งหมดหรือบางส่วน และระยะเวลาขอความช่วยเหลือโดยผ่านเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ตามลำดับ

๕.๒ เอกสารที่ต้องเสนอไปพร้อมกับหนังสือร้องขอ ได้แก่

๕.๒.๑ สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่มิมีมติร้องขอความช่วยเหลือ

๕.๒.๒ งบแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานของปีการเงินหลังสุด หรืองบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนก่อนวันรายงานขอความช่วยเหลือ

๕.๒.๓ นโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์ หรือแผนการดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ และประมาณการรายได้รายจ่าย ถ้าสหกรณ์มีข้อบกพร่องทางบัญชี หรือไม่สามารถบันทึกรายการในบัญชีที่เกี่ยวกับกระแสเงินสดให้เป็นปัจจุบันได้ด้วยเหตุใดก็ตาม และร้องขอความช่วยเหลือให้การยกเว้นไม่ต้องส่งเอกสาร ตาม ๕.๒.๒ และ ๕.๒.๓

ข้อ ๖ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามที่สหกรณ์ร้องขอตามข้อ ๓ และได้แจ้งให้สหกรณ์ทราบแล้ว สหกรณ์ต้องปิดประกาศสำเนาคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานใหญ่ กับสำนักงานสาขาของสหกรณ์ สำนักงานสหกรณ์อำเภอ หรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ทราบทั่วกัน

เพื่อให้การปฏิบัติตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์เป็นไปด้วยความถูกต้อง ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีรายการเพื่อเป็นหลักฐานส่งมอบกิจการทั้งหมดหรือบางส่วนแล้วแต่กรณี แก่ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ข้อ ๗ หากสหกรณ์ตามข้อ ๔ มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชีหรือกิจการ หรือฐานะการเงิน อันอาจทำให้สหกรณ์หรือสมาชิกได้รับความเสียหาย แล้วไม่ร้องขอความช่วยเหลือ ถ้านายทะเบียนสหกรณ์

หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เห็นว่าจำเป็นต้องเข้าไปช่วยเหลือเพื่อแก้ไขข้อบกพร่อง นายทะเบียนสหกรณ์อาจสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย เข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ ให้สหกรณ์ปิดประกาศสำเนาคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ในสถานที่ต่างๆ ตามข้อ ๖ เพื่อให้สมาชิกสหกรณ์ทราบทั่วกัน

กำหนดระยะเวลาเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควรเป็นคราวๆ ไป คราวละไม่เกินหนึ่งปี

ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องในการดำเนินกิจการหรือการเงินของสหกรณ์ อำนวยความสะดวกหรือช่วยเหลือหรือให้คำชี้แจงแก่ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามสมควรด้วย

ข้อ ๘ กรณีเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ทั้งหมด ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามข้อ ๗ มีอำนาจหน้าที่เข้าไปอำนวยความสะดวกด้านการบริหารและด้านการจัดการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งข้อต่อไปนี้ด้วย

๘.๑ ด้านการบริหาร

๘.๑.๑ กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการในเรื่องการกำหนดนโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เพื่อปรับปรุงการบริหารและการจัดการธุรกิจ วิธีการควบคุมการบริหารธุรกิจ และ ประมาณการรายได้ รายจ่าย ให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๘.๑.๒ พิจารณาแก้ไขปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนข้อขัดข้องที่ทำให้นโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์ไม่อาจบรรลุเป้าหมาย

๘.๑.๓ ทำหน้าที่ปกครองบังคับบัญชาเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ตลอดจนมอบหมายหน้าที่การทำงาน หากพบว่ามีการฝ่าฝืน หรือปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ จนทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย ต้องให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ผู้นั้นรับผิดชอบทั้งทางแพ่งและทางอาญา แล้วแต่กรณี กับมีอำนาจพิจารณาบำเหน็จความชอบของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ด้วย

๘.๑.๔ เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ประชุมใหญ่ ประชุมคณะทำงาน หรืออนุกรรมการ และประชุมกลุ่ม เพื่อแนะนำข้อควรปฏิบัติแก่ที่ประชุม เพื่อให้การดำเนินการของสหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์

๘.๒ ด้านการจัดการ

๘.๒.๑ กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการในการดำเนินธุรกิจทุกด้านของสหกรณ์ เช่น ธุรกิจสินเชื่อ การรับฝากเงิน การผลิต การค้า หรือการซื้อขาย การบริหาร การอุตสาหกรรม และดำเนินการอย่างอื่น บรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

๘.๒.๒ กำกับ ดูแล แนะนำ และสั่งการด้านการเงินของสหกรณ์ เพื่อให้การรับจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินสดประจำวัน เป็นไปตามระเบียบและมติที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินจำนวนตามที่ระเบียบของสหกรณ์กำหนดไว้

๘.๒.๓ ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกรายงานการประชุม คณะกรรมการดำเนินการ ประชุมใหญ่ ประชุมคณะทำงาน หรืออนุกรรมการ และประชุมกลุ่ม รวมทั้งงานธุรการของสหกรณ์ด้วย

๘.๒.๔ ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการบันทึกรายงานในสมุดบัญชีขั้นต้น และสมุดบัญชีชั้นปลาย พร้อมทั้งบัญชีย่อย และทะเบียนต่างๆ ให้เรียบร้อยตามบทบัญญัติมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๘.๒.๕ ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินการเกี่ยวกับการจัดทำงบทดลอง เป็นประจำทุกเดือน และงบแสดงฐานะการเงินและการดำเนินงานทุกไตรมาส พร้อมทั้งนำเสนอที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ

ของสหกรณ์เพื่อพิจารณาทุกคราวในเดือนถัดไป

๔.๒.๖ ตรวจสอบ ติดตาม หรือดำเนินงานเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานสหกรณ์ เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบดุล และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบดุล ไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่

๔.๒.๗ จัดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

ข้อ ๙ กรณีเข้าไปช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์บางส่วน ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามข้อ ๗ มีอำนาจหน้าที่เข้าไปอำนวยความสะดวกด้านการบริหารและด้านการจัดการ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์นั้นบรรลุตามวัตถุประสงค์ได้ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย

ข้อ ๑๐ เพื่อให้การช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ ตามข้อ ๘ และข้อ ๙ เป็นไปด้วยความถูกต้อง เรียบร้อย รวดเร็ว บรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์ จึงให้คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ปฏิบัติตามคำแนะนำ หรือคำสั่งการของผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ซึ่งสั่งการโดยชอบอย่างเคร่งครัด หากฝ่าฝืนหรือละเว้นการปฏิบัติจนทำให้สหกรณ์ หรือสมาชิกได้รับความเสียหาย ผู้ฝ่าฝืนต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหาย และถูกดำเนินคดีทั้งทางแพ่งและทางอาญา แล้วแต่กรณีด้วย

ข้อ ๑๑ เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์แล้ว ให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มอบกิจการที่ได้ดำเนินการไปแล้วให้แก่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์นั้น และรายงานนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๑๕ วัน

หากการช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ประสบผลสำเร็จเกิดประโยชน์แก่สหกรณ์ สหกรณ์ อาจพิจารณาให้ค่าตอบแทนแก่ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามสมควร ก็ได้

ข้อ ๑๒ การช่วยเหลือดำเนินกิจการสหกรณ์ ตามที่สหกรณ์ร้องขอตามข้อ ๓ หรือตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เข้าไปช่วยเหลือตามข้อ ๗ เมื่อผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ มอบหมาย ได้ปฏิบัติหรือได้สั่งการให้ดำเนินการไปตามนโยบายและแผนการพัฒนาสหกรณ์ หรือแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ หรือได้ปฏิบัติเป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ กฎหมาย คำสั่ง และระเบียบ ของนายทะเบียนสหกรณ์ ตลอดจนมติต่าง ๆ ของสหกรณ์แล้ว สหกรณ์ต้องรับรองและยอมรับการกระทำหรือการดำเนินการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๓

(นายอภิชาติ พงษ์ศรีหตุลชัย)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

(ระเบียบนี้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๓)

(สำเนา)

ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์

ว่าด้วยอำนาจหน้าที่การส่งเสริมกำกับและดูแลสหกรณ์ของข้าราชการและลูกจ้าง

พ.ศ. ๒๕๔๔

เพื่อให้การปฏิบัติราชการด้านการสหกรณ์ เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ตามพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สมควรกำหนดอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมกำกับและดูแลสหกรณ์ขึ้นไว้ เพื่อดำเนินการปฏิบัติสำหรับข้าราชการและลูกจ้างของกรมส่งเสริมสหกรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. ๒๕๔๓ จึงกำหนดระเบียบไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วยอำนาจหน้าที่การส่งเสริมกำกับและดูแลสหกรณ์ ของข้าราชการและลูกจ้าง พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ บรรดาคำสั่งหรือระเบียบอื่นในส่วนที่ขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๓ ในฐานะผู้ดำรงตำแหน่งสหกรณ์จังหวัด ตำแหน่งสหกรณ์อำเภอ หรือตำแหน่งใด ๆ ที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลส่งเสริมสหกรณ์ ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสหกรณ์ จะต้องอำนวยความสะดวก โดยให้การสนับสนุน ช่วยเหลือ แนะนำ ให้คำปรึกษา ให้การศึกษา ฝึกอบรมเจ้าหน้าที่สหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสมาชิกสหกรณ์ โดยมุ่งเน้นวิธีดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์ ให้สหกรณ์เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลในการบริหารจัดการ การดำเนินกิจกรรมตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รวมทั้งมีหน้าที่แนะนำให้สหกรณ์แก้ไขปัญหาข้อบกพร่องในด้านการบริหารงาน บริหารบุคลากร และบริหารการเงิน

การปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคแรก ห้ามมิให้เข้าเป็นผู้กระทำการ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการก้าวก้าวเข้าไปใช้อำนาจกระทำการของสหกรณ์ ทั้งทางตรงหรือทางอ้อม เปิดโอกาสให้คณะกรรมการดำเนินการผู้แทนสหกรณ์ หรือผู้จัดการสหกรณ์ มีอิสระในการใช้ดุลพินิจได้ตามความเหมาะสม ภายใต้ขอบอำนาจหน้าที่หรือวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ตามบทบัญญัติของกฎหมาย หรือข้อบังคับของสหกรณ์

ข้อ ๔ ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ ให้มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติราชการกำกับ ดูแล สหกรณ์ภายใต้เงื่อนไขบทบัญญัติ แห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือที่ได้รับมอบหมายจากนายทะเบียนสหกรณ์ หรือตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำได้เฉพาะในฐานะที่ตนเป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ ภายใต้กรอบที่กฎหมายกำหนดให้อำนาจไว้แล้วแต่กรณี

การใช้อำนาจหน้าที่ปฏิบัติราชการตามวรรคแรก ถ้าเป็นการกระทำการปกครอง การออกคำสั่งทางปกครองให้ดำเนินการตามแนวทางมาตรฐานวิธีปฏิบัติทางปกครองที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยเคร่งครัด

ข้อ ๕ การรับเงิน จ่ายเงิน เก็บรักษาเงิน และการทำบัญชีของสหกรณ์ ข้าราชการและลูกจ้างกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่ว่าจะอยู่ในฐานะใดไม่มีอำนาจหน้าที่รับเงิน จ่ายเงิน หรือเก็บรักษาเงินของสหกรณ์เว้นแต่จะได้รับการร้องขอจากสหกรณ์ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เห็นว่ามีความจำเป็นต้องแก้ไข และอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์อนุญาตแล้ว

กรณีตามวรรคแรก ไม่รวมถึงข้าราชการและลูกจ้างของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของสหกรณ์ และได้รับเลือกตั้งให้เป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือการทำกิจกรรมกับสหกรณ์ในฐานะสมาชิกของสหกรณ์

ข้อ ๖ การลงลายมือชื่อเพื่ออนุญาต ให้ความเห็นชอบ ให้การอนุมัติ ให้การรับรอง หรือเพื่อการอื่น อันเป็นผลให้สหกรณ์ต้องดำเนินการหรืองดเว้นดำเนินการ หรือให้เกิดความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องของเอกสาร หรือการกระทำใด ๆ ซึ่งเป็นกิจการของสหกรณ์ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสหกรณ์จังหวัด สหกรณ์อำเภอ หรือเจ้าหน้าที่ ซึ่งได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ทำหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์วันแต่จะเป็นการลงนามในเอกสารที่ฝ่ายราชการจัดทำขึ้น เพื่อการมีนิติสัมพันธ์ หรือการให้การช่วยเหลือสนับสนุนสหกรณ์ หรือตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์มอบหมาย หรือ ยินยอมให้กระทำ

ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ตรวจการสหกรณ์ อาจให้ความเห็นชอบ ให้การอนุมัติหรือให้การรับรองได้เท่าที่กฎหมายกำหนด หรือตามที่ได้รับมอบหมาย

ข้อ ๗ ผู้ใดจงใจฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามระเบียบนี้

๗.๑ กรณีได้รับอนุญาตให้ทำหน้าที่รับเงิน จ่ายเงิน หรือทำบัญชีของสหกรณ์และได้ทุจริตเงิน นั้นไป อาจมีความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่

๗.๒ กรณีกระทำการใด ๆ โดยเอาเงินหรือทรัพย์สินของสหกรณ์ไปโดยมิชอบด้วยกฎหมาย เพื่อประโยชน์ของตนเอง หรือผู้อื่น โดยไม่มีหน้าที่รับเงิน จ่ายเงิน หรือเก็บรักษาเงินของสหกรณ์มีความผิดฐานทุจริต

๗.๓ กรณีฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามราชการด้านการสหกรณ์ให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ หรือตามคำสั่ง ระเบียบแบบแผนของทางราชการ หรือระเบียบ คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่กำหนดไว้ตามหนังสืออื่น อาจมีความบกพร่องฐานละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ หรือปฏิบัติหน้าที่ โดยมิชอบ หรือขัดคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่สั่งโดยชอบ หรือไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบแบบแผนของทางราชการ

ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงนาม) ขวาลวุฒ ไชยบุรี

(นายขวาลวุฒ ไชยบุรี)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

การอุทธรณ์คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๖ คำสั่งใด ๆ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

ผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

มาตรา ๔๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้อีกแต่มติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์ ให้สหกรณ์คืนใบสำคัญรับจดทะเบียนและให้นายทะเบียนสหกรณ์ออกใบสำคัญรับจดทะเบียนการเปลี่ยนชื่อให้แก่สหกรณ์ด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและการเปลี่ยนชื่อของสหกรณ์นั้น ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือความรับผิดชอบใด ๆ ของสหกรณ์

ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๗๒ สหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๗๑ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนสหกรณ์ส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

- คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- ข้อกำหนดของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องอุทธรณ์ ที่ ๑/๒๕๕๓ เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรับเรื่องอุทธรณ์ สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๓

คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
ที่ ๑/๒๕๕๗
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์

ด้วยมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๖ เห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ เพื่อพิจารณา หรือปฏิบัติตามที่ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ มอบหมาย

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ เพื่อพิจารณา กลั่นกรอง เรื่องข้ออุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบด้วย

๑. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	ประธานอนุกรรมการ
๒. รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมาย	รองประธานอนุกรรมการ
๓. ประธานกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย	อนุกรรมการ
๔. ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศหรือผู้แทน
ประเภทละ ๑ คน	อนุกรรมการ
๕. ผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย	อนุกรรมการ
๖. ผู้อำนวยการสำนักนายทะเบียนและกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการ
๗. ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๘. ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์	อนุกรรมการและ
เลขานุการ
๙. ผู้แทนกลุ่มกฎหมาย กรมส่งเสริมสหกรณ์	ผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. กำหนดระเบียบเกี่ยวกับการอุทธรณ์และการขอทุเลาบังคับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ขั้นตอน ในการรับเรื่อง และพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์และคำขอทุเลาบังคับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
๒. พิจารณา กลั่นกรอง ข้ออุทธรณ์และคำขอทุเลาบังคับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้รับไว้
๓. เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติพิจารณาวินิจฉัย
๔. แจ้งคำวินิจฉัยข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์และข้ออุทธรณ์ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ไปยังผู้ยื่นอุทธรณ์ และผู้ยื่นคำขอทุเลาบังคับให้ทราบ พร้อมทั้งแจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ และผู้ที่เกี่ยวข้องต่างๆ ทราบและถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(ลงนาม) ยุคล ลิ้มแหลมทอง

(นายยุคล ลิ้มแหลมทอง)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ข้อกำหนดของคณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์
ที่ ๑/๒๕๕๓
เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การรับเรื่องอุทธรณ์

อาศัยอำนาจตามคำสั่งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) ที่ ๑/๒๕๕๒ ลง ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๕๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ คณะกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องข้ออุทธรณ์ จึงได้กำหนดหลักเกณฑ์การรับอุทธรณ์ โดยกำหนดให้ผู้ที่จะอุทธรณ์ และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องปฏิบัติดังนี้ คือ

๑. มาตรการที่จะอุทธรณ์ ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ และระยะเวลายื่นอุทธรณ์มีดังนี้

๑. **มาตรา ๒๐** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่ได้สั่งยับยั้ง หรือเพิกถอนมติของที่ประชุมใหญ่ หรือที่ประชุมคณะกรรมการสหกรณ์ที่ได้ลงมติอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ ระเบียบหรือคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

๒. **มาตรา ๒๒** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ซึ่งได้ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

๒.๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการ และระยะเวลา ที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๒.๒ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติบางส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่อง หรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ หรือ สมาชิก

๒.๓ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไข ข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จ ตามวิธีการและภายในระยะเวลานายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

๒.๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการ ซึ่งเกี่ยวข้อง กับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ

๓. **มาตรา ๒๔** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่สั่งให้คณะกรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่ง ทั้งคณะ

๔. **มาตรา ๒๕** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่สั่งให้กรรมการบางคนพ้นจากตำแหน่ง ดังกล่าว โดยยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยส่งผ่านนายทะเบียนสหกรณ์ได้ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

๕. **มาตรา ๓๔** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเป็นสหกรณ์

- ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ได้แก่ “คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์” โดยยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๖. **มาตรา ๔๔** เป็นคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติม ข้อบังคับของสหกรณ์

- ผู้มีสิทธิอุทธรณ์ ได้แก่ “คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์” โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อนายทะเบียน สหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

๗. **มาตรา ๗๒** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งเลิกสหกรณ์ตามมาตรา ๗๑ เมื่อปรากฏว่า

๗.๑ สหกรณ์ไม่เริ่มดำเนินการภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่จดทะเบียน หรือหยุดดำเนินการ ติดต่อกันเป็นเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่หยุดดำเนินการ

๗.๒ สหกรณ์ไม่ส่งสำเนาบัญชี และรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลา ๓ ปีติดต่อกัน

๗.๓ สหกรณ์ไม่อาจดำเนินการให้เป็นผลดี หรือการดำเนินการของสหกรณ์ ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง

๘. **มาตรา ๙๙** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเพื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้นใหม่ โดยการแยกจากสหกรณ์เดิม

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

๙. **มาตรา ๑๐๓** เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเป็นชุมนุมสหกรณ์

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะผู้จัดตั้งชุมนุมสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

๑๐. **มาตรา ๑๐๕ วรรคท้าย** กล่าวว่า “ให้นำบทบัญญัติในหมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๕ และหมวด ๖ มาบังคับใช้กับชุมนุมสหกรณ์โดยอนุโลม”

๑๐.๑ เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเกี่ยวกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์ (อนุโลม ตามมาตรา ๔๔ หมวด ๓)

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

๑๐.๒ เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งเลิกชุมนุมสหกรณ์ตาม มาตรา ๗๑ (อนุโลม ตามมาตรา ๗๒ หมวด ๓)

ฯลฯ

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่รับคำสั่ง

๑๐.๓ เป็นคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียนเพื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์ขึ้นใหม่ โดยการแยกออกจากชุมนุมสหกรณ์เดิม (อนุโลมตามมาตรา ๙๙ หมวด ๖)

- ผู้มีสิทธิออกบัตรได้แก่ “คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์” โดยยื่นบัตรต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่รับแจ้งคำสั่ง

๒. เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับหนังสือบัตรแล้วให้ส่งคำขอต่อไปยังคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยไม่ชักช้า โดยส่งผ่านคณะกรรมการพิจารณาเรื่องข้อขอบัตร ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๓

(ลงนาม) สุพัตรา ธนเสนีวัฒน์

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

ประธานอนุกรรมการเพื่อพิจารณาเรื่องข้อขอบัตร

หมวด ๒

สหกรณ์

การจัดตั้งและการจดทะเบียนสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะจัดตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์ และต้อง

- (๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน
- (๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
- (๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นมีมูลค่าเท่าๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด
- (๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๔๓ (๗) ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

มาตรา ๓๔ ผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้งขึ้น ต้องประชุมกันเพื่อคัดเลือกผู้ที่มาประชุมให้เป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคน เพื่อดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ โดยให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณาเลือกประเภทของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งตามที่กำหนดในกฎกระทรวง และพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งนั้น
- (๒) กำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด
- (๓) ทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมด้วยจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้ว
- (๔) ดำเนินการร่างข้อบังคับภายใต้บังคับบทบัญญัติมาตรา ๔๓ และเสนอให้ที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพิจารณากำหนดเป็นข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น

มาตรา ๓๕ การขอจดทะเบียนสหกรณ์ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ลงลายมือชื่อในคำขอจดทะเบียนตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์พร้อมเอกสาร ดังต่อไปนี้

- (๑) สำเนารายงานการประชุมตามมาตรา ๓๔ จำนวนสองชุด
- (๒) แผนดำเนินการตามมาตรา ๓๔ (๒) จำนวนสองชุด
- (๓) บัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและจำนวนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อจัดตั้งสหกรณ์แล้วจำนวนสองชุด
- (๔) ข้อบังคับตามมาตรา ๓๔ (๔) จำนวนสี่ชุด

มาตรา ๓๖ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลใดๆ ซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือให้ส่งเอกสารมาเพื่อประกอบการพิจารณาเกี่ยวกับการรับจดทะเบียนสหกรณ์ได้

ในการพิจารณารายการที่เกี่ยวกับคำขอ หรือรายการในข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ถ้านายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่ารายการดังกล่าวไม่ถูกต้อง หรือยังมีได้ดำเนินการตามมาตรา ๓๔ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องได้

มาตรา ๓๗ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนมีวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๓๓ คำขอจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๓๕ และการจัดตั้งสหกรณ์ตามที่ขอจดทะเบียนจะไม่เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ให้นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สหกรณ์นั้น ให้สหกรณ์ที่ได้จดทะเบียนแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์โดยไม่ชักช้า

คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์มีสิทธิยื่นคำอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนแก่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยยื่นคำอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กฎกระทรวง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ.๒๕๔๔ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔

นายทะเบียนสหกรณ์

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ตามโครงการบ้านมั่นคง พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๔๔ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนสหกรณ์และรับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์แก้ไข พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยคุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจการของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๐๐๒ ลงวันที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๑ เรื่อง การกำหนดชื่อชุมนุมสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๙๓๗๙ ลงวันที่ ๑๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เรื่อง การกำหนดชื่อที่จะใช้ในการจดทะเบียนสหกรณ์

กฎกระทรวง
กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน
พ.ศ. ๒๕๔๘

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ และมาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนมีดังต่อไปนี้

- (๑) สหกรณ์การเกษตร
- (๒) สหกรณ์ประมง
- (๓) สหกรณ์นิคม
- (๔) สหกรณ์ร้านค้า
- (๕) สหกรณ์บริการ
- (๖) สหกรณ์ออมทรัพย์
- (๗) สหกรณ์เครดิตยูเนียน

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๘

เนวิน ชิดชอบ

รัฐมนตรีช่วยว่าการ ฯ ปฏิบัติราชการแทน
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ ; - เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๓๓ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนโดยกฎกระทรวงจึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

เพื่อให้การจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์เป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพ เป็นประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์และบรรดาสมาชิก ตามวัตถุประสงค์ของการรวมกันจัดตั้งสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการดำเนินการจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวิธีดำเนินการขอจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ และระเบียบคำสั่งใดขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้

หมวด ๑
เรื่องทั่วไป

ข้อ ๔ การขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดแห่งท้องที่ ซึ่งสหกรณ์ที่จะจดทะเบียนตั้งอยู่ สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้ยื่นคำขอที่สำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ ๑ หรือพื้นที่ ๒

ข้อ ๕ คณะบุคคลที่จะขอจัดตั้งสหกรณ์ต้องประกอบด้วย บุคคลซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นจำนวนที่เหมาะสมกับการดำเนินการตามหลักสหกรณ์ให้บรรลุวัตถุประสงค์ และต้องมีความรู้ ความเข้าใจหลักการสหกรณ์พอสมควร โดยคณะบุคคลที่จะขอจัดตั้งสหกรณ์ทั้งหมดควรผ่านการฝึกอบรมจากเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ไม่น้อยกว่า ๖ ชั่วโมง

การฝึกอบรมต้องให้ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับ อุดมการณ์สหกรณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ ภาระหน้าที่ของสมาชิกสหกรณ์ การช่วยตนเองและการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน กฎระเบียบในสหกรณ์ และการดำเนินธุรกิจแบบสหกรณ์

ข้อ ๖ หลังจากวันที่ผ่านการฝึกอบรมให้คณะบุคคลที่จะขอจัดตั้งสหกรณ์นัดประชุมเพื่อปรึกษาหารือร่วมกัน หากบุคคลใดเห็นว่าสมควรจัดตั้งสหกรณ์ต่อไป ให้บุคคลเหล่านั้นพิจารณาคัดเลือกผู้ที่มาประชุมเป็นคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ จำนวนไม่น้อยกว่าสิบคนแต่ไม่เกินสิบห้าคน มีหน้าที่ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ให้เสร็จสิ้นแต่ไม่ช้ากว่าสี่สิบห้าวันนับแต่เลือกคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์

คณะบุคคลผู้เห็นสมควรจัดตั้งสหกรณ์ และมติการเลือกคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ ต้องบันทึกไว้เป็นรายงานการประชุมซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์ที่จะขอจัดตั้ง

หมวด ๒ การดำเนินการของคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์

ข้อ ๗ การเลือกประเภทสหกรณ์ คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องเลือกให้สอดคล้องกับกิจการที่ผู้ประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์มีส่วนกระทำร่วมกัน ตามหลักและวิธีการสหกรณ์ ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์ให้เป็นไปตามความต้องการอย่างแท้จริงของผู้ซึ่งประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์

วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น อาจกำหนดได้ทั้งทางเศรษฐกิจและทางสังคม แต่ต้องแยกให้ชัดเจนว่าวัตถุประสงค์ทางเศรษฐกิจมีอย่างไร และวัตถุประสงค์ทางสังคมมีอย่างไร

ข้อ ๘ แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ประกอบด้วย

- (๑) แผนดำเนินการจัดหาเงินทุนมาดำเนินการ
- (๒) แผนดำเนินการธุรกิจที่ทำกับสมาชิก
- (๓) แผนดำเนินการขยายรับสมาชิกและการฝึกอบรมสมาชิก
- (๔) แผนดำเนินการด้านอัตราค่าจ้าง

แผนดำเนินการข้างต้น คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องจัดทำลักษณะที่น่าไปปฏิบัติได้ และเป็นแผนที่มีการปฏิบัติการปฏิบัติไม่น้อยกว่าสามปี

ข้อ ๙ คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ จัดทำบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกได้แต่เฉพาะผู้ที่เห็นชอบให้ดำเนินการจัดตั้งสหกรณ์ที่ได้บันทึกไว้ในรายงานการประชุมในข้อ ๖

ข้อ ๑๐ การจัดทำร่างข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องจัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับสหกรณ์นั้น ภายใต้เงื่อนไขวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ และหลักเกณฑ์ตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนด

การกำหนดชื่อในข้อบังคับ ต้องไม่ซ้ำกับชื่อสหกรณ์อื่นซึ่งจดทะเบียนไว้ก่อนแล้ว เป็นอักษรไทยและไม่เกิน ๗๐ ตัวอักษร เว้นแต่สหกรณ์มีชื่อเช่นนั้น ภูมิกายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อออกจากทะเบียนแล้ว

ข้อ ๑๑ ร่างข้อบังคับสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง จัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องเรียกประชุมบุคคลที่มีรายชื่ออยู่ในบัญชีรายชื่อผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกประชุมพิจารณา

ก่อนมีมติกำหนดให้เป็นข้อบังคับ คณะผู้จัดตั้งต้องอธิบายทำความเข้าใจ ประเด็นสำคัญของข้อบังคับแก่ผู้ที่เข้าประชุม พร้อมทั้งตอบข้อซักถามของผู้ที่เข้าประชุม ครบถ้วนสิ้นข้อสงสัย

ในการประชุมคราวเดียวกันนี้ คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องแจ้งรายละเอียดของแผนการดำเนินการทั้งหมดให้ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกตามบัญชีรายชื่อได้ทราบด้วย

การประชุม คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ต้องบันทึกรายงานการประชุมไว้เป็นหลักฐาน

หมวด ๓ การพิจารณาของนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ ๑๒ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับเอกสารคำขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ให้พิจารณาตรวจสอบ

- (๑) วัตถุประสงค์สำคัญของสหกรณ์ที่สามารถส่งเสริมผลประโยชน์ของสมาชิกตามหลักการวิธีการสหกรณ์ สอดคล้องกับประเภทสหกรณ์ที่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์เลือก
- (๒) ความถูกต้อง เหมาะสม ของแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง พร้อมทั้งประเมินความสำเร็จของแผนดำเนินการว่ามีความเป็นไปได้
- (๓) ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกตามบัญชีรายชื่อ ได้ผ่านการอบรมและเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการจัดตั้งสหกรณ์

(๔) ข้อบังคับสหกรณ์ ให้มีรายการครบตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนด และมีเนื้อหาเหมาะสม ใช้เป็นกฎเกณฑ์การดำเนินการของสหกรณ์ ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งได้

ข้อ ๑๓ เมื่อได้พิจารณาตรวจสอบตามข้อ ๑๒ แล้ว หากปรากฏว่ารายการดังกล่าวยังไม่ถูกต้องครบถ้วน หรือยังมิได้ดำเนินการตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนด ให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายมีหนังสือสั่งการคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้อง มาชี้แจงข้อเท็จจริงด้วยตนเอง หรือทำเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสารมาประกอบการพิจารณา ภายใน ๕ วันทำการนับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ข้อ ๑๔ ถ้ามีเหตุอันควรเชื่อว่า สหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นมีเจตนาโดยตรงหรือโดยปริยาย หรือกระทำการดังต่อไปนี้ สันนิษฐานไว้ก่อนว่าอาจจะทำให้เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์อาจพิจารณาไม่รับจดทะเบียนได้

- (๑) หลีกเลี่ยงภาษีตามประมวลรัษฎากร
- (๒) การฟอกเงินตามกฎหมายว่าด้วยการฟอกเงิน
- (๓) แสวงหากำไรหรือผลประโยชน์เฉพาะบุคคลหรือกลุ่มของบุคคลนั้น
- (๔) ใช้สหกรณ์เป็นเครื่องมือสำหรับให้บุคคลภายนอกหาประโยชน์
- (๕) ไม่อาจดำเนินการให้เป็นไปตามหลักสหกรณ์สากล

ข้อ ๑๕ กรณีไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ มีหนังสือแจ้งไปยังคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ภายในสามวันทำการ นับแต่วันไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์พร้อมเอกสารประกอบการขอจัดตั้งสหกรณ์ทั้งหมด

หนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ต้องมีข้อเท็จจริง ข้อพิจารณา และการใช้ดุลพินิจไม่รับจดทะเบียน อันจะทำให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์เข้าใจเหตุผลการไม่รับจดทะเบียน

หมวด ๔ การอุทธรณ์

ข้อ ๑๖ เมื่อคณะผู้จัดตั้งได้รับหนังสือแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ถ้าประสงค์จะอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ยื่นคำอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ซึ่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์นั้นภายในหกสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

ข้อ ๑๗ คำขออุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ ให้ทำเป็นหนังสือพร้อมทั้งเอกสารแสดงเหตุผลและหลักฐานโต้แย้ง ข้อเท็จจริง ข้อพิจารณา และการใช้ดุลพินิจการไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นไม่มีความบกพร่อง หรือไม่ทำให้เสียหายแก่ระบบสหกรณ์ คำขออุทธรณ์ให้ยื่นที่สำนักงานสหกรณ์จังหวัดหรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ที่ยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พร้อมด้วยคำขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์พร้อมเอกสารที่ยื่นมากับคำขอจดทะเบียนทั้งหมด

ข้อ ๑๘ รองนายทะเบียนสหกรณ์ผู้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ ได้รับหนังสือคำอุทธรณ์จากคณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แล้ว ให้ส่งคำขออุทธรณ์พร้อมเอกสารดังต่อไปนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (กรมส่งเสริมสหกรณ์) โดยไม่ชักช้า

- (๑) สำเนาหนังสือคำสั่งแจ้งไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์
- (๒) คำขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ พร้อมเอกสารที่ยื่นมากับคำขอทั้งหมด
- (๓) สำเนาหนังสือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย ให้บุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้อง มาชี้แจงข้อเท็จจริง หรือส่งเอกสารและคำสั่งแก้ไขรายการในร่างข้อบังคับ (ถ้ามี)

/ (๔) คำชี้แจง.....

(๔) คำชี้แจงข้อเท็จจริงของบุคคล และเอกสารที่ส่งให้ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย กับรายการแก้ไขข้อบังคับ (ถ้ามี)

(๕) พยานหลักฐาน เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) ที่เห็นว่ามีความจำเป็นต่อการพิจารณา คำอุทธรณ์

ข้อ ๑๙ ถ้าคำวินิจฉัยอุทธรณ์ของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ให้เพิกถอนคำสั่งไม่รับจดทะเบียนของนายทะเบียนสหกรณ์ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ส่งเอกสารทั้งหมด พร้อมคำวินิจฉัยอุทธรณ์ และมติเพิกถอนคำสั่งแก่นายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์ต่อไป

มติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้ยกอุทธรณ์ ให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ แจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ที่ไม่รับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์นั้น เพื่อแจ้งแก่คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ โดยไม่ชักช้า

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(ลงนาม) เลอพงษ์ มุสิกะมาน

(นายเลอพงษ์ มุสิกะมาน)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

**ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ตามโครงการบ้านมั่นคง
พ.ศ. ๒๕๔๔**

เพื่อเป็นการสนับสนุนให้สหกรณ์มีบทบาทในการสนองนโยบายรัฐบาลด้านการพัฒนาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยในเขตชุมชนตามโครงการบ้านมั่นคง สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาทางเศรษฐกิจและทางสังคม ตลอดจนพัฒนาคุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของสมาชิกให้ดีขึ้นได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) ประกอบด้วยมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ตามโครงการบ้านมั่นคง พ.ศ. ๒๕๔๔”

๒. ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันที่ออกประกาศ

๓. ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์ที่จัดตั้งตามโครงการบ้านมั่นคง

“ชุมชน” หมายถึง กลุ่มบุคคลที่มีการรวมตัวกันเพื่อช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันในเรื่องที่อยู่อาศัย ตามแนวทางของสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

“พอช.” หมายถึง สถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

๔. ชุมชนที่จะขอจัดตั้งสหกรณ์ตามระเบียบนี้ต้อง

(๑) มีภูมิสำเนาหรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์

(๒) ชุมชนที่ขอจัดตั้งจะต้องผ่านการอบรมเบื้องต้นเกี่ยวกับ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ รวมทั้งข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะต้องถือใช้ และมีความประสงค์ที่จะใช้ระบบสหกรณ์ในการแก้ไขปัญหาเรื่องที่อยู่อาศัยของตนและชุมชน

(๓) มีแผนการที่ชัดเจนถึงการได้มาซึ่งกรรมสิทธิ์หรือสิทธิการเช่าที่ดินในพื้นที่ชุมชน

(๔) มีแผนกิจกรรมเพื่อการพัฒนาสมาชิกและชุมชน

(๕) พอช. ได้ให้คำรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรว่า สมควรจดทะเบียนเป็นสหกรณ์ได้

(๖) บุคคลที่จะจัดทำบัญชีให้กับสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ต้องผ่านการอบรม หรือแนะนำด้านบัญชีจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

๕. การดำเนินการขอจัดตั้งสหกรณ์ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวิธีการดำเนินการขอจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗ โดยเคร่งครัดด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงนาม) พิงพิศ ดุลยพัชร

(นางพิงพิศ ดุลยพัชร)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยกฎกระทรวงกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๔๔ กำหนดให้สหกรณ์เครดิตยูเนียนเป็นหนึ่งในประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน ส่งผลให้ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๑ ไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ปัจจุบัน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) ประกอบด้วยมาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียนขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ. ๒๕๔๔”

๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศทำระเบียบนี้เป็นต้นไป

๓. ให้ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ในชุมชน พ.ศ. ๒๕๒๑

๔. บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือคำแนะนำอื่นใด ซึ่งขัดหรือแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

๕. สหกรณ์เครดิตยูเนียนอาจประกอบด้วยประชาชนทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนา หรือประกอบอาชีพหลัก หรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ที่จะตั้งขึ้น โดยให้กำหนดคุณสมบัติไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์

๖. กลุ่มบุคคลที่จะขอจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์เครดิตยูเนียนได้จะต้อง

(๑) ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกต้องผ่านการอบรมเกี่ยวกับอุดมการณ์ หลักการ และวิธีการของสหกรณ์ ตามหลักสูตรของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด และได้ให้คำรับรองเป็นลายลักษณ์อักษรว่าผ่านการอบรม โดยยื่นพร้อมเอกสารขอจดทะเบียนสหกรณ์

(๒) มีแผนการรับสมาชิกเพิ่มเป็นรายปี

(๓) มีอาสาสมัคร หรือสถาบันที่จะให้การสนับสนุนในด้านสำนักงานและเจ้าหน้าที่ประจำสหกรณ์ โดยเฉพาะในระยะแรกที่สหกรณ์ยังไม่มีรายได้พอที่จะจัดจ้างเจ้าหน้าที่ได้

๗. การดำเนินการขอจัดตั้งสหกรณ์ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวิธีการดำเนินการขอจัดตั้งสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๗

๘. การจดทะเบียนสหกรณ์เครดิตยูเนียน ให้จดทะเบียนเป็นสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน โดยใช้ชื่อว่า “สหกรณ์เครดิตยูเนียน.....จำกัด”

๙. เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์แล้ว ให้เป็นหน้าที่ของชุมนุมสหกรณ์เครดิตยูเนียนแห่งประเทศไทย จำกัด ในการแนะนำช่วยเหลือการวางรูปงาน การดำเนินงาน การบัญชี และการเงิน ตลอดจนการฝึกอบรมเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงนาม) สุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์
(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)
รองอธิบดี รักษาราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสภรณ

ว่าด้วยการรับจดทะเบียนสภรณและรับจดทะเบียนข้อบังคับของสภรณแท็กซี พ.ศ. ๒๕๔๗

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาการสภรณแห่งชาติ ได้มีมติเมื่อวันที่ ๗ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๖ ในการจัดระเบียบสภรณแท็กซี เพื่อให้สภรณแท็กซีเป็นองค์กรในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิก ซึ่งเป็นผู้ขับรถแท็กซีให้เป็นอาชีพที่ยั่งยืน ก่อให้เกิดรายได้แก่สมาชิก เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดีและมีอนาคตที่มั่นคง ขณะเดียวกันการดำเนินงานของสภรณต้องชอบด้วยหลักการ วิธีการ และอุดมการณ์สภรณ ไม่ดำเนินการในลักษณะที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย ดังนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสภรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสภรณไว้ ดังนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสภรณ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนสภรณและรับจดทะเบียนข้อบังคับของสภรณแท็กซี พ.ศ. ๒๕๔๗”

๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

๓. สภรณแท็กซี ที่ได้รับจดทะเบียนเป็นสภรณแล้ว หรือขอยื่นจดทะเบียนสภรณใหม่จะต้องกำหนดข้อบังคับให้มีข้อความอย่างน้อย ดังนี้

๓.๑ คุณสมบัติสมาชิก ให้กำหนดไว้อย่างน้อย ดังนี้

(๑) เป็นผู้มิใช่ใบอนุญาตขับรถยนต์ประเภทสาธารณะและ

(ก) เป็นผู้เช่าขับรถแท็กซีของสภรณ หรือ

(ข) เป็นเจ้าของรถแท็กซีได้ไม่เกิน ๓ คัน หรือ

(ค) เป็นผู้เช่าซื้อรถแท็กซี

(๒) ไม่ได้เป็นสมาชิกของสภรณบริการอื่นซึ่งมีวัตถุประสงค์เช่นเดียวกับสภรณนี้

๓.๒ วัตถุประสงค์ สภรณมีวัตถุประสงค์หลัก ดังนี้

(๑) ประกอบการเดินทางรับจ้างบรรทุกผู้โดยสาร โดยขับรถแท็กซีของสภรณตามใบอนุญาตที่ได้รับจดทะเบียนจากกรมการขนส่งทางบก รวมทั้งการตั้งศูนย์วิทยุสื่อสารด้วย

(๒) จัดหารถแท็กซีโดยการจัดซื้อ หรือรับรถแท็กซีของสมาชิกทุกคันที่จะร่วมวิ่งในนามสภรณมาบริหารเพื่อให้สมาชิกเช่าขับ แต่สมาชิกคนหนึ่งจะมีรถร่วมวิ่งในนามสภรณได้ไม่เกิน ๓ คัน

(๓) จัดหารถแท็กซี เพื่อให้สมาชิกผู้ขับรถแท็กซีได้เป็นเจ้าของรถแท็กซีคนละไม่เกิน ๓ คัน โดยวิธีการเช่าซื้อ หรือโดยวิธีการอื่นใด

(๔) ส่งเสริมการออมเงินของสมาชิก เพื่อความมั่นคงในชีวิต และเป็นทุนหมุนเวียนในการประกอบอาชีพตามความจำเป็น

๔. ข้อบังคับของสภรณใดที่ได้รับจดทะเบียนไปแล้วและขัดหรือแย้งกับข้อ ๓ ให้สภรณดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในคราวประชุมใหญ่ของสภรณที่จะมีขึ้นในครั้งแรกถัดจากวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ แต่ถ้าสภรณใดกำหนดให้มีการประชุมใหญ่ไว้ก่อนแล้ว ซึ่งวันที่กำหนดนั้นมีระยะเวลาไม่เกิน ๓๐ วัน นับจากวันที่ระเบียบนี้

ใช้บังคับ หรือมีเหตุอันไม่อาจดำเนินการให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับได้ทัน ให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ครั้งถัดไปได้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงนาม) สรพล เถระพัฒน์

(นายสรพล เถระพัฒน์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยคุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์

เพื่อความเป็นเอกภาพในการส่งเสริมและพัฒนากิจการสหกรณ์ และเพื่ออ้างไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของการสหกรณ์ไทย นายทะเบียนสหกรณ์เห็นควรกำหนดนิยามของคุณค่าสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการ และวิธีการสหกรณ์ ไว้ดังนี้

๑. คุณค่าของสหกรณ์ (Cooperative Values) สหกรณ์อยู่บนพื้นฐานแห่งคุณค่าของการช่วยตนเอง ความรับผิดชอบต่อตนเอง ความเป็นประชาธิปไตย ความเสมอภาค ความเที่ยงธรรมและความเป็นเอกภาพ สมาชิกสหกรณ์เชื่อมั่นในคุณค่าทางจริยธรรมแห่งความสุจริต ความเปิดเผย ความรับผิดชอบต่อสังคมและความเอื้ออาทรต่อผู้อื่น โดยสืบทอดประเพณีปฏิบัติของผู้ริเริ่มการสหกรณ์

๒. อุดมการณ์สหกรณ์ (Cooperative Ideology) คือ ความเชื่อร่วมกันที่ว่า การช่วยตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์จะนำไปสู่การกินดี อยู่ดี มีความเป็นธรรมและสันติสุขในสังคม

๓. หลักการสหกรณ์ (Cooperative Principles) คือ แนวทางที่สหกรณ์ยึดถือปฏิบัติ เพื่อให้คุณค่าของสหกรณ์เกิดผลเป็นรูปธรรม

หลักสหกรณ์สากล ๗ ประการ ได้แก่

หลักการที่ ๑ การเป็นสมาชิกโดยสมัครใจและเปิดกว้าง (Voluntary and open Membership)

สหกรณ์เป็นองค์กรโดยสมัครใจ ที่เปิดรับบุคคลทุกคนซึ่งสามารถใช้บริการของสหกรณ์ได้ โดยปราศจากการกีดกันทางเพศ สังคม เชื้อชาติ การเมือง หรือ ศาสนา และบุคคลนั้นต้องเต็มใจรับผิดชอบในฐานะสมาชิก

หลักการที่ ๒ การควบคุมโดยสมาชิกตามหลักประชาธิปไตย (Democratic Member control)

สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยมวลสมาชิก ซึ่งมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการกำหนดนโยบาย และการตัดสินใจของสหกรณ์ ไม่ว่าชายหรือหญิงที่ได้รับเลือกเป็นตัวแทนสมาชิกต้องมีความรับผิดชอบต่อมวลสมาชิก สมาชิกของสหกรณ์ชั้นปฐมมีสิทธิออกเสียงเท่าเทียมกัน (หนึ่งคนหนึ่งเสียง) ส่วนสหกรณ์ในระดับอื่นก็จัดให้เป็นไปตามวิถีประชาธิปไตย

หลักการที่ ๓ การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจของสมาชิก (Member Economic Participation)

สมาชิกพึงร่วมทุนกับสหกรณ์ของตนอย่างเท่าเทียมกัน และควบคุมการใช้เงินทุนตามวิถีประชาธิปไตย โดยปกติอย่างน้อยส่วนหนึ่งของทุน ต้องมีทรัพย์สินส่วนรวมของสหกรณ์ และสมาชิกพึงได้รับผลตอบแทนจากเงินทุน (ถ้ามี) อย่างจำกัด ภายใต้เงื่อนไขของความเป็นสมาชิก เหล่าสมาชิกจะจัดสรรเงินส่วนเกินเพื่อจุดมุ่งหมายบางอย่างหรือทั้งหมดดังต่อไปนี้ คือ เพื่อพัฒนาสหกรณ์ของตนโดยอาจจัดเป็นกองทุนสำรอง ซึ่งอย่างน้อยส่วนหนึ่งจะไม่นำมาแบ่งปันกัน เพื่อจัดสรรผลประโยชน์ให้สมาชิกตามส่วนธุรกรรมที่ตนทำกับสหกรณ์ เพื่อสนับสนุนกิจกรรมอื่น ๆ ที่มวลสมาชิกเห็นชอบ

/ หลักการที่ ๓

หลักการที่ ๔ การปกครองตนเองและความเป็นอิสระ (Autonomy and Independence)

สหกรณ์เป็นองค์การอิสระที่ช่วยตนเองภายใต้การควบคุมของสมาชิก หากสหกรณ์นั้น ๆ ทำข้อตกลงร่วมกับองค์กรอื่นๆ รวมถึงรัฐบาล หรือแสวงหาทุนจากแหล่งภายนอกต้องมั่นใจได้ว่าการกระทำของสหกรณ์เช่นนั้นอยู่ภายใต้การควบคุมแบบประชาธิปไตย โดยมวลสมาชิก รวมถึงยังคงดำรงความเป็นอิสระของสหกรณ์ไว้ได้

หลักการที่ ๕ การศึกษา ฝึกอบรม และสารสนเทศ (Education, Training and Information)

สหกรณ์พึงให้การศึกษา และการฝึกอบรมแก่บรรดาสมาชิก ผู้แทนจากการเลือกตั้ง ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ เพื่อให้บุคคลเหล่านั้นช่วยพัฒนาสหกรณ์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ สหกรณ์พึงให้ข่าวสารความรู้แก่ประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งเยาวชน และผู้นำทางความคิด เกี่ยวกับคุณลักษณะ และประโยชน์ของการสหกรณ์

หลักการที่ ๖ การร่วมมือระหว่างสหกรณ์ (Cooperation among Cooperatives)

สหกรณ์พึงให้บริการแก่สมาชิกอย่างเต็มที่ และสร้างความเข้มแข็งแก่ขบวนการสหกรณ์ โดยร่วมมือกันเป็นขบวนการตามโครงสร้างระดับท้องถิ่น ระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับนานาชาติ

หลักการที่ ๗ การเอื้ออาทรต่อชุมชน (Concern for Community)

สหกรณ์พึงดำเนินงาน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของชุมชนของตน ตามนโยบายที่มวลสมาชิกให้ความเห็นชอบ

๔. วิธีการสหกรณ์ (Cooperative Practices)

วิธีการสหกรณ์ คือ การนำหลักการสหกรณ์มาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และสังคม เพื่อประโยชน์ของมวลสมาชิกและชุมชน โดยไม่ละเลยหลักการธุรกิจที่ดี

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(ลงนาม) เลอพงษ์ มุสิกะมาน

(นายเลอพงษ์ มุสิกะมาน)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดแผนดำเนินการ
เกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง

เพื่อให้การรับจดทะเบียนจัดตั้งสหกรณ์เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมผลประโยชน์ของบรรดาสมาชิกที่จะต้องมีการร่วมมือกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน เป็นไปตามหลักการสหกรณ์และบังเกิดประโยชน์แก่บรรดาสมาชิกตามเจตนารมณ์แห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และกฎหมายอื่น รวมถึงเพื่อให้ผู้ใดใช้ระบบสหกรณ์เป็นช่องทางในการแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๔ (๒) มาตรา ๑๖ (๑) ประกอบมาตรา ๓๓ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดและจัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้น ดังต่อไปนี้

๑. แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ การจัดทำแผนธุรกิจของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งจะต้องมีการร่วมมือกันตามประเภทของสหกรณ์ในลักษณะที่ไม่มุ่งหวังจะแสวงหากำไรสูงสุดมุ่งเน้นกระทำธุรกิจกับสมาชิกเพื่อจะแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกเป็นหลัก และธุรกิจนั้นต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสหกรณ์ และต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑.๑ ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกของสหกรณ์และการรับสมาชิกใหม่

(๑) ผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกสหกรณ์ จะต้องเป็นผู้ที่มีปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและทางสังคมตามวัตถุประสงค์ที่ขอจดทะเบียน เป็นผู้ที่มีความมุ่งหวังจะใช้หลักการและวิธีการของสหกรณ์แก้ไขปัญหาความเดือดร้อนดังกล่าว

(๒) สมาชิกแรกตั้ง คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์ และการรับสมาชิกใหม่ จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๓) การรับสมาชิกสมทบ (หากมี)

๓.๑ การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบ ให้กำหนดได้เฉพาะผู้ที่มีความสัมพันธ์ทางเครือญาติกับสมาชิก หรือเป็นบุคคลในองค์กรหรือหน่วยงานที่ขาดคุณสมบัติจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์ หรือเป็นบุคคลที่อาศัยหรือประกอบอาชีพอยู่ในพื้นที่หรือพื้นที่ใกล้เคียง ตามคุณสมบัติในการรับสมาชิกที่กำหนดในข้อบังคับแต่ขาดคุณสมบัติที่จะสมัครเข้าเป็นสมาชิก กรณีการรับสมาชิกสมทบในพื้นที่ใกล้เคียงให้รับได้เฉพาะเท่าที่จำเป็นและจะบังเกิดผลดีแก่การดำเนินงานและมีความสะดวกที่จะดำเนินธุรกิจร่วมกับสหกรณ์

๓.๒ สมาชิกของสหกรณ์จะต้องเป็นผู้ที่มีส่วนร่วมทางธุรกิจมากกว่าสมาชิกสมทบ หากตรวจพบว่าสหกรณ์ใดกระทำธุรกิจร่วมกับสมาชิกสมทบเกินกว่าสมาชิกโดยรวม จะถือว่าสหกรณ์ไม่อาจดำเนินการให้บังเกิดผลดีต่อบรรดาสมาชิก รวมทั้งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม นายทะเบียนสหกรณ์จะพิจารณาสั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าวหรือใช้อำนาจสั่งเลิกสหกรณ์เสีย ทั้งนี้ ให้รวมถึงสหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งไว้แล้ว

๑.๒ ความเป็นไปได้ในการจัดหาเงินทุน

(๑) การกำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจ จะต้องมีความเป็นไปได้ในการจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมุ่งเน้นการระดมทุนจากสมาชิก และการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์เป็นหลัก

(๒) หากแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจที่กำหนด จะต้องใช้ทุนดำเนินงานเกินกว่าการสะสมทุนข้างต้นและมีแผนการจัดหาเงินทุนจากแหล่งอื่น เช่น การกู้ยืมเงินจากภายนอก การขอหรือรับเงินช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนใดๆ จะต้องกำหนดแหล่งเงินทุนที่ชัดเจน รวมถึงแสดงหลักฐานอันจะทำให้เชื่อได้ว่าเมื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์แล้วจะได้รับเงินกู้หรือเงินช่วยเหลือดังกล่าว

ทั้งนี้ หากสหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนไม่อาจจัดหาเงินทุนได้ตามแผน ฯ ภายในหนึ่งปี โดยไม่มีเหตุอันควร จนเป็นเหตุให้เห็นว่าสหกรณ์ไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดี นายทะเบียนสหกรณ์จะพิจารณาใช้อำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ดังกล่าวเสีย

๑.๓ ธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ต้องเป็นธุรกิจที่ตอบสนองความต้องการของสมาชิก ในการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนในการประกอบอาชีพ หรือแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก ซึ่งจะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นและไม่มุ่งดำเนินธุรกิจเพื่อแสวงหากำไร มาแบ่งปันกันในหมู่สมาชิก รวมทั้งจะต้องไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังนี้

(๑) การดำเนินธุรกิจที่มีใช้กิจกรรมร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์หรือไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสหกรณ์

(๒) การดำเนินธุรกิจขายตรงหรือธุรกิจอื่นใดในลักษณะเดียวกัน ซึ่งมีการระดมการรับสมาชิก ในลักษณะที่มุ่งเสนอผลตอบแทนจากการดำเนินธุรกิจ ในรูปแบบขายตรงหรือแชร์ลูกโซ่ โดยที่ผู้สมัครเป็นสมาชิก ไม่ได้เป็นผู้ที่เห็นชอบในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

(๓) การดำเนินธุรกิจที่กระทำกับสมาชิกสมทบเป็นหลัก หรือมุ่งเน้นที่จะทำธุรกิจกับสมาชิกสมทบเกินกว่าสมาชิกโดยรวม

(๔) การจัดซื้อหรือจัดหาที่ดินเพื่อพัฒนาเป็นที่อยู่อาศัย โดยสมาชิกไม่ได้เป็นผู้ที่มีความเดือดร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย รวมถึงการสร้างบ้านหรือที่อยู่อาศัยเกินกว่าจำนวนสมาชิกแรกตั้งเพื่อนำไปจัดสรรหรือขายให้แก่บุคคลภายนอกเป็นหลัก

(๕) การดำเนินธุรกิจในลักษณะที่ทำให้เชื่อได้ว่าเป็นการหลบเลี่ยงภาษีหรือเป็นการหลบเลี่ยงการปฏิบัติตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง หรือมีพฤติกรรมใดๆ อันจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม

๑.๔ ความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจ การจัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งขึ้นจะต้องจัดทำอย่างน้อยสามปี มีความเป็นไปได้ในการดำเนินธุรกิจและสามารถปฏิบัติได้จริง และเพื่อแสดงให้เห็นว่าสหกรณ์สามารถดำเนินกิจการและให้บริการธุรกิจ แก่สมาชิกได้ตรงตามสภาพปัญหาและความต้องการของสมาชิก คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์จะต้องสำรวจสถานะเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์รายบุคคลให้เป็นไปตามแบบที่กำหนดเสียก่อน จึงจะกำหนดหรือจัดทำแผนธุรกิจให้สอดคล้องต่อไป ทั้งนี้ แผนดำเนินธุรกิจให้จัดทำตามแบบแนบท้ายประกาศซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) แผนธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิก

(๒) แผนการจัดหาเงินทุนมาดำเนินการ

(๓) แผนการให้ความรู้แก่สมาชิก

(๔) แผนโครงสร้างและอัตรากำลัง

๑.๕ การจัดจ้างหรือมอบหมายผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี เพื่อให้สหกรณ์สามารถทำบัญชีได้ตามความในมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันจะบังเกิดผลดีต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ จึงกำหนดว่ากรณีที่สหกรณ์ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดจ้างเจ้าหน้าที่บัญชีได้ ให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์หรือที่ประชุมผู้ซึ่งจะเป็นสมาชิกมีมติมอบหมายให้มีผู้รับผิดชอบในการจัดทำบัญชี เป็นการเฉพาะอย่างน้อย ๑ คน

๒. การดำเนินการของสหกรณ์เมื่อได้รับจดทะเบียน สหกรณ์ที่ได้รับจดทะเบียนจัดตั้งแล้ว หากไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่กำหนดได้ สหกรณ์จะต้องจัดประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาทบทวนหรือปรับปรุงแผนดำเนินการ ฯ ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควรหรือตามที่ได้รับแจ้งจากนายทะเบียนสหกรณ์ และหากสหกรณ์ใดไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดำเนินการ ฯ โดยไม่มีเหตุอันสมควร ให้ถือว่าสหกรณ์ไม่อาจดำเนินกิจการให้เป็นผลดี หรือการดำเนินกิจการของสหกรณ์ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ระบบสหกรณ์โดยรวมหรือประโยชน์ส่วนรวม นายทะเบียนสหกรณ์อาจสั่งเลิกสหกรณ์นั้นได้ หรือหากเห็นว่าจำเป็นต้องแก้ไขอาจสั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ช่วยเหลือดำเนินกิจการของสหกรณ์ทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้

ประกาศฉบับนี้ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖

สมชาย ชาญณรงค์กุล
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

แผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์

๑) แผนธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิก

การดำเนินธุรกิจในรูปแบบของสหกรณ์นั้น สมาชิกมีฐานะเป็นทั้งเจ้าของผู้ใช้บริการจากสหกรณ์ ดังนั้น การมีส่วนร่วมของสมาชิกที่มาทำธุรกิจกับสหกรณ์จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้ และการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ต้องทำกับสมาชิกของสหกรณ์เป็นหลักเท่านั้น โดยการดำเนินธุรกิจต้องไม่มุ่งแสวงหากำไรจากบุคคลภายนอกมาแบ่งปันกัน อยู่ภายใต้กรอบวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นเท่านั้น ซึ่งแผนธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิก อาจจะประกอบด้วย

ที่	แผนธุรกิจที่สหกรณ์ทำกับสมาชิก	ปีที่ ๑		ปีที่ ๒		ปีที่ ๓	
		จำนวนคน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนคน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวนคน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	แผนธุรกิจรับฝากเงินจากสมาชิก ๑) การรับฝากเงินประเภท..... ๒) การรับฝากเงินประเภท..... ๓) การรับฝากเงินประเภท.....						
๒	แผนธุรกิจการให้สินเชื่อแก่สมาชิก ๑) เงินกู้..... ๒) เงินกู้..... ๓) เงินกู้.....						
๓	แผนธุรกิจการจัดหาสินค้ามาจำหน่าย ๑) ๒) ๓)						
๔	แผนธุรกิจการรวบรวมผลผลิต ๑) ๒) ๓)						
๕	แผนธุรกิจการแปรรูปผลผลิต ๑) ๒) ๓)						
๖	แผนธุรกิจการให้บริการ ๑) ๒) ๓)						

หมายเหตุ เป็นแผนที่สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้และการดำเนินธุรกิจต้องคำนึงถึงเงินทุนของสหกรณ์ที่จะจัดตั้งมีอยู่

๒) แผนการจัดหาทุนมาดำเนินงาน

ตามหลักสหกรณ์ข้อที่ ๓ “การมีส่วนร่วมทางเศรษฐกิจโดยสมาชิก” สมาชิกต้องมีส่วนร่วมในการให้ทุนแก่สหกรณ์ของตนอย่างเป็นธรรม โดยสมาชิกทุกคนต้องถือหุ้นในสหกรณ์เพื่อให้สหกรณ์มีทุนสำหรับการดำเนินธุรกิจหรือกิจกรรมต่างๆ ตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ ซึ่งจะเห็นได้ว่าทุนเป็นสิ่งสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจ รวมถึงเป็นการแสดงถึงความพร้อมของสหกรณ์ที่จะดำเนินธุรกิจเป็นไปตามวัตถุประสงค์หลักที่กำหนดไว้ แผนในการจัดหาทุนมาดำเนินงานของสหกรณ์เบื้องต้น ประกอบด้วย เงินค่าหุ้น เงินรับฝาก เงินกู้ยืม

แบบสรุปแผนการจัดหาทุนมาดำเนินงาน

ที่	แผนการจัดหา ทุนมาดำเนินงาน	แหล่งเงินทุน	ปีที่ ๑		ปีที่ ๒		ปีที่ ๓	
			จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)	จำนวน (ราย)	จำนวนเงิน (บาท)
๑	ค่าหุ้น							
๒	เงินรับฝาก							
๓	เงินกู้ยืม							

รายละเอียดประกอบแผนการจัดหาเงินทุน ให้แสดงรายละเอียดวิธีการจัดหาเงินทุนมาดำเนินงาน ระบุแหล่งที่มาของเงินทุน รวมทั้งแสดงถึงแผนการใช้จ่ายเงินทุน

๓) แผนการให้ความรู้แก่สมาชิก

ตามหลักการสหกรณ์ข้อที่ ๕ “การศึกษา ปกอบรม และข่าวสาร” เป็นหน้าที่ของสหกรณ์จะต้องดำเนินการให้ความรู้แก่สมาชิกในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับสหกรณ์ เช่น ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสหกรณ์ หลักการ อุดมการณ์ และวิธีการสหกรณ์ ความรู้ที่จำเป็นต่อการประกอบอาชีพ และองค์ความรู้ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสหกรณ์ที่ตั้งไว้ ซึ่งสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่จะต้องจัดแผนการให้ความรู้แก่สมาชิกโดยจัดทำเป็นโครงการให้การศึกษาย่อย มีรายละเอียดตามรูปแบบการเขียนโครงการทั่วไป ประกอบด้วย ชื่อโครงการ ผู้รับผิดชอบโครงการ หลักการและเหตุผล หัวข้อวิชาที่อบรมให้ความรู้ วิธีการอบรม จำนวนรุ่น/ครั้ง เป้าหมาย สถานที่อบรม ระยะเวลาดำเนินการ งบประมาณ ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ และตัวชี้วัดโครงการ

แบบสรุปแผนการให้ความรู้แก่สมาชิก (๓ ปี)					
ที่	หัวข้ออบรม ให้ความรู้แก่สมาชิก	จำนวนสมาชิก/ จำนวนครั้ง	จำนวนวัน	ช่วงระยะเวลา ที่จัดอบรม	งบประมาณ (บาท)

๔) แผนโครงสร้างและอัตรากำลัง

สหกรณ์ตั้งอยู่บนพื้นฐานของประชาธิปไตย สมาชิกทุกคนเป็นเจ้าของ แต่ทุกคนไม่สามารถร่วมบริหารกิจการของสหกรณ์ได้ จึงต้องมีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินงานเป็นผู้บริหารแทน มีอำนาจหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการทั้งปวง เพื่อให้กิจการของสหกรณ์ดำเนินการได้และให้บริการแก่สมาชิกได้อย่างทั่วถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พิจารณาจัดจ้างผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่มีความรู้ความสามารถมาปฏิบัติงานด้านต่างๆ ตามความเหมาะสมกับฐานะและความสามารถในการจัดจ้างของสหกรณ์ โดยคำนึงถึงปริมาณธุรกิจและการประหยัดเป็นสำคัญ ตำแหน่งที่มีความสำคัญในการดำเนินงานที่สหกรณ์จัดตั้งใหม่ต้องพิจารณาจัดจ้างเป็นอันดับแรก คือ ตำแหน่งพนักงานบัญชี เพื่อทำหน้าที่ในการลงบัญชี รายรับ รายจ่ายของสหกรณ์ให้เป็นปัจจุบัน และโครงสร้างภายในสหกรณ์มีองค์ประกอบสำคัญ ๔ ส่วน ได้แก่

- ๑) ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์หรือผู้แทนสหกรณ์
- ๒) คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- ๓) ผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ หรือฝ่ายจัดการ
- ๔) ผู้ตรวจสอบกิจการ

ให้คณะผู้จัดตั้ง ฯ ดำเนินการจัดทำแผนดังนี้

- ๑) จัดทำโครงสร้างของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้น
- ๒) กำหนดแผนในการจัดจ้างพนักงานในตำแหน่งที่จำเป็นต่อการดำเนินงานของสหกรณ์สอดคล้องกับปริมาณธุรกิจและรายได้ของสหกรณ์เป็นหลัก

แบบสำรวจสภาวะทางเศรษฐกิจและสังคมของบุคคลซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิกของสหกรณ์
สหกรณ์.....จำกัด

แบบสำรวจนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดเก็บข้อมูลด้านต่างๆ ของผู้ซึ่งประสงค์จะเป็นสมาชิก สำหรับใช้ประกอบการจัดทำแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ในการวางแผนแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของบรรดาสมาชิกได้ตรงตามวัตถุประสงค์หลักในการจัดตั้งสหกรณ์

๑.๑๐ ท่านมีปัญหาหรือความเดือดร้อนเกี่ยวกับการประกอบอาชีพหลัก/การดำรงชีพในเรื่องใด

.....

.....

.....

๑.๑๑ กิจกรรมใดที่ท่านจะร่วมกันทำเมื่อจัดตั้งเป็นสหกรณ์แล้ว

.....

.....

.....

๑.๑๒ ท่านคิดว่าจะได้อะไรจากการเป็นสมาชิกสหกรณ์

.....

.....

.....

ตอนที่ ๒ สภาวะทางเศรษฐกิจ

๒.๑ รายการสินทรัพย์ที่สำคัญ (ยอดรวมทั้งสิ้น.....บาท)

๑. ☐ ไม่มีบ้านพักของตนเอง

๒. ☐ มีบ้านพักเป็นของตนเอง มูลค่ารวม.....บาท

ที่	ลักษณะที่อยู่อาศัย	พื้นที่ (ตรม.)	มูลค่าปัจจุบัน	หมายเหตุ
๑	บ้านเดี่ยว			
๒	ทาวเฮาส์			
๓	อาคารพาณิชย์			
๔	คอนโด/อาคารชุด			
๕	อื่นๆ (ระบุ)			

๒) ที่ดิน (จำแนกประเภทที่ดิน ที่อยู่อาศัย ทำการเกษตร เช่น: ทำนา ทำไร่ ทำสวน)

มูลค่ารวม.....บาท

ประเภท	ผู้มีชื่อในหนังสือแสดงสิทธิ์	ที่ดินตั้งอยู่	เนื้อที่ (ไร่/งาน/วา)	การชลประทานที่ได้รับ	มูลค่าปัจจุบัน (บาท)	สถานะของที่ดิน	
						ติดภาระจำนอง	ไม่ติดภาระจำนอง

๓) ยานพาหนะและเครื่องจักรกลทางการเกษตร มูลค่ารวม.....บาท

ที่	ลักษณะยานพาหนะ	จำนวน (คัน)	มูลค่าปัจจุบัน	หมายเหตุ
๑	รถเก๋ง			
๒	รถปิคอัพ			
๓	รถตู้			
๔	รถสิบล้อ			
๕	รถจักรยานยนต์			
๖	เครื่องจักรกลการเกษตร			
๗	อื่นๆ (ระบุ)			

๔) สัตว์ใช้งาน/ทำพันธุ์ มูลค่ารวม.....บาท

ประเภท	จำนวน (ตัว)	ใช้งาน (ตัว)	ทำพันธุ์ (ตัว)	มูลค่าปัจจุบัน

๕) ทรัพย์สินอื่นๆ มูลค่ารวม.....บาท

รายการ	มูลค่าปัจจุบัน

๒.๒ รายการหนี้สินที่สำคัญ (ยอดรวมทั้งสิ้น.....บาท)

ที่	เจ้าหนี้	กู้ตั้งแต่	จำนวนเงิน ที่เป็นหนี้ (บาท)	วัตถุประสงค์ การกู้	หลัก ประกัน	สถานะหนี้สิน (ทำเครื่องหมาย /)	
						หนี้ปกติ	หนี้ค้าง
๑	สหกรณ์/กลุ่มเกษตรกร						
๒	ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร						
๓	ธนาคารพาณิชย์						
๔	กองทุนหมู่บ้าน						
๕	พ่อค้าคนกลาง/นายทุน						
๖	ญาติ/เพื่อนบ้าน						
๗	อื่นๆ (ระบุ)						

๒.๓ รายได้รอบปีที่ผ่านมา (ยอดรวมทั้งสิ้น.....บาท)

๑) เงินเดือน (รวมทั้งปี) จำนวน.....บาท

๒) ทำการเกษตร (รวมทั้งปี) จำนวน.....บาท (ให้ระบุรายละเอียด)

ประเภท	เนื้อที่หรือ จำนวน ผลผลิต	ที่ดินที่ใช้ในการผลิต		ผลผลิต ทั้งหมด	ผลผลิตในส่วนที่ขาย	
		ของตนเอง (ไร่/งาน/วา)	ถือครอง ประการอื่น (ไร่/งาน/วา)		จำนวน	รวมมูลค่า (บาท)

๓) รายได้อื่นรวมทั้งปี (ให้ระบุรายละเอียด เช่น รับจ้าง ค้าขาย ฯลฯ)

ลำดับที่	รายการ	รายได้สุทธิ (บาท)

๒.๔ รายจ่าย (รวมทั้งปี) ยอดรวมทั้งสิ้น.....บาท

ก. รายจ่ายจากการประกอบอาชีพ รวม.....บาท

(๑) ทำการเกษตร (ค่าพันธุ์ ปุ๋ย ยา ค่าจ้าง อาหารสัตว์ ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ให้ระบุค่าใช้จ่ายแต่ละประเภทการทำกรเกษตร เช่น ทำนา ทำสวน ทำไร่ เลี้ยงสัตว์)

ที่	รายการ	รายจ่าย (บาท)
๑		
๒		
๓		
๔		
๕		

(๒) รายจ่ายอื่นๆ (ที่ไม่ได้ระบุไว้ในข้อ ๒.๔ ในวงเล็บ ๑) รวม.....บาท

ที่	รายการ	รายจ่าย (บาท)
๑		
๒		
๓		
๔		

ข. รายจ่ายครัวเรือน รวม.....บาท

ที่	รายการ	รายจ่าย (บาท)
๑	ค่าอาหารสำหรับครัวเรือน	
๒	ค่าเครื่องนุ่งห่ม	
๓	ค่ายารักษาโรค-ค่ารักษาพยาบาล	
๔	ค่าใช้จ่ายในการศึกษา	
๕	รายจ่ายลงทุน หรือจัดหาทรัพย์สิน เช่น ที่ดิน ที่วี บ้าน รถยนต์ ฯลฯ	
๖	อื่นๆ (ระบุ)	

ข้าพเจ้าขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวข้างต้น เป็นจริงทุกประการ

(ลงชื่อ).....ผู้ให้ข้อมูล
(.....)

(ลงชื่อ).....ผู้สำรวจข้อมูล
(.....)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.

ที่ กษ ๑๑๐๘/๐๐๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ มกราคม ๒๕๕๑

เรื่อง การกำหนดชื่อชุมนุมสหกรณ์ที่จัดตั้งใหม่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๕๐/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๕
๒ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๘๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย หลักเกณฑ์และเงื่อนไข ให้ชุมนุมสหกรณ์เป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ

ตามคำสั่งที่อ้างถึง ๑ นายทะเบียนสหกรณ์ได้แต่งตั้งสหกรณ์จังหวัด เป็นรองนายทะเบียนสหกรณ์ และตามคำสั่งที่อ้างถึง ๒ นายทะเบียนสหกรณ์ได้มอบอำนาจการรับจดทะเบียนสหกรณ์ให้แก่รองนายทะเบียนสหกรณ์ ที่แต่งตั้งจากสหกรณ์จังหวัด นั้น

ปรากฏว่าในปัจจุบันมีการรับจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์เป็นนิติบุคคลและเป็นสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๐๕ โดยมีคำว่า “แห่งประเทศไทย” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อ ทำให้เกิดความสับสนว่า เป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ตามมาตรา ๑๐๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามข้อเท็จจริงแล้วชุมนุมสหกรณ์ใดจะมีฐานะเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้การรับจดทะเบียนชุมนุมสหกรณ์เป็นไปในแนวทางเดียวกัน และเพื่อป้องกันความสับสนที่จะเกิดขึ้น จึงกำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศเท่านั้น ที่สามารถใช้คำว่า “แห่งประเทศไทย” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อ สำหรับชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาคที่มีอยู่ในปัจจุบันและมีคำว่า “แห่งประเทศไทย” เป็นส่วนหนึ่งของชื่อ ให้สหกรณ์จังหวัดและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์แนะนำให้ชุมนุมสหกรณ์แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์ในการประชุมใหญ่คราวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญส่ง พานิชการ

(นายบุญส่ง พานิชการ)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail: cpd__cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ที่ กษ. ๑๑๐๘/๙๓๗๙

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๕ สิงหาคม ๒๕๕๐

เรื่อง การกำหนดชื่อที่จะใช้ในการจดทะเบียนสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบันมีคณะบุคคลที่ประสงค์จะจัดตั้งสหกรณ์ ยื่นขอจองชื่อสหกรณ์ที่จะจดทะเบียน โดยกำหนดชื่อสหกรณ์เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ว่าจะเป็นคำพ้องรูปหรือพ้องเสียง ซึ่งเป็นการกระทำที่มิบังควร

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปในแนวทางเดียวกัน เห็นควรกำชับ สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่รับมอบอำนาจรับจดทะเบียนสหกรณ์ ใช้ดุลยพินิจในการ รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่กำหนดชื่อที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ไม่ว่าจะเป็นคำพ้องรูปหรือพ้องเสียงก็ตาม โดยแนะนำให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไขเปลี่ยนแปลงชื่อหรือหากชื่อดังกล่าวได้รับพระบรมราชานุญาต ต้องมี หลักฐานเป็นหนังสือประกอบการพิจารณาด้วย เนื่องจากมาตรา ๓๖ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ในการพิจารณารายการที่เกี่ยวกับคำขอหรือรายการในข้อบังคับของสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ถ้านายทะเบียน สหกรณ์เห็นว่ารายการดังกล่าวไม่ถูกต้อง นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้คณะผู้จัดตั้งสหกรณ์แก้ไข หรือดำเนินการให้ถูกต้องได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดและเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ถือปฏิบัติ อย่างเคร่งครัด

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) จิตรกร สามประดิษฐ์

(นายจิตรกร สามประดิษฐ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail: cpd-cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

สมาชิกสมทบ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนำชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใดๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒
- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๔๙/๒๕๕๒ เรื่อง การจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ลง ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๒
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์และวิธีการกำหนดแผนดำเนินการเกี่ยวกับธุรกิจหรือกิจกรรมสหกรณ์ที่จะจัดตั้ง ประกาศ ณ วันที่ ๒๓ กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๖ (เฉพาะที่เกี่ยวข้องกับสมาชิกสมทบ ข้อ ๑.๑ (๓))

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔๑ วรรคแรก แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดให้สหกรณ์ทุกประเภทสามารถรับสมาชิกสมทบได้ ทั้งนี้ให้สหกรณ์กำหนด คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ สิทธิและหน้าที่ ตลอดจนเงื่อนไขอื่นๆ ที่จำเป็นในการรับสมาชิกสมทบ ไว้ในข้อบังคับ เพื่อดำเนินปฏิบัติต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒

(ลงชื่อ) *อภิชัย การุณยวนิช*

(นายอภิชัย การุณยวนิช)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๗๔๙/ ๒๕๕๒

เรื่อง การจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑

แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๑ บัญญัติให้สหกรณ์สามารถรับสมาชิกสมทบได้ โดยกำหนดคุณสมบัติ วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ดังนี้ นายทะเบียนสหกรณ์จึงได้พิจารณารับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทุกประเภทที่กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลธรรมดา ทั้งที่บรรลุนิติภาวะและไม่บรรลุนิติภาวะ คณะบุคคล หรือนิติบุคคลตลอดมา แต่มาบัดนี้คณะกรรมการกฤษฎีกามีความเห็นว่าคุณสมบัติสมาชิกสมทบที่กำหนดโดยข้อบังคับของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๑ ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติ มาตรา ๓๓(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วย คือเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะเท่านั้น (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๓๒ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๕๑) แม้จะได้ขอทบทวนขอให้พิจารณาความเห็นอีกครั้งหนึ่งแล้ว แต่คณะกรรมการกฤษฎีกายังยืนยันเป็นไปตามความเห็นเดิม (หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๓๓ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒) มีผลให้การจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ในส่วนคุณสมบัติสมาชิกสมทบกำหนดเป็นบุคคลธรรมดาและไม่บรรลุนิติภาวะ คณะบุคคลหรือนิติบุคคล ไม่ชอบด้วยกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

ฉะนั้น เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ นายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำสั่งไว้ ดังนี้

๑. เพิกถอนการรับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทุกสหกรณ์ที่กำหนดคุณสมบัติสมาชิกสมทบเป็นบุคคลธรรมดาไม่บรรลุนิติภาวะ หรือคณะบุคคล หรือนิติบุคคล ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

๒. บุคคลธรรมดา หรือคณะบุคคล หรือนิติบุคคลต้องพ้นจากการเป็นสมาชิกสมทบ นับแต่วันเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียนข้อบังคับตามข้อที่ ๑ แต่ผู้เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะให้คงยังเป็นสมาชิกสมทบตามข้อบังคับของสหกรณ์ต่อไป

๓. ก่อนพ้นจากสมาชิกสมทบผู้ใดมีนิติสัมพันธ์อย่างไรอยู่กับสหกรณ์ เมื่อพ้นจากสมาชิกสมทบ หากฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดไม่บอกเลิกนิติสัมพันธ์นั้น สหกรณ์อาจให้นิติสัมพันธ์นั้นยังคงดำเนินอยู่ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดไปตามเงื่อนไข หรือเงื่อนไขเวลาที่ตกลงกัน แต่จะทำการใดก่อผลผูกพันขึ้นใหม่ไม่ได้ เช่น สัญญาฝากเงินถอนได้ตามเงื่อนไขที่ได้ตกลงกันไว้ แต่จะฝากเพิ่มใหม่ไม่ได้ หรือสัญญากู้ยืมเงินชำระหนี้ตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา จนกว่าจะเสร็จสิ้นอายุสัญญา แต่จะกำหนดผูกพันใหม่ไม่ได้

/๔. สหกรณ์ต้อง.....

๔. สหกรณ์ต้องดำเนินการเพื่อขจัดทะเบียนแก้ไขข้อบังคับในส่วนที่ถูกเพิกถอนตามข้อ ๑ โดยเร็ว

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ลง ณ วันที่ ๑๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ นร ๐๙๐๑/๑๓๓๒

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร
กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๓ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง ขอรื้อคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑.๔/ป ๕๕๖

ลงวันที่ ๓ กรกฎาคม ๒๕๕๑

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขอรื้อปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวงและกรมส่งเสริมสหกรณ์) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริงนั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือเรื่องดังกล่าวและมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วย อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๗

ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

โทร. ๐ ๒๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๔๐๖, ๔๐๙

โทรสาร ๐ ๒๒๒๖ ๕๖๖๑

www.kriadika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง คุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๕/๖๐๕๒ ลงวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ โดยคุณสมบัติ วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ทำให้สหกรณ์ต่างๆ มีอำนาจในการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบได้เอง ซึ่งสหกรณ์ต่างๆ ได้กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์ให้รับสมาชิกสมทบที่เป็นนิติบุคคลได้ ทำให้เกิดปัญหาในระบบสหกรณ์โดยรวม เนื่องจากมีนิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเข้ามาเป็นสมาชิกสมทบของสหกรณ์และใช้ระบบสหกรณ์เป็นเครื่องมือ ในการดำเนินธุรกิจของบริษัท กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงได้แต่งตั้งคณะทำงานขึ้นมาเพื่อพิจารณาแก้ไขปัญหาดังกล่าวแล้ว แต่ไม่สามารถหาข้อยุติได้ เนื่องจากคณะทำงานมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อกฎหมายว่าคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามที่กำหนดในมาตรา ๔๑ ต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ที่กำหนดให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณสมบัติเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะหรือไม่ เนื่องจากมาตรา ๓๓ บัญญัติให้สมาชิกสหกรณ์มีคุณสมบัติเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ

กรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงขอหารือข้อกฎหมายว่า คุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ จะต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวที่กำหนดให้สหกรณ์ต้องมีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะด้วยหรือไม่อย่างไร

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาข้อหารือดังกล่าว โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริงแล้ว เห็นว่า โดยที่มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดให้สหกรณ์จัดตั้งได้โดยการจดทะเบียน

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร. ๐๙๐๑/๑๓๓๐ ลงวันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์และต้อง

- (๑) มีกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ที่ขอจดทะเบียน
- (๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ
- (๓) มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้นที่มีมูลค่าเท่าๆ กัน และสมาชิกแต่ละคนจะต้องถือหุ้นอย่างน้อยหนึ่งหุ้น แต่ไม่เกินหนึ่งในห้าของหุ้นที่ชำระแล้วทั้งหมด
- (๔) มีสมาชิกซึ่งมีคุณสมบัติตามที่กำหนดในข้อบังคับภายในบทบัญญัติมาตรา ๔๓ (๗) ประเภทของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนให้กำหนดโดยกฎกระทรวง

และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิก โดยวิธีการช่วยตนเอง และช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักสหกรณ์และต้องมีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ โดยคุณสมบัติของสมาชิกให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ ประกอบกับมาตรา ๔^๒ ซึ่งกำหนดความหมายของคำว่า “สหกรณ์” ไว้ว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน แสดงให้เห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ มุ่งหมายให้บุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะรวมกลุ่มกันโดยสมัครใจ ในการดำเนินกิจการที่บรรดาสมาชิกเป็นเจ้าของร่วมกัน และมีความมุ่งหมายร่วมกันทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่สมาชิก เมื่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ฯ กำหนดให้สมาชิกสมทบสามารถเข้ามาเป็นสมาชิกของสหกรณ์ประเภทหนึ่งได้ เพื่อส่งเสริมหลักการและวิธีการสหกรณ์ให้แพร่ขยายไปยังกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่สนใจกิจกรรมสหกรณ์ เช่น กรณีของสหกรณ์นิคม สมาชิกสหกรณ์นิคมจะต้องอยู่ในพื้นที่ของนิคมเท่านั้น ทำให้บุคคลที่อยู่นอกพื้นที่นิคมไม่มีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิกสหกรณ์นิคม กฎหมายจึงเปิดโอกาสให้บุคคลดังกล่าวเข้ามาเป็นสมาชิกสมทบ โดยมาตรา ๔๑^๓ กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้สำหรับคุณสมบัติ วิธีการรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

เมื่อกฎหมายให้อำนาจสหกรณ์ออกข้อบังคับกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและสมาชิกสมทบตามมาตรา ๓๓ (๔)^๔ และมาตรา ๔๑ วรรคสอง แล้วแต่กรณี การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกหรือสมาชิกสมทบจึงอาจแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและสมาชิกสมทบต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญอันเป็นองค์ประกอบของสหกรณ์ตามมาตรา ๓๓ (๒)^๕ คือ เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง

^๒ มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สหกรณ์ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

คุณสมบัติ วิธีการสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใดๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

^๕ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ดังนั้น คุณสมบัติของสมาชิกสมทบที่กำหนดโดยข้อบังคับของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๑^๖ จึงต้องอยู่
ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๓๓^๗ ที่กำหนดให้สหกรณ์ต้องมีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะด้วย

(คุณปริทย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ธันวาคม ๒๕๕๑

^๖ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ด่วนที่สุด

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๑ ถนนพระอาทิตย์ เขตพระนคร

กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒

เรื่อง ขอบทวนการหารือคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑.๙/ป ๓๐๗

ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง ขอบทวนปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขอทวนความเห็นกรณีคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ขอให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (สำนักงานปลัดกระทรวง กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมส่งเสริมสหกรณ์) แต่งตั้งผู้แทนไปชี้แจงข้อเท็จจริง นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๙ และคณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าว และมีความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาที่ได้ส่งมาด้วยนี้หนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แจ้งผลการพิจารณาไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามระเบียบด้วยแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

ลงนาม พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักอำนวยการ

โทร. ๐๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๑๐๗

ฝ่ายกฎหมายสวัสดิการสังคม

โทร. ๐๒๒๒ ๐๒๐๖-๙ ต่อ ๔๐๖

โทรสาร ๐๒๒๒๖ ๕๖๖๑

www.kriadika.go.th

www.lawreform.go.th

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง ขอบทวนปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมทบ
ตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๕๔๑ ลงวันที่ ๔ พฤษภาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา สรุปความได้ว่า ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขอหารือปัญหาข้อกฎหมายเกี่ยวกับคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้พิจารณาให้ความเห็นปรากฏตามบันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เรื่อง คุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ (เรื่องเสร็จที่ ๔๕๕/๒๕๕๑) โดยมีสาระสำคัญว่า เมื่อกฎหมายให้อำนาจสหกรณ์ออกข้อบังคับกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและสมาชิกสมทบมาตรา ๓๓ (๔) และมาตรา ๔๑ วรรคสอง แล้วแต่กรณี การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกหรือสมาชิกสมทบจึงอาจแตกต่างกันได้ อย่างไรก็ตาม ในการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกและสมาชิกสมทบต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญอันเป็นองค์ประกอบของสหกรณ์ตามมาตรา ๓๓ (๒) คือ เป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ ซึ่งกฎหมายได้กำหนดไว้โดยชัดแจ้ง ดังนั้น คุณสมบัติของสมาชิกสมทบที่กำหนดโดยข้อบังคับของสหกรณ์ตามมาตรา ๔๑ จึงต้องอยู่ภายใต้บทบัญญัติมาตรา ๓๓ ที่กำหนดให้สหกรณ์ต้องมีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะด้วย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) แล้ว เห็นว่า มาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ กำหนดขึ้นเพื่อแก้ปัญหากรณีที่นักเรียน นักศึกษา ที่อยู่ในสถานศึกษาที่มีการจัดตั้งสหกรณ์ในสถานศึกษายังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือสหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตรหรือประเภทสหกรณ์นิคม มีบุคคลที่อยู่ในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์แต่ขาดคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์ โดยมาตรา ๔๑ วรรคสอง กำหนดว่า “คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ” และมาตรา ๔๑ วรรคสาม กำหนดว่า “ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใดๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ” ดังนั้น สหกรณ์อาจกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบเองได้โดยกำหนดไว้ในข้อบังคับตามความเหมาะสมของแต่ละสหกรณ์ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๑ วรรคสอง ซึ่งเป็นกรณีที่กฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ประกอบกับมีสหกรณ์หลายประเภทไม่เห็นด้วยกับคำวินิจฉัยของคณะกรรมการกฤษฎีกาดังกล่าวและได้โต้แย้งคำวินิจฉัยมาทางกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงขอความอนุเคราะห์ให้คณะกรรมการกฤษฎีกาได้พิจารณาขอบทวนความเห็นกรณีคุณสมบัติของสมาชิกสมทบดังกล่าวอีกครั้งหนึ่งเพื่อกรมส่งเสริมสหกรณ์จะได้ยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการต่อไป

ส่งพร้อมหนังสือ ส่วนที่สุด ที่ นร ๐๙๐๑/๐๔๓๑ ลงวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๒ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา พิจารณาแล้ว เห็นว่า ข้อหาหรือของกรมส่งเสริมสหกรณ์ เป็นการทบทวนปัญหาข้อกฎหมายที่คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ได้วินิจฉัยให้ความเห็นไปแล้ว ดังนั้น เพื่อความรอบคอบในการพิจารณา จึงอาศัยอำนาจตามข้อ ๑๐ แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๕๒๒ จัดให้มีการประชุมร่วมกันของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) และคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๑๒) เพื่อพิจารณาทบทวนปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๙ และคณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาหรือของกรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยมีผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (กรมตรวจบัญชีสหกรณ์และกรมส่งเสริมสหกรณ์) เป็นผู้ชี้แจงข้อเท็จจริง ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า นายทะเบียนสหกรณ์ได้ออกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ ลงวันที่ ๓ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยกำหนดให้สหกรณ์ทุกประเภทสามารถรับสมาชิกสมทบได้ รวมทั้งนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการรับสมัครสมาชิกสมทบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๙ ลงวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๔๙ โดยให้แนวทางในการกำหนดหลักเกณฑ์วิธีรับสมัครสมาชิกสมทบในกรณีของบุคคลธรรมดาที่ไม่บรรลุนิติภาวะและนิติบุคคลด้วย ทำให้นิติบุคคลประเภทบริษัทจำกัดเข้ามาแสวงหาประโยชน์ในระบบสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ทางภาษี เช่น การได้รับยกเว้นภาษีดอกเบี๋ยเงินฝาก การได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล และประโยชน์ในการขอรับเงินกู้และสินเชื่อในอัตราดอกเบี้ยที่ต่ำกว่าสถาบันการเงินอื่น อย่างไรก็ตาม เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้มีหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ กษ ๑๑๑๕/๐๐๒ ลงวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒ ถึงผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด เพื่อให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ดำเนินการตามคำวินิจฉัยคณะกรรมการกฤษฎีกา เกี่ยวกับคุณสมบัติสมาชิกสมทบ โดยให้พิจารณาเพิกถอนคำสั่งรับจดทะเบียนข้อบังคับเฉพาะส่วนที่ขัดหรือแย้งกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา สหกรณ์ที่ได้รับผลกระทบได้มีหนังสืออุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวมาจำนวนมาก ซึ่งในเรื่องนี้กรมส่งเสริมสหกรณ์อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอให้มีการแก้ไขบทบัญญัติในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสมทบควบคู่กันไปกับการหารือปัญหาข้อกฎหมายนี้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วมคณะที่ ๙ และคณะที่ ๑๒) ได้พิจารณาข้อหาดังกล่าวประกอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมข้างต้นแล้ว มีความเห็นสอดคล้องและยืนยันตามความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๙) ว่า สมาชิกสมทบเป็นสมาชิกประเภทหนึ่งของสหกรณ์ ดังนั้น การกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสมทบตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ยังคงต้องคำนึงถึงลักษณะสำคัญอันเป็นองค์ประกอบของสหกรณ์ตามมาตรา ๓๓ (๒)^๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ คือ ต้องเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะด้วย ส่วนคุณสมบัติอื่นของสมาชิกสมทบนั้น อาจกำหนดตามมาตรา ๔๑ วรรคสอง ให้แตกต่างไปจากคุณสมบัติของสมาชิกตามมาตรา ๔๓ (๗)^๒ ได้ สำหรับในกรณีของนักเรียนหรือนักศึกษาซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะที่อยู่สถานศึกษาหากประสงค์จะฝึกหัดเรียนรู้กระบวนการสหกรณ์ก็สามารถดำเนินการในรูปแบบอื่นทำนองเดียวกับสหกรณ์ได้

อนึ่ง คณะกรรมการกฤษฎีกา (ที่ประชุมร่วม คณะที่ ๙ และคณะที่ ๑๒) มีข้อสังเกตว่า ปัญหาโดยรวมของระบบสหกรณ์ที่เกิดขึ้นโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับสมาชิกสมทบนั้น สาเหตุสำคัญส่วนหนึ่งเกิดจากการกำกับดูแลของนายทะเบียนสหกรณ์ที่ไม่เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ เช่น การที่นายทะเบียนสหกรณ์ออกประกาศกำหนดให้สหกรณ์ทุกประเภทสามารถรับสมาชิกสมทบได้ ซึ่งตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๔๒

^๑ มาตรา ๔๑ ให้นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้

นายทะเบียนสหกรณ์จะต้องใช้ดุลพินิจในการประกาศกำหนดให้สหกรณ์บางประเภทที่มีความจำเป็นและเหมาะสมเท่านั้น ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ หรือการที่ทะเบียนสหกรณ์ได้ผ่อนคลายหลักเกณฑ์การรับจดทะเบียนข้อบังคับสหกรณ์เกี่ยวกับการกำหนดสิทธิสมาชิกสมทบในการขอรับเงินกู้และขอรับสินเชื่อจากสหกรณ์

(ลงชื่อ) พรทิพย์ จาละ

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

คุณสมบัติ วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใดๆ หรือเป็นกรรมการดำเนินการ

^๒ มาตรา ๓๓ สหกรณ์จะตั้งขึ้นได้โดยการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ และต้อง

ฯลฯ

ฯลฯ

(๒) มีสมาชิกเป็นบุคคลธรรมดาและบรรลุนิติภาวะ

ฯลฯ

ฯลฯ

^๓ มาตรา ๔๓ ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

ฯลฯ

ฯลฯ

(๗) คุณสมบัติของสมาชิก วิธีรับสมัคร การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิก

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น

ข้อบังคับและแก้ไขเพิ่มเติม

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๓ ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อสหกรณ์ ซึ่งต้องมีคำว่า “จำกัด” อยู่ท้ายชื่อ
- (๒) ประเภทของสหกรณ์
- (๓) วัตถุประสงค์
- (๔) ที่ตั้งสำนักงานใหญ่และที่ตั้งสำนักงานสาขา
- (๕) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น การขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น
- (๖) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบัญชี และการเงินของสหกรณ์
- (๗) คุณสมบัติของสมาชิก วิธีรับสมาชิก การขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิหน้าที่ของสมาชิก
- (๘) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่
- (๙) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งและการประชุมของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์
- (๑๐) การแต่งตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การกำหนดอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของผู้จัดการ

มาตรา ๔๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้จดทะเบียนแล้วมีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสหกรณ์ ให้สหกรณ์คืนใบสำคัญรับจดทะเบียน และให้นายทะเบียนสหกรณ์ออกใบสำคัญรับจดทะเบียนการเปลี่ยนชื่อให้แก่สหกรณ์ด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและการเปลี่ยนชื่อของสหกรณ์นั้น ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือความรับผิดชอบใดๆ ของสหกรณ์

ให้นำความในมาตรา ๓๖ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ มาใช้บังคับแก่การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๔๕ ในกรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการตีความในข้อบังคับ ให้สหกรณ์ขอคำวินิจฉัยจากนายทะเบียนสหกรณ์ และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น

นายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒๗๘/๒๕๔๙ เรื่อง ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดเรื่อง การจ่ายคืนค่าหุ้นในกรณีที่ขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ไว้ในข้อบังคับ
- คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๔๙ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์เพื่อใช้ในการจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การดำเนินการของสหกรณ์ กรณีความในข้อบังคับสหกรณ์ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ หรือขัด หรือแย้งกันเอง พ.ศ. ๒๕๔๕ ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๕
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖
- ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับชุมนุมสหกรณ์เกี่ยวกับการกำหนดการออกเสียงของผู้แทนสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๘/๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๘ เรื่อง ยกเลิกหนังสือเวียนและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ (การกำหนดแผนดำเนินงานของสหกรณ์)
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๕/๙๔๘๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๔๑ เรื่อง การกำหนดข้อบังคับในการขยายท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๕/๐๒๒ ลงวันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๓ เรื่อง ตอบข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขยายท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๕/๑๑ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๖ เรื่อง การรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการ

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ ว่าด้วย ข้อหารือการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๐๐๘/๕๗๘๘ ลงวันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอหารือแนวทางการดำเนินงานและการวินิจฉัยข้อบังคับของสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๒๗๘/ ๒๕๔๙

เรื่อง ให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดเรื่อง การจ่ายคืนค่าหุ้นในกรณีที่ขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ไว้ในข้อบังคับ

.....

ตามมาตรา ๔๓(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้สหกรณ์กำหนดเรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ แต่ปรากฏว่าในปัจจุบันสหกรณ์กำหนดวิธีปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นเฉพาะกรณีปกติ แต่กรณีที่สหกรณ์มีการขาดทุนเกินทุนสำรองเมื่อมีสมาชิกลาออกจึงมีปัญหาวิธีปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น เนื่องจากทุนของสหกรณ์ที่เป็นทุนเรือนหุ้นคงเหลือไม่เต็มจำนวนที่แท้จริง

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖(๔) ประกอบมาตรา ๔๓(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์กำหนดวิธีการจ่ายคืนค่าหุ้นในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินทุนสำรองในข้อบังคับสหกรณ์ โดยให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนและเป็นไปตามหลักการลงทุน ซึ่งเจ้าของทุนต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนด้วย ซึ่งกรณีนี้สหกรณ์สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิคน้อยกว่ามูลค่าหุ้นได้ เมื่อสหกรณ์มียอดขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ และเมื่อสหกรณ์เพิ่มมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นจะต้องไม่เกินมูลค่าหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

สำหรับสหกรณ์ที่ไม่ได้กำหนดวิธีการปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นไว้ในข้อบังคับกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสม เมื่อสหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มขาดทุนสะสม สหกรณ์ไม่สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นได้จนกว่าจะมีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ

ทั้งนี้ ให้ใช้บังคับกับสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ที่จะจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่หลังจากวันออกคำสั่ง สำหรับสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ที่มีอยู่เดิมให้แก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในการประชุมใหญ่ต่อไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ขาดทุนสะสม พ.ศ. ๒๕๕๙

.....

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๓(๕) บัญญัติให้ข้อบังคับของสหกรณ์อย่างน้อยต้องกำหนดรายการเกี่ยวกับทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าหุ้น การชำระค่าหุ้นด้วยเงินหรือทรัพย์สินอื่น การขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น ซึ่งสหกรณ์ได้กำหนดวิธีการจ่ายคืนค่าหุ้นไว้โดยกว้างๆ เฉพาะการจ่ายคืนค่าหุ้นปกติ แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสม ซึ่งสหกรณ์มีผลการดำเนินงานขาดทุนจนทำให้มูลค่าหุ้นเรือนหุ้นเหลือไม่ครบเท่ามูลค่าเดิม

ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้นกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมและกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนในระหว่างปีและมีแนวโน้มจะประสบภาวะขาดทุนสะสม ณ วันสิ้นปีทางบัญชี โดยได้รับการยืนยันจากรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์เป็นไปด้วยความถูกต้องตามหลักการลงทุน เจ้าของหุ้นต้องรับผิดชอบในส่วนที่ขาดทุนด้วยให้สหกรณ์ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกไว้ก่อน จนกว่าผู้สอบบัญชีจะได้ตรวจสอบและแสดงความเห็นต่อการเงินของสหกรณ์เรียบร้อยแล้ว ซึ่งสหกรณ์จะต้องกำหนดแนวทางปฏิบัติในการจ่ายคืนค่าหุ้น กรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมโดยแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์ให้สามารถจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกน้อยกว่ามูลค่าหุ้นได้ เมื่อสหกรณ์มียอดขาดทุนเกินทุนสำรองที่มีอยู่ และเมื่อมีการเพิ่มมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนจะต้องไม่เกินมูลค่าหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ เพื่อขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยให้มีหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑. ในคำแนะนำนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์

“ขาดทุนสะสมคงเหลือ” หมายความว่า ขาดทุนสะสมยกมาจากรายการขาดทุนสุทธิปีปัจจุบัน (ถ้ามี) หักด้วยทุนสำรองและกำไรสุทธิปีปัจจุบัน (ถ้ามี) แล้วยังมีขาดทุนสะสมคงเหลืออยู่อีก

“ทุนเรือนหุ้นทั้งหมด” หมายความว่า ทุนเรือนหุ้นที่สมาชิกชำระค่าหุ้นไว้ทั้งหมด ณ วันสิ้นปีทางบัญชี

“จำนวนหุ้นทั้งสิ้น” หมายความว่า จำนวนหุ้นที่สมาชิกจ่ายเงินชำระค่าหุ้นจนครบมูลค่าหุ้น

“หนี้สินทั้งสิ้น” หมายความว่า หนี้สินระยะสั้นและหนี้สินระยะยาวที่สหกรณ์มีภาระผูกพันจะต้องชำระคืน

๒. การจ่ายเงินคืนค่าหุ้นแก่สมาชิก ให้สหกรณ์เรียกเก็บค่าหุ้นของสมาชิกที่ออกจากสหกรณ์ที่ยังส่งใช้ไม่ครบมูลค่าหุ้นที่ถือให้ครบตามมูลค่าที่กำหนดในข้อบังคับ และสหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้น ณ วันสิ้นปีทางบัญชี เพื่อให้เป็นมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นปัจจุบันที่ต้องจ่ายแก่สมาชิกที่ออกจากสหกรณ์ เพราะเหตุใดก็ตาม การคำนวณมูลค่าต่อหุ้นให้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินว่าสมาชิกที่ลาออกกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมคงเหลือ จะได้รับเงินค่าหุ้นคืน ซึ่งคำนวณได้จากสูตร

$$\text{มูลค่าต่อหุ้น} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้นทั้งหมด} - (\text{ขาดทุนสะสมคงเหลือ} + \text{หนี้สินทั้งสิ้น})}{\text{จำนวนหุ้นทั้งสิ้น}}$$

/ อนึ่ง ในการ.....

อนึ่ง ในการปรับลดมูลค่าต่อหุ้นเพื่อจ่ายคืนสมาชิกดังกล่าว สหกรณ์ไม่ต้องทำการปรับปรุงบัญชีใด ๆ เพียงแต่เปิดเผยการคำนวณมูลค่าต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนสมาชิกไว้ในงบการเงินเท่านั้น

๓. การจ่ายคืนมูลค่าหุ้นกรณีสหกรณ์มียอดขาดทุนสะสม จะต้องจ่ายคืนตามมูลค่าที่คำนวณได้ตามข้อ ๒ ซึ่งระบุไว้ในงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินเรียบร้อยแล้ว สำหรับส่วนต่างของมูลค่าหุ้นตามที่ปรากฏในข้อบังคับ ซึ่งอยู่ในบัญชีทุนเรือนหุ้นและมูลค่าหุ้นที่จ่ายคืนสมาชิกให้นำไปลดยอดบัญชีขาดทุนสะสม

๔. เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณลดมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อไป ให้สหกรณ์คำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปีและมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ จนกว่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่คำนวณจะเท่ากับมูลค่าหุ้นที่กำหนดในข้อบังคับ

ในการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับสหกรณ์หรือการกำหนดข้อบังคับตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น สหกรณ์สามารถกำหนดโดยเพิ่มเติมวรรคใหม่ในข้อที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพ ตัวอย่างเช่น

“ข้อ...การจ่ายคืนจำนวนเงินของสมาชิกที่ขาดจากสมาชิกภาพ.....(ข้อความเดิมตามร่างหรือตามข้อบังคับที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว)

กรณีที่สหกรณ์มีการดำเนินงานเป็นปกติให้จ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกตามมูลค่าหุ้นที่ปรากฏในข้อ..... แต่กรณีที่สหกรณ์ขาดทุนสะสมหรือมีแนวโน้มจะขาดทุนสะสม ให้ชะลอการจ่ายคืนค่าหุ้นแก่สมาชิกที่พ้นจากสมาชิกภาพ ในระหว่างปีจนกว่าจะปิดบัญชีประจำปีและคำนวณมูลค่าหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิก

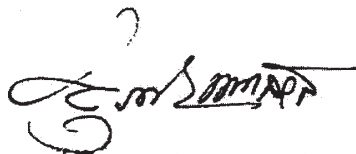
การคำนวณมูลค่าหุ้นตามวรรค....ให้ใช้เกณฑ์คำนวณ ดังนี้

$$\text{มูลค่าต่อหุ้น} = \frac{\text{ทุนเรือนหุ้นทั้งหมด} - (\text{ขาดทุนสะสมคงเหลือ} + \text{หนี้สินทั้งสิ้น})}{\text{จำนวนหุ้นทั้งสิ้น}}$$

ในการปรับลดมูลค่าต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนแก่สมาชิก สหกรณ์ไม่ต้องทำการปรับปรุงบัญชีใด ๆ แต่ต้องเปิดเผยการคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นที่จะจ่ายคืนสมาชิกไว้ และให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำหรับส่วนต่างของมูลค่าหุ้นที่กำหนดในข้อบังคับข้อ...ซึ่งอยู่ในบัญชีทุนเรือนหุ้นและเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแก่สมาชิกในกรณีสหกรณ์ขาดทุนสะสมให้นำไปลดยอดบัญชีขาดทุนสะสม

เมื่อสหกรณ์มีการคำนวณมูลค่าเงิน ค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นแล้ว ในปีต่อ ๆ ไป สหกรณ์ต้องคำนวณมูลค่าเงินค่าหุ้นจ่ายคืนต่อหุ้นให้เป็นปัจจุบันทุกปี และมูลค่าดังกล่าวจะต้องไม่สูงกว่ามูลค่าต่อหุ้นที่กำหนดไว้ในข้อ....จนกว่าสหกรณ์ไม่มียอดขาดทุนสะสม

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วยการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์เพื่อใช้ในการจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๕

ข้อบังคับสหกรณ์เป็นเอกสารที่สหกรณ์ต้องจัดทำขึ้น และขอจดทะเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์
ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำข้อบังคับของสหกรณ์เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน เหมาะสมต่อการใช้อ้างอิงในการทำธุรกิจ
ของสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์
จึงกำหนดระเบียบว่าด้วยการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์ เพื่อใช้ในการจดทะเบียน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการจัดทำข้อบังคับสหกรณ์เพื่อใช้
ในการจดทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๕”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

ข้อ ๓. บรรดาระเบียบ คำสั่ง หรือคำแนะนำอื่นใด ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้หรือซึ่งขัด
หรือแย้งกับระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔. ในระเบียบนี้

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับสหกรณ์

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการดำเนินการ หรือรองประธานกรรมการ
ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการดำเนินการ หรือกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทนประธานกรรมการดำเนินการ ในกรณี
ที่ประธานกรรมการดำเนินการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้

ข้อ ๕. ข้อบังคับฉบับที่พิมพ์ขึ้นใหม่ทั้งฉบับให้ทำเป็นรูปเล่มที่แข็งแรง ตัวอักษรและวรรคตอนถูกต้อง
ชัดเจน พิมพ์ด้วยกระดาษ ขนาดเอ ๔ คือ ๒๑๐x๒๙๗ มม. โดยเรียงลำดับ ดังนี้

(๑) ปกข้อบังคับ ต้องทำด้วยกระดาษหรือวัสดุที่คงทน โดยระบุชื่อและประเภทของสหกรณ์
ไว้ด้วย ตามแบบที่กำหนดไว้ท้าย ๑

(๒) แผ่นต่อจากปกหน้า มีตราครุฑ และข้อความสำหรับนายทะเบียนสหกรณ์ลงนาม ตามแบบ
ที่กำหนดไว้ท้าย ๒

(๓) เนื้อหาของข้อบังคับ ให้เริ่มจากคำนำ ตามแบบที่กำหนดไว้ท้าย ๓

(๔) ตอนสุดท้ายของข้อบังคับ ให้ประธานกรรมการและเลขานุการ ลงนามกำกับทั้ง ๔ ฉบับ
และต่อด้วยเหตุผลในการยกเลิกข้อบังคับฉบับเดิม และใช้ข้อบังคับฉบับใหม่แทน ตามแบบที่กำหนดไว้ท้าย ๔

(๕) แผ่นสุดท้ายของข้อบังคับ ให้ประธานกรรมการและเลขานุการ ลงนามรับรองทั้ง ๔ ฉบับ
ภายใต้ข้อความ “ขอรับรองว่าข้อบังคับทั้ง ๔ ฉบับ มีข้อความถูกต้องตรงกัน” ตามแบบที่กำหนดไว้ท้าย ๕

/ ข้อ ๖

ข้อ ๖. ข้อบังคับที่แก้ไขเพิ่มเติมเป็นบางข้อ ให้ทำเป็นข้อบังคับ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีลักษณะของข้อบังคับเช่นเดียวกับ ข้อ ๕ แต่ในส่วนเนื้อหาของข้อบังคับ ให้ดำเนินการตามแบบที่กำหนดไว้ท้าย ๖

ข้อ ๗. ให้ประธานกรรมการและเลขานุการ ลงนามกำกับในमुखवादด้านล่างของข้อบังคับในส่วนเนื้อหาของข้อบังคับทุกหน้า ทั้ง ๔ ฉบับ

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

(ลงนาม) ขวาลวุฒ ไชยนิติ

(นายขวาลวุฒ ไชยนิติ)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วย การดำเนินการของสหกรณ์ กรณีความในข้อบังคับสหกรณ์
ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
หรือขัด หรือแย้งกันเอง พ.ศ. ๒๕๔๔

ด้วยมีสหกรณ์หลายแห่งขอให้วินิจฉัยและกำหนดแนวทางปฏิบัติ กรณีข้อบังคับของสหกรณ์ที่จดทะเบียนแล้ว แต่ปรากฏว่า มีความในข้อบังคับขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ หรือมีความในข้อบังคับขัดหรือแย้งกันเอง

ดังนั้น เพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และเพื่อประโยชน์แก่สหกรณ์ทุกสหกรณ์ใช้ข้อบังคับสหกรณ์อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถดำเนินกิจการให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๔) ประกอบกับมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วย การดำเนินการของสหกรณ์ กรณีความในข้อบังคับสหกรณ์ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ หรือขัด หรือแย้งกันเอง พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับในวันถัดจากวันที่นายทะเบียนสหกรณ์ออกประกาศระเบียบ ฉบับนี้

ข้อ ๓ ระเบียบนี้ให้ใช้กับข้อบังคับสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว ไม่ว่าข้อบังคับนั้น จะได้รับการจดทะเบียนในเวลาหนึ่งเวลาใด

ข้อ ๔ ในข้อบังคับสหกรณ์หากส่วนใดมีข้อความขัดหรือแย้งกับกฎหมาย ระเบียบ หรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ มิให้นำความส่วนนั้นมาใช้ดำเนินการ แต่ให้นำบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ระเบียบหรือคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ที่กำหนดไว้แล้ว ในส่วนนั้นมาใช้บังคับแทน

ข้อ ๕ ถ้าข้อความในข้อบังคับสหกรณ์ขัดหรือแย้งกันเอง ให้พิจารณาใช้ข้อความซึ่งเห็นว่าเป็นเจตนารมณ์ของสหกรณ์ที่จะทำให้สหกรณ์บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์ แต่ควรต้องดำเนินการให้เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ วิธีการสหกรณ์ เกิดประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์โดยรวม และสหกรณ์ไม่เสื่อมเสียผลประโยชน์หรือเกิดข้อบกพร่อง

/ ข้อ ๖

ข้อ ๖ ข้อบังคับสหกรณ์ใดมีข้อความขัดหรือแย้งกับกฎหมาย หรือระเบียบคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ หรือขัดหรือแย้งกันเอง สหกรณ์ต้องดำเนินการให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาแก้ไขในคราวประชุมใหญ่ที่จะมีขึ้นครั้งถัดไป

ประกาศ ณ วันที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๔

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วย การวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

เพื่อให้การวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์เป็นไปตามหลักการแห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์และประโยชน์ในการดำเนินการของสหกรณ์ จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖(๔) ประกอบกับมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒๒ แห่งพระราชกฤษฎีกาแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการโอนอำนาจหน้าที่ของส่วนราชการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ พ.ศ. ๒๕๔๕ กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ ดังนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖”
๒. ระเบียบนี้ให้ใช้ตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศเป็นต้นไป
๓. ในระเบียบนี้

“วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์” หมายถึง การแปลความ หรือการพิจารณาชี้ขาดของนายทะเบียนสหกรณ์ในข้อบังคับสหกรณ์ หรือขุมนุมสหกรณ์ที่เกิดปัญหาข้อขัดแย้งระหว่างสหกรณ์ หรือขุมนุมสหกรณ์กับบุคคลอื่น

“นายทะเบียนสหกรณ์” หมายถึง รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์ด้วย

“ผู้แทนสหกรณ์” หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือ กรรมการดำเนินการสหกรณ์คนหนึ่ง หรือหลายคน หรือผู้จัดการสหกรณ์ที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มอบหมาย และหมายรวมถึงขุมนุมสหกรณ์ด้วย

“ข้อบังคับสหกรณ์” หมายถึง ข้อบังคับสหกรณ์ หรือขุมนุมสหกรณ์แล้วแต่กรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนแล้ว และมีผลบังคับใช้ในเวลาที่ขอให้วินิจฉัย

๔. การขอให้วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์เรื่องใด สหกรณ์ต้องยื่นเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และลงลายมือชื่อผู้แทนสหกรณ์

๕. สหกรณ์ที่ประสงค์จะให้นายทะเบียนสหกรณ์มีคำวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ต้องมีมติเสียงข้างมากของที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

๖. หนังสือขอให้วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ อย่างน้อยต้องมี

- (๑) ชื่อสหกรณ์
- (๒) ข้อเท็จจริงพอสมควร พร้อมเอกสารหลักฐาน
- (๓) ระบุถึงข้อบังคับสหกรณ์ข้อที่เป็นปัญหา และประเด็นที่มีปัญหาตีความ
- (๔) ความเห็นของสหกรณ์และความเห็นของคู่กรณีในประเด็นที่มีปัญหา

/๕) รายละเอียด.....

(๕) รายละเอียดอย่างอื่นที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการวินิจฉัย (ถ้ามี)

(๖) สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่มิตีให้ขอคำวินิจฉัย

๗. หนังสือขอให้วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ (ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์) รับเป็นเจ้าของเรื่อง และพิจารณาในเบื้องต้นว่าผู้ร้องมีสิทธิตามกฎหมายหรือไม่และเรื่องที่ร้องอยู่ในอำนาจหน้าที่หรือไม่ และจะรับไว้วินิจฉัยต่อไปหรือไม่ ถ้าไม่รับไว้ให้ส่งคืนสหกรณ์ ภายใน ๓ วันทำการ นับแต่วันที่พิจารณาว่าไม่รับ และให้แจ้งเหตุผลที่ไม่รับไว้วินิจฉัยด้วย กับทั้งให้แนะนำด้วยว่า ถ้าสหกรณ์ประสงค์จะขอให้วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์นั้นอีก สหกรณ์ต้องดำเนินการอย่างไร

๘. หนังสือขอให้วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ที่รับไว้วินิจฉัยให้มืองค์คณะพิจารณาวินิจฉัยสหกรณ์

ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์เจ้าของเรื่อง ขอความร่วมมือข้าราชการสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ แต่งตั้งเป็นองค์คณะพิจารณาวินิจฉัยเป็นคราวๆ หรือเป็นการถาวรก็ได้ องค์คณะหนึ่งมีไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน และต้องขอให้นิติกร กลุ่มนิติการ สำนักงานเลขาธิการกรม ร่วมในองค์คณะอย่างน้อยคนหนึ่งด้วย

๙. การพิจารณาวินิจฉัยต้องมืองค์คณะครบจำนวนทุกครั้งและดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงให้ละเอียดรอบคอบ และต้องพิจารณาวินิจฉัยอยู่บนพื้นฐานหลักการ เหตุผลและวัตถุประสงค์อันแท้จริงของข้อบังคับนั้น หากองค์คณะร้องขอให้ส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติม หรือให้บุคคลใดมาให้คำชี้แจงให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าของเรื่องเป็นผู้ประสานงานติดต่อ

๑๐. การพิจารณาวินิจฉัยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันทำการ และเสนอคำวินิจฉัยนั้นให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ (รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์) เพื่อพิจารณาแจ้งผู้รับเป็นหนังสือ โดยไม่ชักช้า

๑๑. คำวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ที่แจ้งสหกรณ์ไปแล้ว ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์เจ้าของเรื่อง สำเนาหนังสือนั้นส่งหัวหน้าส่วนราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ในส่วนกลาง กลุ่มนิติการ และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมแนะนำสหกรณ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบ

๑๒. บรรดาคำวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พยานหลักฐานประกอบคำวินิจฉัยให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าของเรื่องเก็บรักษาไว้ ภายในระยะเวลาที่เห็นสมควร

๑๓. ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ (ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์) รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์
ว่าด้วย การรับจดทะเบียนข้อบังคับชุมนุมสหกรณ์เกี่ยวกับการกำหนดการออกเสียง
ของผู้แทนสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗

ตามมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ชุมนุมสหกรณ์ประชุมใหญ่โดยผู้แทนสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์ สหกรณ์ละหนึ่งคน และให้ผู้แทนสหกรณ์คนหนึ่งมีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียงหรือจะให้เสียงเพิ่มขึ้นตามระบบสัดส่วนตามที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์ก็ได้เพื่อให้การดำเนินงานของชุมนุมสหกรณ์เป็นประโยชน์ต่อชุมนุมสหกรณ์และสหกรณ์สมาชิก อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ ดังต่อไปนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนข้อบังคับชุมนุมสหกรณ์เกี่ยวกับการกำหนดการออกเสียงของผู้แทนสหกรณ์ในที่ประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๗”

๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป

๓. ให้ชุมนุมสหกรณ์กำหนดการออกเสียงในการลงคะแนนของผู้แทนสหกรณ์ที่เป็นสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ ในข้อบังคับเพื่อขอตระเบียนต่อนายทะเบียนสหกรณ์โดยเลือกใช้วิธีใดวิธีหนึ่งดังต่อไปนี้ คือ

๓.๑ “ผู้แทนสหกรณ์คนหนึ่ง มีสิทธิออกเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง” หรือ

๓.๒ “ผู้แทนสหกรณ์มีสิทธิออกเสียงในการลงคะแนนตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่สหกรณ์สมาชิกถืออยู่ในชุมนุมสหกรณ์ โดยใช้อัตราส่วน.....หุ้น ต่อหนึ่งเสียง ถ้าเศษของอัตราส่วนดังกล่าวเกินกึ่งหนึ่ง ให้มีเสียงเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งเสียง”

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

(ลงนาม) สรพล เกระพัฒน์

(นายสรพล เกระพัฒน์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๐๘/๔๗

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๖ กันยายน ๒๕๕๘

เรื่อง ยกเลิกหนังสือเวียนและคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๙๓๙๖ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๓๙

ตามหนังสือที่อ้างถึง ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในกรณีที่กระทรวงมหาดไทยแบ่งแยกพื้นที่เขตการปกครองจากพื้นที่อำเภอบางตำบลไปเป็นกิ่งอำเภอ มีผลทำให้สมาชิกสหกรณ์อยู่ในพื้นที่ของอำเภอที่ถูกแบ่งแยกไปเป็นกิ่งอำเภออยู่นอกท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ ในทางปฏิบัตินายทะเบียนสหกรณ์แนะนำว่าเมื่อแยกเป็นกิ่งอำเภอ สหกรณ์ไม่ต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับท้องที่ดำเนินงาน และไม่ต้องเพิ่มบทเฉพาะกาลให้สมาชิกสหกรณ์ หมายรวมถึงสมาชิกเก่าที่อยู่ในกิ่งอำเภอโดยให้ถือว่าท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์อยู่ในอำเภอเมื่อพื้นที่อำเภอเหลืออยู่เท่าใดท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ก็มีอยู่เพียงเท่านั้น สำหรับสมาชิกของสหกรณ์ที่อยู่ในพื้นที่กิ่งอำเภอที่ได้สิทธิการเป็นสมาชิกภาพมาก่อนที่จะแยกพื้นที่อำเภอเป็นกิ่งอำเภอ เมื่อแยกพื้นที่เป็นกิ่งอำเภอแล้วสมาชิกดังกล่าวก็ยังมีสิทธิการเป็นสมาชิกภาพของสหกรณ์ตามเดิม สหกรณ์ยังคงให้บริการแก่สมาชิกเก่าที่อยู่ในพื้นที่กิ่งอำเภอได้เท่าที่จำเป็น แต่สหกรณ์ไม่มีสิทธิรับสมาชิกเพิ่มเติมในพื้นที่ที่เป็นเขตปกครองของกิ่งอำเภอใหม่ เว้นแต่ทายาทของสมาชิกเดิมเพื่อรับภาระหนี้สินของสมาชิกเท่านั้น

ในปัจจุบันนี้สหกรณ์ได้ขยายธุรกิจของสหกรณ์ในด้านต่างๆ สหกรณ์จึงมีความจำเป็นต้องขยายแผนดำเนินงาน และรับสมาชิกเพิ่มขึ้นเพื่อให้เกิดความเหมาะสม สอดคล้องกับธุรกิจของสหกรณ์ ในการดำเนินงานของสหกรณ์ สหกรณ์อาจกำหนดท้องที่แผนดำเนินงานไว้ในข้อบังคับหรือไม่ก็ได้ สำหรับการรับสมาชิกสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๔๓(๗) ให้สหกรณ์กำหนดเรื่องคุณสมบัติของสมาชิก วิธีการขาดจากสมาชิกภาพตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกไว้ในข้อบังคับ ดังนั้น การที่สหกรณ์จะรับสมาชิกซึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในท้องที่ใดให้เป็นสมาชิกสหกรณ์จะต้องคำนึงถึงความสะดวกรวดเร็วในการติดต่อสมาชิก การเอื้อประโยชน์กับสมาชิก และคุ้มค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานสหกรณ์

สำหรับการขยายสาขาของสหกรณ์ สหกรณ์อาจขยายสาขาเพื่อดำเนินธุรกิจได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ สหกรณ์จะต้องคำนึงถึงค่าใช้จ่ายและสามารถควบคุมการให้บริการสมาชิกได้ทั่วถึง เมื่อสหกรณ์ขยายสาขาไปในท้องที่จังหวัดใดให้แจ้งสหกรณ์จังหวัดนั้นๆ ทราบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งสหกรณ์ทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ และนายทะเบียนสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd__cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕

<http://webhost.cpd.go.th/cepo> E-mail: cpd_rlo@cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๑๕/๙๔๔๗

วันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

เรื่อง การกำหนดข้อบังคับในการขยายท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกของสหกรณ์เครดิตยูเนียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๒

ตามหนังสือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๒ ที่ กษ ๑๑๐๗/๒๗๖๓ ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๕๑ ขอหารือแนวทางการกำหนดข้อบังคับของสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน กรณีขอขยายท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกให้ครอบคลุมทั่วประเทศไทย เพื่อให้กำหนดหลักเกณฑ์มาตรฐานเป็นแนวทางในการพิจารณา รับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์ทั่วไป นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการจัดตั้งสหกรณ์ประเภทสหกรณ์เครดิตยูเนียน พ.ศ.๒๕๔๔ กำหนดว่า “สมาชิกสหกรณ์อาจประกอบด้วยบุคคลทุกสาขาอาชีพ ซึ่งมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพหลักหรือมีวงสัมพันธ์อย่างหนึ่งอย่างใดอยู่ในเขตท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ ที่จะจัดตั้ง โดยให้กำหนดคุณสมบัติไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์” ดังนั้น เพื่อให้เกิดความชัดเจน จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการกำหนดข้อบังคับเกี่ยวกับท้องที่ดำเนินงานและกรอบคุณสมบัติสมาชิก สำหรับสหกรณ์ที่ได้รับ จดทะเบียนไปแล้วหรือขอจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ในระดับปฐมภูมิ ดังนี้

๑. ท้องที่ดำเนินงาน หมายถึง การกำหนดพื้นที่หรืออาณาเขตที่สหกรณ์สามารถเปิดรับสมาชิก ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

๒. กรอบคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์เครดิตยูเนียนตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ฯ ข้างต้น จะประกอบด้วยสมาชิก ๓ ประเภท ที่สหกรณ์ต้องระบุไว้เมื่อแรกตั้งสหกรณ์ในประเภทใดประเภทหนึ่ง โดยให้ยึดถือตามแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๒.๑ กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติให้สมาชิกมีภูมิลำเนาเดียวกันหรืออยู่ในชุมชนเดียวกัน ให้มีสมาชิกได้ทุกสาขาอาชีพ แต่ให้จำกัดท้องที่ดำเนินงานหรือคุณสมบัติสมาชิกไว้ไม่เกินระดับชุมชนหรือระดับอำเภอ เพื่อมิให้สหกรณ์ซึ่งมีวัตถุประสงค์เดียวกันมีท้องที่ดำเนินงานซ้ำซ้อนกัน อันจะบังเกิดผลเสียจากการแข่งขันกัน รับสมาชิกและการดำเนินธุรกิจในลักษณะที่มุ่งแสวงหาผลกำไรจนเกิดผลกระทบต่อบริบทสหกรณ์โดยรวม

๒.๒ กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติในการประกอบอาชีพหลักของสมาชิก คุณสมบัติของสมาชิก จะต้องกำหนดให้เป็นผู้ประกอบการอาชีพหลักเช่นเดียวกันหรือในองค์กรเดียวกันเท่านั้น ทั้งนี้ การกำหนดท้องที่ดำเนินงาน อาจจะกำหนดได้เท่าที่จำเป็นแก่การรับสมาชิกของสหกรณ์ตามการประกอบอาชีพหลักที่กำหนดหรือองค์กรนั้นๆ

/๒.๓ กรณีกำหนด...

๒.๓ กรณีกำหนดกรอบคุณสมบัติตามวงสัมพันธ์อย่างใดอย่างหนึ่งทางสังคม เช่น เป็นสมาชิกในสมาคมเดียวกัน สหกรณ์จะต้องกำหนดกรอบคุณสมบัติของสมาชิกตามวงสัมพันธ์ดังกล่าวในข้อบังคับให้ชัดเจน ทั้งนี้การกำหนดท้องที่ดำเนินงานจึงอาจจะกำหนดได้เท่าที่จำเป็นแก่การรับสมาชิกของสหกรณ์ตามวงสัมพันธ์ ดังกล่าว

๓. หากสหกรณ์ยังไม่ได้กำหนดกรอบคุณสมบัติสมาชิกให้เป็นไปตามที่กำหนดข้างต้น จะต้องแจ้งให้สหกรณ์กำหนดกรอบคุณสมบัติตามแนวทางที่กำหนดให้ชัดเจนก่อน จึงจะสามารถพิจารณาเกี่ยวกับท้องที่ดำเนินงานได้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๒๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ มีนาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ตอบข้อหารือแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขยายท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดชัยนาท

อ้างอิง หนังสือจังหวัดชัยนาท ที่ ชน ๐๐๑๐/๑๐๔๗ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๙๔๔๗ ลงวันที่ ๑๔ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๐๕ ลงวันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๕๓

๓. สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๐๙ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๕๒

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดชัยนาทแจ้งว่าสหกรณ์การเกษตรมโนรมย์ จำกัด ขอรื้อแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการขยายท้องที่ดำเนินงานและการขยายสาขาของสหกรณ์ ตามนัยหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๔๗ ลงวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๔๔ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. การกำหนดท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์จะกำหนดไว้ในข้อบังคับหรือไม่ก็ได้ แต่ทั้งนี้ สหกรณ์ต้องกำหนดภูมิสำเนาหรือถิ่นที่อยู่เป็นคุณสมบัติหนึ่งของผู้ที่จะเป็นสมาชิกสหกรณ์ในข้อบังคับ ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๓(๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งจะกำหนดได้เพียงเขตอำเภอที่สหกรณ์ การเกษตรนั้นตั้งอยู่ โดยให้ถือปฏิบัติตามนัยหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

๒. การขยายสาขาหรือการตั้งสำนักงานสาขาตามมาตรา ๔๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และตามนัยหนังสือที่สหกรณ์ขอรื้อ ประกอบหนังสือตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ จึงสามารถกระทำได้ในสองลักษณะ คือ

๒.๑ การตั้งสำนักงานสาขา เพื่อตั้งสำนักงานย่อยในการให้บริการเกี่ยวกับธุรกิจต่างๆ แก่สมาชิกของสหกรณ์ในท้องที่ดำเนินงานของสหกรณ์ หรือตามพื้นที่ที่สหกรณ์เปิดรับสมาชิกที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

๒.๒ การตั้งสำนักงานสาขา เพื่อตั้งสำนักงานในการดำเนินธุรกิจซื้อขายเพียงอย่างเดียวโดยไม่ถือเป็นการเปิดแดนหรือขยายพื้นที่ในการรับสมาชิก แต่เป็นไปเพียงเพื่อการขอจดทะเบียนภาษีมูลค่าเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยภาษี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดทราบเพื่อแจ้งผู้ร้องทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

(ลงนาม) สาโรจน์ เจียมศรีพงษ์

(นายสาโรจน์ เจียมศรีพงษ์)

ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

รักษาราชการแทน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

๔ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง การรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเกี่ยวกับการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้รับแจ้งผลการรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับจากจังหวัดต่างๆ พบว่าหลายจังหวัดได้รับการจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับในประเด็นเกี่ยวกับการมอบหมายในหน้าที่ผู้จัดการให้แก่กรรมการดำเนินการหรือสมาชิก ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการบริหารธุรกิจและไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายแรงงาน

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้สหกรณ์สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามหลักการบริหารธุรกิจที่ดีและปฏิบัติเป็นไปตามกฎหมายแรงงาน จึงกำหนดแนวทางในการรับจดทะเบียนข้อบังคับเกี่ยวกับการมอบหมายและการแต่งตั้งผู้รักษาการแทนผู้จัดการ เพื่อให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ถือปฏิบัติดังนี้

๑. เจตนารมณ์การกำหนดข้อบังคับในเรื่องการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการ เพื่อให้สหกรณ์จัดตั้งใหม่ที่ยังไม่อยู่ในฐานะที่จะจัดจ้างผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่อื่นได้ สามารถมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการให้กรรมการปฏิบัติหน้าที่ฝ่ายจัดการเป็นชั่วคราวได้ แต่ต้องไม่เกินระยะเวลา ๕ ปี นับแต่ได้รับจดทะเบียนสหกรณ์ และเมื่อครบกำหนดระยะเวลาแล้ว หากยังไม่มีการจัดจ้างผู้จัดการ แต่สหกรณ์ได้มีการจัดให้มีการจ้างเจ้าหน้าที่อื่นแล้ว สหกรณ์จะต้องแต่งตั้งเจ้าหน้าที่คนใดคนหนึ่งรักษาการแทนผู้จัดการ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแยกอำนาจดำเนินงานระหว่างฝ่ายบริหารและฝ่ายจัดการออกจากกัน ดังนั้น จึงไม่อาจรับจดทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้กับสหกรณ์ที่ดำเนินงานมาแล้วเกิน ๕ ปี หรือสหกรณ์ที่ได้มีการจัดจ้างเจ้าหน้าที่อื่นไว้แล้ว

๒. กรณีรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับจดทะเบียนข้อบังคับในเรื่องดังกล่าวไว้แล้ว หากการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้จัดการให้แก่กรรมการดำเนินการหรือสมาชิคนั้น มีการจ่ายค่าจ้างหรือค่าตอบแทนในการปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการ ซึ่งจะต้องมีการทำสัญญาจ้างให้เป็นไปตามข้อบังคับและกฎหมายแรงงาน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์
ว่าด้วย ข้อยาหรือการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ
กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อยบังคับ
ระเบียบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖

โดยที่เห็นสมควรให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการพิจารณา คำขอหรือ คำขอวินิจฉัย และคำร้องขอให้ใช้อำนาจตามกฎหมาย เพื่อให้การปฏิบัติงานการส่งเสริมสหกรณ์ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงกำหนดระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ไว้ดังนี้

๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “**ระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าด้วย ข้อยาหรือการดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อยบังคับระเบียบของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖**”

๒. ให้ใช้ระเบียบนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป การปฏิบัติหรือการดำเนินการใดที่ขัดแย้งกับระเบียบนี้ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

๓. ใช้ระเบียบนี้

“**ข้อยาหรือ**” หมายถึง เรื่องที่ขอคำปรึกษาหรือขอคำแนะนำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์หรือกฎหมายว่าด้วยจัดที่ดินเพื่อการครองชีพในส่วนที่ว่าด้วยนิคมสหกรณ์แล้วแต่กรณี และรวมถึงระเบียบ คำสั่ง ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อยบังคับ และระเบียบสหกรณ์ที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หรือกฎหมายว่าด้วยจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ

“**สหกรณ์จังหวัด**” หมายถึง ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์พื้นที่ ๑ และพื้นที่ ๒ ด้วย

“**สหกรณ์**” หมายถึง ชุมนุมสหกรณ์ด้วย

๔. การพิจารณาข้อยาหรือจะกระทำเมื่อ

(๑) บุคคลทั่วไปมีหนังสือข้อยาเกี่ยวกับกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ หลักเกณฑ์และวิธีการจัดตั้งสหกรณ์ การบริหารจัดการของสหกรณ์ อุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ กฎหมายว่าด้วยจัดที่ดินเพื่อการครองชีพในส่วนที่ว่าด้วยนิคมสหกรณ์ หรือหลักเกณฑ์การจัดที่ดินในนิคมสหกรณ์

(๒) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีส่วนได้เสียกับการดำเนินการสหกรณ์หรือส่งเสริมสหกรณ์ มีหนังสือข้อยาหรือระเบียบ คำสั่ง ประกาศกรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อยบังคับสหกรณ์ หรือระเบียบสหกรณ์เฉพาะที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ

๕. หนังสือขอหารือน้อยต้องมี

(๑) ลายมือชื่อของผู้หารือพร้อมที่อยู่สามารถติดต่อได้

(๒) มีข้อเท็จจริงพอสมควร

(๓) ในกรณีการหารือตามข้อ ๔(๒) ต้องระบุว่าผู้หารือมีเหตุที่เกี่ยวข้อง หรือมีส่วนได้เสีย

ในเรื่องที่หารือ

๖. หนังสือขอหารือส่งถึงอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้กลุ่มนิติกร สำนักงานเลขาธิการกรม เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ ถ้าส่งถึงสหกรณ์จังหวัดให้กลุ่มจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์เป็นเจ้าของเรื่องดำเนินการ

๗. การพิจารณาข้อหารือให้แบ่งเป็นสองขั้นตอน คือ ขั้นตอนการพิจารณารับเรื่องหรือไม่รับเรื่อง และขั้นตอนการดำเนินการพิจารณาข้อหารือ

ข้อหารือที่มีลักษณะต่อไปนี้ไม่สามารถรับไว้ดำเนินการได้

(๑) ผู้หารือไม่มีสิทธิตามที่กำหนดในระเบียบนี้

(๒) ผู้หารือใช้สิทธิขอโดยมิได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์กำหนดไว้ในระเบียบนี้

(๓) ข้อหารือไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่การพิจารณาของกรมส่งเสริมสหกรณ์

(๔) ข้อหารือในกฎหมายอื่น

๘. ข้อหารือใดไม่รับไว้ดำเนินการให้ส่งคืนพร้อมแจ้งเหตุผลที่ไม่รับไว้ดำเนินการภายในสามวันทำการ นับแต่วันที่พิจารณาไม่รับไว้ดำเนินการ แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินเจ็ดวันทำการนับแต่วันได้รับหนังสือข้อหารือและถ้าเป็นข้อหารือเกี่ยวกับกฎหมายอื่นให้แนะนำผู้หารือด้วยว่า หน่วยงานใดที่รับผิดชอบโดยตรงในข้อหารือนั้น

๙. ข้อหารือที่ไว้ดำเนินการให้ปฏิบัติดังนี้

(๑) พิจารณาโดยองค์คณะ

(๒) การพิจารณา ให้พิจารณาจากข้อเท็จจริง พยานหลักฐานต่างๆ คำชี้แจง และรายงานของ

ผู้ที่เกี่ยวข้อง

(๓) การพิจารณาให้ยึดหลักการและเจตนารมณ์ของกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง ประกาศ กรมส่งเสริมสหกรณ์ หรือนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อบังคับ หรือระเบียบสหกรณ์ในเรื่องนั้น

องค์คณะพิจารณาให้มีจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน ในกรณีที่เป็นหนังสือขอหารืออธิบดี กรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้กลุ่มนิติกร สำนักงานเลขาธิการกรม นำเสนออธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์กำหนดองค์คณะ เป็นการถาวรหรือเป็นคราวๆ ก็ได้ ส่วนหนังสือขอหารือสหกรณ์จังหวัดให้สหกรณ์จังหวัดตั้งองค์คณะพิจารณา เช่นเดียวกัน

๑๐. องค์ประชุมขององค์คณะพิจารณาต้องครบจำนวนที่กำหนดจึงจะประชุมพิจารณาได้ เมื่อเสร็จสิ้น การพิจารณาให้สรุปผลการพิจารณาโดยบันทึกประเด็นพิจารณา ข้อเท็จจริง ความเห็นและมติไว้ในรายงาน การพิจารณา

๑๑. หากมีความจำเป็นและเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาข้อหารือกลุ่มนิติกรอาจขอให้ข้าราชการ หรือลูกจ้างจากหน่วยงานใดสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ มาให้ข้อมูลข้อเท็จจริงต่อองค์คณะที่พิจารณาข้อหารือ นั้น หรือให้ส่งพยานหลักฐานมาเพื่อประกอบการพิจารณาก็ได้ ข้าราชการ ลูกจ้าง หรือส่วนราชการที่ถูกร้องขอต้องให้ ความร่วมมือ

ถ้าต้องให้ผู้หารือ หรือข้าราชการในส่วนภูมิภาค หรือคู่กรณีชี้แจงข้อเท็จจริงเพิ่มเติมเป็นหนังสือ ให้เลขาธิการกรมทำเป็นหนังสือแจ้งเชิญ ถ้าไม่ได้รับคำตอบในเวลาที่กำหนดในหนังสือแจ้งให้องค์คณะพิจารณา ไปตามพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏ

ให้สหกรณ์จังหวัดนำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาดำเนินการโดยอนุโลม

๑๒. การพิจารณาคำขอหรือหากมีประเด็นต้องพิจารณาตามกฎหมายอื่นด้วย ห้ามไม่ให้พิจารณาตอบข้อหรือในประเด็นนั้น แต่ให้แนะนำผู้ขอหรือนำประเด็นดังกล่าว ไปหารือกับหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่พิจารณา

๑๓. การพิจารณาข้อหรือต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยไม่ชักช้า และต้องเสนอผลพิจารณาแจ้งให้ผู้ขอหรือทราบเป็นหนังสือภายในสิบห้าวันทำการนับแต่วันที่ได้รับเรื่องไว้ดำเนินการ ถ้าการพิจารณามีความซับซ้อนและต้องพิจารณาข้อมูล ข้อเท็จจริง พยานหลักฐานจำนวนมากให้ขยายเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวันทำการ และต้องมีหนังสือแจ้งเหตุผลการพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ผู้ขอหรือทราบภายในสามวันทำการนับแต่วันครบกำหนดเวลาที่ต้องแจ้งผลการพิจารณาครั้งแรก

๑๔. การแจ้งผลพิจารณาข้อหรือให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายกำกับดูแลสำนักงานเลขานุการ หรือสหกรณ์จังหวัดแล้วแต่กรณีเป็นผู้แจ้ง

๑๕. หนังสือที่สหกรณ์จังหวัดได้แจ้งไปตามข้อ ๑๔ ต้องส่งสำเนาให้สำนักงานเลขานุการกรมเพื่อมอบให้กลุ่มนิติการรับทราบด้วย

หนังสือแจ้งผลพิจารณาข้อหรือให้สำนักงานเลขานุการกรม สำเนาเวียนให้ทุกส่วนราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาคทราบด้วย และให้กลุ่มนิติการเก็บรวบรวมหนังสือนั้นไว้ทั้งหมด

๑๖. ให้เลขานุการกรม และสหกรณ์จังหวัด รักษาการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

<http://webhost.cpd.go.th/cepo> E-mail: cpd__cepo@cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๐๘/๕๗๘๘

วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๕๐

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการขอหรือแนวทางการดำเนินงานและการวินิจฉัยข้อบังคับของสหกรณ์

เรียน สหกรณ์ทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบัน สำนักงานสหกรณ์จังหวัดมีหนังสือขอหรือแนวทางการดำเนินงานและการวินิจฉัยข้อบังคับของสหกรณ์เป็นจำนวนมาก แต่ชนิดของหนังสือที่ขอหรือไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน ทำให้ไม่เป็นมาตรฐานและไม่เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยงานสารบรรณ พ.ศ. ๒๕๒๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อให้มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนแน่นอน จึงกำหนดแนวทางปฏิบัติสำหรับการใช้ชนิดของหนังสือในการขอหรือแนวทางการดำเนินงานและการวินิจฉัยข้อบังคับของสหกรณ์ ดังนี้

๑. หนังสือขอหรือแนวทางปฏิบัติทั่วไปของสหกรณ์ สมาชิกสหกรณ์ และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ อาทิ แนวทางการดำเนินงาน การปฏิบัติตามกฎหมายสหกรณ์ ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นอำนาจในการแนะนำส่งเสริมการดำเนินงานของกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอก (กระดาษตราครุฑ) ระหว่างจังหวัดและกรมส่งเสริมสหกรณ์

๒. หนังสือขอให้นายทะเบียนสหกรณ์วินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ ตามบทบัญญัติมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้จัดทำเป็นหนังสือภายนอก (กระดาษตราครุฑ) ระหว่างจังหวัดและนายทะเบียนสหกรณ์ ทั้งนี้ ผู้ขอคำวินิจฉัยได้จะต้องเป็นสหกรณ์เท่านั้น และต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วย การวินิจฉัยข้อบังคับสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๖ ลงวันวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖

๓. หนังสือขอหรือการใช้อำนาจในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ตามอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายทะเบียนสหกรณ์หรือตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสหกรณ์ให้จัดทำเป็นหนังสือภายใน (บันทึกข้อความ) ระหว่างรองนายทะเบียนสหกรณ์และนายทะเบียนสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

(ลงนาม) จิตรกร สามประดิษฐ์

(นายจิตรกร สามประดิษฐ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

การดำเนินงานของสหกรณ์

อำนาจกระทำการ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๖ เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการ ดังต่อไปนี้ได้

- (๑) ดำเนินธุรกิจ การผลิต การค้า การบริการ และอุตสาหกรรมเพื่อประโยชน์ของสมาชิก
- (๒) ให้สวัสดิการหรือการสงเคราะห์ตามสมควรแก่สมาชิกและครอบครัว
- (๓) ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่สมาชิก
- (๔) ขอหรือรับความช่วยเหลือทางวิชาการจากทางราชการ หน่วยงานของต่างประเทศหรือบุคคลอื่นใด
- (๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมงานกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (๖) ให้กู้ ให้สินเชื่อ ให้ยืม ให้เช่า ให้เช่าซื้อ โอน รับจำนองหรือรับจำนำ ซึ่งทรัพย์สินแก่สมาชิกหรือของสมาชิก
- (๗) จัดให้ได้มา ซื้อ ถือกรรมสิทธิ์หรือทรัพย์สิน ครองครอบ กู้ยืม เช่า เช่าซื้อ รับโอนสิทธิการเช่าหรือสิทธิการเช่าซื้อ จำนองหรือจำนำ ขายหรือจำหน่ายด้วยวิธีอื่นใดซึ่งทรัพย์สิน
- (๘) ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (๙) ดำเนินกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับ หรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

- การรับฝากเงินของสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓
- คำแนะนำ การจัดทำระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากประจำ และเงินฝากประจำที่ได้รับการยกเว้นภาษี
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๐/ว ๑ ลงวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๑ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝาก
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๒๔๑๔ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น (เห็นชอบร่างระเบียบ)
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๔๔ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสมาคมงานกิจสงเคราะห์

- การให้สหกรณ์กู้ยืมเงิน

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๕๒ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

- **เรื่องอื่น ๆ**

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๕๗ เรื่อง ให้สหกรณ์แท็กซี่ดำเนินการตามนโยบายจัดระเบียบรถแท็กซี่ ล้ง ณ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม พ.ศ.๒๕๕๗
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการยกเลิกตราประทับตามข้อแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำแนะนำการผลิตหรือจัดหาปุ๋ยไวยาของสหกรณ์ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการยืมเงินทรองจ่ายขึ้นถือใช้ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๗๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ เรื่อง แนวทางปฏิบัติการสหกรณ์จะดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิก
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕ ลงวันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๔ เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (เพิ่มเติม)
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การออกตั๋วสัญญาใช้เงินสำหรับสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ เรื่อง การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ มีลักษณะอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๔๓๖๕ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๕๓ เรื่อง แจ้งหลักเกณฑ์การกระทำการเป็นผู้รับประกันภัย โดยมีได้รับใบอนุญาตของกรมการประกันภัย
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๔๓๐ ลงวันที่ ๒๓ มกราคม ๒๕๕๕ เรื่อง ห้ามสหกรณ์ดำเนินธุรกิจประกันชีวิต
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๐๔๖๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่สมาชิกสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๙๖๔ ลงวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๕๕ เรื่อง การดำเนินธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายของสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๑๐๑ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๑๐๒ ลงวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๕ เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ ๑๑๑๕/๔๕๓๒ ลงวันที่ ๗ สิงหาคม ๒๕๕๕ เรื่อง บริษัทเอกชนขอเช่าพื้นที่บนที่ดินของสหกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจ

หน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

- ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสังเคราะห์ครอบครัว การใช้จ่าย และการเก็บรักษาเงินของสมาคม ฼าปนกิจสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒) ประกาศ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓
- หนังสือกรมการประกันภัย ที่ พณ ๐๕๐๓/๔๓๓๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ตอบข้อหารือ (การประกอบธุรกิจประกันชีวิต)
- หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๐๑/ว ๑๖๐ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๗ เรื่อง ขอให้กรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้าง ของส่วนราชการไปประชุมประจำเดือนได้โดยไม่ถือเป็นวันลา

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์

เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันธนาคารพาณิชย์ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากประจำ ๑๒ เดือน โดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ ๔.๐๐ ต่อปี และมีแนวโน้มจะลดลง แต่ยังมีหลายสหกรณ์ได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไว้สูงกว่านี้มาก อันเป็นผลให้สหกรณ์มีต้นทุนที่สูง และไม่เป็นผลดีต่อการบริหารการเงินของสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ที่ ๓/๒๕๓๙ สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๓๙ เรื่อง มอบหมายให้รองนายทะเบียนสหกรณ์สั่งและปฏิบัติราชการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ ข้อ ๓.๑ และข้อ ๓.๗ นายทะเบียนสหกรณ์จึงออกประกาศให้สหกรณ์ทุกประเภท กำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากได้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี เมื่อสหกรณ์ใดได้กำหนดอัตราดอกเบี้ยตามประกาศนี้ ถือว่าระเบียบนี้ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ตามมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว

อนึ่ง หนังสือ คำสั่งหรือระเบียบเกี่ยวกับเรื่องนี้ที่ได้ให้ความเห็นชอบไปแล้ว หากขัดหรือแย้งกับประกาศนี้ ให้ยกเลิกและให้ประกาศฉบับนี้แทน

จึงประกาศมาเพื่อทราบ

ประกาศ ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำ

การจัดทำระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เงินฝากประจำ และเงินฝากประจำที่ได้รับการยกเว้นภาษี

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๖(๕) บัญญัติให้สหกรณ์รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์ หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นได้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน สหกรณ์

สหกรณ์สามารถรับฝากเงินจากสมาชิกและสหกรณ์อื่นได้ ซึ่งเงินฝากออมทรัพย์แยกได้เป็น ๒ อย่าง คือ เงินฝากออมทรัพย์และออมทรัพย์พิเศษ สำหรับเงินฝากประจำแยกได้เป็น ๒ อย่าง เช่นกัน คือ เงินฝากประจำ และเงินฝากประจำที่ได้รับการยกเว้นภาษี (เงินฝากประจำที่ต้องฝากเท่า ๆ กัน ทุกเดือน ไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน)

การกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากต้องได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ก่อน ระเบียบนั้นจึงจะมีผลบังคับใช้ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๖(๕) หรือหากถือใช้ระเบียบ ตามร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝากฯ ที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้แล้ว ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบ จากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว และส่งสำเนาระเบียบดังกล่าวให้นายทะเบียนสหกรณ์รับทราบ

๑. ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์

สหกรณ์ต้องกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อให้ฝ่ายจัดการและสมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๑.๑ การเปิดบัญชี

๑.๑.๑ สหกรณ์ต้องกำหนดเงื่อนไขการเปิดบัญชีและเอกสารประกอบการขอเปิดบัญชี

๑.๑.๒ กำหนดจำนวนบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ว่าผู้ฝากรายหนึ่งๆ สามารถเปิดบัญชีเงินฝาก ออมทรัพย์ได้รายละเอียดไม่เกินกี่บัญชี สำหรับเงินฝากออมทรัพย์ควรให้ผู้ฝากเปิดได้เพียงบัญชีเดียว

๑.๑.๓ ต้องกำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำที่ขอเปิดบัญชีครั้งแรก

๑.๒ การนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์ในครั้งต่อไป อาจกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องไม่ต่ำกว่าเท่าไร หรือจำนวนเท่าไรก็ได้

๑.๓ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย

๑.๓.๑ สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ไม่เกินจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่องกำหนด อัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไว้ไม่เกิน ร้อยละ ๗ ต่อปี

๑.๓.๒ การคิดและคำนวณดอกเบี้ยสหกรณ์สามารถทำได้ ๒ กรณี คือ การคิดดอกเบี้ย เป็นรายวันหรือรายเดือน

๑.๓.๓ การนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝาก สหกรณ์สามารถนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงิน เข้าบัญชีเงินฝากได้มากกว่าปีละ ๑ ครั้ง เช่น ปีละ ๑ ครั้ง ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง โดยสหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้ทุกวันที่เท่าไร ห้ามนำระยะเวลาการฝากมาเป็นเงื่อนไขการทบ ดอกเบี้ยเป็นเงินต้น เช่น สหกรณ์หนึ่ง จำกัด ปีทางบัญชีของสหกรณ์ คือวันที่ ๓๑ ธันวาคม และสหกรณ์ประสงค์ จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้ปีละ ๔ ครั้ง กระทำได้โดยทบเป็นต้นเงินให้ทุกวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๓๑ มีนาคม ๓๐ มิถุนายน และทุกวันที่ ๓๐ กันยายน ห้ามใช้คำว่าทุกๆ ๓ เดือน

๑.๔ การถอนเงินฝากออมทรัพย์ สหกรณ์จะนำเงินเวลามากำหนดไม่ได้ เนื่องจากเงินฝากออมทรัพย์เป็นเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ดังนั้น การถอนเงินฝากออมทรัพย์สหกรณ์ต้องกำหนดให้ถอนเมื่อใดก็ได้ สำหรับจำนวนเงินที่ถอน สหกรณ์อาจกำหนดว่าจำนวนเท่าใดก็ได้หรือต้องไม่ต่ำกว่าเท่าใดก็ได้ เช่น ไม่ต่ำกว่า ๕๐ บาท หรือ ๑๐๐ บาท

๑.๕ การปิดบัญชี สหกรณ์ต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีว่ามีวิธี พร้อมทั้งการคิดดอกเบี้ยในกรณีปิดบัญชี และห้ามนำเงินเวลามากำหนด

๒. ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

สหกรณ์ต้องกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อให้ฝ่ายจัดการและสมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๒.๑ การเปิดบัญชี

๒.๑.๑ สหกรณ์ต้องกำหนดเงื่อนไขการเปิดบัญชีและเอกสารประกอบการขอเปิดบัญชี

๒.๑.๒ กำหนดจำนวนบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษว่าผู้ฝากรายหนึ่งๆ สามารถเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ได้รายละเอียดบัญชี ซึ่งสำหรับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษควรให้ผู้ฝากเปิดได้เพียงบัญชีเดียว หากสหกรณ์ต้องการระดมทุนอาจให้เปิดบัญชีมากกว่าหนึ่งบัญชีได้

๒.๑.๓ ต้องกำหนดจำนวนขั้นต่ำเงินที่ขอเปิดบัญชีครั้งแรก

๒.๒ การนำเงินฝากเข้าบัญชีออมทรัพย์พิเศษในครั้งต่อไป อาจกำหนดให้ชัดเจนว่าเท่าไร หรือจำนวนเท่าไรก็ได้

๒.๓ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย

๒.๓.๑ สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ไม่เกินจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไว้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี

๒.๓.๒ การคิดและคำนวณดอกเบี้ยสหกรณ์ สามารถกระทำได้ ๒ กรณี คือ การคิดดอกเบี้ยเป็นรายวันหรือเป็นรายเดือน

๒.๓.๓ การนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝาก สหกรณ์สามารถนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากได้มากกว่าปีละ ๑ ครั้ง เช่น ปีละ ๑ ครั้ง ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง โดยสหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าจะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้ทุกวันที่เท่าไร ห้ามนำระยะเวลาการฝากมาเป็นเงื่อนไขการทบดอกเบี้ยเป็นเงินต้น เช่น สหกรณ์หนึ่ง จำกัด ปีทางบัญชีของสหกรณ์คือ วันที่ ๓๑ ธันวาคม และสหกรณ์ประสงค์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้ปีละ ๔ ครั้ง กระทำได้โดยทบเป็นต้นเงินให้ทุกวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๓๑ มีนาคม ๓๑ มิถุนายน และทุกวันที่ ๓๐ กันยายน ห้ามใช้คำว่าทุก ๓ เดือน

๒.๔ การถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ สหกรณ์จะนำเงินเวลามากำหนดไม่ได้ เนื่องจากเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ก็คือ เงินฝากออมทรัพย์ชนิดหนึ่ง จึงเป็นเงินฝากที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ดังนั้น การถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ สหกรณ์ต้องกำหนดให้ถอนเมื่อใดก็ได้ แต่การถอนนั้นสหกรณ์อาจกำหนดจำนวนครั้งการถอนที่ไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการถอน และระบุการถอนครั้งที่เท่าไรที่ต้องเสียค่าธรรมเนียมการถอน และค่าธรรมเนียมการถอนต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าคิดเท่าไรของการถอนในแต่ละครั้ง หรือค่าธรรมเนียมการถอนร้อยละเท่าไรของจำนวนเงินที่ถอน สำหรับจำนวนเงินที่ถอนในแต่ละครั้ง สหกรณ์อาจกำหนดว่าจำนวนเท่าใดก็ได้หรือต้องไม่ต่ำกว่าเท่าใดก็ได้ เช่น ไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ บาท หรือ ๑,๐๐๐ บาท

๒.๕ การปิดบัญชีสหกรณ์ สหกรณ์ต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีให้ชัดเจนว่ามีกี่วิธี พร้อมทั้งการคิดดอกเบี้ยในกรณีปิดบัญชี และห้ามนำเงื่อนไขเวลามาเป็นตัวกำหนด

๓. ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากประจำ

สหกรณ์ต้องกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อให้ฝ่ายจัดการและสมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๓.๑ การเปิดบัญชี

๓.๑.๑ สหกรณ์ต้องกำหนดเงื่อนไขการเปิดบัญชีและเอกสารประกอบการขอเปิดบัญชี

๓.๑.๒ กำหนดจำนวนบัญชีเงินฝากประจำว่า ผู้ฝากรายหนึ่ง ๆ สามารถเปิดบัญชีเงินฝากประจำได้รายละเอียดไม่เกินกี่บัญชี โดยอาจกำหนดตามระยะเวลาการฝากก็ได้

๓.๑.๓ กำหนดจำนวนเงินขั้นต่ำที่ขอเปิดบัญชีครั้งแรก

๓.๑.๔ เงินฝากประจำสามารถแยกตามระยะเวลาการฝาก เช่น ฝากประจำ ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๑ ปี เป็นต้น

๓.๒ การนำเงินฝากเข้าบัญชีประจำในครั้งต่อไป อาจกำหนดให้ชัดเจนว่าต้องไม่ต่ำกว่าเท่าไร หรือจำนวนเท่าไรก็ได้

๓.๓ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย

๓.๓.๑ สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ไม่เกินจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์เรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไว้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี

๓.๓.๒ การคิดดอกเบี้ย สหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้เมื่อครบกำหนดการฝาก

๓.๓.๓ หากผู้ฝากไม่ถอนเงินฝากเมื่อถึงกำหนดพร้อมดอกเบี้ยภายในกี่วัน (ไม่ควรเกิน ๗ วัน) สหกรณ์สามารถกำหนดดังนี้ “ให้ถือว่าผู้ฝากตกลงฝากเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยต่อไปอีกเท่าระยะเวลาเดิม” หรือ “ให้ถือว่าผู้ฝากตกลงฝากเงินต้นไปอีกในระยะเวลาเท่าเดิม สำหรับดอกเบี้ยให้ผู้ฝากมารับที่สำนักงานสหกรณ์โดยเร็ว”

๓.๔ การถอนเงินฝากประจำ เงินฝากประจำจะถอนได้ต่อเมื่อครบกำหนดการฝากเท่านั้น แต่สหกรณ์สามารถให้ผู้ฝากถอนเงินฝากก่อนครบกำหนดได้ ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าผู้ฝากไม่มีสิทธิ์ถอนเงินฝากก่อนครบกำหนด แต่หากผู้ฝากยื่นคำขอเป็นหนังสือโดยชี้แจงความจำเป็นสหกรณ์อาจจะยอมให้ถอนได้ โดยจะคิดดอกเบี้ยให้หรือไม่ก็ได้ต้องกำหนดให้ชัดเจน เช่น เงินฝากที่ยังไม่ครบ ๓ เดือน สหกรณ์จะไม่คิดดอกเบี้ยให้ หรือคิดดอกเบี้ยในอัตราเงินฝากออมทรัพย์ก็ได้ หรือเงินฝากที่ยังไม่ครบ ๓ เดือน สหกรณ์จะไม่คิดดอกเบี้ยให้ แต่หากเงินฝากเกิน ๓ เดือน แต่ไม่ถึงกำหนดที่ตกลงไว้จะคิดดอกเบี้ยเป็นรายเดือนตามระยะเวลาการฝากจริง เป็นต้น

๓.๕ การปิดบัญชี สหกรณ์ต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการปิดบัญชีให้ชัดเจนว่ามีกี่วิธี พร้อมทั้งการคิดดอกเบี้ยในกรณีปิดบัญชีก่อนครบกำหนดระยะเวลาการฝาก

๔. ระเบียบว่าด้วยเงินฝาก.....(ฝากเดือนละเท่าๆ กัน)

เงินฝากประจำที่ไม่ต้องเสียภาษี ซึ่งกำหนดตามพระราชกฤษฎีกาออกตามความในประมวลรัษฎากร ว่าด้วยการยกเว้นรัษฎากร (ฉบับที่ ๓๐๑) พ.ศ. ๒๕๓๙ สหกรณ์ต้องกำหนดเนื้อหาสาระเพื่อให้ฝ่ายจัดการและสมาชิกปฏิบัติตามขั้นตอน ดังนี้

๔.๑ การเปิดบัญชี

๔.๑.๑ สหกรณ์ต้องกำหนดเงื่อนไขการเปิดบัญชีและเอกสารประกอบการขอเปิดบัญชี และให้ผู้ประสงค์จะเปิดบัญชีแจ้งและแสดงบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากรด้วย

๔.๑.๒ สหกรณ์ต้องระบุจำนวนเงินในการขอเปิดบัญชีครั้งแรก ต้องไม่ต่ำกว่าเท่าไร แต่ต้องไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท การนำส่งเงินฝากในครั้งต่อไปต้องเท่ากับจำนวนเงินที่ขอเปิดบัญชีครั้งแรกและต้องระบุด้วยว่าระยะเวลาการฝากต้องไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน แต่เมื่อรวมเงินฝากทั้งหมดต้องไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท จึงจะได้รับยกเว้นภาษี

๔.๒ การนำเงินฝากเข้าบัญชีในครั้งต่อไป สหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนเกี่ยวกับการส่งเงินฝากเข้าบัญชีในครั้งต่อไปว่าต้องส่งภายในวันที่เท่าไรของเดือน (ไม่ควรเกินวันที่ ๕ ของเดือน) และเงินฝากประเภทนี้จะขาดการฝากหรือฝากไม่ครบตามวงเงินที่กำหนด หรือฝากล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดทุกกรณี รวมกันไม่เกิน ๒ เดือน ซึ่งหากผิดเงื่อนไขดังนี้ผู้ฝากจะไม่ได้รับยกเว้นภาษีเงินฝาก

๔.๓ การกำหนดอัตราดอกเบี้ย

๔.๓.๑ สหกรณ์กำหนดอัตราดอกเบี้ยได้ไม่เกินจากประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากของสหกรณ์ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๓ ซึ่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินรับฝากไว้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี และสหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าเงินฝากประเภทนี้ให้อัตราดอกเบี้ยเท่าไร หรืออาจกำหนดว่าอัตราดอกเบี้ยเท่ากับเงินฝากประจำ บวก ๑% หรือ ๒% เมื่อครบวงวดการฝากเงิน

๔.๓.๒ การทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงิน สหกรณ์อาจกำหนดให้ทบดอกเบี้ยเป็นต้นเงินได้เมื่อทุกยอดเงินฝากครบระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน หรือ ๑๒ เดือน ก็ได้ตามความเหมาะสม

๔.๔ การถอนเงินฝาก สหกรณ์ต้องกำหนดให้ชัดเจนว่าเงินฝากประเภทนี้ผู้ฝากไม่มีสิทธิถอนเงินฝากก่อนครบกำหนด เว้นแต่การถอนเพื่อปิดบัญชีและผู้ฝากจะไม่มีสิทธิได้รับยกเว้นภาษีดอกเบี้ยเงินฝากนั้น ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถกำหนดการคิดดอกเบี้ยกรณีนี้ได้เท่ากับเงินฝากออมทรัพย์ก็ได้พร้อมทั้งหักภาษีดอกเบี้ย

๔.๕ วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินฝากเมื่อครบกำหนด สหกรณ์ต้องกำหนดวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับเงินฝากเมื่อครบกำหนด ซึ่งสามารถกำหนดได้ดังนี้

๔.๕.๑ กำหนดให้ผู้ฝากมาติดต่อขอปิดบัญชีด้วยตนเอง หรือ

๔.๕.๒ เมื่อครบกำหนดแล้วผู้ฝากไม่มาติดต่อขอปิดบัญชี ให้สหกรณ์เป็นผู้ปิดบัญชีแล้วแจ้งให้ผู้ฝากมาติดต่อขอรับเงินฝากพร้อมดอกเบี้ย หรือ

๔.๕.๓ สหกรณ์รับฝากเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยต่อ แต่จะคิดดอกเบี้ยให้ในอัตราเงินฝากออมทรัพย์

(สำเนา)

ที่ กษ ๑๑๑๐ / ว ๑

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม.๑๐๒๐๐

๑๖ มีนาคม ๒๕๔๑

เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝาก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- อ้างถึง
๑. หนังสือนายทะเบียนสหกรณ์ที่ กษ ๑๑๑๐/๑๕๔๕ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๖
 ๒. หนังสือนายทะเบียนสหกรณ์ที่ กษ ๑๑๑๐/ว.๑ ลงวันที่ ๑๔ มกราคม ๒๕๓๗
 ๓. หนังสือนายทะเบียนสหกรณ์ที่ กษ ๑๑๑๐/๑๔๔๙๓ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. ร่างระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พ.ศ.
 ๒. ร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ พ.ศ.
 ๓. ร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝาก พ.ศ.

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ นายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบให้สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ถือใช้ระเบียบตามร่างระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒ นายทะเบียนสหกรณ์ได้เห็นชอบให้สหกรณ์ภาคเกษตรถือใช้ระเบียบตามร่างระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงิน และหนังสือที่อ้างถึง ๓ นายทะเบียนสหกรณ์ได้เห็นชอบให้สหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ถือใช้ระเบียบตามร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษและร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝาก.....

บัดนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ปรับปรุงร่างระเบียบว่าด้วยเงินฝากดังกล่าวข้างต้นให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น สำหรับสหกรณ์ทุกประเภทถือใช้เป็นบรรทัดฐานเดียวกัน พร้อมทั้งได้นำเสนอร่างระเบียบที่ปรับปรุงต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๑ โดยระเบียบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒ ให้ถือใช้สำหรับสหกรณ์ทุกประเภท ระเบียบตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓ ให้ถือใช้สำหรับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์ ดังนั้น สหกรณ์ใดได้ถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝากตามร่างซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ - ๓ ก็ให้ถือใช้ต่อไป สำหรับสหกรณ์ที่จะถือใช้ระเบียบดังกล่าวในโอกาสต่อไปนี้ ให้ถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝากตามสิ่งที่ส่งมาด้วยและถือว่าได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ขอให้ส่งสำเนาไปเพื่อนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดให้สหกรณ์จังหวัดเผยแพร่ แนะนำระเบียบว่าด้วยเงินฝากแก่สหกรณ์ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิรัช ชีพสมทรง

(นายวิรัช ชีพสมทรง)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๕๒

(ร่าง)

ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด
ว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พ.ศ.....

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ... และข้อ..... ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่/..... เมื่อวันที่.....ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ โดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑
ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด
ว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ พ.ศ.....”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

ข้อ ๓ สหกรณ์รับเงินฝากจากสมาชิกได้ ๒ ประเภท คือ

(๑) เงินฝากออมทรัพย์

(๒) เงินฝากประจำ

หมวดที่ ๒
การเปิดบัญชีและการฝากเงิน

ข้อ ๔ ผู้ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากตามข้อ ๓ ให้มาติดต่อกับพนักงานสหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ด้วยตนเอง และต้องยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากตามแบบของสหกรณ์ โดยมีรายการครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแบบหนังสือขอเปิดบัญชีนั้น

ในกรณีที่สหกรณ์มีโครงการระดมเงินฝากเป็นกรณีพิเศษ และประสงค์จะออกรับเงินฝากนอกสำนักงานของสหกรณ์ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการดำเนินการ พร้อมทั้งกำหนดมาตรการเพื่อความปลอดภัยด้วย

ข้อ ๕ พร้อมกับหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝาก ผู้ฝากต้องให้ตัวอย่างลายมือชื่อของตนหรือของตัวแทน ซึ่งเป็นผู้มีอำนาจถอนเงิน ตลอดจนให้คำสั่งเกี่ยวกับเงินฝากที่เปิดบัญชีนั้นไว้ต่อสหกรณ์

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตัวอย่างลายมือชื่อที่ให้ไว้ จะมีผลต่อเมื่อผู้ฝากได้แจ้งเป็นหนังสือต่อสหกรณ์ และสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นเป็นการถูกต้องและตอบรับแล้ว

ลายมือชื่อทุกกรณีเกี่ยวกับเงินฝากให้ใช้อักษรไทยและเขียนด้วยหมึกทั้งต้องเขียนด้วยลายมือตนเอง สหกรณ์จะไม่รับรู้การใช้ตราประทับแทนลายมือชื่อ

ข้อ ๖ ผู้ฝากคนหนึ่งสามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ดังนี้

(๑) เงินฝากออมทรัพย์ ผู้ฝากรายหนึ่งอาจเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ในสหกรณ์นี้ได้ โดยจำนวนเงินฝากในบัญชีนั้นในเวลาหนึ่งเวลาใดต้องไม่น้อยกว่า.....บาท และผู้ฝากจะส่งเงินฝากเพิ่มขึ้นเมื่อใด โดยจำนวนเท่าใดก็ได้

(๒) เงินฝากประจำรายหนึ่งๆ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า.....บาท และระยะเวลาฝากต้องไม่น้อยกว่า.....เดือน

ข้อ ๗ ในการเปิดบัญชีเงินฝากตามข้อ ๖ สหกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝากยืมถือไว้

สมุดคู่ฝากนั้นผู้ฝากต้องรักษาไว้ เพื่อให้สหกรณ์ลงบันทึกรายการเงินฝาก ดอกเบี้ย เงินถอน และเงินคงเหลือของตนบรรดาที่จะมีขึ้นทุกราย

การลงบันทึกรายการต่างๆ ในสมุดคู่ฝากนั้น จะกระทำได้แต่โดยทางฝ่ายสหกรณ์ ซึ่งประธานกรรมการหรือรองประธานกรรมการ หรือเหรัญญิก หรือผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ลงลายมือชื่ออย่างกับไว้เป็นสำคัญ การลงบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากโดยไม่เป็นไปตามที่กล่าวนี้ย่อมไม่มีผลผูกพันสหกรณ์ อนึ่ง ถ้าผู้ฝากตรวจพบว่ารายการใดในสมุดคู่ฝากคลาดเคลื่อน ต้องแจ้งต่อสหกรณ์เพื่อแก้ไขให้ จะแก้ไขโดยประการอื่นไม่ได้

สมุดคู่ฝากเล่มที่ใช้เต็มแล้วหรือชำรุดจนใช้การไม่ได้ นำมายื่นต่อสหกรณ์เพื่อจะได้ยกเลิกสมุดคู่ฝากเล่มนั้น และโอนยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากใหม่ ซึ่งออกให้ผู้ฝากยืมถือไว้ต่อไป สมุดคู่ฝากเล่มที่ยกเลิกนั้นผู้ฝากจะรับไปก็ได้

ผู้ฝากต้องเก็บรักษาสมุดคู่ฝากของตนไว้ในที่ปลอดภัย ถ้าสมุดคู่ฝากหาย ผู้ฝากต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อสหกรณ์โดยมิชักช้า สหกรณ์จะนำยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากเล่มใหม่ ซึ่งออกให้ผู้ฝากยืมถือไว้ต่อไป ส่วนสมุดคู่ฝากเล่มที่หายให้ยกเลิก

ในกรณีที่สหกรณ์ออกสมุดคู่ฝากให้แก่ผู้ฝากครั้งแรกก็ดี หรือออกเล่มใหม่ให้ต่อจากเล่มก่อนซึ่งลงรายการเต็มแล้วก็ดี หรือชำรุดใช้การไม่ได้ก็ดี สหกรณ์จะไม่คิดค่าธรรมเนียม แต่กรณีที่สมุดคู่ฝากของผู้ฝากคนใดสูญหาย สหกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากใหม่ให้โดยคิดค่าธรรมเนียมเล่มละ.....บาท

ข้อ ๘ ในการส่งเงินเข้าบัญชีเงินฝากทุกครั้ง ให้ทำใบส่งเงินตามแบบพิมพ์ที่สหกรณ์กำหนดยื่นพร้อมด้วยสมุดคู่ฝากและจำนวนเงินฝากต่อพนักงานสหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ ทั้งนี้ ผู้ฝากหรือผู้อื่นจะเป็นผู้ส่งเงินก็ได้

เมื่อสหกรณ์ได้ลงบันทึกรายการจำนวนเงินฝากที่ได้รับนั้นในสมุดคู่ฝาก และตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้ว สหกรณ์จะคืนสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝาก

ข้อ ๙ ถ้าส่งเช็คเข้าบัญชีเงินฝาก ต้องขีดคร่อมเช็คก่อน สหกรณ์สงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่จ่ายเงินถอนจากรายการเช่นนั้นจนกว่าจะเรียกเก็บเงินตามเช็คได้แล้ว

หมวดที่ ๓

การกำหนดอัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการคิดดอกเบี้ย วิธีการคิดดอกเบี้ยและการจ่ายดอกเบี้ย

ข้อ ๑๐ สหกรณ์จะให้ดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทตามข้อ ๓ ในอัตราไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี โดยจะได้อัตราให้ทราบเป็นคราวๆ ไป

(*) ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้คำนวณเป็นรายวันตามยอดเงินคงเหลือและสหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากในวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่ฝาก ณ สำนักงานสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์บันทึกการจ่ายดอกเบี้ยให้

ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ สหกรณ์จะคำนวณและจ่ายดอกเบี้ยให้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาการฝาก สำหรับเงินฝากที่ถอนก่อนกำหนดโดยได้รับอนุญาตจากสหกรณ์ตามข้อ ๑๒ สหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยให้ตามจำนวนเดือนเต็ม

กรณีถอนเงินฝากประจำในระยะเวลาไม่ถึง ๓ เดือน สหกรณ์จะไม่จ่ายดอกเบี้ยให้

ถ้าผู้ฝากไม่ถอนเงินฝากประจำเมื่อครบกำหนดพร้อมดอกเบี้ย จนพ้นกำหนดไปอีกเจ็ดวัน ก็เป็นอันถือว่าผู้ฝากตกลงฝากต้นเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยต่อไปอีกเท่าระยะเวลาเดิม

หมวดที่ ๔

การถอนเงินฝากและการปิดบัญชี

ข้อ ๑๑ การถอนเงินจากบัญชีเงินฝาก ต้องใช้ใบถอนเงินตามแบบของสหกรณ์

ในการถอนเงินฝาก ผู้มีอำนาจถอนเงินตามที่ได้ให้ตัวอย่างลายมือชื่อไว้ต่อสหกรณ์ควรมารับเงินที่สำนักงานสหกรณ์ด้วยตนเอง และต้องยื่นใบถอนเงินฝากโดยลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้ นั้น พร้อมกับสมุดคู่ฝากต่อพนักงานสหกรณ์

ถ้าผู้มีอำนาจถอนเงินฝากจะมอบให้ผู้ใดถอนเงินแทน ก็ต้องทำใบถอนเงินฝาก และต้องมอบอำนาจให้รับเงินแทนเป็นหนังสือไว้ด้านหลังของใบถอนเงินฝากนั้นด้วย ทั้งนี้ โดยลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้แล้วมอบให้ผู้รับมอบอำนาจยื่นใบถอนเงินฝากนั้น พร้อมด้วยสมุดคู่ฝากต่อพนักงานของสหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ ในการนี้สหกรณ์จะเรียกหลักฐานพิสูจน์ตัวผู้รับมอบอำนาจก็ได้

เมื่อสหกรณ์ได้ตรวจถูกต้องแล้ว จะจ่ายเงินถอนให้ และลงรายการเงินถอนพร้อมทั้งเงินคงเหลือในสมุดคู่ฝาก แล้วคืนสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝาก

อนึ่ง การเขียนใบถอนเงินฝากให้เขียนด้วยหมึก ถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใดๆ ผู้มีอำนาจถอนเงินต้องลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้กำกับด้วย

ข้อ ๑๒ การถอนเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์นั้น จะถอนเมื่อใด จำนวนเท่าใดก็ได้

ส่วนการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากประจำนั้น ผู้ฝากย่อมไม่มีสิทธิถอนเงินก่อนครบกำหนด แต่เมื่อผู้ฝากยื่นคำขอเป็นหนังสือโดยชี้แจงความจำเป็น สหกรณ์จะยอมให้ถอนเงินฝากก่อนครบกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๓ ผู้ฝากจะถอนเงินฝากคงเหลือทั้งหมดเพื่อปิดบัญชีเงินฝากของตนเมื่อใดก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจถอนเงินจดแจ้งไว้ท้ายรายการจำนวนเงินในใบถอนเงินฝากด้วยว่า “เพื่อปิดบัญชี”

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ฝากตาย สหกรณ์จะจ่ายคืนเงินคงเหลือทั้งหมดในบัญชีเงินฝากให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ที่ได้ตั้งไว้ หรือถ้ามิได้ตั้งไว้ก็คืนให้แก่บุคคลที่ได้นำหลักฐานมาแสดงให้เป็นที่พอใจคณะกรรมการดำเนินการว่าเป็นทายาทผู้มีสิทธิได้รับเงินจำนวนดังกล่าว

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เห็นว่าผู้ฝากฝ่าฝืนระเบียบนี้ หรือก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่สหกรณ์ หรือเห็นว่ามิสมควรถือว่าจะปิดบัญชีเงินฝากของผู้ฝาก สหกรณ์จะไม่รับเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ฝากอีก และให้ผู้ฝากถอนเงินคงเหลือทั้งหมดเพื่อปิดบัญชีเงินฝากของตน ทั้งนี้ สหกรณ์จะแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ฝาก

ข้อ ๑๖ การถอนเงินฝากเพื่อปิดบัญชีตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ตามข้อ ๑๐ ถึงวันก่อนวันถอนหนึ่งวัน เว้นแต่การปิดบัญชีเงินฝากในกรณีที่ผู้ฝากฝ่าฝืนระเบียบ ตามข้อ ๑๕ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ถึงก่อนวันที่แจ้งหนึ่งวัน และสหกรณ์จะไม่ให้ดอกเบี้ยอีกไม่ว่าผู้ฝากจะถอนเงินเมื่อใด

เมื่อสหกรณ์ได้จ่ายเงินคืนผู้ฝากแล้ว จะยกเลิกสมุดคู่ฝากสำหรับบัญชีนั้น

ประกาศ ณ วันที่.....

(.....)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์.....จำกัด

นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบให้ใช้ร่างระเบียบนี้ได้

(ลงชื่อ) *วัลลภ วิทยพัฒน์*

(นายวัลลภ วิทยพัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำการถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำ

๑. ในกรณีที่สหกรณ์ได้เคยกำหนดระเบียบว่าด้วยการรับเงินฝากจากสมาชิกไว้แล้วและประสงค์จะกำหนดใหม่ตามร่างระเบียบนี้ให้เพิ่มหมวด ๑ อีกข้อหนึ่ง เป็นข้อ ๓ ความว่า “ให้ยกเลิกบรรดาประกาศ มติที่ประชุม คณะกรรมการดำเนินการระเบียบอื่นใดที่มีอยู่ก่อนวันใช้ระเบียบนี้ ซึ่งมีข้อกำหนดขัดแย้งกับระเบียบนี้ทั้งสิ้น” แล้วเลื่อนข้อ ๓ เดิม เป็นข้อ ๔ ตามลำดับ

๒. การกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากไว้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี นั้น เนื่องจากโดยหลักการแล้วอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของสหกรณ์ไม่ควรสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์มากจนเกินไปประกอบกับเงินปันผลของสหกรณ์ก็จำกัดอยู่ในอัตรานี้ อย่างไรก็ตาม หากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำของธนาคารพาณิชย์สูงกว่าร้อยละ ๗ ต่อปีแล้ว สหกรณ์ก็สามารถขอความเห็นชอบในการกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นกว่าร้อยละ ๗ ต่อปีได้

สำหรับสหกรณ์ในภาคการเกษตร ได้แก่ สหกรณ์ประเภทสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์นิคมและสหกรณ์ประมง ขอให้พิจารณากำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากแต่ละประเภทด้วยความรอบคอบ โดยคำนึงถึงหลักบริหารการเงินว่าสหกรณ์จะนำเงินที่รับฝากนั้นไปหาผลตอบแทนได้มากน้อยเพียงใดจึงจะก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่สหกรณ์ เพราะดอกเบี้ยเงินฝากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตลอดเวลา แต่อย่างไรก็ตาม ต้องไม่ทำให้สมาชิกที่จะกู้เงินจากสหกรณ์ต้องรับภาระดอกเบี้ยในอัตราที่สูงกว่าลูกค้า ธ.ก.ส. ในท้องถิ่นเดียวกัน

๓. วิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ สหกรณ์อาจเลือกวิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์เป็นรายวันหรือรายเดือนก็ได้ตามความเหมาะสม และจะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากปีละมากกว่า ๑ ครั้งก็ได้ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงิน นโยบายการระดมเงินฝาก ความพร้อมของอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องใช้และความสามารถในการบริหารจัดการเงินทุนของแต่ละสหกรณ์ด้วย ดังนั้น สำหรับข้อ ๑๐ วรรคสอง (*) จึงได้กำหนดวิธีการคำนวณดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้สหกรณ์เลือกปฏิบัติแทนในวรรคนี้ไว้หลายกรณีตามที่เห็นสมควร และสอดคล้องกับการดำเนินงานของสหกรณ์

ตัวอย่างเช่น วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ คือ วันที่ ๓๑ ธันวาคม

+ ถ้าสหกรณ์ประสงค์จะคิดดอกเบี้ยเป็นรายวัน และนำดอกเบี้ยเข้าบัญชีเงินฝากปีละ ๒ ครั้ง ให้แก้ไขข้อความในข้อ ๑๐ วรรคสอง ดังนี้

“ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้คำนวณเป็นรายวันตามยอดเงินคงเหลือ และสหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่มือฝาก ณ สำนักงานสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์บันทึกการดอกเบี้ยให้”

+ ถ้าสหกรณ์ประสงค์จะคิดดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และนำดอกเบี้ยเข้าบัญชีเงินฝากปีละ ๑ ครั้ง ให้แก้ไขข้อความในข้อ ๑๐ วรรคสอง ดังนี้

“ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้คำนวณเป็นรายเดือนตามยอดเงินฝากคงเหลือต่ำสุดในระหว่างเดือนหนึ่งๆ แต่เศษของบาทในยอดเงินคงเหลือดังกล่าวไม่นำมาคำนวณด้วย สำหรับเงินฝากภายในวันที่เจ็ดของเดือนจะถือเสมือนหนึ่งว่าได้ฝากไว้แล้วตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณดอกเบี้ยให้ แต่ถ้าในระหว่างเดือนใดยอดเงินฝากคงเหลือต่ำสุดมีจำนวนน้อยกว่าสิบบาทจะไม่คำนวณดอกเบี้ยสำหรับเดือนนั้นให้ สหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากในวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่มือฝาก ณ สำนักงานสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์บันทึกการดอกเบี้ยให้”

+ ถ้าสหกรณ์ประสงค์จะคิดดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และนำดอกเบี้ยเข้าบัญชีเงินฝากปีละ ๒ ครั้ง ให้แก้ไขข้อความในข้อ ๑๐ วรรคสอง ดังนี้

“ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้คำนวณเป็นรายเดือนตามยอดเงินฝากคงเหลือต่ำสุดในระหว่างเดือนหนึ่งๆ แต่เศษของบาทในยอดเงินคงเหลือดังกล่าวนั้นไม่นำมาคำนวณด้วย สำหรับเงินฝากภายในวันที่เจ็ดของเดือนจะถือเสมือนหนึ่งว่าได้ฝากไว้แล้วตั้งแต่วันที่หนึ่งของเดือน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ในการคำนวณดอกเบี้ยให้ แต่ถ้าในระหว่างเดือนใดยอดเงินฝากคงเหลือต่ำสุดมีจำนวนน้อยกว่าสิบบาท จะไม่คำนวณดอกเบี้ยสำหรับเดือนนั้นให้ สหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากในวันที่ ๓๐ มิถุนายน และ ๓๑ ธันวาคม ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่ฝาก ณ สำนักงานสหกรณ์ เพื่อสหกรณ์บันทึกรายการดอกเบี้ยให้”

มีข้อสังเกตสำหรับสหกรณ์ที่กำหนดวันสิ้นปีทางบัญชีไว้เป็นอย่างอื่น เช่น ๓๑ มีนาคม หรือ ๓๐ กันยายน เป็นต้น ก็ต้องปรับเปลี่ยนวันที่จะทำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากให้สอดคล้องกันด้วย

๔. ในกรณีที่สหกรณ์เลือกวิธีการคิดดอกเบี้ยในข้อ ๑๐ วรรคสอง เป็นรายเดือนก็ให้แก้ไขข้อความในข้อ ๑๖ วรรคหนึ่ง ดังนี้

“การถอนเงินฝากเพื่อปิดบัญชีตามข้อ ๑๓ และข้อ ๑๔ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ตามข้อ ๑๐ ถึงสิ้นเดือนที่แล้ว เว้นแต่การปิดบัญชีเงินฝากในกรณีผู้ฝากฝ่าฝืนระเบียบตามข้อ ๑๕ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ถึงสิ้นเดือนก่อนถึงวันที่แจ้ง และสหกรณ์จะไม่ให้ดอกเบี้ยอีกไม่ว่าผู้ฝากจะถอนเงินเมื่อใด”

(ร่าง)

ระเบียบ

สหกรณ์.....จำกัด

ว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ..... และข้อ..... ที่ประชุมคณะกรรมการ
ดำเนินการ ครั้งที่...../..... เมื่อวันที่..... ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยเงินฝาก
ออมทรัพย์พิเศษ พ.ศ..... โดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ
พ.ศ.....

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่.....เป็นต้นไป

ข้อ ๓ สหกรณ์รับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษจากสมาชิกได้ตามที่สหกรณ์เห็นสมควร

ข้อ ๔ ผู้ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ต้องยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์
พิเศษตามแบบของสหกรณ์ โดยมีรายการครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแบบหนังสือขอเปิดบัญชีนั้น

ข้อ ๕ ผู้ขอเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ต้องให้ตัวอย่างลายมือชื่อของผู้มีอำนาจในการถอนเงิน
หรือในการให้คำสั่งเกี่ยวกับบัญชีที่เปิดนั้นไว้ต่อสหกรณ์ โดยใช้บัตรตัวอย่างลายมือชื่อ ตามแบบของสหกรณ์

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตัวอย่างลายมือชื่อของผู้มีอำนาจ จะมีผลก็ต่อเมื่อได้แจ้งเป็นหนังสือ
ต่อสหกรณ์ และสหกรณ์ได้ตอบรับแล้ว

ข้อ ๖ ผู้ฝากคนหนึ่งเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษได้เพียงบัญชีเดียว โดยจำนวนเงินฝากในบัญชีนั้น
ในครั้งแรกต้องไม่น้อยกว่า.....บาท

ข้อ ๗ ในการเปิดบัญชีเงินฝากประเภทนี้ สหกรณ์จะออกสมุดคู่บัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษให้ผู้ฝาก
ยืมถือไว้ โดยผู้ฝากต้องเก็บรักษาไว้เพื่อให้สหกรณ์บันทึกรายการเงินฝาก ดอกเบี้ย เงินถอน และเงินคงเหลือของตน
บรรดาที่มีทุกราย

การบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชี จะกระทำได้เฉพาะทางฝ่ายสหกรณ์เท่านั้น โดยให้ผู้จัดการหรือ
ผู้ช่วยผู้จัดการ หรือพนักงานสหกรณ์ที่จัดการมอบหมายคนใดคนหนึ่ง เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับไว้เป็นสำคัญ
การบันทึกรายการในสมุดคู่บัญชีซึ่งไม่เป็นไปตามที่กล่าวข้างต้น จะไม่มีผลผูกพันกับสหกรณ์ ถ้าผู้ฝากตรวจพบว่า
รายการใดในสมุดคู่บัญชีคลาดเคลื่อน ต้องแจ้งต่อสหกรณ์เพื่อแก้ไขให้ถูกต้อง

สมุดบัญชีที่บันทึกรายการเต็มแล้ว ให้ผู้ฝากส่งมอบให้แก่สหกรณ์ เพื่อสหกรณ์โอนยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดบัญชีเล่มใหม่ให้ ซึ่งจะได้ออกให้ผู้ฝากยึดถือไว้ต่อไป

ในกรณีที่สหกรณ์ออกสมุดบัญชีให้แก่ผู้ฝากเมื่อเปิดบัญชีก็ดี หรือออกเล่มใหม่ให้ต่อจากเล่มก่อนที่บันทึกรายการเต็มแล้วก็ดี สหกรณ์จะไม่คิดค่าธรรมเนียม แต่ถ้าสมุดบัญชีของผู้ฝากสูญหายสหกรณ์จะออกสมุดบัญชีเล่มใหม่ให้ โดยคิดค่าธรรมเนียมเล่มละ.....บาท

ข้อ ๘ ในการส่งเงินฝากเข้าบัญชีทุกครั้ง ให้ทำใบส่งเงินฝากออมทรัพย์พิเศษตามแบบของสหกรณ์ยื่นพร้อมกับสมุดบัญชีและจำนวนเงินที่ฝากต่อสหกรณ์ เมื่อสหกรณ์ได้ตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้ว จะบันทึกรายการจำนวนเงินฝากที่ได้รับนั้นในสมุดบัญชีให้ผู้ฝาก

ข้อ ๙ สหกรณ์จะให้ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษในอัตราไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี โดยจะได้ประกาศอัตราดอกเบี้ยให้ทราบเป็นคราวๆ ไป และคำนวณดอกเบี้ยให้เป็นรายวันตามจำนวนต้นเงินฝากคงเหลือ

สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยทบเป็นเงินต้นเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษให้ทุกวันที่.....และวันที่.....ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่ฝากเพื่อสหกรณ์บันทึกการดอกเบี้ยให้

ในกรณีที่จำนวนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษคงเหลือต่ำกว่า.....บาท สหกรณ์จะไม่คิดดอกเบี้ยให้

ข้อ ๑๐ ผู้ฝากจะถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของตนได้เมื่อทวงถาม โดยทำใบถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษตามแบบที่สหกรณ์กำหนด

ข้อ ๑๑ การถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ ให้ถอนได้เดือนละหนึ่งครั้ง โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม หากเดือนใดมีการถอนมากกว่าหนึ่งครั้ง สหกรณ์จะคิดค่าธรรมเนียมการถอนครั้งที่สองและครั้งต่อไป ในอัตราร้อยละ.....ของจำนวนเงินที่ถอน แต่ต้องไม่ต่ำกว่า.....บาท

ข้อ ๑๒ ผู้ฝากจะปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษก็ย่อมกระทำได้ โดยสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้ถึงวันก่อนวันถอนหนึ่งวัน

ข้อ ๑๓ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการพิจารณาเห็นว่า ผู้ฝากเงินออมทรัพย์พิเศษรายใดฝ่าฝืนระเบียบนี้ หรือก่อความยุ่งยากให้แก่สหกรณ์ หรือเห็นว่ามีความสมควรที่จะปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของผู้ฝากรายใด สหกรณ์อาจไม่รับเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของผู้ฝากรายนั้นอีก หรือจะปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของผู้ฝากนั้น พร้อมกับคิดดอกเบี้ยให้ถึงก่อนวันปิดบัญชีหนึ่งวันก็ได้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ผู้ฝากตาย สหกรณ์จะจ่ายเงินต้นเงินฝากคงเหลือทั้งหมดในบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษของผู้ฝากให้แก่ผู้รับโอนประโยชน์ในกรณีที่สมาชิกไม่ได้ทำหนังสือตั้งผู้รับโอนประโยชน์ไว้ สหกรณ์จะจ่ายเงินทั้งหมดให้แก่ผู้รับมรดก หรือผู้จัดการมรดก หรือทายาทของผู้ฝากเมื่อได้นำหลักฐานมาแสดงสิทธิของตนให้เป็นที่พอใจแก่สหกรณ์

ประกาศ ณ วันที่.....

(.....)

ประธานกรรมการ
สหกรณ์.....จำกัด

นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบให้ใช้ร่างระเบียบนี้ได้

(ลงชื่อ) วลลภ วิทย์ประพัฒน์

(นายवलลภ วิทย์ประพัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำเกี่ยวกับการถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ

๑. เงินฝากออมทรัพย์พิเศษ เป็นเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ซึ่งผู้ฝากจะต้องจ่ายเงินฝากคืนเมื่อผู้ฝากทวงถาม แต่กำหนดเงื่อนไขการฝาก – การถอนเงิน และการกำหนดอัตราดอกเบี้ยแตกต่างจากเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป แต่ควรระวังว่าเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องไม่ให้ผูกกับเงื่อนไขเวลา เพราะจะเข้าลักษณะเงินฝากประจำ

๒. จำนวนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษครั้งแรกเมื่อเปิดบัญชี (ในข้อ ๖) และค่าธรรมเนียมการออกสมุดบัญชีเล่มใหม่แทนสมุดบัญชีเล่มที่สูญหาย (ในข้อ ๗ วรรค ๔) ให้แต่ละสหกรณ์กำหนดได้ตามที่เห็นสมควรกับฐานะของแต่ละสหกรณ์

๓. อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ (ในข้อ ๙) สหกรณ์ควรกำหนดให้เหมาะสมกับภาวะการณ์ในแต่ละช่วง ไม่ควรสูงกว่าสถาบันการเงินอื่นมากเกินไป เพราะดอกเบี้ยเงินฝากเป็นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นตลอดเวลา โดยต้องกำหนดให้สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ทั่วไป แต่ไม่สูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำสุทธิเมื่อหักภาษี ณ ที่จ่ายแล้ว สำหรับการคิดดอกเบี้ยทบเป็นเงินต้นเข้าบัญชีเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ สหกรณ์จะคิดให้ปีละมากกว่าหนึ่งครั้ง เช่น ๒ ครั้ง ๓ ครั้ง ๔ ครั้ง หรือทุกเดือนก็ได้ตามความเหมาะสม

๔. การกำหนดค่าธรรมเนียมการถอนเงินฝากออมทรัพย์พิเศษ (ในข้อ ๑๑) เป็นกลวิธีการหยุดเงินฝากไว้ในสหกรณ์นานๆ ดังนั้น ค่าธรรมเนียมการถอนเงินของแต่ละสหกรณ์จึงควรคำนึงว่าจะสามารถชะลอการถอนเงินของสมาชิกได้ หรือสามารถทำให้สมาชิกมีความรอบคอบกับการวางแผนการใช้เงินฝากออมทรัพย์พิเศษนี้

(ร่าง)

ระเบียบ

สหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด

ว่าด้วยเงินฝาก.....

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ..... และข้อ..... ที่ประชุม
คณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่...../..... เมื่อวันที่.....ได้กำหนดระเบียบว่าด้วย
เงินฝาก..... พ.ศ. โดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์.....จำกัด
ว่าด้วยเงินฝาก..... พ.ศ.”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่.....เป็นต้นไป

ข้อ ๓ สหกรณ์จะรับเงินฝาก.....จากสมาชิกได้ตามที่สหกรณ์เห็นสมควร

ข้อ ๔ ผู้ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝาก.....ต้องยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝาก.
.....ตามแบบของสหกรณ์ พร้อมแสดงบัตรประจำตัวผู้เสียภาษีอากร โดยชื่อผู้ฝากกับชื่อผู้มีอำนาจ
ถอน หรือผู้มีสิทธิได้รับดอกเบี้ยเงินฝากต้องเป็นบุคคลเดียวกัน

ข้อ ๕ การเปิดบัญชีครั้งแรก ต้องไม่ต่ำกว่า ๑๐๐ บาท สูงสุดไม่เกิน ๒๕,๐๐๐ บาท โดยต้องฝากติดต่อกัน
ทุกเดือนๆ ละเท่ากัน และเท่ากับที่เปิดบัญชีครั้งแรกเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน และรวมทั้งหมดแล้ว
ต้องไม่เกิน ๖๐๐,๐๐๐ บาท จึงจะได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝาก.....

ข้อ ๖ สหกรณ์ออกสมุดคู่บัญชีเงินฝาก.....ให้ผู้ฝากยึดถือไว้ โดยผู้ฝากต้องเก็บรักษาไว้
ให้สหกรณ์บันทึกรายการเงินฝาก ดอกเบี้ย เงินถอน และเงินคงเหลือของตนบรรดาที่จะมีขึ้นทุกราย

การลงบันทึกรายการต่างๆ ในสมุดคู่ฝากนั้น จะกระทำได้แต่โดยทางฝ่ายสหกรณ์ ซึ่งประธาน
กรรมการหรือรองประธานกรรมการ หรือเหรัญญิก หรือผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งคนใดเป็นผู้ลงลายมือ
ชื่อย่อกำกับไว้เป็นสำคัญ การลงบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากโดยไม่เป็นไปตามที่กล่าวนี้ย่อมไม่มีผลผูกพันสหกรณ์
อนึ่ง ถ้าผู้ฝากตรวจพบว่ารายการใดในสมุดคู่ฝากคลาดเคลื่อน ต้องแจ้งต่อสหกรณ์เพื่อแก้ไขให้ จะแก้ไขประการอื่นไม่ได้

สมุดคู่ฝากเล่มที่ใช้เต็มแล้วหรือชำรุดจนใช้การไม่ได้ให้นำมายื่นต่อสหกรณ์เพื่อจะได้ยกเลิกสมุด
คู่ฝากเล่มนั้น และโอนยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากใหม่ ซึ่งออกให้ผู้ฝากยึดถือไว้ต่อไป สมุดคู่ฝากเล่มที่ยกเลิกนั้น
ผู้ฝากจะรับไปก็ได้

ผู้ฝากต้องเก็บรักษาสมุดคู่ฝากของตนไว้ในที่ปลอดภัย ถ้าสมุดคู่ฝากหายผู้ฝากต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อสหกรณ์โดยมิชักช้า สหกรณ์จะนำยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากเล่มใหม่ซึ่งออกให้ผู้ฝากยึดถือไว้ต่อไป ส่วนสมุดคู่ฝากเล่มที่หายให้ยกเลิก

ในกรณีที่สหกรณ์ออกสมุดคู่ฝากให้แก่ผู้ฝากครั้งแรกก็ดี หรือออกเล่มใหม่ให้ต่อจากเล่มก่อนซึ่งลงรายการเต็มแล้วก็ดี สหกรณ์จะไม่คิดค่าธรรมเนียม แต่กรณีที่สมุดคู่ฝากของผู้ฝากคนใดสูญหาย สหกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากใหม่ให้โดยคิดค่าธรรมเนียม เล่มละ.....บาท

ข้อ ๗ ในการส่งเงินฝากเข้าบัญชี ต้องฝากภายในวันที่ ๕ ของเดือน และจะขาดการฝากหรือฝากไม่ครบตามวงเงินที่กำหนด หรือฝากล่าช้ากว่าระยะเวลาที่กำหนดทุกกรณีรวมกันต้องไม่เกิน ๒ เดือน การส่งเงินเข้าบัญชีเงินฝากทุกครั้ง ให้ทำใบส่งเงินตามแบบพิมพ์ที่สหกรณ์กำหนด ยื่นพร้อมด้วยสมุดคู่ฝากและจำนวนเงินฝากต่อพนักงานสหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ ทั้งนี้ ผู้ฝากหรือผู้อื่นจะเป็นผู้ส่งเงินก็ได้

เมื่อสหกรณ์ได้ลงบันทึกรายการจำนวนเงินฝากที่ได้รับนั้นในสมุดคู่ฝาก และตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้ว สหกรณ์จะคืนสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝาก

ในกรณีที่ผู้ฝากอยู่ต่างจังหวัด หรือไม่สามารถมาฝากด้วยตนเอง สามารถนำเงินโอนเข้าบัญชีของสหกรณ์ที่มีอยู่ในธนาคารพาณิชย์ต่างๆ ได้ โดยสหกรณ์จะถือว่าสมาชิกผู้นั้นได้นำเงินเข้าฝากกับสหกรณ์ ตั้งแต่วันที่สหกรณ์ได้รับโอน หรือสมาชิกจะยินยอมให้สหกรณ์หักเงินเดือน ณ ที่จ่ายส่งฝากแบบหักรายเดือนก็ได้

ข้อ ๘ สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยเงินฝากในอัตราไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี ตามประกาศของสหกรณ์ โดยจะคิดดอกเบี้ยให้ทุกยอดเงินฝากที่ฝากครบ.....เดือน และทบเป็นเงินต้นให้ สำหรับเงินฝากที่ไม่ครบ.....เดือนจะไม่ทบต้นให้

ข้อ ๙ ในกรณีมีเหตุไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือฝากต่อไปไม่ได้ อันเป็นเหตุให้ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี สหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้อัตรา.....สำหรับเงินฝาก ๓ เดือนขึ้นไป ส่วนเงินฝากที่ไม่ถึง ๓ เดือน สหกรณ์จะไม่จ่ายดอกเบี้ยให้ และจะปิดบัญชีเมื่อเจ้าของบัญชีมาติดต่อกับสหกรณ์

ข้อ ๑๐ ในช่วงระยะเวลาไม่ครบตามจำนวนเดือนที่แจ้งความจำนงค์ไว้ในหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากของผู้ฝากตามข้อ ๔ จะถอนเงินฝากดังกล่าวไม่ได้ เว้นแต่เป็นการถอนเพื่อปิดบัญชี และจะไม่ได้รับการยกเว้นภาษีเงินได้สำหรับดอกเบี้ยเงินฝากนั้น

ข้อ ๑๑ ในกรณีที่ผู้ฝากเงินครบตามจำนวนเดือนที่แจ้งความจำนงค์ไว้ในหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากของผู้ฝากตามข้อ ๔ เจ้าของบัญชีจะต้องติดต่อขอปิดบัญชีกับสหกรณ์ ถ้าไม่ปิดบัญชีสหกรณ์จะคิดดอกเบี้ยให้อัตราเงินฝากออมทรัพย์จนกว่าสมาชิกจะมาปิดบัญชี

ข้อ ๑๒ ในกรณีที่ผู้ฝากถึงแก่กรรมในระหว่างไม่ครบสัญญา สหกรณ์จะจ่ายเงินฝาก พร้อมดอกเบี้ยให้อัตรา.....ตามประกาศของสหกรณ์ให้แก่ผู้รับผลประโยชน์ ในกรณีที่สมาชิกไม่ได้ทำหนังสือตั้งผู้รับผลประโยชน์ไว้ สหกรณ์จะจ่ายเงินทั้งหมดให้แก่ผู้รับมรดก หรือผู้จัดการมรดก หรือทายาทของผู้ฝากเมื่อได้นำหลักฐานมาแสดงสิทธิของตนให้เป็นที่พอใจแก่สหกรณ์

ประกาศ ณ วันที่.....

(.....)

ประธานกรรมการ
สหกรณ์.....จำกัด

นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบให้ใช้ระเบียบนี้ได้

(ลงชื่อ) *วัลลภ วิทยประพัฒน์*
(นายวัลลภ วิทยประพัฒน์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำเกี่ยวกับการถือใช้ระเบียบว่าด้วยเงินฝากประจำไม่น้อยกว่า ๒๔ เดือน

๑. เงินฝากตามร่างระเบียบนี้ จะได้รับการยกเว้นภาษีเฉพาะแก่ผู้ฝากเงินกับสหกรณ์ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์เท่านั้น
๒. เงินฝากตามร่างระเบียบนี้ในข้อ ๑-๖ ให้สหกรณ์กำหนดตามที่เห็นสมควร เช่น กำหนดให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ หรือกลุ่มเป้าหมายของการระดมเงินฝากรูปแบบนี้
๓. ค่าธรรมเนียมการออกสมุดคู่ฝากแทนเล่มเดิมที่สูญหาย (ในข้อ ๖ วรรค ๕) ให้สหกรณ์กำหนดตามความเหมาะสม
๔. อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก กำหนดไว้ไม่เกินร้อยละ ๗ ต่อปี ตามประกาศของสหกรณ์ (ในข้อ ๔) ซึ่งควรคำนึงถึงฐานะการเงิน การดำเนินงานของสหกรณ์และสถานะทางการเงินโดยทั่วไป
 - ถ้าเป็นการฝากเงินประเภทนี้กับธนาคารพาณิชย์ ธนาคารบางแห่งจะคิดดอกเบี้ย เงินฝากให้เท่ากับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ (บวก ๒% ของดอกเบี้ยที่ได้รับเมื่อสิ้นโครงการ บางแห่งกำหนดอัตราดอกเบี้ยสูงกว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑%) และธนาคารพาณิชย์จะคิดดอกเบี้ยให้ทุกยอดเงินฝากที่ครบระยะเวลา ๓ เดือน ๖ เดือน และ ๑๒ เดือน ตามความเหมาะสม
๕. ในกรณีมีเหตุที่ผู้ฝากไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไข หรือฝากต่อไปไม่ได้ อันเป็นเหตุให้ไม่ได้รับสิทธิยกเว้นภาษี (ในข้อ ๙) สหกรณ์ควรคิดดอกเบี้ยให้ตามที่เห็นสมควรในอีกอัตราหนึ่ง สำหรับเงินฝากครบ ๓ เดือนขึ้นไป เช่น คิดให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ หรือเงินฝากประจำ ตามประกาศของสหกรณ์ เป็นต้น
๖. ในกรณีที่ผู้ฝากถึงแก่กรรมในระหว่างไม่ครบสัญญา (ตามข้อ ๑๒) สหกรณ์อาจคิดดอกเบี้ยให้ในอีกอัตราหนึ่งตามที่เห็นสมควร ทำนองเดียวกับข้อ ๙

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :cpd_rlo@cpd.go.th http://webhost.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๒๔๑๔

วันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาให้ความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ และสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยศาลปกครองสูงสุดมีคำพิพากษาตามหมายเลขคดีแดงที่ อ.๑๗๙/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๖ มิถุนายน ๒๕๕๔ ให้เพิกถอนระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ถือปฏิบัติในเรื่องการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น พ.ศ. ๒๕๔๗ เนื่องจากเห็นว่าข้อกำหนดตามระเบียบฯ มีลักษณะใช้บังคับกับสหกรณ์ จึงไม่ชอบด้วยมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (รายละเอียดตามคำพิพากษาที่แนบ)

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. เพื่อปฏิบัติให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุด จึงกำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ถือปฏิบัติในเรื่องการรับเงินฝากจากสหกรณ์อื่น พ.ศ. ๒๕๔๗ พ.ศ. ๒๕๕๔ ตามที่แนบมาพร้อมนี้

๒. เพื่อส่งเสริมระบบสหกรณ์ให้พัฒนาด้วยความมั่นคงและปกป้องผลประโยชน์ของสหกรณ์ในการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นตามนัยคำพิพากษา รวมทั้งเพื่อความรวดเร็วในการปฏิบัติราชการ จึงให้ยกเลิกหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๔๓ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ และให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือสหกรณ์จังหวัด ถือปฏิบัติในการให้ความเห็นชอบระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นตามความมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ให้เป็นไปตามร่างระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นที่ได้ให้ความเห็นชอบไว้แล้วตามที่แนบมาพร้อมนี้ สำหรับสหกรณ์ใดได้ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นเป็นไปตามร่างก็ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว และให้ส่งสำเนาระเบียบให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบเท่านั้น

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ระเบียบสหกรณ์จำกัด

ว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ..... และข้อ..... ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการครั้งที่...../..... เมื่อวันที่..... ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น โดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

หมวด ๑

ข้อกำหนดทั่วไป

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์.....จำกัดว่าด้วยการรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น พ.ศ.”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์.....จำกัด

“ผู้ฝาก” หมายความว่า สหกรณ์ผู้ฝากเงิน

ข้อ ๔. สหกรณ์รับฝากเงินจากสหกรณ์อื่นได้ ๒ ประเภท คือ

(๑) เงินฝากออมทรัพย์

(๒) เงินฝากประจำ

หมวด ๒

การเปิดบัญชีและการฝากเงิน

ข้อ ๕. สหกรณ์ที่ประสงค์จะเปิดบัญชีเงินฝากตามข้อ ๔ ให้มาติดต่อกับเจ้าหน้าที่สหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ด้วยตนเอง และต้องยื่นหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝากตามแบบของสหกรณ์ โดยมีรายการครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในแบบหนังสือขอเปิดบัญชานั้น

ข้อ ๖. พร้อมกับหนังสือขอเปิดบัญชีเงินฝาก ผู้ฝากต้องให้ตัวอย่างลายมือชื่อของตัวแทนซึ่งเป็นผู้มีอำนาจถอนเงิน ตลอดจนให้เงื่อนไขเกี่ยวกับเงินฝากที่เปิดบัญชานั้นไว้ต่อสหกรณ์

การเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับตัวอย่างลายมือชื่อที่ไว้ไว้ จะมีผลต่อเมื่อผู้ฝากได้แจ้งเป็นหนังสือต่อสหกรณ์ และสหกรณ์ได้พิจารณาเห็นเป็นการถูกต้องและตอบรับแล้ว

ลายมือชื่อทุกกรณีเกี่ยวกับเงินฝากให้ใช้อักษรไทยและเขียนด้วยหมึก ทั้งต้องเขียนด้วยลายมือของผู้นำฝาก สหกรณ์จะไม่รับรู้การใช้ตราประทับแทนลายมือชื่อ

ข้อ ๗. ผู้ฝากสามารถเปิดบัญชีเงินฝากได้ ดังนี้

(๑) **เงินฝากออมทรัพย์** ผู้ฝากรายหนึ่งอาจเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ในสภกรณ์นี้ได้โดยจำนวนเงินฝากในบัญชีนั้นในเวลาหนึ่งเวลาใดต้องไม่น้อยกว่าบาท และผู้ฝากจะส่งเงินฝากเพิ่มขึ้นเมื่อใดโดยจำนวนเท่าใดก็ได้

(๒) **เงินฝากประจำ** เงินฝากประจำรายหนึ่ง ๆ ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า บาท และระยะเวลาฝากต้องไม่น้อยกว่า.....เดือน

ข้อ ๘. ในการเปิดบัญชีเงินฝากตามข้อ ๗ สภกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝากยึดถือไว้

สมุดคู่ฝากนั้นผู้ฝากต้องรักษาไว้เพื่อให้สภกรณ์ลงบันทึกรายการเงินฝาก ดอกเบี้ย เงินถอน และเงินคงเหลือบรรดาที่จะมีขึ้นทุกราย

การลงบันทึกรายการต่างๆ ในสมุดคู่ฝากนั้น จะกระทำได้แต่โดยทางฝ่ายสภกรณ์ ซึ่งประธานกรรมการ หรือรองประธานกรรมการ หรือเหรัญญิก หรือผู้จัดการ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายคนหนึ่งคนใด เป็นผู้ลงลายมือชื่ออย่างกับไว้เป็นสำคัญ การลงบันทึกรายการในสมุดคู่ฝากโดยไม่เป็นไปตามที่กล่าวนี้ ย่อมไม่มีผลผูกพันสภกรณ์ อนึ่ง ถ้าผู้ฝากตรวจพบว่ารายการใดในสมุดคู่ฝากคลาดเคลื่อน ต้องแจ้งต่อสภกรณ์เพื่อแก้ไขให้ จะแก้ไขโดยประการอื่นไม่ได้

สมุดคู่ฝากเล่มที่ใช้เต็มแล้วหรือชำรุดจนใช้การไม่ได้ ให้นำมายื่นต่อสภกรณ์เพื่อจะได้ยกเลิกสมุดคู่ฝากเล่มนั้น และโอนยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากใหม่ ซึ่งออกให้ผู้ฝากยึดถือไว้ต่อไป สมุดคู่ฝากเล่มที่ยกเลิกนั้นผู้ฝากจะรับไปก็ได้

ผู้ฝากต้องเก็บรักษาสมุดคู่ฝากของตนไว้ในที่ปลอดภัย ถ้าสมุดคู่ฝากหายผู้ฝากต้องแจ้งเป็นหนังสือต่อสภกรณ์โดยมิชักช้า สภกรณ์จะนำยอดเงินคงเหลือเข้าสมุดคู่ฝากเล่มใหม่ ซึ่งออกให้ผู้ฝากยึดถือไว้ต่อไป ส่วนสมุดคู่ฝากเล่มที่หายให้ยกเลิก

ในกรณีที่สภกรณ์ออกสมุดคู่ฝากให้แก่ผู้ฝากครั้งแรกก็ดี หรือออกเล่มใหม่ให้ต่อจากเล่มก่อนซึ่งลงรายการเต็มแล้วก็ดี หรือชำรุดใช้การไม่ได้ก็ดี สภกรณ์จะไม่คิดค่าธรรมเนียม แต่กรณีที่สมุดคู่ฝากของผู้ฝากคนใดสูญหาย สภกรณ์จะออกสมุดคู่ฝากเล่มใหม่ให้โดยคิดค่าธรรมเนียม เล่มละ บาท

ข้อ ๙. ในการส่งเงินเข้าบัญชีเงินฝากทุกครั้ง ให้ทำใบส่งเงินตามแบบพิมพ์ที่สภกรณ์กำหนด ยื่นพร้อมด้วยสมุดคู่ฝากและจำนวนเงินฝากต่อเจ้าหน้าที่สภกรณ์ ณ สำนักงานสภกรณ์ ทั้งนี้ ผู้ฝากหรือผู้อื่นจะเป็นผู้ส่งเงินก็ได้

เมื่อสภกรณ์ได้ลงบันทึกรายการจำนวนเงินฝากที่ได้รับนั้นในสมุดคู่ฝาก และตรวจสอบเป็นการถูกต้องแล้ว สภกรณ์จะคืนสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝาก

ข้อ ๑๐. ถ้าส่งเช็คเข้าบัญชีเงินฝาก ต้องขีดคร่อมเช็คก่อน สภกรณ์สงวนไว้ซึ่งสิทธิที่จะไม่จ่ายเงินถอนจากรายการเช่นนั้น จนกว่าจะเรียกเก็บเงินตามเช็คได้แล้ว

หมวด ๓

การกำหนดอัตราดอกเบี้ย ระยะเวลาการคิดดอกเบี้ย วิธีการคิดดอกเบี้ยและการจ่ายดอกเบี้ย

ข้อ ๑๑. สภกรณ์จะให้ดอกเบี้ยเงินฝากทุกประเภทตามข้อ ๔ ในอัตราไม่เกินร้อยละ.....ต่อปี โดยจะได้ประกาศให้ทราบเป็นคราว ๆ ไป

ดอกเบี้ยเงินฝากออมทรัพย์ให้คำนวณเป็นรายวันตามยอดเงินคงเหลือ และสหกรณ์จะนำดอกเบี้ยทบเป็นต้นเงินเข้าบัญชีเงินฝากในวันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ให้ผู้ฝากรีบยื่นสมุดคู่ฝาก ณ สำนักงานสหกรณ์เพื่อสหกรณ์บันทึกรายการดอกเบี้ยให้

ดอกเบี้ยเงินฝากประจำ สหกรณ์จะคำนวณและจ่ายดอกเบี้ยให้เมื่อถึงกำหนดระยะเวลาการฝากสำหรับเงินฝากที่ถอนก่อนกำหนดโดยได้รับอนุญาตจากสหกรณ์ตามข้อ ๑๓ สหกรณ์จะจ่ายดอกเบี้ยให้ตามจำนวนเดือนเต็ม

กรณีถอนเงินฝากประจำในระยะเวลาไม่ถึง ๓ เดือน สหกรณ์จะไม่จ่ายดอกเบี้ยให้

ถ้าผู้ฝากไม่ถอนเงินฝากประจำเมื่อครบกำหนดพร้อมดอกเบี้ย จนพ้นกำหนดไปอีกเจ็ดวัน ก็เป็นอันถือว่าผู้ฝากตกลงฝากต้นเงินฝากพร้อมดอกเบี้ยต่อไปอีกเท่าระยะเวลาเดิม

หมวด ๔

การถอนเงินฝากและการปิดบัญชี

ข้อ ๑๒. การถอนเงินจากบัญชีเงินฝากต้องใช้ใบถอนเงินตามแบบของสหกรณ์

ในการถอนเงินฝาก ผู้มีอำนาจถอนเงินตามที่ได้ให้ตัวอย่างลายมือชื่อไว้ต่อสหกรณ์ควรมารับเงินที่สำนักงานสหกรณ์ด้วยตนเอง และต้องยื่นใบถอนเงินฝากโดยลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้ นั้น พร้อมกับสมุดคู่ฝากต่อเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ถ้าผู้มีอำนาจถอนเงินฝากจะมอบให้ผู้ได้รับเงินแทนก็ต้องทำใบถอนเงินฝาก และต้องมอบอำนาจให้รับเงินแทนเป็นหนังสือตามแบบที่กำหนด ทั้งนี้ โดยลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้ แล้วมอบให้ผู้รับมอบอำนาจยื่นใบถอนเงินฝากนั้น พร้อมด้วยสมุดคู่ฝากต่อเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ณ สำนักงานสหกรณ์ ในการนี้สหกรณ์จะเรียกหลักฐานพิสูจน์ตัวผู้รับมอบอำนาจก็ได้

เมื่อสหกรณ์ได้ตรวจถูกต้องแล้วจะจ่ายเงินถอนให้ และลงรายการเงินถอนพร้อมทั้งเงินคงเหลือในสมุดคู่ฝาก แล้วคืนสมุดคู่ฝากให้ผู้ฝาก

อนึ่ง การเขียนใบถอนเงินฝากให้เขียนด้วยหมึก ถ้ามีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงใด ๆ ผู้มีอำนาจถอนเงินต้องลงลายมือชื่อตามที่ให้ตัวอย่างไว้กำกับด้วย

ข้อ ๑๓. การถอนเงินจากบัญชีเงินฝากออมทรัพย์นั้น จะถอนเมื่อใด จำนวนเท่าใดก็ได้

ส่วนการถอนเงินจากบัญชีเงินฝากประจำนั้น ผู้ฝากย่อมไม่มีสิทธิถอนเงินก่อนครบกำหนด แต่เมื่อผู้ฝากยื่นคำขอเป็นหนังสือโดยชี้แจงความจำเป็น สหกรณ์จะยอมให้ถอนเงินฝากก่อนครบกำหนดก็ได้

ข้อ ๑๔. ผู้ฝากจะถอนเงินฝากคงเหลือทั้งหมดเพื่อปิดบัญชีเงินฝากของตนเมื่อใดก็ได้ ให้ผู้มีอำนาจถอนเงินจดแจ้งไว้ท้ายรายการจำนวนเงินในใบถอนเงินฝากด้วยว่า “เพื่อปิดบัญชี”

ข้อ ๑๕. ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เห็นว่าผู้ฝากฝ่าฝืนระเบียบนี้ หรือก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่สหกรณ์ หรือเห็นว่ามิเหตุอันสมควรที่จะปิดบัญชีเงินฝากของผู้ฝาก สหกรณ์จะไม่รับเงินเข้าบัญชีเงินฝากของผู้ฝากอีก และให้ผู้ฝากถอนเงินคงเหลือทั้งหมดเพื่อปิดบัญชีเงินฝากของตน ทั้งนี้ สหกรณ์จะแจ้งเป็นหนังสือไปยังผู้ฝาก

ข้อ ๑๖. การถอนเงินฝากเพื่อปิดบัญชีตามข้อ ๑๔ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ตามข้อ ๑๑ ถึงวันก่อนวันถอนหนึ่งวัน เว้นแต่การปิดบัญชีเงินฝากในกรณีผู้ฝากฝ่าฝืนระเบียบตามข้อ ๑๕ สหกรณ์จะคำนวณดอกเบี้ยให้ถึงก่อนวันที่แจ้งหนึ่งวัน และสหกรณ์จะไม่ให้ดอกเบี้ยอีก ไม่ว่าผู้ฝากจะถอนเงินเมื่อใด

เมื่อสหกรณ์ได้จ่ายเงินคืนผู้ฝากแล้ว จะยกเลิกสมุดคู่ฝากสำหรับบัญชีนั้น

ข้อ ๑๗. ในกรณีที่มีความจำเป็น สหกรณ์สงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับฝากเงินก็ได้ แต่กรณีที่ทำจำนวนยอดเงินรับฝากในเวลาใดเวลาหนึ่ง เมื่อรวมกับหนี้การกู้ยืมเงินจากภายนอกและหนี้ในฐานะผู้ค้ำประกัน จะเกินวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปีของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ สหกรณ์สงวนสิทธิ์ที่จะไม่รับฝากเงิน

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.

(.....)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์.....จำกัด

(นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบไว้ตามหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๒๔๑๔ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๔)

๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๓

เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างระเบียบสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยการรับฝากเงินจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ..... ตามที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ มาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวได้แก้ไขบทบัญญัติมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ กำหนดให้สหกรณ์มีอำนาจกระทำการในการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่นหรือสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบร่างระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงิน จากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย เพื่อให้สหกรณ์ทุกประเภทถือใช้ ดังนั้น สหกรณ์ใดได้ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการรับฝากเงินจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์เป็นไปตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ก็ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ให้ส่งสำเนารายระเบียบให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบเท่านั้น และกำหนดแนวทางปฏิบัติ ดังนี้

๑. ข้อบังคับของสหกรณ์ใดที่ยังไม่ได้มีการกำหนดให้รับฝากเงินจากสมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ได้ตามความมาตรา ๔๖(๕) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม สหกรณ์สามารถดำเนินการดังกล่าวไปได้ก่อนเพื่อปฏิบัติเป็นไปตามที่กฎหมายสหกรณ์กำหนดไว้ แต่สหกรณ์ต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับให้ครบถ้วนในการประชุมใหญ่คราวถัดไป ทั้งนี้ สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์จะนำเงินมาฝากกับสหกรณ์ได้ต่อเมื่อมีประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดให้กระทำการได้ก่อน

๒. สมาคมอาปนกิจสงเคราะห์ดังกล่าว ไม่รวมถึง “การอาปนกิจสงเคราะห์ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรวิชาชีพซึ่งเป็นนิติบุคคลที่อยู่ภายใต้การกำกับของรัฐ” เนื่องจากมิได้เป็นนิติบุคคลที่จดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการอาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดเผยแพร่ให้สหกรณ์ถือใช้ต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail :cpd_rio@cpd.go.th

www.cpd.go.th

(สำเนา)

ที่ กษ ๑๑๐๑/ว ๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม

๓ กันยายน ๒๕๕๒

เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ถือใช้ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย ร่างระเบียบสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน พ.ศ.....

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ มาตรา ๔๖(๔) กำหนดให้สหกรณ์กระทำการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินได้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ นั้น

บัดนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้จัดทำร่างระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งได้นำเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบแล้ว เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๒ โดยให้สหกรณ์ทุกประเภทถือใช้ ดังนั้น สหกรณ์ใดถือใช้ระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ก็ให้ถือว่าได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว ขอให้ส่งสำเนาไปเพื่อนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดเผยแพร่ แนะนำ ร่างระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน แก่สหกรณ์ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) วิจิตร สุขเพณีน

(นายวิจิตร สุขเพณีน)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๖๐๗๔

ระเบียบสหกรณ์จำกัด

ว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน

พ.ศ.

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับของสหกรณ์.....จำกัด ข้อ.....
และข้อ..... ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่...../.....เมื่อวันที่.....

ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงินโดยความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยการ
ให้สหกรณ์อื่นกู้ยืมเงิน พ.ศ.....”

ข้อ ๒. ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่.....พ.ศ.....เป็นต้นไป

ข้อ ๓. ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายความว่า สหกรณ์ผู้ให้กู้เงิน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ผู้ให้กู้เงิน

“สหกรณ์ผู้ขอกู้” หมายความว่า สหกรณ์รวมถึงชุมนุมสหกรณ์ด้วย

ข้อ ๔. สหกรณ์ผู้ขอกู้จะต้องมีคุณสมบัติ ดังนี้

(๑) ไม่มีข้อบกพร่องทางการเงินและการบัญชี หรือถ้ามีต้องได้รับการแก้ไขจนเป็นที่พอใจ
ของสหกรณ์แล้ว

(๒) มีความมั่นคงทางการเงิน และมีความสามารถในการชำระหนี้

(๓) มีความสามารถในการจัดการที่ดี และได้ปฏิบัติตามกฎหมายข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์
และระเบียบของทางราชการโดยเคร่งครัดสม่ำเสมอ

(๔) มีคุณสมบัติอื่นๆ ตามหลักเกณฑ์ที่สหกรณ์กำหนด

ข้อ ๕. สหกรณ์จะให้เงินกู้แก่สหกรณ์ผู้ขอกู้ที่มีวัตถุประสงค์จะใช้เงินกู้เพื่อเป็นทุนหมุนเวียน ให้สมาชิกกู้
หรือเพื่อการดำเนินธุรกิจอื่นของสหกรณ์ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ และระเบียบอันเหมาะสมเท่านั้น

ข้อ ๖. จำนวนเงินกู้ที่ให้แก่สหกรณ์ผู้ขอกู้สหกรณ์หนึ่งๆ ต้องไม่เกินร้อยละ ๒๕ ของทุนเรือนหุ้นรวม
กับทุนสำรองของสหกรณ์ แต่เมื่อรวมหนี้เงินกู้ทุกรายของสหกรณ์ผู้ขอกู้แล้ว จะต้องไม่เกินวงเงินกู้ยืมและค้ำประกัน
ประจำปี ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์

ข้อ ๗. หลักประกันเงินกู้ให้คณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ผู้กู้ทั้งคณะค้ำประกันเป็นรายบุคคล
และให้จัดหาอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ที่มีมูลค่าไม่น้อยกว่าจำนวนเงินกู้จำนวนหนึ่งเป็นประกัน เว้นแต่ในกรณี
จำเป็นที่สหกรณ์ผู้ขอกู้ไม่มีหลักทรัพย์หรือไม่สามารถหาหลักทรัพย์มาใช้เป็นหลักประกันเงินกู้ได้ ให้คณะกรรมการ
ดำเนินการของสหกรณ์ผู้ขอกู้ทั้งคณะเป็นผู้ค้ำประกันเงินกู้ และในกรณีผู้ค้ำประกันคนใดพ้นจากตำแหน่งก่อนที่
สหกรณ์ผู้ขอกู้จะชำระหนี้เสร็จสิ้น ให้สหกรณ์ผู้ขอกู้จัดให้กรรมการดำเนินการคนใหม่เป็นผู้ค้ำประกันแทนคนเดิม

ข้อ ๘. การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดให้สหกรณ์ที่ขอกู้เงิน
ชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ยให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในแผนการใช้เงินกู้ แต่ต้องไม่เกินหกสิบเดือน

ข้อ ๙. อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดตามความเหมาะสมกับภาวะการเงิน
โดยประกาศเป็นคราวๆ ไป การคิดดอกเบี้ยเงินกู้ให้คิดเป็นรายวัน โดยนับถัดจากวันรับเงินกู้

ข้อ ๑๐. ในกรณีที่มีเหตุสุดวิสัยหรือความจำเป็นเกิดขึ้นอันทำให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนด ให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ยื่นคำร้องขอผ่อนผันเลื่อนกำหนดเวลาชำระคืนเงินกู้ต่อสหกรณ์ เพื่อให้คณะกรรมการพิจารณาการผ่อนผันให้ขยายเวลาชำระคืนเงินกู้ และระงับการเสียเบี้ยปรับในช่วงระยะเวลาที่ได้รับการผ่อนผันได้ ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๑๑. สหกรณ์ผู้กู้ไม่ชำระคืนเงินกู้เมื่อถึงกำหนด โดยไม่ได้รับการผ่อนผันจากคณะกรรมการ หรือไม่มีเหตุผลอันสมควรจะต้องเสียเบี้ยปรับผิณฑชำระหนี้เป็นรายวันในอัตราร้อยละ.....ต่อปี ของต้นเงินที่ผิณฑ โดยนับถดัจากวันที่ถึงกำหนดชำระจนถึงวันที่สหกรณ์ผู้ขอกู้ชำระเงินกู้เสร็จสิ้น

ข้อ ๑๒. การขอกู้ ให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ยื่นหนังสือแสดงความจำนงระบุวัตถุประสงค์ในการใช้เงินกู้ จำนวนเงินที่ขอกู้ ระยะเวลาชำระหนี้ พร้อมด้วยหลักฐานดังต่อไปนี้

(๑) สำเนารายงานการประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่มีการพิจารณาเรื่องขอกู้เงินจากสหกรณ์

(๒) งบการเงินและรายงานการสอบบัญชีประจำปีล่าสุด พร้อมด้วยรายงานกิจการประจำปี

(๓) งบทดลอง ณ วันสิ้นสุดเดือน ก่อนวันยื่นหนังสือแสดงความจำนงขอกู้ และย้อนหลัง ๒ เดือน

(๔) สำเนาหลักฐานการจดทะเบียนเป็นสหกรณ์

(๕) ข้อบังคับของสหกรณ์ รวมทั้งระเบียบการเงินของสหกรณ์

(๖) รายงานคณะกรรมการดำเนินการ ตำแหน่งในคณะกรรมการดำเนินการและตำแหน่งในหน่วยงานที่สังกัด (ถ้ามี) พร้อมทั้งวาระของการดำรงตำแหน่งของกรรมการดำเนินการ

(๗) สำเนาหนังสือให้ความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในการกำหนดวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันประจำปี

(๘) สำเนาหลักฐานการกู้ยืมเงินจากสถาบันการเงิน หรือบุคคลซึ่งสหกรณ์ได้กู้ยืมไว้ และยังมีภาระผูกพันอยู่

(๙) เอกสารอื่น ๆ ที่สหกรณ์กำหนด

ข้อ ๑๓. ให้ผู้จัดการตรวจสอบเอกสารหลักฐานและวิเคราะห์ฐานะความมั่นคง ความสามารถในการชำระหนี้และการจัดการ เสนอผลการวิเคราะห์พร้อมทั้งความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

ข้อ ๑๔. ถ้าสหกรณ์ผู้ขอกู้จะกู้เงินจากผู้อื่น ในระหว่างที่ยังมีหนี้เงินกู้ยืมอยู่ต่อสหกรณ์ ต้องแจ้งให้สหกรณ์ทราบ

ข้อ ๑๕. ในกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้สหกรณ์เรียกคืนเงินกู้และให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ชำระคืนต้นเงินพร้อมทั้งดอกเบี้ยแก่สหกรณ์โดยทันที แม้ยังไม่ถึงกำหนดตามสัญญาเงินกู้ก็ตาม

(๑) เมื่อสหกรณ์ผู้ขอกู้ต้องเลิกไม่ว่าเพราะเหตุใด

(๒) เมื่อปรากฏว่าสหกรณ์ผู้ขอกู้ฝ่าฝืนข้อกำหนดตาม ข้อ ๑๔ แห่งระเบียบนี้

(๓) เมื่อปรากฏว่าสหกรณ์ผู้ขอกู้ใช้เงินกู้ไม่ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้ในสัญญาเงินกู้

(๔) เมื่อสหกรณ์ผู้ขอกู้ผิณฑไม่ชำระเงินกู้ตามกำหนดและคณะกรรมการไม่ได้ผ่อนเวลาให้

(๕) เมื่อมีเหตุผลที่คณะกรรมการเห็นว่าสหกรณ์นั้นไม่สมควรกู้เงินสหกรณ์ต่อไป

ข้อ ๑๖. เมื่อคณะกรรมการอนุมัติเงินกู้แล้วให้ผู้จัดการแจ้งให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ทราบโดยเร็วเพื่อจัดทำสัญญากู้ และจัดทำหลักประกันให้เรียบร้อย แล้วจึงจัดส่งเงินกู้ให้สหกรณ์ผู้ขอกู้ต่อไป

ข้อ ๑๗. การทำสัญญาฯ ให้จัดทำตามแบบที่สหกรณ์กำหนด และให้ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ตามข้อบังคับของสหกรณ์ และสหกรณ์ผู้ขอฯ เป็นผู้ลงชื่อในสัญญาฯที่ทำกับสหกรณ์

ข้อ ๑๘. การให้เงินกู้แก่สหกรณ์ผู้ขอฯโดยใช้ตัวสัญญาฯใช้เงินเป็นหลักฐานแทนการทำสัญญาฯให้สามารถกระทำได้ โดยจำนวนเงินกู้ให้เป็นไปตามข้อ ๖ ของระเบียบนี้ สำหรับหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติอื่น ๆ ให้คณะกรรมการพิจารณากำหนดขึ้นได้ตามความเหมาะสม และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.

(.....)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์.....จำกัด

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๒ / ๒๕๕๗

เรื่อง ให้สหกรณ์แท็กซี่ดำเนินการตามนโยบายจัดระเบียบรถแท็กซี่

เพื่อเป็นการสนับสนุนการจัดระเบียบรถแท็กซี่ตามนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) เห็นว่าสหกรณ์แท็กซี่มีรถแท็กซี่และสมาชิกจำนวนมากซึ่งเกี่ยวข้องต้องดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวอันจะเป็นผลดีต่อสาธารณชน

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์ จึงมีคำสั่ง ดังนี้

๑. สหกรณ์แท็กซี่ต้องดำเนินกิจการภายใต้อุดมการณ์ หลักการ วิธีสหกรณ์ กฎหมาย ระเบียบคำสั่งของทางราชการ ข้อบังคับระเบียบสหกรณ์ และนโยบายของคณะรักษาความสงบแห่งชาติโดยเคร่งครัด

๒. ให้สหกรณ์แท็กซี่ตรวจสอบคุณสมบัติสมาชิก ถ้าสมาชิกคนใดเป็นเจ้าของรถแท็กซี่เกินกว่า ๓ คัน หรือขาดคุณสมบัติอื่นตามที่กำหนดในระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยการรับจดทะเบียนสหกรณ์ และรับจดทะเบียนข้อบังคับของสหกรณ์แท็กซี่ พ.ศ.๒๕๕๗ ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗ หรือข้อบังคับสหกรณ์ให้พิจารณาพ้นจากสมาชิกภาพ

๓. จัดให้สมาชิกมีรูปถ่าย ชื่อ - นามสกุล ชื่อสหกรณ์ และเลขทะเบียนสมาชิก แสดงไว้ภายในรถให้ผู้โดยสารเห็นได้อย่างชัดเจนในขณะที่สมาชิกขับขี่

๔. ให้จัดทำทะเบียนสมาชิกตามมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒ เพิ่มเติม ดังนี้

(๑) ข้อมูลประวัติผู้ขับรถแท็กซี่ตามกฎหมายระเบียบของกรมการขนส่งทางบก

(๒) แสดงสถานภาพเป็นเจ้าของรถ ผู้เช่าซื้อรถ หรือผู้เช่ารถ

ให้สหกรณ์แท็กซี่ดำเนินการตามคำสั่งนี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ เดือน กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๗

(นายจุมพล สงวนสิน)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการยกเลิกตราประทับ ตามข้อแนะนำของธนาคารแห่งประเทศไทย

ตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย ขอความร่วมมือให้ธนาคารสมาชิก แจ้งให้ลูกค้าปรับเปลี่ยนเงื่อนไขการส่งจ่ายเงินตามเช็ค โดยให้มีเฉพาะลายมือชื่อผู้ส่งจ่าย ส่วนตราประทับไม่ควรใช้เป็นส่วนหนึ่งในเงื่อนไขการส่งจ่าย เนื่องจากธนาคารได้ใช้ระบบการหักบัญชีเช็คด้วยสภาพเช็ค การใช้ตราประทับจะไปรบกวนข้อมูลสำคัญเมื่อปรากฏเป็นภาพเช็ค นั้น

ฉะนั้น เพื่อให้สหกรณ์ทุกแห่งที่ทำธุรกรรมทางการเงินกับธนาคาร มีแนวทางปฏิบัติที่เหมาะสม และไม่มีผลกระทบต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงให้ข้อแนะนำไว้ ดังนี้

๑. กรณีข้อบังคับสหกรณ์ไม่ได้กำหนดให้มีการประทับตราของสหกรณ์ไว้บนเช็ค ก็ให้สหกรณ์ปฏิบัติตามข้อบังคับที่กำหนดไว้

๒. กรณีข้อบังคับสหกรณ์กำหนดเรื่องตราของสหกรณ์ไว้ เพื่อให้ผู้มีอำนาจลงลายมือชื่อแทนสหกรณ์ พร้อมทั้งประทับตราของสหกรณ์บนเช็คและตราสารการเงินต่างๆ ของสหกรณ์ อาจดำเนินการได้ ๒ วิธี คือ

๒.๑ ให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ โดยตัดคำว่า “เช็ค” ออก

๒.๒ หากสหกรณ์ประสงค์จะคงไว้ซึ่งตราประทับบนเช็ค ให้สหกรณ์ทำความเข้าใจกับธนาคารเจ้าของเช็ค ว่า สหกรณ์จะออกเช็คและประทับตราบนเช็ค ส่วนที่จะไม่รบกวนหรือทับลายมือชื่อหรือข้อความสำคัญบนเช็คก็สามารถทำได้

ประกาศ ณ วันที่ ๑๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๒

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง คำแนะนำการผลิตหรือจัดหาปุ๋ยไว้ขายของสหกรณ์

เพื่อให้สหกรณ์ที่ดำเนินกิจการผลิตและจัดหาปุ๋ยเพื่อขายแก่สมาชิกของสหกรณ์ภาคเกษตรดำเนินไปภายใต้การบังคับกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย และให้สหกรณ์จำหน่ายปุ๋ยที่มีคุณภาพได้มาตรฐานปลอดภัย อันจะทำให้บรรดาสมาชิกสหกรณ์ได้รับประโยชน์เต็มประสิทธิภาพและคุ้มค่ากับเงินที่จ่ายซื้อปุ๋ยจากสหกรณ์

จึงอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๕๒ ให้ข้อแนะนำแก่สหกรณ์ไว้ดังต่อไปนี้

๑. การจัดหาและขายปุ๋ยให้สมาชิก

โดยที่พระราชบัญญัติปุ๋ย พ.ศ.๒๕๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ.๒๕๕๐ บัญญัติห้ามมิให้ผู้ใดผลิตเพื่อการค้า ขาย หรือนำเข้าปุ๋ยปลอม ปุ๋ยเคมีผิดมาตรฐาน ปุ๋ยเคมีเสื่อมคุณภาพ ปุ๋ยชีวภาพ หรือ ปุ๋ยอินทรีย์ต่ำกว่าเกณฑ์ ปุ๋ยที่ต้องขึ้นทะเบียนแต่ไม่ได้ขึ้นทะเบียนไว้ ปุ๋ยที่ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียน และปุ๋ยที่มีสารเป็นพิษเกินกว่ากำหนด หากฝ่าฝืนถือเป็นความผิดถูกลงโทษทั้งปรับและจำคุก ดังนั้น เพื่อป้องกันมิให้กระทำการโดยฝ่าฝืนกฎหมายดังกล่าว สหกรณ์ที่จัดหาและขายปุ๋ยให้สมาชิก ควรต้องปฏิบัติ ดังนี้

๑.๑ สหกรณ์ต้องซื้อปุ๋ยจากผู้ขายเฉพาะปุ๋ยที่มีหนังสือรับรองตัวอย่างปุ๋ยจากกรมวิชาการเกษตร หรือกรมพัฒนาที่ดิน หรือบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด หรือห้องปฏิบัติการที่กรมวิชาการเกษตรให้การรับรอง เท่านั้น

๑.๒ ปุ๋ยทุกชนิดทุกสูตรที่สหกรณ์มีไว้เพื่อขาย ต้องมีคุณภาพมาตรฐานตามที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด และต้องขึ้นทะเบียนอย่างถูกต้องจากกรมวิชาการเกษตร

๑.๓ สหกรณ์ต้องไม่ซื้อปุ๋ยจากเอกชนหรือพ่อค้าที่ไม่มีใบอนุญาตขายและ/หรือใบอนุญาตผลิตปุ๋ยเพื่อจำหน่ายจากกรมวิชาการเกษตรอย่างเด็ดขาด

๒. การตรวจสอบปุ๋ยของสหกรณ์

สหกรณ์ต้องถูกตรวจสอบและควบคุมเกี่ยวกับการขายปุ๋ยตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย ดังนี้

๒.๑ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะสุ่มตัวอย่างปุ๋ยทุกชนิด ทุกสูตร ที่สหกรณ์มีไว้เพื่อขายเป็นระยะ อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตามวิธีการที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด เพื่อส่งให้กรมวิชาการเกษตรหรือบริษัท ห้องปฏิบัติการกลาง (ประเทศไทย) จำกัด หรือห้องปฏิบัติการที่กรมวิชาการเกษตรให้การรับรองทำการตรวจวิเคราะห์

๒.๒ การดำเนินการตามข้อ ๒.๑ สหกรณ์เป็นผู้จ่ายเฉพาะค่าวิเคราะห์ในอัตราของทางราชการเท่านั้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการเก็บตัวอย่าง กรมส่งเสริมสหกรณ์จะเป็นผู้รับผิดชอบ

๒.๓ กรณีผลการวิเคราะห์เป็นปฏิกิริยาที่ไม่ได้คุณภาพตามมาตรฐานที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด กรมส่งเสริมสหกรณ์จะส่งผลการวิเคราะห์นั้นให้กับกรมวิชาการเกษตรเพื่อดำเนินการตามกฎหมายกับผู้กระทำ ความผิดต่อไป โดยเฉพาะผู้ขายปุ๋ยให้สหกรณ์

๒.๔ สหกรณ์ต้องอำนวยความสะดวกและให้ข้อมูลเอกสารและอื่นๆ ต่อเจ้าหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมวิชาการเกษตรในการดำเนินการดังกล่าวข้างต้น

๓. การผลิตและการผสมปุ๋ย

สหกรณ์ใดที่ดำเนินกิจการผลิตหรือผสมปุ๋ยเพื่อขายให้สมาชิก สหกรณ์ต้องดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ สหกรณ์ต้องใช้วิธีการและกระบวนการผลิตหรือผสมปุ๋ยชนิดและสูตรต่างๆ ตามหลักวิชาการ ที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ร่วมกับกรมวิชาการเกษตรกำหนด

๓.๒ กรมส่งเสริมสหกรณ์จะเก็บตัวอย่างปุ๋ยที่สหกรณ์ผลิตหรือผสมและส่งให้บริษัท ห้องปฏิบัติการ กลาง (ประเทศไทย) จำกัด หรือห้องปฏิบัติการที่กรมวิชาการเกษตรให้การรับรอง ตรวจสอบวิเคราะห์ โดยสหกรณ์ เป็นผู้จ่ายเฉพาะค่าวิเคราะห์

๓.๓ สหกรณ์จะขายปุ๋ยที่ผลิตหรือผสมให้สมาชิกได้ เมื่อกรมส่งเสริมสหกรณ์แจ้งผลการวิเคราะห์ ตัวอย่างปุ๋ยตามข้อ ๓.๒ ว่าผ่านมาตรฐานตามชนิดและสูตรปุ๋ยที่กรมวิชาการเกษตรกำหนด

๔. การบริหารจัดการเกี่ยวกับการผลิต การจัดหา และขายปุ๋ย

สหกรณ์ควรต้องมีระเบียบของสหกรณ์ที่กำหนดวิธีบริหารจัดการเกี่ยวกับปุ๋ยทั้งการผลิต การผสม การจัดหา และการขาย ในระเบียบอย่างน้อยต้องมีรายการกำหนด ดังนี้

๔.๑ วิธีการผลิต หรือการผสม หรือการจัดหา และการขายปุ๋ยที่สอดคล้องกฎหมาย

๔.๒ การตรวจสอบและควบคุมปุ๋ยที่สหกรณ์มีไว้หรือได้มา

๔.๓ ผู้รับผิดชอบกรณีสหกรณ์ หรือสมาชิกได้รับความเสียหายอันเกิดจากปุ๋ยสหกรณ์ผลิต ผสม หรือจัดหา และขายให้สมาชิก หรือการที่สหกรณ์ปฏิบัติฝ่าฝืนกฎหมาย หรือข้อกำหนดของทางราชการ

๕. ความรับผิดชอบของสหกรณ์

หากพบว่าสหกรณ์ใดผลิต ผสม จัดหา และขายปุ๋ยให้กับสมาชิก อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ เจ้าหน้าที่ และผู้เกี่ยวข้อง จะถูกดำเนินคดีตามกฎหมายว่าด้วยปุ๋ย และคณะกรรมการ ดำเนินการอาญาถึงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายสหกรณ์ด้วย

ประกาศนี้ให้มีผลตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการยืมเงินทรองจ่ายขึ้นถือใช้

ด้วยมีการตรวจสอบพบว่า สหกรณ์บางแห่งมีการให้กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ ยืมเงินทรองจ่ายโดยยังไม่มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนหรือไม่มีการกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ เป็นเหตุให้การดำเนินงานของสหกรณ์ไม่เป็นมาตรฐาน และอาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องในการดำเนินงาน

เพื่อให้สหกรณ์ที่มีการให้กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่ยืมเงินทรองจ่าย มีหลักเกณฑ์ปฏิบัติที่ชัดเจนเกี่ยวกับการยืมเงินทรองจ่าย โดยมีการกำหนดวงเงิน ขั้นตอนการยืม การคืนและวิธีปฏิบัติในแต่ละขั้นตอน จึงกำหนดร่างระเบียบว่าด้วยการยืมเงินทรองจ่าย เพื่อเป็นแนวทางให้สหกรณ์กำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ต่อไป แต่หากสหกรณ์ใดที่มีการกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้และมีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจนแล้วก็ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบเดิมได้

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๙

วิจิตร วัฒนารักษ์

(นายวิจิตร วัฒนารักษ์ ทรัพย์สงสุข)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

(ร่าง)

ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด

ว่าด้วย เงินยืมทรองจ่าย พ.ศ.

เพื่อให้การยืมเงินทรองจ่ายมีหลักเกณฑ์การปฏิบัติอันจะทำให้การบริหารการเงินเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงสมควรให้มีระเบียบเกี่ยวกับการยืมเงินทรองจ่าย

อาศัยอำนาจตามความในข้อบังคับสหกรณ์ ข้อ..... และข้อ..... ที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการ ครั้งที่..... เมื่อวันที่..... มีมติกำหนดระเบียบว่าด้วยเงินยืมทรองจ่าย ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้ เรียกว่า “ระเบียบสหกรณ์.....จำกัด ว่าด้วยเงินยืมทรองจ่าย พ.ศ.”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่..... เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์.....จำกัด

“คณะกรรมการ” หมายถึง คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....จำกัด

“กรรมการ” หมายถึง กรรมการในคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์.....จำกัด และให้หมายความรวมถึง ผู้ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการด้วย

“เงินยืมทรองจ่าย” หมายถึง เงินที่สหกรณ์จ่ายให้แก่ผู้ยืม ตามสัญญาเงินยืมทรองจ่าย

“ผู้ยืม” หมายถึง กรรมการ ผู้จัดการสหกรณ์ หรือ เจ้าหน้าที่สหกรณ์

ข้อ ๔ ผู้มีสิทธิยืมเงินทรองจ่ายได้ตามระเบียบนี้

(๑) กรรมการ

(๒) ผู้จัดการสหกรณ์

(๓) เจ้าหน้าที่สหกรณ์

ข้อ ๕ การยืมเงินทรองจ่ายจะกระทำได้ก็แต่เฉพาะกรณีดังต่อไปนี้

(๑) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับตัวผู้ยืมซึ่งมีสิทธิได้รับตามระเบียบหรือข้อบังคับของสหกรณ์

(๒) เป็นค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการงานของสหกรณ์ซึ่งสมควรจ่ายในเวลา สถานที่ จัดการงานนั้น

(๓) เป็นค่าใช้จ่ายหรือชำระหนี้ตามภาระผูกพันซึ่งต้องกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งทรัพย์สินหรือประโยชน์ของสหกรณ์

ข้อ ๖ ผู้ยืมมีสิทธิยืมเงินทรองจ่ายได้ เท่าที่ตนพึงจะมีสิทธิเบิกจ่ายได้ หรือไม่เกินจำนวนเงินที่ใช้สำหรับการจัดการงานของสหกรณ์

กรณีการยืมเงินเพื่อชำระหนี้ตามภาระผูกพันของสหกรณ์ จะยืมเงินทรองจ่ายได้ไม่เกินครั้งละหนึ่งแสนบาท

ข้อ ๗ การยืมเงินทตรงจ่ายผู้ยืมต้องยื่นเป็นหนังสือขออนุมัติต่อผู้มีอำนาจอนุมัติ เมื่อได้รับอนุมัติ ผู้ยืมต้องทำสัญญายืมเงินทตรงจ่ายไว้กับสหกรณ์ก่อนรับเงิน

ถ้าผู้ยืมมีเงินยืมทตรงจ่ายค้างชำระกับสหกรณ์จะยืมเงินทตรงจ่ายอีกไม่ได้

ข้อ ๘ ผู้มีอำนาจอนุมัติให้ยืมเงินทตรงจ่าย

(๑) เจ้าหน้าที่สหกรณ์เป็นผู้ยืม และยืมเงินไม่เกิน.....บาท ให้ผู้จัดการสหกรณ์หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการสหกรณ์ เป็นผู้อนุมัติ

(๒) กรรมการหรือผู้จัดการสหกรณ์รวมทั้งผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเป็นผู้ยืม ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้อนุมัติ ในการนี้กรรมการผู้ยืมจะออกเสียงลงมติด้วยไม่ได้

ข้อ ๙ สัญญายืมเงินทตรงจ่ายให้เป็นไปตามแบบตามที่สหกรณ์กำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการกำหนด ดังนี้

(๑) วัน เดือน ปี ที่ทำสัญญายืมเงินทตรงจ่าย

(๒) จำนวนเงินที่ยืม และวันที่ได้รับเงินยืม

(๓) วัตถุประสงค์ของการยืมเงินทตรงจ่าย

(๔) วันครบกำหนดส่งหลักฐานหักล้างเงินยืมหรือส่งคืนเงินยืม

(๕) ข้อสัญญายอมให้สหกรณ์หักเงินที่มีสิทธิได้รับจากสหกรณ์

(๖) ลายมือชื่อผู้ยืมพร้อมพยาน

สัญญายืมเงินทตรงจ่ายให้ผู้จัดการสหกรณ์หรือผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนผู้จัดการเป็นผู้ลงนามแทนสหกรณ์

ข้อ ๑๐ ผู้ยืมต้องส่งหลักฐานการจ่ายเงินมาหักล้างเงินยืมทตรงจ่ายกับสหกรณ์และส่งคืนเงินส่วนที่เหลือ (ถ้ามี) ภายในกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับเงินจากสหกรณ์

ในกรณีผู้ยืมรับเงินจากสหกรณ์แล้ว แต่ปรากฏเหตุอันต้องปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์ที่ยืมเงินทตรงจ่ายระงับไป ผู้ยืมต้องส่งคืนเงินยืมภายในสามวันนับแต่วันที่ระงับ

ข้อ ๑๑ หลักฐานการจ่ายเงินตามข้อ ๑๐ ต้องเป็นหนังสือลงลายมือชื่อของผู้รับเงิน เว้นแต่การจ่ายเงินไม่เกินห้าร้อยบาท จะทำเป็นหนังสือสำคัญจ่ายลงลายมือชื่อผู้ยืมก็ได้

กรณีค่าเบี้ยเลี้ยงหรือค่าใช้จ่ายเหมาะสมตามสิทธิของผู้ยืมไม่ต้องปฏิบัติตามวรรคหนึ่ง แต่ให้ระบุเป็นค่าใช้จ่ายในหนังสือขอหักล้างเงินยืมทตรงจ่าย

ข้อ ๑๒ ผู้มีหน้าที่อนุมัติเงินยืมทตรงจ่าย ก่อนอนุมัติต้องพิจารณาโดยรอบคอบ ถึงเหตุและวัตถุประสงค์แห่งการยืมเงินทตรงจ่ายนั้น ซึ่งต้องเป็นเรื่องที่จำเป็นและเหมาะสม เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

หากอนุมัติโดยไม่ชอบด้วยระเบียบนี้หรืออนุมัติไปโดยประมาทเลินเล่อ ให้ถือว่าปฏิบัติหน้าที่อันเป็นเหตุให้เกิดความเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์ และถ้าสหกรณ์ได้รับความเสียหาย ต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าเสียหายแก่สหกรณ์ กับต้องชำระค่าดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี

ข้อ ๑๓ ผู้ยืม จ่ายเงินยืมทตรงจ่ายโดยไม่ชอบหรือแสดงหลักฐานอันเป็นเท็จ ต้องถูกพิจารณาลงโทษทั้งทางแพ่งและทางอาญา

ในกรณีไม่ส่งหลักฐานการจ่ายเงินหรือส่งคืนเงินยืมตามเวลาที่กำหนดในสัญญายืมเงินทตรงจ่ายหรือตามที่ระเบียบนี้กำหนด ให้ถือว่าเป็นผู้ผิดนัดชำระหนี้ และต้องชำระค่าดอกเบี้ยร้อยละเจ็ดครึ่งต่อปี นับแต่วันผิดนัดจนถึงวันที่ส่งหลักฐานการจ่ายเงินหักล้างเงินยืมหรือส่งคืนเงินยืม

ผู้พิมพ์ผิดนัดชำระหนี้สหกรณ์จะทำหนังสือรับสภาพหนี้ไม่ได้

ประกาศ ณ วันที่.....พ.ศ.....

(.....)

ประธานกรรมการ

สหกรณ์.....จำกัด

๒๒ กันยายน ๒๕๕๓

เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์จะดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายแก่สมาชิก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่ามีสหกรณ์บางแห่งได้ดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายแก่สมาชิก และ/หรือบุคคลภายนอก โดยให้เหตุผลว่าเพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่สมาชิกและสหกรณ์ และสหกรณ์จะนำรายได้ดังกล่าวมาจัดเป็นสวัสดิการให้แก่สมาชิกซึ่งทำให้เป็นแบบอย่างแก่สหกรณ์อื่น จึงก่อให้เกิดปัญหาว่าสหกรณ์จะดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้หรือไม่

นายทะเบียนสหกรณ์จึงได้กำหนดแนวทางปฏิบัติ กรณีสหกรณ์จะดำเนินธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่ายแก่สมาชิก ตามผลการประชุมหารือร่วมกันระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์ และกรมสรรพากร ดังนี้

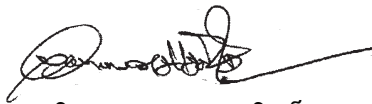
๑. ธุรกิจจัดหาสลากกินแบ่งรัฐบาลมาจำหน่าย ไม่ใช่กิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ตามความ มาตรา ๓๓(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งสหกรณ์ ประกอบกับลักษณะการดำเนินธุรกิจดังกล่าวเข้าข่ายการแสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกัน จึงก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม ต่อธุรกิจเอกชนอื่นเนื่องมาจากสหกรณ์ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ดังนั้น หากให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจ ในลักษณะที่มุ่งแสวงหากำไรสูงสุดเช่นเดียวกับธุรกิจเอกชน จะส่งผลกระทบต่อกรยกเว้นการจัดเก็บภาษีเงินได้ ของระบบสหกรณ์โดยรวมได้

๒. หากสหกรณ์เห็นว่าสมาชิกจะได้รับประโยชน์จากธุรกิจดังกล่าว สหกรณ์จะต้องดำเนินการให้ เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ โดยสหกรณ์จะต้องไม่เป็นผู้ดำเนินธุรกิจลักษณะจัดหาสินค้ามาจำหน่ายเสียเอง เช่น การจัดทำโครงการเพื่อให้สมาชิกที่ประสงค์จะดำเนินธุรกิจจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลกู้เงินเพื่อนำไปลงทุน และสหกรณ์จะต้องเป็นเพียงผู้แทนของบรรดาสมาชิกที่ประสงค์จะดำเนินธุรกิจดังกล่าว และคิดค่าตอบแทนได้เฉพาะ ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการเป็นผู้แทนของบรรดาสมาชิกในธุรกิจดังกล่าวเท่านั้น เพื่อมิให้เข้าข่ายการแสวงหาผลกำไร มาแบ่งปันกัน

๓. ขอให้แจ้งสหกรณ์จังหวัดตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ หากพบว่าสหกรณ์ในความ รับผิดชอบดำเนินธุรกิจในลักษณะดังกล่าว ให้ใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่ได้รับมอบอำนาจออกคำสั่งให้สหกรณ์ปฏิบัติเป็นไปตามนัย ข้อ ๒ รวมทั้งให้เพิกถอนการรับจดทะเบียนข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้อง โดยให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของสหกรณ์และความเสียหายที่อาจพัวพันเกิดขึ้นต่อสหกรณ์ประกอบด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สภรณจังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายจิตรกร สามประดิษฐ์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

<http://webhost.cpd.go.th/rlo>

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th <http://webhost.cpd.go.th/rlo>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕ วันที่ ๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่าย (เพิ่มเติม)

เรียน สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด

ตามหนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๗๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๓ นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแก่สมาชิกและ/หรือบุคคลภายนอก และวิธีปฏิบัติให้เป็นไปตามหลักการสหกรณ์ หากสหกรณ์เห็นว่าจะจะเป็นประโยชน์แก่สมาชิก รวมทั้งให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ตรวจสอบการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ในความรับผิดชอบ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาข้อเท็จจริงและลักษณะการดำเนินธุรกิจดังกล่าวแล้วเห็นว่า เพื่อให้สหกรณ์ดำเนินธุรกิจในลักษณะที่ขัดต่อวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์ หลักการสหกรณ์ และกฎหมายอื่นรวมทั้งมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม จึงกำหนดให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ถือปฏิบัติ ดังนี้

๑. สหกรณ์เป็นนิติบุคคลที่มีสภาพและวัตถุประสงค์เป็นการเฉพาะตามกฎหมายสหกรณ์ที่จะต้องดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการสหกรณ์และจะต้องดำเนินธุรกิจในลักษณะที่จะไม่แสวงหาผลกำไรมาแบ่งปันกัน ประกอบกับลักษณะการดำเนินงานและโครงสร้างภาษีสหกรณ์ก่อให้เกิดความได้เปรียบในเชิงการค้าและทำให้เกิดการแข่งขันไม่เป็นธรรม จึงไม่เหมาะสมที่จะดำเนินธุรกิจจัดหาสินค้ามาจำหน่ายแข่งขันกับเอกชน อีกทั้งประชาชนยังสามารถจัดตั้งนิติบุคคลรูปอื่นที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินธุรกิจแสวงหาผลกำไรโดยตรง หรือขอรับการจัดสรรสลากฯ ในฐานะบุคคลธรรมดาที่ย่อมสามารถกระทำได้ ดังนั้น จึงมิให้รับจดทะเบียนสหกรณ์จัดตั้งใหม่ที่จะดำเนินธุรกิจดังกล่าวอีกต่อไป

๒. การจัดสรรสลากกินแบ่งรัฐบาลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (สสร.) จะจัดสรรให้แก่สหกรณ์ในฐานะผู้ค้ารายย่อยในจำนวนเพียง ๑๙ – ๔๕ เล่มต่อสหกรณ์ต่องวด ซึ่งไม่เพียงพอที่จะให้บริการแก่สมาชิกตามที่กล่าวอ้าง ทำให้สหกรณ์จะต้องซื้อหรือทำสัญญาซื้อเพิ่มเติมจากตัวแทนจำหน่าย โดยมีทั้งตัวแทนที่ได้รับจัดสรรจากสสร. โดยตรงและตัวแทนที่ไม่ได้รับจัดสรรโดยตรง ประกอบกับเกิดปัญหาข้อร้องเรียนว่ากรรมการดำเนินการเข้าไปมีส่วนได้เสียและผลประโยชน์จากธุรกิจดังกล่าว การทำสัญญาซื้อขายทางบัญชีโดยไม่มีการส่งมอบสลากฯ กันจริง รวมทั้งสหกรณ์กระทำการในลักษณะที่จะทำให้เกิดการขายสลากฯ เกินราคาที่กำหนด ดังนั้น เพื่อมิให้เกิดความเสียหายแก่ระบบสหกรณ์โดยรวม จึงกำหนดให้มีการตรวจสอบและดำเนินการ ดังนี้

(๑) กรณีที่สหกรณ์ได้จัดทำโครงการฯ ให้สมาชิกกู้เงินเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว และให้สหกรณ์เป็นเพียงตัวแทนของบรรดาสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการฯ ตามแนวทางปฏิบัติที่กำหนดไว้เดิม เพื่อมิให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์โดยรวม ให้แจ้งผู้ตรวจการสหกรณ์ตรวจสอบราคาในการซื้อขายหรือทำสัญญาซื้อขายว่าจะเป็นผลทำให้สมาชิกต้องจำหน่ายสลากฯ เกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่งหรือไม่ เนื่องจากเป็นความผิดตามความมาตรา ๓๙

แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ รวมทั้งให้ตรวจสอบกรณีการซื้อขายผ่านทางบัญชี โดยไม่มีการส่งมอบสลากฯ กันจริง ทั้งนี้ หากตรวจพบให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ใช้อำนาจสั่งยับยั้ง หรือให้ยุติ การดำเนินการ หรือแก้ไขข้อบกพร่อง (แล้วแต่กรณี) หากสหกรณ์ใดยังฝ่าฝืนขอให้แจ้งผู้ตรวจราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้อำนาจตามมาตรา ๒๒(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต่อไป

(๒) กรณีสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมาโดยสมาชิกที่เป็นผู้ค้าสลากรายย่อยและได้รับการจัดสรรสลากฯ จาก สสร. ไว้แล้ว หากมีการจัดหาสลากฯ เพิ่มเติมจากตัวแทนจำหน่าย ให้แจ้งผู้ตรวจการสหกรณ์เข้าตรวจสอบโดย ถือปฏิบัติตามนัย (๑) และหากเห็นว่าสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นนั้นไม่อาจดำเนินกิจการให้เกิดผลดี หรือก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ ระบบสหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม ก็ให้พิจารณาสั่งเลิกสหกรณ์ดังกล่าวเสีย

(๓) สหกรณ์อื่นใดที่ได้จัดตั้งขึ้นโดยสมาชิกที่มีอาชีพหลักในการค้าสลากรายย่อยและไม่มี วัตถุประสงค์หลักเพื่อดำเนินธุรกิจดังกล่าว รวมทั้งมิได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามแนวทางที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด หากได้รับการจัดสรรจาก สสร. ไว้แล้ว ให้ดำเนินธุรกิจดังกล่าวต่อไปได้เฉพาะส่วนที่ได้รับการจัดสรรไว้และให้ยุติ การดำเนินธุรกิจดังกล่าวทันทีที่ครบกำหนดการจัดสรร

จึงเรียนมาเพื่อดำเนินการอย่างเคร่งครัด

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง การออกตั๋วสัญญาใช้เงินสำหรับสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๔

ด้วยสหกรณ์ได้มีการออกตั๋วสัญญาใช้เงิน เพื่อเป็นเครื่องมือทางการเงินในการระดมเงินทุนหรือกู้เงิน เพื่อเป็นทุนดำเนินงานของสหกรณ์อย่างแพร่หลาย ซึ่งสหกรณ์มีอำนาจกระทำการได้ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๖ แต่ยังไม่มีความชัดเจนในการปฏิบัติเกี่ยวกับตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติได้

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ข้อแนะนำ แก่สหกรณ์ไว้ดังต่อไปนี้

๑. ความหมายตั๋วสัญญาใช้เงิน

ตั๋วสัญญาใช้เงิน คือ หนังสือตราสารซึ่งบุคคลหนึ่งเรียกว่า “ผู้ออกตั๋ว” ให้คำมั่นสัญญาว่าจะใช้เงิน จำนวนหนึ่งให้แก่บุคคลอีกคนหนึ่ง หรือใช้ให้ตามคำสั่งของบุคคลอีกคนหนึ่ง เรียกว่า “ผู้รับเงิน”

๒. วัตถุประสงค์การออกตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์

ตั๋วสัญญาใช้เงินออกให้เพื่อวัตถุประสงค์แห่งการชำระหนี้แทนเงินสดไว้ก่อน สะดวกต่อการทำธุรกรรมระหว่างสหกรณ์ด้วยกัน ทั้งนี้ ให้มีผลผูกพันความเป็นหนี้ซึ่งอาจเกิดจากธุรกิจการค้า การกู้ยืมเงินและการรับฝากเงิน

๓. ขอบเขตการออกตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์

(๑) ออกให้สหกรณ์ด้วยกัน เพื่อชำระหนี้การค้าขายระหว่างสหกรณ์ หรือการกู้ยืมเงินระหว่างสหกรณ์ หรือรับฝากเงินจากสหกรณ์อื่น

(๒) ออกให้สมาชิกสหกรณ์ เพื่อชำระหนี้การค้า กรณีเมื่อสหกรณ์ซื้อสินค้าหรือผลิตผล แต่ไม่สามารถจ่ายเงินสดได้ทันที

(๓) ออกให้ธนาคาร เพื่อการกู้ยืมเงิน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการของธนาคาร

(๔) ตั๋วสัญญาใช้เงินต้องกำหนดตัวผู้รับเงินให้แน่นอนและต้องเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินชนิด “ห้ามโอนเปลี่ยนมือ” เขียนไว้ที่หน้าตั๋ว

(๕) จำนวนเงินที่กำหนดในตั๋วสัญญาใช้เงิน ถือเป็นหนี้ของสหกรณ์ผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน จะต้องอยู่ในวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

(๖) การกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้ตั๋วสัญญาใช้เงินต้องให้สอดคล้องกับหนี้ที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงินนั้น ตามความเหมาะสม เช่น เพื่อการกู้ยืมเงิน กำหนดอัตราดอกเบี้ยการกู้ยืมเงิน หรือเพื่อการรับฝากเงิน กำหนดอัตราดอกเบี้ยการรับฝากเงิน

(๗) การดำเนินการออกตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์ต้องอยู่ในกรอบและหลักเกณฑ์อย่างเป็นระบบ จึงให้สหกรณ์กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อเป็นเครื่องมือควบคุมตรวจสอบ

(๘) การออกตั๋วสัญญาใช้เงินของสหกรณ์เพื่อการชำระหนี้ตามสัญญาซื้อขาย ชำระหนี้ตามสัญญากู้ยืมเงิน หรือชำระหนี้ตามสัญญารับฝากเงิน แต่ไม่บังคับกันตามสัญญาซื้อขาย กู้ยืมเงิน หรือรับฝากเงิน เว้นแต่จะบังคับตามตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นไม่ได้

๔. รายการที่ต้องมีในตั๋วสัญญาใช้เงิน คือ

- (๑) คำบอกชื่อว่าเป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (๒) คำมั่นสัญญาอันปราศจากเงื่อนไขจะใช้เงินเป็นจำนวนแน่นอน
- (๓) วันถึงกำหนดใช้เงิน
- (๔) สถานที่ใช้เงิน
- (๕) ชื่อหรือยี่ห้อของผู้รับเงิน
- (๖) วันและสถานที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน
- (๗) ลายมือชื่อผู้ออกตั๋ว

รายการที่ ๑ ที่ ๒ ที่ ๕ และที่ ๗ หากมิได้ระบุลงในหนังสือตราสารย่อมไม่สมบูรณ์เป็นตั๋วสัญญาใช้เงิน ฝืนทำขึ้นไม่สามารถบังคับได้ตามสัญญาตั๋วสัญญาใช้เงิน ส่วนรายการที่ ๓ ที่ ๔ และ ที่ ๖ ถ้ามิได้ระบุลงไว้ กฎหมายยกเว้นให้ยังเป็นตั๋วสัญญาใช้เงินที่สมบูรณ์ โดยปฏิบัติดังนี้ (มาตรา ๙๔๔ ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์)

ก. ไม่ระบุวันถึงกำหนดใช้เงิน ตามรายการที่ ๓ ให้ถือว่าผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน พึงใช้เงินเมื่อได้เห็นคือวันที่ลูกหนี้ยื่นขอรับเงิน

ข. ไม่ระบุสถานที่ใช้เงิน ตามรายการที่ ๔ ให้ถือเอาภูมิลำเนาของผู้ออกตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นเป็นสถานที่ใช้เงิน สถานที่ใช้เงินหมายถึงสถานที่ที่เจ้าหน้าที่ไปรับเงินจากลูกหนี้

ค. ไม่ระบุสถานที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงินตามรายการที่ ๖ ให้ถือว่าตั๋วสัญญาใช้เงินนั้นออก ณ ภูมิลำเนาของผู้ออกตั๋ว และไม่ระบุวันที่ออกตั๋วสัญญาใช้เงิน ผู้รับเงินโดยชอบด้วยกฎหมาย และทำการโดยสุจริตจะจดวันตามที่ถูกต้องแท้จริงลงในตัวนั้นก็ได้

ถ้าไม่มีรายการตามตั๋วสัญญาใช้เงิน อาจทำให้ตั๋วสัญญาใช้เงินไม่มีผลสมบูรณ์ตามกฎหมายทำให้การบังคับชำระหนี้ไม่เป็นผล

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๒๖

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

เรื่อง การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ มีลักษณะอันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๙/ว ๕ ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๓๕

๒. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๗๑๔๑ ลงวันที่ ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๔๒

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. กรมธรรม์ประกันภัยกลุ่ม “สหกรณ์พิทักษ์และประกันภัยกลุ่มผู้สูงอายุ”

๒. กรมธรรม์ประกันชีวิต “สหพูนผล”

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑. กรมส่งเสริมสหกรณ์สั่งการให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งสหกรณ์ออมทรัพย์ที่ดำเนินการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกโดยวิธีที่สมาชิกจ่ายเงินให้แก่สหกรณ์จำนวนหนึ่ง ในรูปของเงินฝาก หรือจ่ายเป็นรายศพบเมื่อสมาชิกอื่นถึงแก่กรรม และจะจ่ายเงินจำนวนหนึ่งให้กับทายาทเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรมนั้น ไม่ควรดำเนินการต่อไป เนื่องจากเข้าลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๑๐ (ปัจจุบันเปลี่ยนเป็นพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕) และพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๑๗ และหนังสือที่อ้างถึง ๒. กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ส่งสำเนาหนังสือกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ที่ พณ ๐๕๐๓/๒๐๐๓ ลงวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๒ มีความโดยสรุปว่า การที่สมาชิกสหกรณ์ได้บริจาคเงินเพื่อเข้ากองทุน ซึ่งต่อมาเมื่อสมาชิกถึงแก่กรรม สหกรณ์จะจ่ายเงินคืนให้จำนวนหนึ่ง เงื่อนไขการที่จะใช้เงินให้แก่กันดังกล่าว พิจารณาโดยอาศัยความมรณะของบุคคลผู้เป็นสมาชิก จึงเป็นลักษณะสัญญาประกันชีวิต ต้องกระทำในรูปของบริษัท จำกัด หรือบริษัทมหาชน จำกัด และต้องได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรแนะนำสหกรณ์ที่ดำเนินการดังกล่าวให้ยุติการดำเนินการเสียโดยเร็ว แต่ถ้าสหกรณ์ใดมีความจำเป็นที่จะต้องจัดสวัสดิการตามข้างต้นอยู่ หากยังจะดำเนินการตามรูปแบบเดิมก็จะเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ซึ่งจะไม่เป็นผลดีและอาจทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหายได้ จึงควรแนะนำสหกรณ์ให้ปรับปรุงแก้ไขการจัดสวัสดิการเสียใหม่ โดยพิจารณานำเงินกองทุนที่มีอยู่ทั้งหมดไปทำประกันชีวิตกับบริษัทประกันชีวิต ซึ่งสหกรณ์อาจเลือกรูปแบบของการประกันภัยกลุ่มหรือแบบสะสมทรัพย์ได้ แล้วแต่ความเหมาะสม รายละเอียดตามสิ่งที่มาด้วย ทั้งนี้ ขอให้พิจารณาและประสานงานในรายละเอียดกับบริษัทสหประกันชีวิต จำกัด เป็นลำดับแรก เนื่องจากเป็นบริษัทที่สหกรณ์เป็นผู้ถือหุ้นทั้งหมด

อนึ่ง การจัดสวัสดิการของสหกรณ์ในลักษณะการฉ้อโกงการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๑๗ ถ้าไม่จดทะเบียนกับกรมประชาสัมพันธ์ ก็เป็นการกระทำที่ฝ่าฝืนกฎหมายเช่นกัน หากสหกรณ์ต้องการดำเนินการในลักษณะเช่นนี้ต่อไป ขอให้แนะนำสหกรณ์ดำเนินการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัติการฉ้อโกง พ.ศ. ๒๕๑๗

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และโปรดแจ้งสภกรณ์จังหวัดให้แนะนำสภกรณ์ในความดูแลส่งเสริมให้ดำเนินการถูกต้องต่อไปด้วย จักขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์
(นายบุญมี จันทรวงศ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ
โทร (๐๒) ๒๒๔ ๕๕๕๓
โทรสาร (๐๒) ๒๔๐ ๗๓๑๙

ที่ กษ ๑๑๑๐/๔๓๖๕

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ เมษายน ๒๕๔๓

เรื่อง แจ้งหลักเกณฑ์การกระทำการเป็นผู้รับประกันภัย โดยมิได้รับใบอนุญาตของกรมการประกันภัย

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์ ที่ พณ ๐๕๐๓/๙๒๔ ลงวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๔๓

ด้วยกรมการประกันภัยแจ้งว่า มีสหกรณ์ออมทรัพย์ได้หารือเกี่ยวกับระเบียบการจะจัดตั้งกองทุนว่า การดำเนินงานของกองทุนบางกองทุนนั้น มีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจประกันชีวิตหรือไม่ และการดำเนินการดังกล่าวเป็นการกระทำผิดกฎหมายหรือไม่ นั้น ซึ่งเรื่องนี้กรมการประกันภัยได้ตอบข้อหารือดังกล่าวแล้ว หากเข้าหลักเกณฑ์ตามที่กรมการประกันภัยกำหนด ได้แก่

(๑) มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย

(๒) ผู้รับประกันภัยตกลงจะชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้ในกรณีวินาศภัย หรือ ใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในเหตุอย่างอื่นใดในอนาคตที่ระบุไว้ในสัญญา อันมีลักษณะเป็นการเสี่ยงภัย

(๓) ผู้เอาประกันภัยตกลงจะส่งเบี้ยประกัน

และไม่มีใบอนุญาตประกอบธุรกิจการประกันชีวิต หรือไม่มีกฎหมายใดบัญญัติไว้โดยเฉพาะให้กระทำการได้ถือเป็นการกระทำผิดและฝ่าฝืนพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ จะต้องถูกดำเนินการตามกฎหมาย โดยมีโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรแจ้งหนังสือของกรมการประกันภัยให้สหกรณ์ได้ทราบถึงหลักเกณฑ์การกระทำการเป็นผู้รับประกันภัยโดยมิได้รับอนุญาต หากมีการดำเนินงานเข้าลักษณะนี้ต่อไป อาจถูกดำเนินการตามกฎหมายได้

อนึ่ง กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้เคยแนะนำให้สหกรณ์ได้ยุติการดำเนินการในลักษณะนี้แล้ว ตามหนังสือที่ กษ ๑๑๑๐/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้สหกรณ์จังหวัดได้ชี้แจงทำความเข้าใจสหกรณ์ต่างๆ ในความดูแลส่งเสริม ว่าสหกรณ์ไม่สามารถทำกิจกรรมในลักษณะนี้ต่อไปได้

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กองสหกรณ์พาณิชย์และธนกิจ

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๕๔๕๓

โทรสาร ๐ ๒๒๔๐ ๗๓๑๙

ที่ กษ ๑๑๑๑.๑๑/๔๓๐

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๓ มกราคม ๒๕๔๕

เรื่อง ห้ามสหกรณ์ดำเนินธุรกิจประกันชีวิต

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๐/๑๐๒๖ ลงวันที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๓ และ ที่ กษ ๑๑๑๐/๔๓๖๕
ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๔๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมการประกันภัย ที่ พณ ๐๕๐๓/๔๓๓๐ ลงวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ส่งหนังสือของกรมการประกันภัย เพื่อให้สหกรณ์จังหวัดชี้แจงกับสหกรณ์ต่างๆ ในความดูแลส่งเสริมว่า สหกรณ์ไม่สามารถทำกิจกรรมในลักษณะการเป็นผู้รับประกันภัยโดยมิได้รับอนุญาต หากมีการดำเนินการเข้าลักษณะดังกล่าวอาจถูกดำเนินการตามกฎหมายได้ ดังความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

ปรากฏว่า ยังมีสหกรณ์บางแห่งกำหนดระเบียบ วิธีการ หลักเกณฑ์ หรือโดยวิธีอื่นใด เพื่อดำเนินการในลักษณะเข้าหลักเกณฑ์เป็นการประกันชีวิต ซึ่งมีองค์ประกอบครบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๑ คือ

๑. มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย

๒. ผู้รับประกันภัย ตกลงจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตที่ระบุไว้ในสัญญาอันมีลักษณะเป็นการเสี่ยงภัย

๓. ผู้เอาประกันตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัย

และสหกรณ์เป็นผู้ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจ ตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ หากสหกรณ์ดำเนินการในลักษณะดังกล่าวข้างต้น จะมีความผิดตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นควรกำชับและย้ำเตือนให้สหกรณ์ระมัดระวังในการทำกิจกรรมเพื่อไม่ให้เป็นการกระทำผิดตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เรืองชัย บุญญานันต์
(นายเรืองชัย บุญญานันต์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักส่งเสริมและพัฒนาสถาบัน

โทร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๘๒ ๕๐๔๒

ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๐๘๖๗

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่สมาชิก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าสหกรณ์ในปัจจุบันมีสภาพคล่องทางการเงินสูง ทำให้สหกรณ์หลายสหกรณ์ขยายขอบเขตการให้เงินกู้และเพิ่มเพดานเงินกู้สูงขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาสภาพคล่องดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นเหตุให้คณะกรรมการดำเนินการบางสหกรณ์ขาดความระมัดระวังในการให้กู้ ประกอบกับการให้เงินกู้ระยะยาวอาจทำให้สหกรณ์ขาดสภาพคล่องในอนาคตได้ จนเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อระบบสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์ควรระมัดระวังในการบริหารการเงินโดยเฉพาะการปล่อยเงินกู้ โดยตรวจสอบที่มาของทุนดำเนินงานให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการให้เงินกู้ ซึ่งเงินกู้ประเภทใดประเภทหนึ่งสหกรณ์สามารถให้กู้หลายสัญญาได้ แต่ทั้งนี้ยอดรวมของเงินกู้ทุกสัญญาต้องจำกัดอยู่ในวงเงินกู้ของประเภทนั้นๆ

อนึ่ง ในการพิจารณากำหนดวงชำระหนี้เงินกู้แต่ละประเภท ให้คณะกรรมการดำเนินการพึงใช้ความระมัดระวังในการพิจารณา โดยคำนึงถึงฐานะการเงิน ทุน เงินกู้และเงินฝากของสหกรณ์เป็นเกณฑ์ หากสหกรณ์ให้กู้โดยมีระยะเวลาชำระหนี้ยาวนาน หรือให้กู้เงินโดยมีหลักประกันไม่เพียงพอหนี้ จนเป็นเหตุให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก นายทะเบียนสหกรณ์อาจใช้อำนาจสั่งการตามความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

Email :coop_est@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๙๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ มีนาคม ๒๕๕๔

เรื่อง การดำเนินธุรกิจจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๖๗๖๐ ลงวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายของสหกรณ์ อาทิ ปุ๋ย ยาปราบศัตรูพืช โดยให้จัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายเพื่อตอบสนองความต้องการของสมาชิกเป็นหลัก และสหกรณ์ไม่ควรจำหน่ายปัจจัยการผลิตให้แก่สหกรณ์อื่นหรือบุคคลภายนอก เว้นแต่ปัจจัยการผลิตดังกล่าวเป็นผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ของสหกรณ์หรือของสมาชิกและเป็นลักษณะการจำหน่ายเพื่อช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มิใช่เป็นการขายเพื่อแสวงหาผลกำไร โดยขอให้สหกรณ์จังหวัดตรวจสอบการดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายของสหกรณ์ในความรับผิดชอบ หากพบว่า สหกรณ์ดำเนินการนอกเหนือจากข้อแนะนำและทำให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์แก่สหกรณ์หรือสมาชิก ให้สหกรณ์จังหวัดใช้อำนาจตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบหมายตามควรแก่กรณี ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้การกำกับเกี่ยวกับกรณีดังกล่าวมีประสิทธิภาพและป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์หรือสมาชิก จึงขอให้แจ้งสหกรณ์จังหวัด และนำสหกรณ์ดำเนินการจัดหาปัจจัยการผลิตมาจำหน่ายให้เป็นไปตามระเบียบและความต้องการของสมาชิกตามนัยหนังสือดังกล่าวข้างต้น หากพบว่า สหกรณ์ดำเนินการไม่เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ และระเบียบของสหกรณ์ หรือดำเนินการนอกเหนือจากข้อแนะนำ จนก่อให้เกิดความเสียหายหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์แก่สหกรณ์หรือสมาชิก ขอให้พิจารณาดำเนินการตามอำนาจหน้าที่โดยเคร่งครัด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสนอ ชูจันทร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร/โทรสาร ๐ ๒๖๒๔ ๕๑๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๑๐๑

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๐๔๖๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓

๒. หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๙/๓๖๗๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑ แนะนำให้สหกรณ์ระมัดระวังในการบริหารการเงินโดยเฉพาะการปล่อยเงินกู้ และการพิจารณากำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้แต่ละประเภท และหนังสือที่อ้างถึง ๒ ให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการศึกษา วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์ และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในความดูแลส่งเสริม เกี่ยวกับการให้ เงินกู้แก่สมาชิกและหรือสหกรณ์อื่น และจัดทำคำแนะนำการดำเนินงานโดยเฉพาะการขยายวงดชำระหนี้เงินกู้ให้อยู่ใน ระดับที่มีความเหมาะสมกับฐานะทางการเงินของสหกรณ์ ความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

เนื่องจากสภาพการณ์ปัจจุบัน พบว่า มีสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนหลายแห่งกำหนด จำนวนวงดการส่งชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกเป็นระยะเวลานาน โดยมิได้คำนึงถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยเงินกู้ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์ และระบบ สหกรณ์ในภาพรวม ดังนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจึงได้ทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ผลการศึกษา พบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีการขยายวงเงินกู้ และเพิ่มวงดชำระหนี้ ทำให้เงินไหลกลับ เข้าสู่สหกรณ์ช้า เป็นเหตุให้สหกรณ์ขาดเงินทุนหมุนเวียน เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะ ในการกำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ที่เหมาะสม

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เพื่อมิให้เกิดผลกระทบตามผลการศึกษาดังกล่าว จึงขอให้แจ้ง สหกรณ์จังหวัด แนะนำให้สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนพิจารณากำหนดวงดชำระหนี้เงินกู้ ดังนี้

๑. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ไม่เกิน ๑๒ งวด

๒. เงินกู้สามัญ ไม่เกิน ๑๒๐ งวด และให้สหกรณ์มีมาตรการผ่อนคลาย ๒ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ ใช้แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานเป็นเกณฑ์ กำหนดเป็น ๓ กลุ่ม โดย

กลุ่มที่ ๑ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายนอกสหกรณ์ มากกว่า ๕๐% ให้ปฏิบัติตาม คำแนะนำอย่างเคร่งครัด

กลุ่มที่ ๒ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายในสหกรณ์ มากกว่า ๖๐ – ๘๕% สามารถ พิจารณาขยายวงดชำระหนี้เพิ่มจากคำแนะนำที่กำหนดได้อีกไม่เกิน ๑๐%

กลุ่มที่ ๓ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายในสหกรณ์ มากกว่า ๘๕% สามารถขยาย
งวดชำระหนี้เพิ่มจากคำแนะนำที่กำหนดได้อีกไม่เกิน ๒๐%

วิธีที่ ๒ ใช้หลักประกันเป็นเกณฑ์ กำหนดเป็น ๒ แบบ โดย

แบบที่ ๑ ใช้บุคคลค้ำประกันอย่างเดียว ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด (งวด
ชำระหนี้ไม่เกิน ๑๒๐ งวด)

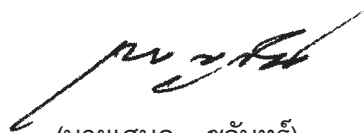
แบบที่ ๒ ใช้บุคคลค้ำประกันร่วมกับหลักทรัพย์ หรือหลักทรัพย์เป็นประกันอย่างเดียว
สามารถขยายงวดชำระหนี้เพิ่มเป็นสองเท่า (ไม่เกิน ๒๔๐ งวด)

๓. เงินกู้พิเศษไม่เกิน ๓๖๐ งวด ใช้หลักทรัพย์ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันเงินกู้

ทั้งนี้ การให้เงินกู้ทั้ง ๓ ประเภท อยู่ภายใต้เงื่อนไขการชำระหนี้ ที่สมาชิกควรจะมีเงินเหลือเพื่อการ
ดำรงชีพไม่น้อยกว่า ๔๐% ของรายได้ และนำเงินออมของสมาชิกมากำหนดระยะเวลาการชำระหนี้ให้แล้วเสร็จ
ไม่เกินอายุ ๗๕ ปี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสหกรณ์จังหวัดให้แจ้งสหกรณ์ปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสนอ ชูจันทร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๖๒๔ ๕๑๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร ๐ ๒๖๒๔ ๕๐๓๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ :cpd_rlo@cpd.go.th www.cpd.go.th/rlo

ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๑๐๒

วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๔

เรื่อง คำแนะนำเกี่ยวกับการกำหนดวงชำระหนี้เงินกู้ของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑-๒

ตามที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๐๔๖๗ ลงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๓ แนะนำให้สหกรณ์ระมัดระวังในการบริหารการเงินโดยเฉพาะการปล่อยเงินกู้ และการพิจารณากำหนดวงชำระหนี้เงินกู้แต่ละประเภท (เอกสารแนบ ๑) และหนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๙/๓๖๗๔ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการศึกษา วิเคราะห์การดำเนินงานของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนในความดูแล ส่งเสริมเกี่ยวกับการให้เงินกู้แก่สมาชิกและหรือสหกรณ์อื่น และจัดทำคำแนะนำการดำเนินงานโดยเฉพาะการขยายวงชำระหนี้เงินกู้ให้อยู่ในระดับที่มีความเหมาะสมกับฐานะทางการเงินของสหกรณ์ (เอกสารแนบ ๒) นั้น

เนื่องจากสภาพการณ์ปัจจุบัน พบว่า มีสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียนหลายแห่งกำหนดจำนวนวงชำระหนี้เงินกู้ของสมาชิกเป็นระยะเวลานาน โดยมิได้คำนึงถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ และความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นจากการปล่อยเงินกู้ ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อสมาชิกสหกรณ์ สหกรณ์ และระบบสหกรณ์ในภาพรวม ดังนั้น กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยคณะผู้เชี่ยวชาญจึงได้ทำการศึกษาในเรื่องดังกล่าว ผลการศึกษาพบว่า สหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน มีการขยายวงเงินกู้ และเพิ่มวงชำระหนี้ ทำให้เงินไหลกลับเข้าสู่สหกรณ์ช้า เป็นเหตุให้สหกรณ์ขาดเงินทุนหมุนเวียน เกิดปัญหาการขาดสภาพคล่องพร้อมทั้งให้ข้อเสนอแนะในการกำหนดวงชำระหนี้เงินกู้ที่เหมาะสม

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เพื่อมิให้เกิดผลกระทบตามผลการศึกษาดังกล่าว จึงขอให้แนะนำสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนียน พิจารณากำหนดวงชำระหนี้เงินกู้ ดังนี้

๑. เงินกู้เพื่อเหตุฉุกเฉิน ไม่เกิน ๑๒ งวด

๒. เงินกู้สามัญ ไม่เกิน ๑๒๐ งวด และให้สหกรณ์มีมาตรการผ่อนคลาย ๒ วิธี คือ

วิธีที่ ๑ ใช้แหล่งที่มาของทุนดำเนินงานเป็นเกณฑ์ กำหนดเป็น ๓ กลุ่ม โดย

กลุ่มที่ ๑ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายนอกสหกรณ์ มากกว่า ๕๐% ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด

กลุ่มที่ ๒ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายในสหกรณ์ มากกว่า ๖๐ – ๘๕% สามารถพิจารณาขยายวงชำระหนี้เพิ่มจากคำแนะนำที่กำหนดได้อีกไม่เกิน ๑๐%

กลุ่มที่ ๓ ทุนดำเนินงานมาจากแหล่งทุนภายในสหกรณ์ มากกว่า ๘๕% สามารถขยายวงชำระหนี้เพิ่มจากคำแนะนำที่กำหนดได้อีกไม่เกิน ๒๐%

/ วิธีที่ ๒

วิธีที่ ๒ ใช้หลักประกันเป็นเกณฑ์ กำหนดเป็น ๒ แบบ โดย

แบบที่ ๑ ใช้บุคคลค้ำประกันอย่างเดียว ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำอย่างเคร่งครัด
(งวดชำระหนี้ไม่เกิน ๑๒๐ งวด)

แบบที่ ๒ ใช้บุคคลค้ำประกันร่วมกับหลักทรัพย์ หรือหลักทรัพย์เป็นประกันอย่าง
เดียว สามารถขยายงวดชำระหนี้เพิ่มเป็นสองเท่า (ไม่เกิน ๒๔๐ งวด)

๓. เงินกู้พิเศษ ไม่เกิน ๓๖๐ งวด ใช้หลักทรัพย์ที่เป็นอสังหาริมทรัพย์เป็นหลักประกันเงินกู้

ทั้งนี้ การให้เงินกู้ทั้ง ๓ ประเภท อยู่ภายใต้เงื่อนไขการชำระหนี้ ที่สมาชิกควรจะมีเงินเหลือ
เพื่อการดำรงชีพไม่น้อยกว่า ๔๐% ของรายได้ และนำเงินออมของสมาชิกมากำหนดระยะเวลาการชำระหนี้
ให้แล้วเสร็จไม่เกินอายุ ๗๕ ปี

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ปฏิบัติต่อไป

(นายเสนอ ชูจันทร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๕๓๒

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๗ สิงหาคม ๒๕๕๔

เรื่อง บริษัทเอกชนขอเช่าพื้นที่บนที่ดินของสหกรณ์เพื่อดำเนินธุรกิจ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยได้รับทราบว่าเป็นบริษัทเอกชนมีหนังสือเชิญชวนขอความร่วมมือกับสหกรณ์ที่มีความพร้อมเพื่อขอเช่าที่ดินบนที่ดินของสหกรณ์ในการเพื่อจัดสร้างอาคารและดำเนินธุรกิจ โดยบริษัทเอกชนจะเป็นผู้บริหารจัดการพื้นที่บนที่ดินบริเวณโดยรอบทุกแห่งตลอดอายุสัญญา

กรมส่งเสริมสหกรณ์ พิจารณาแล้วเห็นว่า สหกรณ์เป็นนิติบุคคลมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของบรรดาสมาชิกโดยวิธีช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามหลักการสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินธุรกิจของสหกรณ์ จึงขอให้สหกรณ์จังหวัดแนะนำให้สหกรณ์ถือปฏิบัติดังนี้

๑. สหกรณ์สามารถดำเนินการให้มีการเช่าพื้นที่หรือที่ดินของสหกรณ์ได้ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๔๖ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ทั้งนี้ที่ดินของสหกรณ์ที่จะดำเนินการจัดให้เช่าจะต้องเป็นพื้นที่หรือที่ดินของสหกรณ์ที่มีอยู่เดิม และยังไม่ได้จัดการทำประโยชน์ในพื้นที่หรือที่ดินดังกล่าว

๒. สหกรณ์จะต้องไม่ดำเนินการจัดซื้อที่ดินมาเพื่อการให้บริษัทเอกชนเช่าทรัพย์สินดังกล่าวโดยเฉพาะ

๓. เมื่อสหกรณ์ได้ดำเนินการให้บริษัทเอกชนเช่าพื้นที่หรือที่ดินเพื่อไปดำเนินธุรกิจแล้วบริษัทเอกชนจะต้องเป็นผู้ดำเนินธุรกิจด้วยตนเอง

๔. เมื่อสหกรณ์ได้ดำเนินการให้บริษัทเอกชนเช่าพื้นที่หรือที่ดินเพื่อไปดำเนินธุรกิจแล้ว สหกรณ์จะต้องไม่เข้าไปมีส่วนร่วม หรือดำเนินธุรกิจแทนบริษัทเอกชน ในลักษณะเป็นการจ้างงานและมีค่าตอบแทน และจะต้องไม่ดำเนินการซื้อธุรกิจของบริษัทเอกชนมาดำเนินการเอง หรือเข้าร่วมดำเนินธุรกิจกับบริษัทเอกชน เพราะการดำเนินธุรกิจดังกล่าวไม่เข้าลักษณะการทำธุรกิจร่วมกับสมาชิก ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์และไม่เป็นกิจการร่วมกันตามประเภทของสหกรณ์ ตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

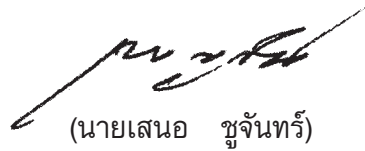
๕. ข้อตกลงในการทำสัญญาเช่าพื้นที่หรือที่ดินของสหกรณ์ จะต้องกำหนดระยะเวลาการเช่า เงื่อนไขลักษณะการเช่าว่าการเช่าที่ดินดังกล่าวเพื่อไปดำเนินการในเรื่องใดกำหนดไว้ในสัญญาให้ชัดเจน ตลอดจนถึงเรื่องสิทธิการบอกเลิกสัญญา

๖. ถ้าพื้นที่หรือที่ดินของสหกรณ์ซึ่งได้มาโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ในการกิจการของสหกรณ์ หากสหกรณ์ประสงค์จะนำพื้นที่หรือที่ดินดังกล่าวไปให้เช่า หรือถ้าการเช่านั้นสหกรณ์จะต้องนำไปจดทะเบียนการเช่า สหกรณ์

ต้องนำเสนอให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาให้ความเห็นชอบ เนื่องจากการทำสัญญามีผลผูกพันตามสัญญากับสหกรณ์ในระยะยาว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเสนอ ชูจันทร์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร./โทรสาร ๐ ๒๒๔๑ ๖๔๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th

ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เรื่อง วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว
การใช้จ่าย และการเก็บรักษาเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒)

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว การใช้จ่าย และการเก็บรักษาเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการฌาปนกิจสงเคราะห์ พ.ศ. ๒๕๔๕ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๓ และมาตรา ๖๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว การใช้จ่าย และการเก็บรักษาเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๒)”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของข้อ ๖ แห่งประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เรื่อง วิธีการจ่ายเงินค่าจัดการศพ หรือค่าจัดการศพและสงเคราะห์ครอบครัว การใช้จ่าย และการเก็บรักษาเงินของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๔๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ข้อ ๖ การเก็บรักษาเงิน ให้สมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์นำเงินฝากไว้กับธนาคารของรัฐ ธนาคารพาณิชย์ หรือสหกรณ์ตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ในนามของสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์”

ประกาศ ณ วันที่ ๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

อิสสระ สมชัย

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

ที่ พณ ๐๕๐๓/๔๓๓๐

กรมการประกันภัย กระทรวงพาณิชย์
๔๔/๑๐๐ ถนนสนามบินน้ำ-นนทบุรี
ต.บางกระสอ อ.เมือง จ.นนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๐ ธันวาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ตอบข้อหารือ

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

อ้างถึง หนังสือ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๑๕๕๗๗ ลงวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง กรมส่งเสริมสหกรณ์ ข้อหารือเกี่ยวกับระเบียบสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด ว่ามีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจประกันชีวิตหรือไม่ และหากดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวจะผิดกฎหมายหรือไม่อย่างไร นั้น

กรมการประกันภัย ขอเรียนว่า การกระทำที่จะเข้าลักษณะเป็นการประกันชีวิต จะต้องมียอดประกอบครบตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๘๖๑ กล่าวคือ

๑. มีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ ผู้เอาประกันภัยกับผู้รับประกันภัย
๒. ผู้รับประกันภัย ตกลงจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ในเหตุอย่างหนึ่งอย่างใดในอนาคตที่ระบุไว้ในสัญญาอันมีลักษณะเป็นการเสี่ยงภัย
๓. ผู้เอาประกันภัยตกลงจะส่งเบี้ยประกันภัย

หากการกระทำครบองค์ประกอบข้างต้น ก็ถือได้ว่าการรับประกันชีวิตแล้ว และหากผู้ที่ทำหน้าที่เป็นผู้รับประกันชีวิต เป็นผู้ไม่ได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต ตามความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ.๒๕๓๕ ทั้งไม่มีกฎหมายอื่นยกเว้นให้กระทำการเป็นผู้รับประกันชีวิตได้แล้ว ก็จะมีคามผิดตามกฎหมาย

กรณีตามข้อหารือ ถือว่ามีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจประกันชีวิต เนื่องจากมีคู่สัญญาสองฝ่าย คือ สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด ฝ่ายหนึ่งกับสมาชิกสหกรณ์และ/หรือ ผู้ให้อีกฝ่ายหนึ่งเมื่อปรากฏว่าสหกรณ์ตกลงจะชดใช้เงินจำนวนหนึ่งให้ทายาท หรือบุคคลอื่น หากสมาชิกสหกรณ์และ/หรือผู้ให้เสียชีวิต ย่อมเป็นการอาศัยความมรณะของสมาชิกสหกรณ์และ/หรือผู้ให้เป็นเงื่อนไขในการชดใช้เงินตามสัญญาประกอบกับในการที่สมาชิกสหกรณ์และ/หรือผู้ให้ จะต้องชำระเงินให้แก่สหกรณ์เป็นการตอบแทนด้วย แม้จะไม่เรียกว่าเบี้ยประกันภัย ก็ถือได้ว่าสหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด ดำเนินการเป็นผู้รับประกันชีวิต และเมื่อไม่ปรากฏว่ามีกฎหมายยกเว้นไว้เป็นการเฉพาะให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูสกลนคร จำกัด สามารถดำเนินการเป็นผู้รับประกันชีวิตได้ ดังนั้น หากสหกรณ์ดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวข้างต้น ก็จะมีคามผิดตามพระราชบัญญัติประกันชีวิต พ.ศ. ๒๕๓๕ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สองปีถึงห้าปี หรือปรับตั้งแต่สองแสนบาทถึงห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับและปรับอีกไม่เกินวันละสองหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่ ตามมาตรา ๙๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และกรุณาแจ้งให้สหกรณ์ต่าง ๆ ได้รับทราบด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุษรา อึ้งภากรณ์
(นางบุษรา อึ้งภากรณ์)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

กองนิติการ

โทร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๕๔๓-๔

โทรสาร. ๐ ๒๕๔๗ ๔๕๔๔

(สำเนา)

ที่ นร ๐๑๒๐๑/ว ๑๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๗

เรื่อง ขอให้กรรมการดำเนินการของสหกรณ์ที่เป็นข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ
ไปประชุมประจำเดือนได้โดยไม่ถือเป็นวันลา

เรียน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติให้ข้าราชการ พนักงาน
รัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ ที่เป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ไปประชุมประจำเดือนโดยไม่ถือ
เป็นวันลา ทั้งนี้ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน สำหรับการไปประชุมใหญ่ หรือปฏิบัติการใดๆ นั้น ไม่อนุมัติ
เป็นหลักการให้ไป หรือกระทำนอกเวลาราชการ หากอนุมัติเป็นหลักการแล้ว อาจเสียหายแก่ราชการได้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๖๗ ลงมติเห็นชอบและอนุมัติให้ข้าราชการ
พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ ที่เป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ ไปประชุมประจำเดือนโดย
ไม่ถือเป็นวันลา และไม่เบิกค่าใช้จ่ายจากต้นสังกัด ทั้งนี้ ต้องได้รับอนุญาตจากผู้บังคับบัญชาก่อน ตามที่กระทรวง
เกษตรและสหกรณ์เสนอ

จึงเรียนยืนยันมา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ปลั่ง มีจุล
(นายปลั่ง มีจุล)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

กองกลาง

โทร ๒๔๑๒๒๔๐

วงเงินกู้ยืมและค้ำประกันของสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๗ การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ จะต้องจำกัดอยู่ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗
- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๑๖ (๔) ความว่า ออกระเบียบหรือคำสั่งเพื่อให้มีการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ประกอบมาตรา ๔๗ ความว่า การกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์จะต้องจำกัดอยู่ภายในวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้การพิจารณาหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ มีความชัดเจนและครอบคลุมถึงสหกรณ์ที่จดทะเบียนใหม่ นายทะเบียนสหกรณ์จึงขอยกเลิกประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักการและเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ซึ่งประกาศ ณ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๔๔ และให้ใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบ วงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ดังนี้

๑. ในประกาศฉบับนี้ คำว่า “สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์ที่ยื่นคำขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ และคำว่า “สมาชิก” หมายถึง สมาชิกของสหกรณ์ (ไม่รวมสมาชิกสมทบ) ที่ยื่นขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์

๒. จำแนกประเภทสหกรณ์ ในการพิจารณาเป็น ๓ กลุ่ม คือ

๑) ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

๒) ประเภทสหกรณ์ร้านค้า

๓) ประเภทสหกรณ์การเกษตร สหกรณ์ประมง สหกรณ์นิคม สหกรณ์บริการ และสหกรณ์ประเภทอื่นที่กฎหมายกำหนดขึ้นใหม่

๓. หลักเกณฑ์การพิจารณาวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์

๓.๑ หลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไป

๓.๑.๑ พิจารณาจากทุนเรือนหุ้นที่ชำระเต็มมูลค่าแล้วรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์ ตามงบทดลอง ณ วันสิ้นเดือนสุดท้ายก่อนวันประชุมใหญ่

๓.๑.๒ กำหนดค่าสัมประสิทธิ์ในการคำนวณวงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ แยกตามประเภทของสหกรณ์ ดังนี้

/ ๑) ประเภทสหกรณ์

๑) ประเภทสหกรณ์ออมทรัพย์

ทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์	ถือใช้วงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ เป็นจำนวน.....เท่าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์
ไม่เกิน ๒๐๐ ล้านบาท	๑.๕
เกิน ๒๐๐ ล้านบาท ถึง ๓๐๐ ล้านบาท	๑.๔
เกิน ๓๐๐ ล้านบาท ถึง ๔๐๐ ล้านบาท	๑.๓
เกิน ๔๐๐ ล้านบาท ถึง ๕๐๐ ล้านบาท	๑.๒
เกิน ๕๐๐ ล้านบาท ถึง ๖๐๐ ล้านบาท	๑.๒
เกิน ๖๐๐ ล้านบาท	๑.๐

๒) ประเภทสหกรณ์ร้านค้า ถือใช้วงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ไม่เกิน ๑๐ เท่าของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์

๓) ประเภทสหกรณ์การเกษตร ประเภทสหกรณ์ประมง ประเภทสหกรณ์นิคม ประเภทสหกรณ์บริการ และสหกรณ์ประเภทอื่นที่กฎหมายกำหนดขึ้นใหม่ ถือใช้วงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ไม่เกิน ๕ เท่า ของทุนเรือนหุ้นรวมกับทุนสำรองของสหกรณ์

๓.๒ หลักเกณฑ์การพิจารณาสหกรณ์ที่ขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์มากกว่าที่กำหนดตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปข้อ ๓.๑ พิจารณาจากความต้องการของสมาชิกเป็นหลัก ดังนี้

๓.๒.๑ จำนวนสมาชิกที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการรวมแล้ว ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์

๓.๒.๒ มูลค่าเงินรวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์แต่ละคนที่มีความประสงค์เข้าร่วมโครงการต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ที่เสนอขอความเห็นชอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

๔. วิธีปฏิบัติ ให้สหกรณ์นำเสนอวาระการกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา และต้องมีมติให้ความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ และให้ยื่นเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันประชุมใหญ่เสร็จสิ้นลง

๕. เอกสาร และหลักฐานประกอบการยื่นคำขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ มีดังนี้

/ ๕.๑ หนังสือขอ.....

๕.๑ หนังสือขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ที่เสนอ
ต่อนายทะเบียนสหกรณ์

๕.๒ สำเนารายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ที่มีมติให้ความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืม
เงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์

๕.๓ งบดุล หรือรายงานประจำปีของปีล่าสุด ยกเว้นสหกรณ์ที่จดทะเบียนใหม่ให้ใช้งบทดลอง ณ
วันสิ้นเดือนสุดท้ายก่อนวันประชุมใหญ่แทน

๕.๔ กรณีสหกรณ์ขอความเห็นชอบกำหนดวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์
มากกว่าที่กำหนดตามหลักเกณฑ์การพิจารณาทั่วไปข้อ ๓.๑ ต้องจัดทำเอกสารเพิ่มเติม โดยให้ดำเนินการดังนี้

๕.๔.๑ ให้จัดทำบัญชีรายชื่อสมาชิกสหกรณ์ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการทั้งหมดต้องไม่น้อย
กว่าร้อยละ ๔๐ ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดของสหกรณ์ โดยระบุเลขประจำตัวประชาชน ที่อยู่ จำนวนเงินหรือมูลค่า
สินค้าที่ต้องการตามข้อ ๕.๔.๒ และสมาชิกสหกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการทุกคนต้องลงลายมือชื่อเป็นหลักฐาน

๕.๔.๒ มูลค่าเงินรวมทั้งหมดของสมาชิกสหกรณ์แต่ละคนที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการต้องไม่
น้อยกว่าร้อยละ ๔๐ ของวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ที่เสนอขอความเห็นชอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

๕.๕ สหกรณ์ต้องลงนามกำกับเอกสารหลักฐานทุกแผ่น ทั้งนี้ให้ถือว่าสหกรณ์ได้รับรองเอกสาร
และหลักฐานดังกล่าวที่ยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นความจริงและถูกต้องทุกประการ

๖. เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์แล้ว
คณะกรรมการการดำเนินการของสหกรณ์จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของที่ประชุมใหญ่ที่มีมติ
โดยเคร่งครัด

อนึ่ง สหกรณ์จะได้รับอนุมัติให้กู้ยืมเงินหรือไม่ เพียงใด ให้เป็นดุลยพินิจของสถาบันการเงินหรือ
แหล่งเงินทุนที่จะต้องพิจารณาตามความเหมาะสมและความเป็นไปได้เอง ซึ่งไม่มีข้อผูกพันใดๆ กับนายทะเบียน
สหกรณ์

๗. ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาให้ความเห็นชอบให้สหกรณ์ใดถือใช้วงเงินการกู้ยืมเงิน
หรือการค้ำประกันของสหกรณ์เป็นวงเงินเท่าใดแล้ว หากในปีต่อๆ มาไม่มีการเปลี่ยนแปลงวงเงินการกู้ยืมเงินหรือ
การค้ำประกันของสหกรณ์อีก ก็ไม่ต้องขอความเห็นชอบต่อนายทะเบียนสหกรณ์

๘. หนังสือ คำสั่ง หรือคำแนะนำเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาให้ความเห็นชอบวงเงินการกู้ยืม
เงินหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ ตามคำสั่งหรือคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ที่มีอยู่ก่อนหน้าประกาศนี้
ถ้าขัดหรือแย้งกับประกาศฉบับนี้ ก็ให้ถือปฏิบัติตามประกาศฉบับนี้แทน

/ ทั้งนี้

ทั้งนี้ให้ถือปฏิบัติ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๑ มีนาคม พ.ศ.๒๕๕๘

(นายบุญมี จันทรวงศ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง คำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งที่ ๑๑๑๕/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๔๗ เนื่องจากระเบียบดังกล่าวเป็นการกำหนดคำนิยามของวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติ

ฉะนั้น เพื่อป้องกันมิให้สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์บริหารการกู้ยืมเงินและการค้ำประกันเกินกว่าวงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ และเพื่อความเข้าใจเป็นบรรทัดฐานเดียวกัน จึงได้กำหนดคำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ดังนี้

“วงเงินที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบ” ตามมาตรา ๔๗ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ หมายถึง “วงเงินการกู้ยืมหรือการค้ำประกันของสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ” คือ

๑. วงเงินที่สหกรณ์จะสามารถก่อหนี้ภาระผูกพันได้ในภายหน้าซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบแล้ว

๒. วงเงินและจำนวนเงินที่สหกรณ์ได้ก่อหนี้ภาระผูกพันแล้ว ประกอบด้วย

๒.๑ วงเงินกู้ยืมรวมของทุกสัญญาที่มีพันธะผูกพันที่จะเกิดขึ้นภายหน้า เช่น วงเงินเบิกเกินบัญชีสัญญาเงินกู้ที่ระบุการจ่ายเงินกู้หลายงวด เป็นต้น

๒.๒ จำนวนเงินกู้คงเหลือของทุกสัญญาที่ระบุตามเงื่อนไขให้สหกรณ์รับเงินกู้เพียงงวดเดียวหรือครั้งเดียว

๒.๓ จำนวนเงินที่ระบุในตัวสัญญาใช้เงินเพื่อการค้ำประกันหรือการกู้ยืมหรือการค้ำประกันอื่นซึ่งสหกรณ์ยังไม่ได้ชำระเงินตามตัวสัญญาใช้เงิน

๓. วงเงินและจำนวนเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันคงเหลือ หมายถึง วงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ตามข้อ ๑ หักด้วยวงเงินและจำนวนเงินที่สหกรณ์ได้ก่อหนี้ภาระผูกพันแล้วตามข้อ ๒

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๗

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๑๑๑๕/๒๕๔๗

เรื่อง ยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์

.....

ตามที่นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ ว่าด้วยวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ.๒๕๔๗ ปรากฏว่าระเบียบดังกล่าวเป็นเพียงการกำหนดค่านิยามของวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ตามมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เท่านั้น มิใช่เป็นการกำหนดวิธีปฏิบัติ

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ และมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงยกเลิกระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ดังกล่าวข้างต้น และให้ถือใช้ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง คำนิยามวงเงินกู้ยืมหรือค้ำประกันของสหกรณ์ ลงวันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๗ แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๔๗

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

การดำรงสิทธิ์สภาพคล่อง

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๔๘ ให้สหกรณ์ดำรงสิทธิ์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงสิทธิ์สภาพคล่องของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เรื่อง การกำหนดอัตราการดำรงสิทธิ์สภาพคล่องของสหกรณ์ ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

กฎกระทรวง

ว่าด้วยการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องของสหกรณ์

พ.ศ. ๒๕๕๐

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ มาตรา ๔๔ และมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๒ สหกรณ์ต้องดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดในข้อ ๓ หรือข้อ ๔ แล้วแต่กรณีเฉลี่ยรายเดือนไม่ต่ำกว่าอัตราที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซึ่งต้องกำหนดไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งและไม่เกินร้อยละสิบของยอดเงินฝากทั้งหมด

จำนวนสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงตามวรรคหนึ่ง ให้คำนวณโดยนำส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดสินทรัพย์สภาพคล่องในทุกสิ้นวันหารด้วยส่วนเฉลี่ยรายเดือนของยอดเงินฝากในทุกสิ้นวัน ทั้งนี้ ให้นับวันหยุดทำการรวมคำนวณเข้าด้วย

ข้อ ๓ สินทรัพย์สภาพคล่องที่สหกรณ์ซึ่งมิใช่ชุมนุมสหกรณ์ต้องดำรงไว้ตามข้อ ๒ มีดังต่อไปนี้

- (๑) เงินสด
- (๒) เงินฝากที่ชุมนุมสหกรณ์หรือธนาคาร
- (๓) บัตรเงินฝากที่ออกโดยธนาคารซึ่งมีระยะเวลาการฝากเงินไม่เกินหนึ่งปี
- (๔) หลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือของรัฐวิสาหกิจที่กระทรวงการคลังค้ำประกัน
- (๕) พันธบัตรของธนาคารแห่งประเทศไทย
- (๖) ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงิน

ไม่เกินหนึ่งปี

(๗) ตั๋วสัญญาใช้เงินที่ออกโดยบริษัทเงินทุนหรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ ซึ่งมีระยะเวลาคงเหลือก่อนวันถึงกำหนดใช้เงินไม่เกินหนึ่งปี และกองทุนเพื่อการฟื้นฟูและพัฒนาระบบสถาบันการเงินประกันการใช้เงิน

(๘) ตัวแลกเงินที่ทางธนาคารรับรอง สลักหลัง หรือรับอาวัล หรือตัวสัญญาใช้เงินซึ่งธนาคาร สลักหลังหรือรับอาวัล ทั้งนี้ โดยไม่มีข้อกำหนดจำกัดความรับผิดชอบของธนาคาร

(๙) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีกำหนด

สินทรัพย์ตาม (๑) ถึง (๙) ต้องเป็นสินทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน

ข้อ ๔ สินทรัพย์สภาพคล่องที่สภกรณ์ซึ่งเป็นชุมนุมสภกรณ์ต้องดำรงไว้ตามข้อ ๒ มีดังต่อไปนี้

(๑) เงินสด

(๒) เงินฝากที่ธนาคาร

(๓) สินทรัพย์ตามข้อ ๓ (๓) (๔) (๕) (๗) และ (๘)

(๔) สินทรัพย์อื่นที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

สินทรัพย์ตามข้อ (๑) ถึง (๔) ต้องเป็นสินทรัพย์ที่ปราศจากภาระผูกพัน

ในกรณีของชุมนุมสภกรณ์ระดับภูมิภาค ให้นำเงินฝากที่ชุมนุมสภกรณ์ระดับประเทศและ ตัวสัญญาใช้เงินที่ออกโดยชุมนุมสภกรณ์ระดับประเทศมาคิดรวมเป็นสินทรัพย์สภาพคล่องที่ต้องดำรงไว้ตามข้อ ๒ ได้ด้วย

ข้อ ๕ ให้สภกรณ์รายงานเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องในแต่ละเดือนต่อนายทะเบียนสภกรณ์ ตามแบบและรายการที่นายทะเบียนสภกรณ์กำหนด ภายในสิบห้าวันนับแต่วันสุดท้ายของเดือน

ข้อ ๖ ในกรณีที่นายทะเบียนสภกรณ์เห็นว่าสภกรณ์ใดไม่ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง หรือดำรงสินทรัพย์ สภาพคล่องไม่ได้ตามอัตราที่กำหนดหรือไม่รายงานเกี่ยวกับการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้นายทะเบียนสภกรณ์มี อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสภกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควร โดยจะกำหนดวิธีการหรือระยะเวลาดำเนินการไว้ด้วยก็ได้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

ธีระ สูตะบุตร

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๔๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งเมื่อสหกรณ์ดำเนินการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องตามที่กำหนดแล้ว จะทำให้เกิดหลักประกันที่มั่นคงแก่การดำเนินงานของสหกรณ์ต่อไป จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ประกาศกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
เรื่องกำหนดอัตราการค้ารังสีวิทยภาพคลองของสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงรังสีวิทยภาพคลองของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๐ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำหนดอัตราการค้ารังสีวิทยภาพคลองของสหกรณ์ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑. สหกรณ์ต้องดำรงรังสีวิทยภาพคลอง เฉลี่ยรายเดือนอัตราไม่ต่ำกว่าร้อยละหนึ่งของยอดเงินฝากทั้งหมด

ข้อ ๒. ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

(ศาสตราจารย์ธีระ สูตะบุตร)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๐ ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คนซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง ในวาระเริ่มแรกเมื่อครบหนึ่งปีนับแต่วันเลือกตั้ง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ออกจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการทั้งหมดโดยวิธีจับฉลาก และให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

กรรมการดำเนินการสหกรณ์ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสหกรณ์แทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน

มาตรา ๕๑ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคน หรือผู้จัดการทำการแทนก็ได้

มาตรา ๕๒ ห้ามมิให้บุคคลซึ่งมีลักษณะดังต่อไปนี้ เป็นหรือทำหน้าที่กรรมการหรือผู้จัดการ

(๑) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๒) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากข้าราชการ องค์กร หรือหน่วยงานของรัฐหรือเอกชน จานทุจริตต่อหน้าที่

(๓) เคยถูกให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือมีคำวินิจฉัยเป็นที่สุดให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการตามมาตรา ๒๒ (๔)

(๔) เคยถูกที่ประชุมใหญ่มีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่งกรรมการเพราะเหตุทุจริตต่อหน้าที่

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง ช้อแนะนำวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอน คณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิก กรณี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ ประเด็นปัญหาและแนวทางปฏิบัติวาระการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์
ที่ ๕๓๖/๒๕๕๖
เรื่อง ให้สหกรณ์จัดทำทะเบียนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบของสหกรณ์และป้องกันไม่ให้เกิดความผิดพลาดวาระการดำรงตำแหน่ง
ในคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทุกประเภท รวมทั้งชุมนุมสหกรณ์ตามเจตนารมณ์กฎหมายในมาตรา ๕๐ แห่ง
พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงออก
คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ไว้ ดังนี้

- ให้สหกรณ์ทุกประเภทรวมทั้งชุมนุมสหกรณ์จัดทำทะเบียนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้
เป็นหลักฐาน
- แบบทะเบียนให้สหกรณ์จัดทำตามตัวอย่างที่แนบท้ายคำสั่งนี้

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายเรืองชัย บุญญานันต์)
รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

(สำเนา)

ที่ กษ ๑๑๐๘/๒๓๕๗

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๐ มีนาคม ๒๕๕๖

เรื่อง รายงานวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบรายงานวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยปรากฏว่า วาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์
ส่วนหนึ่งในปัจจุบันไม่เป็นไปตามมาตรา ๕๐ และมาตรา ๑๐๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เป็นผลให้
สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์เสียหาย กรณีคณะกรรมการดำเนินการ นั้น ใช้อำนาจดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสหกรณ์
ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก

เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดผลเสียต่อสหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ตามนัยดังกล่าวข้างต้นกรมส่งเสริมสหกรณ์
เห็นควรให้สหกรณ์และชุมนุมสหกรณ์ รายงานวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการทุกครั้งที่มีการประชุม
ใหญ่และวาระการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ แล้วให้จังหวัดตรวจสอบความถูกต้องของวาระการดำรงตำแหน่ง
คณะกรรมการดำเนินการ ส่งสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ พร้อมสำเนาให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและ
แผน (งานส่งเสริมสหกรณ์) หรือผู้ตรวจราชการกรมในแต่ละพื้นที่ด้วย รายละเอียดตามแบบรายงานและคำชี้แจง
ที่แนบ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) บรรเจิด สมหวัง

(นายบรรเจิด สมหวัง)

ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
ปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๐๓๗

โทรสาร ๐ ๒๖๒๒ ๕๐๔๒

แบบรายงานวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการของ
 สหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์.....จำกัด ชุมใด.....
 โดยได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่.....ครั้งที่.....
 เมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ที่	ชื่อ-นามสกุล	ตำแหน่ง	วาระการดำรงตำแหน่ง			
			วาระที่ ๑		วาระที่ ๒	
			ปีที่ ๑	ปีที่ ๒	ปีที่ ๑	ปีที่ ๒
๑						
๒						
๓						
๔						
๕						
๖						
๗						
๘						
๙						
๑๐						
๑๑						
๑๒						
๑๓						
๑๔						
๑๕						

(ลงชื่อ).....ผู้รายงาน
 (.....)
 ตำแหน่ง ผู้จัดการ
 วันที่...../...../.....

(ลงชื่อ).....ผู้รับรอง
 (.....)
 ตำแหน่ง ประธานกรรมการ
 วันที่...../...../.....

คำชี้แจงประกอบการกรอกข้อมูลแบบรายงานวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการ

๑. ให้ผู้จัดการสหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ เป็นผู้กรอกข้อมูลตามแบบรายงานทุกครั้งที่สหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์ มีการประชุมใหญ่ และมีวาระการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ โดยให้ประธานกรรมการเป็นผู้รับรองส่งรายงานถึงจังหวัดภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่มีการเลือกตั้ง สหกรณ์ละ ๒ ชุด ทั้งนี้ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการดำเนินการแต่ละราย ให้ทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องวาระที่.....ปีที่.....

๒. ให้จังหวัดติดตาม เร่งรัด การจัดทำรายงานดังกล่าว และตรวจสอบความถูกต้องของวาระการดำรงตำแหน่งคณะกรรมการดำเนินการ แล้วจัดส่งรายงานถึงสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ภายใน ๗ วัน นับตั้งแต่วันที่ สหกรณ์/ชุมนุมสหกรณ์จัดส่งรายงานให้จังหวัด พร้อมทั้งสำเนาให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนโยบายและแผน (งานส่งเสริมสหกรณ์) หรือผู้ตรวจราชการกรมในแต่ละพื้นที่ด้วย

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง ช้อแนะนำวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการ
หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์
ของสมาชิก กรณีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพ

โดยที่ข้อบังคับของสหกรณ์จำนวนมากกำหนดไว้แต่เพียงว่าที่ประชุมใหญ่มีอำนาจถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และสมาชิกมีสิทธิยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ มีมติให้พ้นจากการเป็นสมาชิก แต่ไม่ได้กำหนดวิธีการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้ จึงเกิดปัญหาข้อขัดข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามข้อบังคับ

ฉะนั้น เพื่อให้การดำเนินการของสหกรณ์มีประสิทธิภาพ และเกิดความเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๔๘/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์ จึงให้ช้อแนะนำวิธีการดำเนินการเกี่ยวกับการถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และการยื่นอุทธรณ์ของสมาชิกต่อที่ประชุมใหญ่ กรณี คณะกรรมการมีมติให้สมาชิกออกจากสหกรณ์ เฉพาะสหกรณ์ที่ยังมิได้กำหนดวิธีดำเนินการเรื่องดังกล่าว ในข้อบังคับหรือระเบียบสหกรณ์ ดังนี้

ก. การพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (คณะกรรมการทั้งคณะหรือกรรมการเป็นรายบุคคล)

๑. ที่ประชุมใหญ่อาจพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ เมื่อ

(๑) กระทำโดยทุจริตต่อหน้าที่

(๒) จงใจกระทำการใดโดยผิดกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ สหกรณ์ กระทำ หรือละเว้นการกระทำ โดยประมาทเลินเล่ออันเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

(๓) กระทำการใดอันเป็นการประกอบธุรกิจ ซึ่งมีลักษณะแข่งขันกับกิจการของสหกรณ์

(๔) กระทำการใดอันเป็นปฏิปักษ์ต่อสหกรณ์หรือกิจการของสหกรณ์

๒. การยื่นข้อกล่าวหา

ผู้ใดกล่าวหาว่าคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการของสหกรณ์กระทำการตาม ข้อ ๑ และสมควรให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณาถอดถอนออกจากตำแหน่งให้ยื่นหนังสือขอถอดถอนพร้อมสำเนาเอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐาน หรือพยานหลักฐานอื่นต่อผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์

๓. การดำเนินการก่อนการพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

๓.๑ ผู้ตรวจสอบกิจการแจ้งข้อกล่าวหาที่รับไว้ให้กรรมการที่ถูกล่าวหาภายใน ๕ วัน นับแต่วันที่ได้รับข้อกล่าวหา พร้อมทั้งสำเนาให้สหกรณ์ทราบด้วย

๓.๒ กรรมการที่ถูกล่าวหาต้องชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา พร้อมแสดงพยานหลักฐานส่งให้แก่ผู้ตรวจสอบกิจการภายใน ๑๕ วัน นับจากวันที่รับแจ้งข้อกล่าวหาจากผู้ตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการได้รับคำชี้แจงจากผู้กล่าวหาแล้วต้องแจ้งคำชี้แจงนั้นให้ผู้กล่าวหาทราบภายใน ๕ วัน นับแต่วันรับคำชี้แจง

๓.๓ ถ้าผู้กล่าวหาไม่พอใจคำชี้แจงของคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่ถูกล่าวหา หรือไม่ได้รับคำชี้แจงมาภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันยื่นข้อกล่าวหา ผู้กล่าวหาอาจให้สมาชิกร่วมลงชื่อกันตามข้อบังคับสหกรณ์หรือกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ ขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์

คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ แต่ถ้าได้กำหนดประชุมใหญ่สามัญประจำปีไว้ก่อนแล้ว ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือร้องขอจะไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้ แต่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่สามัญนั้นด้วย หากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระการถอดถอนตามคำร้องขอ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการสามารถนำเรื่องการถอดถอนคณะกรรมการ หรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไปพิจารณาในที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปี โดยสามารถนำเสนอเรื่องถอดถอนดังกล่าวเป็นวาระแรกของการประชุม

๔. วิธีพิจารณาของที่ประชุมใหญ่

๔.๑ เมื่อถึงวาระการพิจารณาถอดถอนคณะกรรมการหรือกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเป็นประธานการพิจารณา โดยเสนอข้อกล่าวหาตามที่ผู้กล่าวหาได้ยื่นหนังสือและพยานหลักฐานไว้ให้ที่ประชุมใหญ่รับทราบ และเปิดโอกาสให้ผู้กล่าวหาแถลงสนับสนุนข้อกล่าวหาของตนต่อที่ประชุมใหญ่ได้ ๑ ครั้ง หลังจากนั้นผู้ตรวจสอบกิจการต้องนำคำชี้แจงของผู้ถูกล่าวหาแจ้งต่อที่ประชุมใหญ่ และเปิดโอกาสให้ผู้ถูกล่าวหาแถลงสนับสนุนแก้ข้อกล่าวหาของตนได้ ๑ ครั้ง เช่นกัน

การแถลงข้อกล่าวหาห้ามไม่ให้ผู้กล่าวหาแถลงตั้งข้อกล่าวหาเป็นประเด็นใหม่อีก

๔.๒ เมื่อที่ประชุมใหญ่รับทราบข้อกล่าวหาและคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาแล้ว หากผู้เข้าประชุมใหญ่คนใดมีข้อสงสัยประเด็นใด ย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกล่าวหาได้

๔.๓ ผู้ตรวจสอบกิจการ เห็นว่าที่ประชุมใหญ่ได้รับทราบข้อเท็จจริงทั้งจากผู้กล่าวหา และผู้ถูกล่าวหาพอสมควรแล้ว ก็ให้ปิดการอภิปราย และให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติถอดถอนทั้งคณะหรือรายบุคคลแล้วแต่กรณี การลงมติให้ถือเสียงข้างมากของที่ประชุมใหญ่เป็นเกณฑ์การตัดสิน

ข. การอุทธรณ์กรณีสมาชิกถูกให้พ้นจากสมาชิกภาพ

๕. สมาชิกที่คณะกรรมการดำเนินการมีมติให้ออกจากสหกรณ์ อาจยื่นอุทธรณ์ต่อที่ประชุมใหญ่ได้ โดยยื่นอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อผู้ตรวจสอบกิจการ ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับแจ้งให้ออกจากสหกรณ์

หนังสืออุทธรณ์ต้องมีรายละเอียดอันแสดงว่าตนถูกให้พ้นจากการเป็นสมาชิกภาพโดยไม่เป็นธรรมอย่างไร และข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นมีอย่างไร ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบกิจการอาจเรียกผู้อุทธรณ์มาให้คำชี้แจงเพิ่มเติมก็ได้

๖. เมื่อมีสมาชิกยื่นหนังสืออุทธรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการต้องแจ้งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบ และคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ต้องกำหนดวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิกไว้ในระเบียบวาระการประชุมใหญ่ที่จะมีขึ้นในครั้งถัดไป

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่กำหนดวาระให้ถือเอาวาระอื่นๆ เป็นวาระการวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก

๗. วิธีพิจารณาวินิจฉัยข้ออุทธรณ์ของสมาชิก ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเสนอหนังสืออุทธรณ์ของสมาชิกให้ที่ประชุมใหญ่พิจารณา ผู้เข้าประชุมใหญ่อย่อมมีสิทธิอภิปรายซักถามข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้ตรวจสอบกิจการ เมื่อที่ประชุมใหญ่หมดประเด็นซักถามแล้วให้ที่ประชุมใหญ่ลงมติ การลงมติให้ถือเสียงข้างมากเป็นเกณฑ์ตัดสิน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำ

นายทะเบียนสหกรณ์

ประเด็นปัญหาและแนวทางปฏิบัติ

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒

คำนำ

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ “ประเด็นปัญหาและแนวทางปฏิบัติวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒” ฉบับนี้ กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการกำกับวาระการเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้เป็นไปตามกฎหมายสหกรณ์ และเกิดประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ฉบับนี้ เกิดจากการศึกษาพิจารณาวางระบบ หลักเกณฑ์ หรือแนวทางของคณะกรรมการศึกษาพิจารณาวางระบบ หลักเกณฑ์ กำกับวาระการเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้แต่งตั้งขึ้น จึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคำแนะนำนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์จังหวัด และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์เพื่อใช้เป็นแนวทางปฏิบัติและแนะนำสหกรณ์ต่อไป

คณะกรรมการศึกษาพิจารณาวางระบบ หลักเกณฑ์ กำกับวาระ
การเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร
กันยายน ๒๕๕๖

ประเด็นที่ ๑ กรณีการควม การแยกสหกรณ์

ประเด็นที่ ๒ ประธานกรรมการ

ประเด็นที่ ๓ ตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ

ประเด็นที่ ๔ ระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ
หรือระเบียบว่าด้วยการสรรหาคณะกรรมการดำเนินการ

ประเด็นที่ ๕ จำนวนกรรมการดำเนินการ

ประเด็นที่ ๖ ชุมนุมสหกรณ์

ประเด็นที่ ๗ ประเด็นปัญหาอื่นๆ

ภาคผนวก คำสั่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่ ๒๑๕/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๖

ประเด็นที่ ๑
กรณีการควบ การแยกสหกรณ์

ปัญหา

กรณีสหกรณ์ควบเข้ากันเป็นสหกรณ์ใหม่ การนับวาระกรรมการดำเนินการที่มาจากการเลือกตั้งของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้น จะต้องนับรวมวาระการเป็นกรรมการของสหกรณ์เดิมด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับจดทะเบียนสหกรณ์ที่ควบเข้ากันเป็นสหกรณ์ใหม่ ตามความในมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้ว จะถอนชื่อสหกรณ์ที่ได้ควบเข้ากันนั้นออกจากทะเบียน ทำให้สหกรณ์เดิมสิ้นสภาพนิติบุคคลและวาระการดำรงตำแหน่งย่อมสิ้นสุดไปด้วย กรรมการดำเนินการของสหกรณ์ใหม่จึงนับเป็นวาระแรก

ปัญหา

สหกรณ์ที่เกิดขึ้นจากการแยกสหกรณ์ การนับวาระกรรมการดำเนินการที่มาจากการเลือกตั้งของสหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นใหม่นั้น จะต้องนับรวมวาระการเป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์เดิมด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

๑. การแยกสหกรณ์ ให้ถือว่าสหกรณ์ที่เกิดขึ้นจากการแยกสหกรณ์เป็นสหกรณ์ใหม่ตามมาตรา ๙๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ดังนั้น ผู้ที่เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการก็ให้เป็นการนับวาระใหม่

๒. สำหรับสหกรณ์เดิมก็ให้นับวาระไปอย่างเดิม

ประเด็นที่ ๒

ประธานกรรมการ

ปัญหา

ประธานกรรมการจะต้องจับสลากออก เมื่อดำรงตำแหน่งครบหนึ่งปีตามความแห่งมาตรา ๕๐ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

ประธานกรรมการถือเป็นกรรมการดำเนินการคนหนึ่ง จึงต้องจับสลากออกตามความในมาตรา ๕๐ วรรคสอง ด้วย

ปัญหา

เมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ สหกรณ์จำเป็นต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อเลือกตั้งประธานกรรมการหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อตำแหน่งประธานกรรมการว่างลง

๑. กรณีข้อบังคับได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้ชัดเจนแล้ว ก็ให้ถือปฏิบัติตามข้อบังคับ
๒. กรณีข้อบังคับไม่ได้กำหนดวิธีปฏิบัติไว้เป็นการเฉพาะ รองประธานกรรมการสามารถปฏิบัติหน้าที่แทนได้อยู่แล้ว ดังนั้น จึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสหกรณ์ว่าจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อเลือกตั้งซ่อมหรือไม่ หรืออาจรอจนกว่าจะถึงวันประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว จึงจะเลือกตั้งซ่อมหรือเลือกตั้งใหม่ แล้วแต่กรณีว่าตำแหน่งนั้นครบวาระพอดีหรือยังเหลือเวลาในวาระอยู่

ปัญหา

สหกรณ์ขอเปลี่ยนใช้ข้อบังคับใหม่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ยังไม่ได้รับจดทะเบียน ซึ่งตามข้อบังคับเดิมกำหนดให้กรรมการดำเนินการเลือกตั้งระหว่างกันเองดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ เมื่อสหกรณ์ได้เลือกตั้งกรรมการดำเนินการและถือปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ คือ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งตำแหน่งประธานกรรมการตามที่กำหนดในข้อบังคับใหม่ จะกระทำได้หรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

ข้อความตามข้อบังคับเดิมของสหกรณ์ขัดต่อมาตรา ๕๐ วรรคแรก จึงถือบังคับใช้ไม่ได้ เมื่อสหกรณ์ได้ปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ จึงถือว่าถูกต้องแล้ว แม้ว่าข้อบังคับฉบับใหม่จะยังไม่ได้รับการจดทะเบียนก็ตาม

ประเด็นที่ ๓
ตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงคราวออกตามวาระ

ปัญหา

นาย ก. พ้นจากตำแหน่งก่อนถึงคราวออกตามวาระ และพ้นจากตำแหน่งก่อนถึงวันจับสลากออกกึ่งหนึ่งตามความในมาตรา ๕๐ วรรคสอง เมื่อนาย ข. ได้รับเลือกตั้งเข้ามาแทนนาย ก. ก่อนถึงวันจับสลากออก นาย ข. จะต้องจับสลากออกด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

นาย ข. ได้รับเลือกตั้งเข้ามาแทนนาย ก. จึงต้องถือปฏิบัติตามความแห่งมาตรา ๕๐ วรรคท้าย โดยผู้ที่ได้รับเลือกตั้งตำแหน่งกรรมการดำเนินการแทนตำแหน่งที่ว่าง จะอยู่ในตำแหน่งต่อไปได้เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน ดังนั้น นาย ข. จะต้องจับสลากออกตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง ด้วย

ปัญหา

กรณีสหกรณ์มีกรรมการดำเนินการ ๑๕ คน เมื่อครบหนึ่งปีได้จับสลากออก ๔ คน ซึ่งถือว่าครบวาระแรกและกรรมการดำเนินการทั้ง ๔ คน ได้รับเลือกตั้งเข้ามาเป็นกรรมการดำเนินการอีกวาระ ปีต่อมากรรมการดำเนินการอีก ๗ คน ครบวาระสองปี และกรรมการดำเนินการอีก ๔ คน ขอลาออกด้วย ทำให้กรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่งทั้งหมด จึงขอหารือจากผลการเลือกตั้งครั้งใหม่ ดังนี้

๑. กรรมการดำเนินการชุด ๔ คน ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่จำนวน ๗ คน
๒. กรรมการดำเนินการชุด ๗ คน ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่จำนวน ๕ คน
๓. กรรมการดำเนินการคนใหม่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๓ คน

แนวทางปฏิบัติ

๑. กรรมการดำเนินการชุด ๔ คน ได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๗ คน กรรมการดำเนินการทั้ง ๗ คน ถือว่ามีคุณสมบัติ ที่ขัดต่อมาตรา ๕๐ วรรคสาม เนื่องจากเข้ามาเป็นกรรมการในวาระที่ ๓ และสหกรณ์จะต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการเข้ามาแทนตำแหน่งที่ว่าง

๒. กรรมการดำเนินการชุด ๗ คน ได้รับเลือกตั้งเข้ามา ๕ คน ถือว่าเป็นวาระที่สอง ยังสามารถบริหารงานต่อไปได้

๓. กรรมการดำเนินการใหม่จำนวน ๓ คน ให้ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งวาระแรก

สำหรับปีต่อไปให้กรรมการดำเนินการจับสลากออกกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทั้งหมดและหากเป็นกรรมการดำเนินการตามข้อ ๒ ถูกจับสลากออก ให้ถือว่าดำรงตำแหน่งครบวาระที่สองแล้ว ตามมาตรา ๕๐ วรรคสาม จึงไม่มีสิทธิที่จะสมัครเป็นกรรมการในวาระต่อไปได้อีก

ปัญหา

กรณีข้อบังคับกำหนดให้สหกรณ์มีกรรมการดำเนินการจำนวน ๑๕ คน ตามมาตรา ๕๐ เมื่อครบหนึ่งปี กรรมการดำเนินการจะต้องจับสลากออกกึ่งหนึ่ง แต่ได้มีปัญหาทางปฏิบัติดังนี้

๑. กรรมการดำเนินการได้ขอลาออกต่อที่ประชุมใหญ่จำนวน ๑๑ คน สหกรณ์จะต้องจับสลากอีกหรือไม่

๒. เมื่อมีการเลือกตั้งใหม่เพื่อเลือกกรรมการดำเนินการแทนคนเดิมที่ขอลาออกจำนวน ๑๑ คน แต่ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งได้เพียง ๗ คน รวมกับกรรมการดำเนินการที่เหลืออีก ๔ คน รวมมีกรรมการดำเนินการจำนวน ๑๑ คน จะกระทำได้อีกหรือไม่ และสหกรณ์จะมีวิธีปฏิบัติต่อไปอย่างไร

แนวทางปฏิบัติ

๑. เมื่อกรรมการดำเนินการได้ลาออกไปจำนวน ๑๑ คน ซึ่งมีจำนวนเกินกว่าหนึ่งในสองของกรรมการดำเนินการทั้งหมดแล้ว สหกรณ์จึงไม่ต้องนำวิธีจับสลากมาใช้

๒. ข้อบังคับของสหกรณ์ได้กำหนดให้มีการกรรมการดำเนินการจำนวน ๑๕ คน ดังนั้นเมื่อเลือกตั้งได้เพียง ๗ คน รวมกับคนเดิม ๔ คน เป็น ๑๑ คน ไม่สามารถกระทำได้อีกเนื่องจากขัดต่อข้อบังคับของสหกรณ์ จึงต้องให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเพิ่มให้ได้จำนวนทั้งหมด ๑๕ คน หากไม่สามารถกระทำได้ในการประชุมใหญ่ครั้งนั้นก็ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อเลือกตั้งกรรมการดำเนินการให้ได้จำนวน ๑๕ คน โดยในระหว่างนี้กรรมการดำเนินการจำนวน ๑๑ คน ก็ไม่สามารถทำนิติกรรมใดๆ ได้จนกว่าจะมีการกรรมการดำเนินการครบตามข้อบังคับ อีกทั้งในปีต่อไปเมื่อกรรมการดำเนินการจำนวน ๔ คน ครบวาระต้องออก ก็แนะนำสหกรณ์ให้มีการจับสลากให้กรรมการดำเนินการออกจากตำแหน่งอีก ๓ คน เพื่อจะได้มีการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการสลับกันไป ตามเจตนารมณ์ของมาตรา ๕๐

ปัญหา

กรรมการดำเนินการดำรงตำแหน่งวาระแรกตามความแห่งมาตรา ๑๓๖ เมื่อหมดวาระได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการอีกวาระ แต่เมื่อครบหนึ่งปีได้จับสลากออกตามความแห่งมาตรา ๕๐ วรรคสอง ขอรื้อว่าผู้ที่จับสลากออกจะสามารถได้รับเลือกตั้งเข้ามาดำรงตำแหน่งอีกให้ครบ ๒ ปี จะได้อีกหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

กรรมการดำเนินการซึ่งได้ดำรงตำแหน่งวาระแรกแล้วตามความแห่งมาตรา ๑๓๖ วรรคสอง เมื่อครบวาระและได้รับเลือกตั้งเข้ามาอีกครั้ง ถือว่าเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระที่สอง หากถูกจับสลากออกเมื่อดำรงตำแหน่งครบหนึ่งปี ให้ถือว่าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ จึงไม่มีสิทธิ์ได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ได้ ตามความแห่งมาตรา ๕๐ วรรคสอง วรรคสาม

ปัญหา

สหกรณ์เลือกตั้งกรรมการดำเนินการไว้ ๑๕ คน ต่อมาเมื่อกรรมการดำเนินการพ้นจากตำแหน่งไป ๑ คน โดยไม่มีการเลือกตั้งซ่อม เมื่อครบหนึ่งปีจะต้องให้กรรมการจับสลากออกกี่คน

แนวทางปฏิบัติ

ให้กรรมการดำเนินการจับสลากออกจำนวน ๗ คน ตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง แต่ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเข้ามาจำนวน ๘ คน เพื่อให้ครบตามจำนวนที่กำหนดในข้อบังคับคือ ๑๕ คน

ประเด็นที่ ๔
ระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ หรือระเบียบว่าด้วยการสรรหา
คณะกรรมการดำเนินการ

ปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์หนึ่ง จำกัด ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ โดยกำหนดเขตเลือกตั้ง ๓ เขต ให้แต่ละเขตเลือกตั้งขึ้นก่อนแล้วนำผลการเลือกตั้งดังกล่าวมาให้ที่ประชุมใหญ่รับรอง ระเบียบดังกล่าวขัดต่อกฎหมายหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

คณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งตามวิธีการที่กำหนดในระเบียบ ไม่ได้กระทำในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวจึงขัดต่อมาตรา ๕๐

ปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์สอง จำกัด ได้กำหนดระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ โดยผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่ ได้กำหนดว่าหากตำแหน่งกรรมการดำเนินการว่างลงก่อนถึงวาระให้คณะกรรมการเลือกตั้งประกาศชื่อผู้สมัครที่ได้รับคะแนนลำดับถัดไปของเขตเลือกตั้งนั้นๆ เป็นกรรมการดำเนินการแทนจะกระทำได้หรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

ระเบียบดังกล่าวมิได้เลือกตั้งกรรมการดำเนินการโดยที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ดังนั้น ระเบียบดังกล่าวจึงขัดต่อมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ.๒๕๔๒

ปัญหา

สหกรณ์ออมทรัพย์สาม จำกัด ให้แต่ละหน่วยงานย่อยเลือกตั้งกรรมการดำเนินการในแต่ละหน่วยงานก่อนแล้วนำมาให้ที่ประชุมใหญ่รับรองอีกครั้งหนึ่งจะกระทำได้หรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

หน่วยงานย่อยจะเลือกตั้งกรรมการดำเนินการในแต่ละหน่วยงานแล้วนำมาให้ที่ประชุมใหญ่รับรองอีกครั้งหนึ่งไม่สามารถปฏิบัติได้เพราะไม่เป็นการเลือกตั้งโดยที่ประชุมใหญ่ตามมาตรา ๕๐ แต่ควรกำหนดในข้อบังคับว่าให้หน่วยงานย่อยมีสิทธิเสนอผู้เข้ารับเลือกตั้งได้จำนวนกี่คน เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอีกครั้ง หรือกำหนดสัดส่วนจำนวนกรรมการดำเนินการต่อจำนวนสมาชิกที่สังกัดหน่วยงานย่อย เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งตามสัดส่วนดังกล่าว

ข้อแนะนำ

การกำหนดระเบียบการสรรหากรรมการดำเนินการ

สหกรณ์ไม่สามารถกำหนดระเบียบว่าด้วยการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการได้ เนื่องจากขัดต่อมาตรา ๔๓ (๙) แต่ในทางปฏิบัติสหกรณ์ได้มีการออกระเบียบว่าด้วยการสรรหาบุคคลที่จะได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการก่อนถึงวันประชุมใหญ่ ข้อยุติในกรณีดังกล่าวสามารถแนะนำสหกรณ์ถือปฏิบัติได้ดังนี้

๑. การออกระเบียบของสหกรณ์ควรจะกำหนดระเบียบอย่างไร

- ระเบียบว่าด้วยการสรรหาบุคคลเพื่อเข้ารับการเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการ เป็นต้น

๒. ขอบเขตของการกำหนดระเบียบเป็นอย่างไร

- กำหนดการสรรหาบุคคลในแต่ละเขตหรือพื้นที่ หรือกำหนดโควตาของหน่วยงานหรือพื้นที่ว่าจะมีจำนวนกรรมการได้กี่คนสามารถกระทำได้

- การเลือกตั้งหรือสรรหาบุคคลโดยการเลือกตั้งมาจากหน่วยงานหรือพื้นที่ก่อนจะเสนอชื่อบุคคลที่ได้รับเลือกตั้งหรือสรรหาเบื้องต้นให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอีกครั้ง ควรกระทำโดยให้จำนวนที่ได้มาจากการสรรหาข้างต้นมีจำนวนมากพอที่จะสามารถให้ที่ประชุมใหญ่มีตัวเลือกในการพิจารณา แต่หากเป็นการสรรหามาจำนวนพอดีก็สามารถกระทำได้ แต่ต้องให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอีกครั้ง

ประเด็นที่ ๕

จำนวนกรรมการดำเนินการ

ปัญหา

สหกรณ์กำหนดข้อความในข้อบังคับว่า “ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นไม่ต่ำกว่าเจ็ดคน แต่ไม่เกินสิบห้าคน...” ขัดต่อมาตรา ๕๐ หรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

มาตรา ๕๐ กำหนดว่า “ให้สหกรณ์มีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินสิบสี่คน” แต่แนวปฏิบัติเป็นสาระสำคัญที่สหกรณ์จะต้องกำหนดจำนวนกรรมการดำเนินการไว้ให้ชัดเจนและแน่นอนในข้อบังคับของสหกรณ์ เพื่อให้สหกรณ์สามารถปฏิบัติตามมาตรา ๕๐ วรรคสองได้ โดยสามารถสลับกันดำรงตำแหน่งหรือพ้นจากตำแหน่งเป็นจำนวนหนึ่งในสองของจำนวนกรรมการดำเนินการทั้งหมด มิเช่นนั้นที่ประชุมใหญ่ก็อาจกำหนดจำนวนและเปลี่ยนแปลงจำนวนกรรมการอื่นได้ทุกปี ทำให้ไม่สามารถปฏิบัติตามความแห่งมาตรา ๕๐ วรรคสองได้

ปัญหา

สหกรณ์กำหนดจำนวนกรรมการดำเนินการไว้ไม่เกิน ๑๕ คน แต่ได้เลือกตั้งไว้เพียง ๙ คน เมื่อครบหนึ่งปี ได้จับสลากออกจำนวน ๕ คน เหลืออยู่ ๔ คน แต่เมื่อเลือกตั้งใหม่ได้เลือกตั้งกรรมการเข้ามา ๑๑ คน เพื่อให้ครบจำนวน ๑๕ คน ตามที่มาตรา ๕๐ กำหนดไว้ จะกระทำได้อย่างไร

แนวทางปฏิบัติ

สหกรณ์ได้เคยกำหนดจำนวนกรรมการไว้ ๙ คน เมื่อจับสลากออกไป ๕ คน ก็จะต้องเลือกตั้งเข้ามาอีกเพียง ๕ คน ไม่สามารถเลือกตั้งเข้ามาเพิ่มอีก ๑๑ คน เพราะจะขัดต่อมาตรา ๕๐ วรรคสอง และเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติสหกรณ์จะต้องเข้าออกกี่หนึ่งสลับกันไป ดังนั้น สหกรณ์จะต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยกำหนดจำนวนกรรมการดำเนินการที่แน่นอนต่อไป มิฉะนั้นจะเกิดปัญหาในการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการแต่ละปีและจำนวนกรรมการดำเนินการเข้าออกในแต่ละปีไม่เป็นไปตามมาตรา ๕๐ วรรคสอง

ปัญหา

กรณีเลือกตั้งกรรมการดำเนินการไว้เดิม ๑๑ คน ต่อมาขอแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับเป็นจำนวน ๑๕ คน เมื่อครบหนึ่งปีที่จะต้องจับสลากออกนั้น สหกรณ์จะมีวิธีปฏิบัติอย่างไร

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อครบหนึ่งปีให้กรรมการดำเนินการจับสลากออกจำนวน ๖ คน แต่เลือกตั้งเพิ่มเข้ามา ๑๐ คน เพื่อให้มีจำนวนครบ ๑๕ คน โดยให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งเงื่อนไขว่าเมื่อเลือกตั้งครบหนึ่งปีให้กรรมการดำเนินการจำนวน ๑๐ คน ที่เลือกตั้งเข้ามาใหม่ จับสลากออกจำนวน ๒ คน รวมกับที่ต้องออกตามวาระอีก ๕ คน รวมเป็น ๗ คน เพื่อจะได้สลับกันดำรงตำแหน่งปีละ ๗ คน หรือ ๘ คน ตามเจตนารมณ์แห่งมาตรา ๕๐

ประเด็นที่ ๖

ชุมนุมสหกรณ์

ปัญหา

มาตรา ๑๐๗ กำหนดให้ชุมนุมสหกรณ์ฯ บัญญัติเรื่องจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการไว้ในข้อบังคับ ดังนั้น ชุมนุมสหกรณ์ฯ จะต้องนำทบทวนบัญญัติตามมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อมาตรา ๑๐๗ บัญญัติให้ชุมนุมสหกรณ์กำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการไว้ในข้อบังคับเป็นการเฉพาะแล้ว จึงไม่ต้องนำทบทวนบัญญัติในมาตรา ๕๐ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับอีก ดังนั้น ข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์จึงกำหนดจำนวน หลักเกณฑ์ และวิธีการเลือกตั้งแตกต่างไปจากมาตรา ๕๐ ได้

ปัญหา

เรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง บทบัญญัติเกี่ยวกับชุมนุมสหกรณ์ไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น ชุมนุมสหกรณ์ฯ จะต้องนำทบทวนบัญญัติตามมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับด้วยหรือไม่

แนวทางปฏิบัติ

บทบัญญัติเกี่ยวกับชุมนุมสหกรณ์ไม่ได้กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งไว้เป็นการเฉพาะ ดังนั้น ชุมนุมสหกรณ์จะต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติในมาตรา ๕๐ วรรคสอง วรรคสาม และวรรคท้าย

ปัญหา

การนับวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการดำเนินการให้นับจากตัวบุคคล หรือจากสหกรณ์ที่กรรมการดำเนินการสังกัดอยู่

แนวทางปฏิบัติ

การนับวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ให้นับจากตัวบุคคลที่เป็นผู้แทนของสหกรณ์สมาชิก มิให้นับจากสหกรณ์ที่มีผู้แทนสหกรณ์เป็นกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์

ปัญหา

กรณีผู้ได้รับเลือกเป็นผู้แทนสหกรณ์สมาชิกซึ่งเป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ และเป็นกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ฯ ด้วย เมื่อพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการของสหกรณ์สมาชิก จะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ฯ ด้วยหรือไม่ กรณีที่ไม่ได้กำหนดไว้ให้ชัดเจนในข้อบังคับ

แนวทางปฏิบัติ

เมื่อข้อบังคับไม่ได้กำหนดไว้ให้ชัดเจนว่าผู้แทนสหกรณ์จะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ เมื่อพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการจากสหกรณ์สมาชิก แต่สหกรณ์สมาชิกยังไม่ได้มีมติเลือกผู้แทนสหกรณ์คนใหม่ ก็ให้ผู้แทนสหกรณ์สมาชิกเดิมยังคงเป็นกรรมการดำเนินการต่อไป จนกว่าจะครบตามวาระ หรือสหกรณ์สมาชิกจะได้มีมติเลือกผู้แทนสหกรณ์คนใหม่ ผู้แทนสหกรณ์คนเดิมจึงจะพ้นจากการเป็นผู้แทนสหกรณ์และจะต้องพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์ฯ ด้วย

ปัญหา

การกำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการในข้อบังคับของชุมนุมสหกรณ์ เพื่อให้ชุมนุมสหกรณ์ต้องเกิดปัญหาการบริหารงานไม่ต่อเนื่อง เนื่องจากกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์จะต้องพ้นจากตำแหน่ง เมื่อพ้นจากการเป็นกรรมการดำเนินการของสหกรณ์สมาชิก ชุมชนสหกรณ์จะมีแนวทางแก้ไขได้อย่างไร

แนวทางปฏิบัติ

แนะนำให้ชุมนุมสหกรณ์แก้ไขข้อบังคับ โดยกำหนดให้กรรมการดำเนินการของชุมนุมสหกรณ์อยู่ในตำแหน่งได้จนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนดในข้อบังคับ แม้ว่าจะพ้นจากตำแหน่งกรรมการดำเนินการจากสหกรณ์สมาชิกก็ตาม เพื่อให้การบริหารงานของชุมนุมสหกรณ์เป็นไปอย่างต่อเนื่อง

ปัญหา

ชุมนุมสหกรณ์แห่งหนึ่งได้เลือกตั้งนาย ก. เข้าเป็นประธานกรรมการ เมื่อปี ๒๕๔๔ เป็นวาระที่ ๒ ปีที่ ๑ เมื่อเป็นได้หนึ่งปีนาย ก. ต้องพ้นจากตำแหน่งประธานกรรมการก่อนถึงคราวออกตามวาระ เนื่องจากพ้นจากการเป็นผู้แทนสหกรณ์สมาชิก ที่ประชุมใหญ่ปี ๒๕๔๕ จึงได้เลือกนาย ข. เข้ามาเป็นประธานกรรมการแทนอยากทราบว่านาย ข. จะอยู่ในตำแหน่งได้กี่ปี จึงจะครบวาระ

แนวทางปฏิบัติ

นาย ข. ได้รับเลือกตั้งเข้ามาแทนนาย ก. จึงเข้าช่วยตามมาตรา ๕๐ วรรคท้าย ดังนั้น จึงอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ที่ตนแทน คือ หนึ่งปี

ปัญหา

นาย X ได้รับเลือกเป็นกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์ ในปี ๒๕๔๓ เป็นวาระที่ ๑ ปีที่ ๑ ต่อมาปี ๒๕๔๔ นาย X ได้ลาออกจากตำแหน่ง โดยที่ประชุมใหญ่ได้เลือกตั้งนาย B เข้ามาแทน ปี ๒๕๔๕ นาย X ได้รับเลือกตั้งเป็นประธานกรรมการ นาย X จะต้องนับการดำรงตำแหน่งเป็นวาระใด

แนวทางปฏิบัติ

แม้ว่านาย X จะได้ลาออกก่อนจะดำรงตำแหน่งครบวาระก็ตาม การนับวาระการดำรงตำแหน่งของนาย X เมื่อได้รับเลือกตั้งใหม่ก็ให้นับระยะเวลาของวาระต่อเนื่องจากวาระเดิม ดังนั้นจึงถือเป็นการดำรงตำแหน่งในวาระที่สอง

ประเด็นที่ ๗ ประเด็นปัญหาอื่นๆ

ปัญหา

ผู้ที่ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒ แต่ได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการดำเนินการตามมติของที่ประชุมใหญ่แล้ว เมื่อตรวจพบแล้วจะให้บุคคลนั้นพ้นจากตำแหน่งโดยวิธีใด อย่างไร และเมื่อใด

แนวทางปฏิบัติ

บุคคลนั้นถือว่าไม่มีคุณสมบัติจึงไม่ได้เป็นกรรมการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น ดังนั้นจึงไม่ต้องทำหนังสือลาออก แต่ให้ยกเลิกมติที่ประชุมใหญ่ครั้งนั้นโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ เนื่องจากลงมติขัดต่อพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๐ หรือมาตรา ๕๒

ปัญหา

เมื่อกรรมการดำรงตำแหน่งครบสองวาระแล้ว จะต้องเว้นการเป็นกรรมการดำเนินการเป็นเวลาเท่าไร

แนวทางปฏิบัติ

๑. กรณีปกติให้เว้น ๑ รอบการเลือกตั้งปกติ คือ เมื่อมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปี
๒. หากคณะกรรมการดำเนินการที่ได้รับเลือกตั้งมีการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะก่อนครบวาระ กรรมการดำเนินการคนนั้นก็สามารถสมัครเข้ารับการเลือกตั้งได้ เนื่องจากวาระที่ต้องเว้นได้สิ้นสุดลงแล้ว
๓. สหกรณ์ควรกำหนดในข้อบังคับให้ชัดเจนว่าเมื่อกรรมการดำเนินการของสหกรณ์ดำรงตำแหน่งครบสองวาระแล้วจะต้องเว้นเท่าไร เพื่อให้เกิดความชัดเจนในทางปฏิบัติของสหกรณ์

ผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๓ ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการ ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกเพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์แล้วทำรายงานเสนอต่อที่ประชุมใหญ่
จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง การตรวจสอบกิจการสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๕๙๓ ลงวันที่ ๒๒ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ผู้ตรวจสอบกิจการส่งรายงานการตรวจสอบต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง กำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการ

เพื่อให้การตรวจสอบกิจการเป็นไปโดยถูกต้องและเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์
รวมทั้งดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับคำสั่งนายทะเบียน
สหกรณ์ ที่ ๓๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงกำหนดจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ในกรณี
ที่เป็นบุคคลธรรมดาให้มีจำนวนไม่เกินห้าคน และกรณีเป็นนิติบุคคลให้มีจำนวนหนึ่งนิติบุคคล

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายวิจักร อากัปกิริยา)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่องการตรวจสอบกิจการสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๕๖

เพื่อให้การตรวจสอบกิจการของสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและมีแนวทางที่ชัดเจนอันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสหกรณ์ รวมถึงรักษาผลประโยชน์ของมวลสมาชิกและเพื่อให้ผู้ตรวจสอบกิจการใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบกิจการ

อาศัยอำนาจตามข้อความข้อ ๒(๑)(๑.๔) ของคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๗๐๑/๒๕๕๖ ลงวันที่ ๑๓ มิถุนายน ๒๕๕๖ เรื่องมอบอำนาจหน้าที่ ให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ปฏิบัติการแทนนายทะเบียนสหกรณ์จึงออกคำแนะนำเกี่ยวกับการตรวจสอบกิจการสหกรณ์ดังนี้

๑. การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ

มาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ กำหนดให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก หรือบุคคลภายนอก เพื่อดำเนินการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์นั้นในการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ และโดยที่สหกรณ์เป็นองค์กรประชาธิปไตยที่ควบคุมโดยสมาชิก ซึ่งสมาชิกได้เลือกกรรมการเข้ามาเป็นตัวแทนในการบริหารงานสหกรณ์ การที่จะตรวจสอบว่ากรรมการที่ได้รับการเลือกเข้ามานั้นได้ทำหน้าที่ของตนตามที่ควรเพียงใดก็ควรทำโดยสมาชิกเช่นเดียวกัน ดังนั้น การเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการควรพิจารณาเลือกจากสมาชิกของสหกรณ์เป็นลำดับแรก กรณีเลือกบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบกิจการอาจเลือกบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่สหกรณ์เลือกนิติบุคคลเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ หนังสือเสนอรับการตรวจสอบกิจการของนิติบุคคลควรระบุชื่อผู้ที่รับผิดชอบในการตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ไว้ให้ชัดเจนด้วย

อนึ่ง สหกรณ์อาจเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการเป็นการสำรองไว้ด้วย เพื่อให้ผู้ตรวจสอบกิจการที่สหกรณ์เลือกตั้งสำรองไว้ สามารถปฏิบัติงานได้ทันทีในกรณีที่ผู้ตรวจสอบกิจการที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่พ้นจากตำแหน่ง ยกเว้นกรณีถึงคราวออกตามวาระ

สำหรับการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการของชุมนุมสหกรณ์ เนื่องจากสมาชิกของชุมนุมสหกรณ์คือสหกรณ์ต่างๆ การที่สหกรณ์สมาชิกจะรับงานตรวจสอบกิจการของชุมนุมสหกรณ์ในข้อบังคับของสหกรณ์สมาชิคนั้น ต้องมีการกำหนดเรื่องการรับงานตรวจสอบกิจการไว้ในวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และจะต้องมอบหมายให้ผู้แทนของสหกรณ์ซึ่งเข้าร่วมประชุมใหญ่ของชุมนุมสหกรณ์ เป็นผู้รับงานตรวจสอบกิจการของชุมนุมสหกรณ์ด้วย

๒. ผู้ตรวจสอบกิจการ

๒.๑. คุณสมบัติ วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่งของผู้ตรวจกิจการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้งนี้ผู้ตรวจสอบกิจการควรมีคุณสมบัติอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นสมาชิกของสหกรณ์ หรือบุคคลภายนอกที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการ

(๒) ไม่เป็นผู้สอบบัญชี หรือผู้ช่วยผู้สอบบัญชี หรือบุคคลที่อยู่ในสังกัดนิติบุคคลที่รับงานสอบบัญชีของสหกรณ์นั้น

(๓) ไม่เป็นกรรมการของสหกรณ์นั้น

(๔) ไม่เป็นผู้จัดการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์นั้น หรือสหกรณ์อื่น

๒.๒ จำนวนผู้ตรวจสอบกิจการให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด ซึ่งได้กำหนดไว้ในข้อบังคับของสหกรณ์ ทั้ง ควรพิจารณาให้มีจำนวนผู้ตรวจสอบกิจการที่เหมาะสมกับสภาพของสหกรณ์โดยคำนึงถึงขนาดและปริมาณธุรกิจของสหกรณ์เป็นสำคัญ นอกเหนือจากที่ประชุมใหญ่เลือกผู้ตรวจสอบกิจการเกินกว่า ๑ คน ให้ผู้ตรวจสอบกิจการเหล่านั้นเลือกประธานผู้ตรวจสอบกิจการขึ้น แล้วแจ้งที่ประชุมใหญ่ในคราวเดียวกันกับที่มีการเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการได้ทราบ โดยประธานผู้ตรวจสอบกิจการมีหน้าที่ควบคุมดูแลการปฏิบัติงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดให้มีการตรวจสอบกิจการและสรุปผลการตรวจสอบกิจการเสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการและที่ประชุมใหญ่ด้วย

๒.๓. ผู้ตรวจสอบกิจการควรประกอบด้วยบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการด้านต่างๆ เช่น การเงิน การบัญชี กฎหมาย การบริหารจัดการ เศรษฐศาสตร์ เป็นต้น

๒.๔ ผู้ตรวจสอบกิจการควรเข้ารับการอบรมหรือสัมมนาด้านการตรวจสอบกิจการเพื่อพัฒนาความรู้และทักษะด้านการเงินการบัญชีและการตรวจสอบกิจการอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๓. อำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการ มีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการทั้งปวงของสหกรณ์ รวมทั้งตรวจสอบกิจการด้านต่างๆ ของสหกรณ์ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ

๔. การปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการควรปฏิบัติงานให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์ รวมทั้งในเรื่องต่อไป

๔.๑. สอบทานและประเมินประสิทธิภาพระบบการควบคุมภายในของสหกรณ์ว่าเหมาะสมและเพียงพอสำหรับการดำเนินงานและการบริหารงานอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประเมินความเสี่ยง แล้วพิจารณากำหนดขอบเขตและวิธีการปฏิบัติงานตรวจสอบให้เหมาะสมรัดกุม

๔.๒. ตรวจสอบและประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานในด้านต่างๆ เช่น การให้สินเชื่อ การจัดหาสินค้ามาจำหน่าย การรวบรวมผลิตผล การแปรรูปผลิตผลการเกษตรและการผลิตสินค้า การให้บริการและส่งเสริมการเกษตร การรับฝากเงิน เป็นต้น

๔.๓. ตรวจสอบการควบคุม ดูแลสินทรัพย์และการใช้ทรัพยากรทุกประเภทของสหกรณ์ว่าเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและคุ้มค่า

๔.๔. ติดตามผลการบริหารงานของคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อประกอบการพิจารณาเสนอปรับปรุงแผนงาน นโยบาย ระเบียบ ข้อบังคับ ตลอดจนประสิทธิภาพในการบริหารงาน

๔.๕ จัดทำรายงานการตรวจสอบกิจการให้ครอบคลุมเรื่องที่ตรวจสอบ ตาม ๔.๑ – ๔.๔

๔.๖. เข้าร่วมประชุมคณะกรรมการดำเนินการเป็นประจำทุกเดือนและเข้าร่วมประชุมใหญ่เพื่อชี้แจงเกี่ยวกับรายงานการตรวจสอบกิจการที่นำเสนอต่อที่ประชุมนั้นๆ

๕. การรายงานการตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการควรรายงานผลการตรวจสอบกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร ดังต่อไปนี้

๕.๑. รายงานการตรวจสอบกิจการประจำเดือน หรือรายงานการตรวจสอบกิจการของเดือนที่เข้าทำการตรวจสอบ เป็นการสรุปผลการตรวจสอบกิจการประจำเดือน รวมทั้งให้คำปรึกษาแนะนำที่เป็นประโยชน์เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการในการประชุมประจำเดือนคราวถัดไป

๕.๒ รายงานการตรวจสอบกิจการประจำปี เป็นการสรุปผลการตรวจสอบโดยภาพรวมเสนอต่อที่ประชุมใหญ่

๕.๓ รายงานการตรวจสอบกิจการกรณีเร่งด่วน ในกรณีที่ตรวจพบว่ามีเหตุการณ์ที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์อย่างมีนัยสำคัญ และ/หรือสหกรณ์มีการปฏิบัติไม่เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อกำหนด ประกาศหรือคำแนะนำของทางราชการ รวมทั้งข้อบังคับ ระเบียบ มติที่ประชุม หรือคำสั่งของสหกรณ์อย่างมีสาระสำคัญ ให้เสนอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และเพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ควรจัดส่งสำเนารายงานดังกล่าวต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในพื้นที่หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ หรือพื้นที่ ๒ โดยมีชกช

ทั้งนี้ ผู้ตรวจสอบกิจการควรติดตามผลการดำเนินการแก้ไขของสหกรณ์ และจัดส่งสำเนารายงานการแก้ไขของสหกรณ์ต่อสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์และสำนักงานสหกรณ์จังหวัดในพื้นที่หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ ด้วย

๖. จริยธรรมในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกิจการ

ผู้ตรวจสอบกิจการควรมีจริยธรรมในการปฏิบัติงาน ดังนี้

๖.๑ ความรับผิดชอบ

- มีความตระหนักและความรับผิดชอบในหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการ
- ต้องเข้าถึงข้อมูลทางการเงินการบัญชีและธุรกิจของสหกรณ์อย่างเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ผู้ตรวจสอบกิจการให้มีประสิทธิภาพ

- ให้ความสำคัญกับการเตือนภัยล่วงหน้าและรายการที่ผิดปกติ
- ให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์กับการบริหารจัดการสหกรณ์

๖.๒ ความซื่อตรง

- มีความซื่อสัตย์ สุจริต เที่ยงธรรม ปราศจากอคติส่วนตัว
- ไม่ใช้โอกาสในการแสวงหาผลประโยชน์ให้ตนเองและผู้อื่น

๖.๓ ความเป็นกลาง

- พึงละเว้นการเข้ามีส่วนร่วมหรือกระทำการใดๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์
- ใช้ดุลพินิจอย่างเป็นอิสระในการให้ข้อเสนอแนะเพื่อการตัดสินใจ

๖.๔ ความรู้ ความสามารถ

- รับงานที่ตนมีความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติงาน
- พัฒนาประสิทธิภาพและคุณภาพของงานตรวจสอบอย่างต่อเนื่อง

๖.๕ การรักษาความลับ ไม่เปิดเผยข้อมูลที่สามารถก่อให้เกิดผลเสียหายแก่สหกรณ์ที่ได้จากการปฏิบัติงานตรวจสอบกิจการ เว้นแต่ เพื่อประโยชน์ต่อสหกรณ์ หรือเป็นการดำเนินการตามที่กฎหมายกำหนด

๖.๖ ไม่พึงเรียกรับ หรือรับสิ่งของ หรือทรัพย์สินมีค่าใดๆ เกินควรจากสหกรณ์นอกเหนือจากค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นตามที่สหกรณ์กำหนด

๗. ความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการ

สหกรณ์ควรกำหนดขอบเขตความรับผิดชอบของผู้ตรวจสอบกิจการไว้ให้ชัดเจนในข้อบังคับของสหกรณ์ ในกรณีผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติ หรือละเว้นการปฏิบัติ หรือประพฤติดิจริยธรรมในการปฏิบัติงานจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย

๘. การขึ้นทะเบียนผู้ตรวจสอบกิจการ

เพื่อให้มีข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการอันจะเป็นประโยชน์ต่อสหกรณ์ในการพิจารณาเลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้ตรวจสอบกิจการที่ผ่านการอบรมหรือสัมมนาด้านการตรวจสอบกิจการจากกรมตรวจบัญชีสหกรณ์หรือหน่วยงานอื่น สามารถขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ตรวจสอบกิจการตามแนวปฏิบัติในการขึ้นทะเบียน รวมทั้งสามารถขอบันทึกข้อมูลเพิ่มเติมหากผ่านการอบรมเพิ่มเติมในภายหลังแล้ว

ทั้งนี้ การขึ้นทะเบียนผู้ตรวจสอบกิจการดังกล่าว ถือเป็นฐานข้อมูลด้านผู้ตรวจสอบกิจการของกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ อย่างไรก็ตามให้เป็นไปโดยความสมัครใจของผู้ตรวจสอบกิจการ

๙. หน้าที่ของสหกรณ์ผู้รับการตรวจสอบกิจการ

๙.๑ อำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบกิจการในการเข้าไปในสำนักงานของสหกรณ์เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบกิจการ

๙.๒ จัดทำบัญชี เอกสารหลักฐานทางการเงิน การบัญชี ตลอดจนเอกสารหลักฐานอื่นๆ ให้เรียบร้อย ครบถ้วนและพร้อมที่จะให้ผู้ตรวจสอบกิจการตรวจสอบได้

๙.๓ ชี้แจงและตอบข้อซักถามต่างๆ พร้อมทั้งหาข้อมูลเพิ่มเติมให้แก่ผู้ตรวจสอบกิจการ

๙.๔ พิจารณาปฏิบัติตามข้อทักท้วงและข้อเสนอแนะของผู้ตรวจสอบกิจการ

๑๐. การถือปฏิบัติ

ให้ยกเลิกคำแนะนำใดๆ ในส่วนที่ได้กำหนดไว้แล้วในคำแนะนำนี้ หรือซึ่งขัดหรือแย้งกับคำแนะนำนี้ ให้ใช้คำแนะนำนี้แทน

ทั้งนี้ ให้ถือปฏิบัติตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศใช้คำแนะนำนี้เป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๖

(นายวิจักร อากัปกิริยา)

อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

๒๒ กันยายน ๒๕๕๗

เรื่อง ให้ผู้ตรวจสอบกิจการส่งรายงานตรวจสอบต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ส่วนที่ ๑๑๑๕/๙๕๙๓ ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๕๗

ตามหนังสือที่อ้างถึง กำหนดให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์เมื่อได้สั่งการให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องแล้ว ให้รายงานผลการสั่งการนั้นให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันออกคำสั่ง ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๕๓ บัญญัติให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เลือกตั้งผู้ตรวจสอบกิจการทำหน้าที่ตรวจสอบกิจการของสหกรณ์ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อยตามวัตถุประสงค์และอำนาจกระทำการที่กำหนดในข้อบังคับสหกรณ์หรือกฎหมาย ช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบรรดาสมาชิก ตามอุดมการณ์ หลักการและวิธีการสหกรณ์ และป้องกันหรือแก้ไขไม่ใหสหกรณ์ดำเนินการโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบของสหกรณ์ หรือระเบียบคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ ดังนั้น เพื่อให้การตรวจสอบกิจการสหกรณ์เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพตามเจตนารมณ์ของกฎหมาย สมควรแนะนำให้ผู้ตรวจสอบกิจการปฏิบัติดังนี้

๑. ตรวจสอบกิจการสหกรณ์ด้วยความเป็นอิสระไม่อยู่ในการครอบงำของผู้ใด และผู้ตรวจสอบกิจการต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายของสหกรณ์ ถ้าผู้ตรวจสอบกิจการปล่อยปละละเลยในเรื่องนั้น

๒. การรายงานผลการตรวจสอบเมื่อพบว่าผู้ใดกระทำการหรือดเว้นกระทำการอันอาจเป็นเหตุให้สหกรณ์เสียหาย หรือเกิดความเสื่อมเสียประโยชน์ของสหกรณ์หรือมีการดำเนินงานไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์อำนาจกระทำการที่กำหนดในข้อบังคับ หรือฝ่าฝืนกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบสหกรณ์ หรือระเบียบคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์หรือมีข้อบกพร่อง ผู้ตรวจสอบกิจการต้องรายงานให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ทราบและพิจารณาแก้ไขโดยไม่ชักช้า

๓. การรายงานตาม ข้อ ๒ ขอความร่วมมือกับผู้ตรวจสอบกิจการ ส่งรายงานนั้นส่งสำนักงานสหกรณ์จังหวัด หรือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ หรือพื้นที่ ๒ แล้วแต่กรณีโดยเร็วด้วย หากไม่ได้รับความร่วมมือ สหกรณ์จังหวัดหรือผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานครในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ จะใช้อำนาจตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ สั่งเป็นหนังสือให้ผู้ตรวจสอบกิจการส่งสำเนารายงานดังกล่าวหรือเรียนให้มาชี้แจงก็ได้

/ ๔. ถ้าในรายงาน

๔. ถ้าในรายงานของผู้ตรวจสอบกิจการมีข้อเสนอให้สหกรณ์แก้ไขความบกพร่อง ต้องติดตามตรวจสอบการแก้ไขของสหกรณ์อย่างใกล้ชิดด้วย แต่ถ้าเห็นว่าในรายงานนั้นมีความบกพร่องทำให้สหกรณ์เกิดความเสียหาย หรืออาจเกิดความเสียหายหรืออาจเกิดความเสื่อมประโยชน์ต่อสหกรณ์หรือสมาชิก รองนายทะเบียนสหกรณ์ต้องพิจารณาดำเนินการสั่งการแก้ไขตามอำนาจหน้าที่โดยรวดเร็ว เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายมิให้เกิดแก่สหกรณ์หรือสมาชิก

๕. เมื่อรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้สั่งการให้สหกรณ์แก้ไขอย่างไรแล้ว ให้รายงานกรมส่งเสริมสหกรณ์ทราบภายในกำหนดเวลาตามหนังสือที่อ้างถึง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความยินดี

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)

รองอธิบดี รักษาราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd__rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

การประชุมใหญ่ของสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๔ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมสามัญปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น

มาตรา ๕๕ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์จะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้ แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์มีหนังสือแจ้งให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ หรือในกรณีที่สหกรณ์ขาดทุนเกินกึ่งของจำนวนทุนเรือนหุ้นที่ชำระแล้ว ต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยมิชักช้าแต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่สหกรณ์ทราบ

สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน หรือผู้แทนสมาชิกในกรณีที่มิใช่ผู้แทนสมาชิกตามมาตรา ๕๖ ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้แทนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าสิบคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้

ในกรณีที่สมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกของสหกรณ์เป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องขอ ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

นายทะเบียนสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๘ ลงวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๙ เรื่องการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๘/๒๖ ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗ เรื่อง การใช้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๙๖๑๒ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓ เรื่องตอบข้อหารือเรื่องการเพิ่มวาระการประชุมใหญ่ของสหกรณ์โดยสมาชิกในวันประชุมใหญ่
- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/๐๙๖๓๙ ลงวันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓ เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการรับรองรายงานการประชุม
- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/๒๔๒๒๗ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔ เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ (ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประชุมใหญ่ของสหกรณ์)

ที่ กษ ๑๑๐๘/๑๘

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๙

เรื่อง การประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๑๑๐๑/ว.๑๐๒๑๒ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดวิธีปฏิบัติในการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีสหกรณ์ ตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ตลอดจนกรณีที่สหกรณ์ไม่สามารถประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดเวลาดังกล่าวได้ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อให้สหกรณ์ปฏิบัติเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ มาตรา ๕๔ ประกอบมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ จึงยกเลิกหนังสือที่อ้างถึง และให้สหกรณ์ถือปฏิบัติในการประชุมใหญ่ดังนี้

๑. คณะกรรมการดำเนินการต้องเรียกประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้ง เพื่อพิจารณางบดุลและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ รวมทั้งเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๕๔ ประกอบมาตรา ๕๐ มาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒

๒. กรณีสหกรณ์ยังจัดทำงบดุลไม่แล้วเสร็จ หรือผู้สอบบัญชีไม่สามารถรับรองงบดุลได้ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ สหกรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๕๔ โดยจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว และให้คณะกรรมการดำเนินการจัดทำวาระเกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการดำเนินการ การจัดทำงบดุลและรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ เพื่อให้ที่ประชุมใหญ่ชกถามพร้อมทั้งจัดทำแผนงาน ประมาณการรายจ่าย และงบประมาณเสนอที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีพิจารณาอนุมัติหรือรับทราบแล้วแต่กรณี

เมื่อสหกรณ์จัดทำงบดุลแล้วเสร็จและผู้สอบบัญชีได้รับรองงบดุลแล้ว สหกรณ์ต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อพิจารณาอนุมัติงบดุล และส่งสำเนารายงานประจำปีกับงบดุลซึ่งที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่ตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๖๗ ด้วยหากสหกรณ์ไม่ส่งสำเนางบดุลและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปีติดต่อกัน นายทะเบียนสหกรณ์อาจใช้อำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ตามมาตรา ๗๑(๒) ได้

๓. หากปรากฏว่าสหกรณ์ไม่จัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์สามารถมีหนังสือแจ้งให้สหกรณ์เรียกประชุมใหญ่

เพื่อเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการ พิจารณางบดุลและรายงานประจำปี แสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์ พร้อมทั้งจัดทำแผนงานประมาณการรายจ่ายและงบประมาณโดยสหกรณ์ต้องเรียกประชุมใหญ่โดยมีชักร้านนับแต่วัน
ที่สหกรณ์ทราบคำสั่งตามมาตรา ๕๕ วรรคแรก และสหกรณ์ยังไม่เรียกประชุมใหญ่จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์
ของสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งให้สหกรณ์ปฏิบัติตาม
มาตรา ๒๒(๑) และตามมาตรา ๑๓๓ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการตามมาตรา ๒๒
(๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) ปราโมช ถาวร

(นายปราโมช ถาวร)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

ที่ กษ ๑๐๐๘/๒๖

วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๔๗

เรื่อง การใช้อำนาจนายทะเบียนสหกรณ์ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียน สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ ได้มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ที่แต่งตั้งจากผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ พื้นที่ ๒ หรือ สหกรณ์จังหวัด เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๘๒๗/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๔๖ ข้อ ๔.๔(๖) ซึ่งประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ ๑๒๐ ตอนพิเศษ ๑๓๔ ง ลงวันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๖

ดังนั้นเพื่อให้การใช้อำนาจดังกล่าวเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดแนวทาง และขั้นตอนการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ กรณีที่สมาชิกร้องขอต่อคณะกรรมการดำเนินการสั่งให้เรียกประชุมใหญ่ วิสามัญแต่คณะกรรมการดำเนินการสั่งไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ดังนี้

๑. สมาชิกผู้ร้องขอเปิดประชุมใหญ่วิสามัญต้องแจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ เพื่อขอให้นายทะเบียน สหกรณ์เรียกประชุมใหญ่วิสามัญกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย โดยมีเอกสารประกอบการแจ้ง คือ สำเนาหนังสือร้องขอเปิดประชุมใหญ่วิสามัญต่อคณะกรรมการดำเนินการพร้อม สำเนาลายมือชื่อสมาชิกผู้ร้องขอขอให้เปิดประชุมใหญ่วิสามัญ

๒. ระยะเวลาในการแจ้งนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ กรณีคณะกรรมการดำเนินการประชุมและมีมติ ไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ก็ไม่จำเป็นต้องรอให้ครบกำหนดสามสิบวัน ตามมาตรา ๕๕ วรรคท้าย โดยให้ถึงวันที่ ประชุมพิจารณาและมีติดังกล่าวเป็นวันครบกำหนด แต่หากคณะกรรมการดำเนินการปล่อยให้ระยะเวลาล่วงเลย มามิได้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ร้องขอดังกล่าวก็ต้องรอให้ครบกำหนดสามสิบ วันก่อน

๓. เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ได้รับเรื่องจากสมาชิกผู้ร้องขอตามข้อ ๑ หากพิจารณาแล้วเห็นว่า คณะกรรมการดำเนินการไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวตามข้อ ๒ โดยไม่มีเหตุผล อันสมควรนายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้ หากเห็นว่า สมควรให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญเพื่อการใดการหนึ่งโดยสุจริตย่อมสามารถดำเนินการได้แต่ถ้านายทะเบียนสหกรณ์ ได้พิจารณาข้อเรียกร้องให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญแล้วเห็นว่าไม่มีเหตุอันสมควรนายทะเบียนสหกรณ์จะไม่เรียก ประชุมใหญ่วิสามัญก็สามารถทำได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบและใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ

(ลงนาม) สรพล เถระพัฒน์

(นายสรพล เถระพัฒน์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๐๒๑๖ / ๒๕๖๑๒

กระทรวงเกษตราธิการและสหกรณ์

ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

เรื่อง ตอบข้อหารือเรื่องการเพิ่มวาระการประชุมใหญ่ของสหกรณ์โดยสมาชิกในวันประชุมใหญ่

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสงขลา

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสงขลา ด่วนที่สุด ที่ สข ๐๐๑๓/๒๕๖๑๓ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า ในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ได้มีสมาชิกเสนอเพิ่มวาระเรื่องต่างๆ ให้ที่ประชุมได้พิจารณาโดยขอเพิ่มในวันที่ประชุมใหญ่ (ระหว่างการประชุม) จะกระทำหรือไม่ และในวาระเรื่องอื่นๆ สมาชิกสามารถเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาหรือเพื่อทราบในเรื่องลักษณะใดบ้างความละเอียดแจ้งแล้วนั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาจากข้อบังคับของสหกรณ์โดยทั่วไปเรื่องการแจ้งกำหนดการประชุมใหญ่แล้วเห็นว่า ตามที่ข้อบังคับกำหนดให้สหกรณ์มีหนังสือแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเรื่องที่จะประชุมให้บรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกทราบล่วงหน้า เพื่อเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ศึกษา พิจารณา ตรวจสอบ หรือเพื่อเตรียมตัวซักถาม หรือ แสดงความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ตามที่สหกรณ์ได้แจ้งมา ซึ่งตามปกติการจัดการประชุมใหญ่สหกรณ์จะกำหนดวาระต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน รวมทั้งกำหนดวาระเรื่องอื่นๆ (ถ้ามี) ไว้ด้วย และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้พิจารณาเพื่อลงมติทั้งการอนุมัติหรือการรับทราบของแต่ละวาระ ดังนั้นการที่สมาชิกขอเพิ่มวาระในวันประชุมใหญ่โดยไม่ได้แจ้งล่วงหน้าจึงไม่สามารถกระทำได้ ซึ่งสมาชิกสามารถใช้สิทธิในการเสนอเรื่องต่าง ๆ ในวาระอื่นๆ ได้ แต่การพิจารณาของที่ประชุมใหญ่อาจจะไม่ได้ข้อยุติในทันที ซึ่งคณะกรรมการดำเนินการจะต้องรับข้อเสนอนำไปพิจารณาอีกครั้งหนึ่งเพื่อนำเสนอในการประชุมใหญ่คราวต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดสงขลาได้รับทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

รองปลัดกระทรวงเกษตราธิการและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักปลัดกระทรวงเกษตราธิการและสหกรณ์

สำนักพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๔๓๐๑

วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๔๓

เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการรับรองรายงานการประชุม

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย

อ้างถึง หนังสือจังหวัดสุโขทัย ที่ สท ๐๐๑๓/๔๖๔๗ ลงวันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๓

ตามหนังสือที่อ้างถึงแจ้งว่า จังหวัดสุโขทัย ขอหารือวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองรายงานการประชุมว่าเมื่อมีการประชุมใหญ่มีการรับรองรายงานการประชุมทันทีหลังจากการประชุมสิ้นสุดลง โดยยังมิได้มีการจดบันทึกลงในสมุดรายงานการประชุม เพียงอ่านสรุปมติให้ที่ประชุมรับรองว่าเหมาะสมหรือไม่อย่างไรนั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า การรับรองรายงานการประชุมใหญ่ของสหกรณ์สามารถกระทำได้ ๓ วิธี ดังนี้

๑. รับรองในการประชุมครั้งนั้นหลังจากการประชุมสิ้นสุดลง โดยให้ประธานกรรมการหรือเลขานุการของที่ประชุม อ่านสรุปมติให้ที่ประชุมพิจารณารับรอง ซึ่งวิธีนี้จะใช้สำหรับกรณีเร่งด่วนเท่านั้น

๒. รับรองในการประชุมครั้งต่อไป โดยประธานกรรมการหรือเลขานุการเสนอรายงานการประชุมครั้งที่แล้วมาให้ที่ประชุมพิจารณารับรอง ซึ่งเป็นวิธีที่สหกรณ์โดยทั่วไปได้ถือปฏิบัติอยู่แล้ว ทั้งนี้เนื่องจากในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ การลงมติในวาระต่างๆ เป็นการลงมติของสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกที่มีจำนวนมากใช้เสียงข้างมาก ดังนั้น แม้ว่าการประชุมครั้งที่แล้วมา จะมีสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกบางคนมิได้เข้าร่วมประชุมก็ตามแต่การรับรองรายงานการประชุมได้ใช้เสียงข้างมาก หากไม่มีข้อทักท้วงจึงถือเป็นการรับรองรายงานการประชุม

๓. รับรองโดยการแจ้งเวียนใช้ในกรณีที่ไม่มีการประชุมครั้งต่อไป หรือมีแต่ยังกำหนดเวลาครั้งต่อไปยังไม่ได้หรือมีระยะเวลาห่างจากการประชุมครั้งนั้นมาก ให้เลขานุการส่งรายงานการประชุมไปให้สมาชิกพิจารณารับรองภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งตามปกติสหกรณ์จะจัดให้มีการประชุมใหญ่สามัญปีละหนึ่งครั้งเท่านั้น การประชุมในครั้งต่อไปจึงมีระยะเวลาที่ห่างกันมาก ดังนั้น เลขานุการอาจจะใช้วิธีนี้โดยการส่งรายงานการประชุมไปให้สมาชิก หรือผู้แทนสมาชิกได้พิจารณารับรองภายในระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนดก็ได้ แต่วิธีดังกล่าวอาจทำให้สหกรณ์ยุ่งยากและสิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการจัดทำและจัดส่งรายงานการประชุม

และสำหรับการรับรองรายงานการประชุมของคณะกรรมการดำเนินการซึ่งตามปกติจะประชุมทุกๆ เดือน สหกรณ์ควรใช้การรับรองรายงานการประชุมตามวิธีที่ ๒ จะเหมาะสมกว่า เว้นแต่กรณีมีการเปลี่ยนแปลง

คณะกรรมการดำเนินการใหม่ทั้งคณะ ที่มีใช้คนเดิม ชุดเดิม การรับรองรายงานการประชุมใหญ่ครั้งดังกล่าว จึงควร
รับรองตามวิธีที่ ๓

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดสุโขทัยได้รับทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) อภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย

(นายอภิชาติ พงษ์ศรีหดุลชัย)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวง

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๔๓๐๑

๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๔

เรื่อง ตอบข้อหารือเกี่ยวกับการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

เรียน ประธานกรรมการสหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด

อ้างถึง หนังสือสหกรณ์ออมทรัพย์ ที่ สอ.สศ/ ๑๖๕๙ ลงวันที่ ๒๒ ตุลาคม ๒๕๔๔

ตามหนังสือที่อ้างถึง สหกรณ์ออมทรัพย์ครูกรมสามัญศึกษา จำกัด ขอหารือเกี่ยวกับขั้นตอนและวิธีปฏิบัติในการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ตามนัยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีประเด็นที่ข้อหารือหลายประการ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาแล้วมีความเห็นดังต่อไปนี้

๑. การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ โดยนัยแห่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ สหกรณ์ไม่อาจกำหนดโดยระเบียบของสหกรณ์ เนื่องจากมาตรา ๔๓(๙) และมาตรา ๔๓(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ต้องนำเรื่องดังกล่าวกำหนดไว้ในข้อบังคับ แม้ว่า ระเบียบนั้นจะกำหนดขึ้นโดยความเห็นชอบของที่ประชุมใหญ่ ก็ไม่สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมาย ที่ประสงค์ให้เรื่องดังกล่าวต้องจดทะเบียนกับนายทะเบียนสหกรณ์

๒. สหกรณ์อาจกำหนดการประชุมใหญ่ ๒ วัน ต่อเนื่องกันได้โดยกำหนดวาระการประชุม สถานที่ประชุมไว้แห่งเดียวกันให้ชัดเจนและการประชุมต้องมีสมาชิกอยู่ในที่ประชุมครบองค์ประชุมตลอดเวลาการประชุม จึงจะเป็นการประชุมใหญ่ที่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับ

๓. ที่ประชุมใหญ่หมายถึง “ที่ประชุมร่วมกันของบรรดาสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกแล้วแต่กรณี ซึ่งได้มาประชุมกันเพื่อพิจารณาหรือรับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการของสหกรณ์ ตามที่ข้อบังคับสหกรณ์ หรือกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดไว้ “ ซึ่งองค์ประกอบของที่ประชุมใหญ่จะต้องประกอบไปด้วย สถานที่และเวลา ที่ประชุม องค์ประชุม วาระการประชุม และมติที่ประชุม สถานที่ประชุมจะต้องเป็นสถานที่เดียวกันหรือบริเวณเดียวกัน พอที่สมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกจะสามารถแสดงความเห็นโต้ตอบกันได้ในขณะที่ดำเนินการประชุมนั้น ดังนั้น การที่สหกรณ์กำหนดให้หน่วยเลือกตั้งเป็น “ที่ประชุมใหญ่” จึงไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว หน่วยเลือกตั้งเป็นสถานที่ที่สมาชิกส่วนหนึ่งไปทำกิจกรรมลงคะแนนเสียงเลือกตั้งเท่านั้น หากใช้เป็นการประชุมไม่

๔. สหกรณ์สามารถดำเนินการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิกได้ แต่ผู้แทนสมาชิกต้องได้มาตามที่กำหนดในข้อบังคับ

คำแนะนำสำหรับสหกรณ์

การเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ จะทำได้ก็แต่เฉพาะในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์เท่านั้น กรณีสหกรณ์มีสมาชิกมากแต่เพื่อให้เกิดความสะดวกรวดเร็วในการเลือกตั้งของที่ประชุมใหญ่ สหกรณ์มีวิธีปฏิบัติได้หลายวิธี โดยกำหนดวิธีการเลือกตั้งอย่างใดอย่างหนึ่งไว้ในข้อบังคับ ดังนี้

๑. กำหนดให้มีการประชุมใหญ่โดยผู้แทนสมาชิก ซึ่งจะมีจำนวนผู้เข้าประชุมใหญ่และใช้สิทธิเลือกตั้งเฉพาะผู้แทนสมาชิกที่อยู่ในที่ประชุมเท่านั้น

๒. สหกรณ์เปิดรับสมัครผู้จะเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นล่วงหน้า กำหนดเบอร์ผู้สมัคร และให้สมาชิกที่มาประชุมใหญ่หย่อนบัตรลงคะแนนเลือกตั้งลงในบัตรที่ตั่งไว้ในที่ประชุมใหญ่ แต่กำหนดเวลาการลงคะแนนให้เสร็จสิ้นก่อนวาระการประชุมครั้งแรกจะเริ่มขึ้น

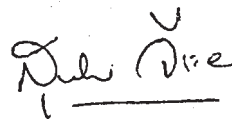
๓. หากสหกรณ์ต้องการให้มีการกระจายในเขตสมาชิกอย่างทั่วถึง อาจกำหนดในข้อบังคับว่า ในเขตสมาชิกใดบ้างที่จะให้มีการและมีได้เขตละกี่คน เมื่อถึงคราวเลือกตั้งก็ให้สมาชิกในเขตสมัครเข้ารับเลือกตั้งในที่ประชุมใหญ่ สมาชิกที่มาประชุมก็ดำเนินการเลือกตั้งให้กรรมการตามจำนวนที่กำหนดในแต่ละเขต

๔. สหกรณ์อาจกำหนดระเบียบว่าด้วยการสรรหาบุคคลที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งเป็นคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ พ.ศ.... เพื่อใช้สรรหาบุคคลที่จะเสนอให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งให้เป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ขั้นตอนการสรรหายังไม่เป็นการเลือกตั้งคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ตามนัยมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงไม่อยู่ภายใต้บังคับของบทมาตราดังกล่าว การสรรหาจึงไม่ต้องทำในที่ประชุมใหญ่และสามารถดำเนินการก่อนวันประชุมใหญ่ได้ ผลการสรรหาไม่ทำให้ผู้ได้รับการสรรหาเป็นกรรมการสหกรณ์ ต่อเมื่อให้ที่ประชุมใหญ่ทำการพิจารณาเลือกตั้งผู้ได้รับการสรรหาแล้ว ผู้นั้นจึงเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ดังนั้น สหกรณ์จึงไม่จำเป็นต้องขยายความหมายของคำว่าที่ประชุมใหญ่ให้กว้างไปกว่าที่มียุติตามกฎหมายซึ่งสหกรณ์ไม่สามารถกระทำเช่นนั้นได้

ในข้อบังคับของสหกรณ์ควรกำหนดข้อความว่า “การสรรหาผู้ที่จะเป็นกรรมการดำเนินการสหกรณ์ให้เป็นไปตามวิธีการที่กำหนดไว้ในระเบียบของสหกรณ์ที่ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่” เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดระเบียบว่าด้วยการสรรหา ที่จะกำหนดขึ้นมา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุธีพร จีระพันธุ์)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๘๓๐๑

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง แต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับ ดังต่อไปนี้

- (๑) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเทศ
- (๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปี
- (๓) จ่ายเป็นเงินโบนัสให้แก่กรรมการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ไม่เกินร้อยละสิบของกำไรสุทธิ
- (๔) จ่ายเป็นทุนสะสมไว้ เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- กฎกระทรวง (พ.ศ. ๒๕๔๓) ออกตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ (การจ่ายเงินปันผลตามหุ้น)

นายทะเบียนสหกรณ์

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๔๐๖/ว.๒๕๗๕๔ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๐ เรื่อง คำแนะนำวิธีปฏิบัติกรณีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕ ลงวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕ เรื่อง ขอรื้อหรือแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ถอนค่าหุ้นคืน
- หนังสือสำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร ที่ กษ ๐๒๑๖/๑๒๙๗๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์
- หนังสือ ที่ กษ ๐๒๑๖/๔๕๔๔ ลงวันที่ ๑๒ เมษายน ๒๕๔๕ เรื่อง คำวินิจฉัยการลงมติของที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์(กรณีไม่เห็นด้วยกับการจัดสรรกำไรสุทธิ)
- คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่ประสงค์จะผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสมบางส่วน พ.ศ. ๒๕๔๙ ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๙

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๑๓๗๖๔ ลงวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๔๔ เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์การเกษตรกรณีมีรายได้ค้างรับ

การส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๐๙๒๑๕ ลงวันที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๔๔ เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการกระทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๔๖ ลงวันที่ ๑๕ มกราคม ๒๕๕๐ เรื่อง การกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ของสหกรณ์
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๔๐๑๖ ลงวันที่ ๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๔ เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการอนุมัติค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนการถือหุ้นของสมาชิก

กฎกระทรวง

(พ.ศ. ๒๕๔๓)

ออกตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๕ และมาตรา ๖๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ อันเป็นพระราชบัญญัติที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๕ มาตรา ๔๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ การจ่ายเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วของสหกรณ์แต่ละประเภท ให้จ่ายได้ไม่เกินอัตราร้อยละสิบต่อปี

ข้อ ๒ กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่สิ้นสุดในหรือหลังวันที่ ๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๓

ประภัตร โพธสุธน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ : เหตุผลในการประกาศใช้กฎกระทรวงฉบับนี้ คือ เนื่องจากมาตรา ๖๐ (๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ที่ประชุมใหญ่อำนาจนำมาจัดสรรเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วได้ภายใต้ข้อบังคับของสหกรณ์ แต่ต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท จึงจำเป็นต้องออกกฎกระทรวงนี้

ที่ กษ ๐๔๐๖/ว.๒๕๗๕๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๕ สิงหาคม ๒๕๔๐

เรื่อง คำแนะนำวิธีปฏิบัติกรณีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปัจจุบัน สหกรณ์หลายแห่งมียอดเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายบางส่วนสะสมอยู่ในงบการเงินเป็นระยะเวลานาน ทำให้งบการเงินต้องแสดงภาระผูกพันของสหกรณ์เกี่ยวกับการจ่ายคืนเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนนั้นอย่างต่อเนื่องตลอดมา ซึ่งภาระผูกพันที่ไม่เคลื่อนไหวดังกล่าว มีผลกระทบต่อข้อมูลที่จะแสดงให้บุคคลทั่วไปได้เห็นถึงสภาพคล่องทางการเงินของสหกรณ์ด้วย ดังนั้น เพื่อปรับปรุงสถานะของภาระผูกพันดังกล่าวในงบการเงินให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริง รวมทั้งยังช่วยอำนวยความสะดวกให้สหกรณ์มีทุนหมุนเวียนเพิ่มขึ้นจากการโอนเปลี่ยนแปลงภาระผูกพันด้านเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายนั้นไปเป็นเงินสำรองโดยถูกต้องเหมาะสมและสอดคล้องกับกฎหมายนายทะเบียนสหกรณ์ จึงควรกำหนดให้สหกรณ์ถือปฏิบัติเป็นแนวทางเดียวกันดังต่อไปนี้

๑. เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน ส่วนที่ไม่มีรายละเอียดว่าเป็นของสมาชิกผู้ใด เช่น อาจเกิดจากที่ประชุมใหญ่อนุมัติเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนไว้สูงกว่าที่จ่ายจริง และไม่ได้ปรับปรุงส่วนที่เกินเข้าเป็นเงินสำรองจนล่วงเลยมานานทำให้ติดตามสาเหตุไม่พบ เป็นต้น ให้สหกรณ์นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อขออนุมัติโอนเงินดังกล่าวเข้าเป็นเงินสำรอง จากนั้นให้คณะกรรมการดำเนินการนำเสนอที่ประชุมใหญ่ เพื่ออนุมัติก่อนจึงโอนเข้าเป็นเงินสำรอง และถ้าเงินจำนวนดังกล่าวมีสาระสำคัญต้องเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

๒. เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน ส่วนที่มีรายละเอียดว่าสมาชิกผู้ใด ถ้าสมาชิกมีความประสงค์ที่จะมอบให้แก่สหกรณ์ ให้สมาชิกจัดทำหนังสือมอบ (บริจาค) ให้แก่สหกรณ์เป็นรายบุคคล ส่วนวิธีปฏิบัติทางบัญชีให้สหกรณ์ดำเนินการตามระเบียบกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ว่าด้วยวิธีปฏิบัติทางบัญชีเกี่ยวกับทรัพย์สินที่สหกรณ์และกลุ่มเกษตรกรได้รับบริจาคหรืออุดหนุน พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๔

๓. เงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายเป็นระยะเวลานาน ส่วนที่มีรายละเอียดว่าเป็นของสมาชิกผู้ใด แต่สมาชิกไม่มาติดต่อขอรับทำให้สหกรณ์ต้องตั้งบัญชีค้างจ่ายไว้เป็นเวลานาน ๕ ปี หากสหกรณ์ไม่ประสงค์จะตั้งบัญชีค้างจ่ายไว้ ให้สหกรณ์แจ้งแก่สมาชิกทราบในวันประชุมใหญ่สามัญประจำปีพร้อมปิดประกาศให้เป็นที่ทราบทั่วกัน ณ ที่ทำการสหกรณ์ โดยระบุให้ชัดเจนในประกาศด้วยว่า หากพ้นระยะเวลาที่สหกรณ์กำหนด ให้สมาชิกมารับเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนแล้ว สหกรณ์จะโอนเงินดังกล่าวเข้าเป็นเงินสำรองต่อไป การโอนบัญชีเงินปันผลและเงินเฉลี่ยคืนค้างจ่ายจำนวนดังกล่าวไปบัญชีเงินสำรองต้องเปิดเผยข้อมูลไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

สำหรับคำแนะนำหรือวิธีปฏิบัติใดที่ขัดหรือแย้งกับคำแนะนำนี้ ให้ถือปฏิบัติตามคำแนะนำนี้แทน
จึงเรียนมาเพื่อทราบ และโปรดแจ้งให้สหกรณ์ทราบ และถือปฏิบัติต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงชื่อ) ทวีศักดิ์ เสสะเวช

(นายทวีศักดิ์ เสสะเวช)

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

กรมตรวจบัญชีสหกรณ์

กองวิชาการและแผนงาน

โทร ๐ ๒๒๔๑ ๔๑๔๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๑๑๐๕

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : cpd_rlo@cpd.go.th <http://webhost.cpd.go.th>

ที่ กษ ๑๑๑๕/๒๕

วันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๕

เรื่อง ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ถอนค่าหุ้นคืน

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑

ตามหนังสือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ ที่ กษ ๑๑๐๖/๑๒๔๕ ลงวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๕๕ และที่ กษ ๑๑๐๖/๗๔๔ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๕๕ แจ้งว่าสหกรณ์ออมทรัพย์กรมชลประทาน จำกัด ขอรื้อแนวทางปฏิบัติกรณีสมาชิกขาดสมาชิกภาพแต่ยังไม่ได้ถอนค่าหุ้นคืนสหกรณ์จะขอโอนเงินค่าหุ้นดังกล่าวเข้าเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ได้หรือไม่

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ไม่มีบทบัญญัติเป็นการเฉพาะเกี่ยวกับอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องให้สหกรณ์จ่ายคืนเงินค่าหุ้น ประกอบกับมาตรา ๔๓(๕) กำหนดเพียงให้สหกรณ์กำหนดเรื่องการจ่ายคืนค่าหุ้นไว้ในข้อบังคับสหกรณ์ ดังนั้น เมื่อกฎหมายสหกรณ์มิได้บัญญัติไว้โดยเฉพาะในเรื่องอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้น สหกรณ์ย่อมต้องถือปฏิบัติตามความมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ อายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้นจึงมีกำหนดสิบปีและพิจารณาได้ว่า

๑. กรณีค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพเกินสิบปี เมื่อสหกรณ์ได้แจ้งให้สมาชิกหรือผู้มีสิทธิได้รับทราบเพื่อให้มารับค่าหุ้นคืนแต่ไม่มีผู้ใดมารับ ย่อมถือว่าพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดี ตามมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ จึงสามารถโอนจำนวนเงินค่าหุ้นดังกล่าวเข้าเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ได้ โดยให้สหกรณ์นำเข้าที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติก่อนจึงโอนเข้าเป็นทุนสำรองและถ้าเงินจำนวนดังกล่าวมีสาระสำคัญต้องเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงินด้วย

๒. กรณีค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพไม่ครบสิบปี ย่อมถือว่ายังไม่พ้นกำหนดอายุความในการใช้สิทธิเรียกร้องค่าหุ้น ตามความมาตรา ๑๙๓/๓๐ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์มีแนวทางปฏิบัติที่ชัดเจน เห็นควรแนะนำให้สหกรณ์กำหนดข้อบังคับ ๔๔ เพิ่มเติมว่า “เมื่อพ้นกำหนดอายุความฟ้องคดีให้สหกรณ์โอนจำนวนเงินค่าหุ้นที่สมาชิกหรือผู้มีสิทธิได้รับไม่มาเรียกร้องคืนไปสมทบเป็นทุนสำรองของสหกรณ์ทั้งสิ้น”

๓. กรณีสมาชิกได้ตั้งผู้รับโอนประโยชน์ไว้ตามข้อบังคับ ๓๔ สหกรณ์ไม่สามารถโอนค่าหุ้นของสมาชิกที่ขาดสมาชิกภาพเข้าเป็นทุนสำรองได้เนื่องจากข้อบังคับกำหนดข้อยกเว้นไว้ จึงต้องแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยตัดข้อความ “ยกเว้นค่าหุ้นและเงินรับฝาก” ออกเพื่อให้ปฏิบัติในการโอนเป็นทุนสำรองได้

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

(นายสมชาย ชาญณรงค์กุล)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร สำนักงานปลัดกระทรวง โทร. ๐ ๒๖๒๙ ๙๐๓๔

ที่ กษ ๐๒๖๖/๑๒๙๗๐

วันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๔๔

เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการทำการต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

ด้วยกรมตรวจบัญชีสหกรณ์รายงานว่า การกำหนดระเบียบของสหกรณ์ว่าด้วยการกระทำต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์ กำหนดเนื้อหาของระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขายทรัพย์สินว่า “เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินมิให้ถือเป็นรายได้ และให้สหกรณ์นำเข้าสมทบในบัญชีทุนสะสมเพื่อการพัฒนากิจการของสหกรณ์” ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามระเบียบที่กำหนดข้างต้นสหกรณ์ต้องถือเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินในส่วนที่เป็นกำไรจากการขายทรัพย์สินเป็นรายได้ทั้งนี้ได้แจ้งให้สหกรณ์ดำเนินการแก้ไขระเบียบดังกล่าวแล้วตามสำเนาหนังสือที่แนบ ทั้งนี้ ขอให้กรมส่งเสริมสหกรณ์ช่วยกำกับดูแลการปฏิบัติตามระเบียบในเรื่องนี้ให้ถูกต้องต่อไปพร้อมกับขอให้แจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการให้เป็นไปในทำนองเดียวกันด้วย

อนึ่ง ในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแล้ว ให้สหกรณ์กันกำไรจากการขายทรัพย์สินหรือกำไรจากการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นออกเพื่อสมทบเข้าทุนสะสมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาทรัพย์สินหรือเพื่อขยายกิจการของสหกรณ์ก่อน กำไรสุทธิส่วนที่เหลือที่ประชุมใหญ่จึงอาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับของสหกรณ์ต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและดำเนินการต่อไป

(ลงนาม) อุดร ขจรเวหาศน์

(นายอุดร ขจรเวหาศน์)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๐๒๑๖/๔๕๔๔

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๑๒ เมษายน ๒๕๔๕

เรื่อง คำวินิจฉัยการลงมติของที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลพบุรี

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลพบุรี ที่ กษ ๐๐๑๓/๓๒๒๙ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดลพบุรี ขอรหัสหรือแนวทางในการปฏิบัติในการประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด ซึ่งที่ประชุมใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ที่คณะกรรมการดำเนินการ สหกรณ์เสนอ โดยที่ประชุมยอมให้มีการเสนอการจัดสรรกำไรสุทธิใหม่ในขณะนั้น โดยคณะกรรมการมิได้มีการประชุมหารือกันแต่อย่างใด และที่ประชุมใหญ่ได้ลงมติให้จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามที่ประธานเสนอใหม่ ความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. การที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เห็นด้วยกับการเสนอการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของคณะกรรมการ ดำเนินการซึ่งเสนอไว้ในวาระการประชุม และประธานกรรมการยินยอมเสนอการจัดสรรกำไรสุทธิใหม่ ในระหว่าง การประชุมตามที่สมาชิกร้องขอ โดยมีได้มีประชุมกรรมการหรือหารือกับกรรมการอื่นก่อน ไม่สามารถกระทำ ได้ การจัดสรรกำไรสุทธิที่สอดคล้องกับความต้องการของสมาชิกแนวทางที่ถูกต้อง คือ ที่ประชุมใหญ่ต้องยกเลิกวาระ การประชุมวาระที่ ๕.๒ เรื่องการพิจารณาเสนอแนะการจัดสรรและจำแนกกำไรของสหกรณ์ ประจำปี ๒๕๔๔ แล้ว ต้องประชุมคณะกรรมการดำเนินการเพื่อจัดสรรกำไรสุทธิใหม่ และเรียกประชุมใหญ่อีกครั้ง เพื่อจัดสรรกำไรสุทธิ

๒. มติของที่ประชุมใหญ่ในการจัดสรรกำไรสุทธิดังกล่าว เป็นมติที่ขัดต่อข้อบังคับของสหกรณ์ ข้อ ๒๕ วรรคสามซึ่งกำหนดว่า “กำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ซึ่งคณะกรรมการเสนอแนะให้ที่ประชุมใหญ่จัดสรรตาม ข้อบังคับ ข้อ ๒๔ หากที่ประชุมใหญ่พิจารณาแล้วเห็นว่ารายการใดไม่สมควรจัดสรร หรือตัดจำนวนให้น้อยลงก็ดี ยอดเงินจำนวนดังกล่าวให้จัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น” ถึงแม้ว่าการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีตามข้อบังคับของ สหกรณ์ ข้อ ๒๔ จะเป็นอำนาจของที่ประชุมใหญ่ในการพิจารณาจัดสรรตามที่ข้อบังคับกำหนดไว้ หากที่ประชุมใหญ่ ไม่เห็นด้วยกับการเสนอแนะของคณะกรรมการดำเนินการโดยเห็นว่ารายการใดไม่สมควรจัดสรร หรือตัดจำนวนให้ น้อยลงก็ดี แล้วนำเงินยอดที่ตัดออกมาไปจัดสรรเป็นรายการอื่นตามข้อบังคับนั้นไม่ได้ โดยต้องนำยอดเงินจำนวน ดังกล่าวจัดสรรเป็นทุนสำรองทั้งสิ้น ตามความในข้อบังคับ ข้อ ๒๕ วรรคสาม

๓. สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ ตามคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๔๔/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ควรแนะนำให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด ยกเลิกมติที่ประชุมใหญ่สามัญประจำ ปี ๒๕๔๕ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๔๕ วาระที่ ๕.๒ เรื่องการพิจารณาเสนอแนะการจัดสรร และ จำแนกกำไรของสหกรณ์ประจำปี ๒๕๔๔ หากสหกรณ์ไม่อาจยกเลิกมติดังกล่าวได้ สหกรณ์จังหวัดในฐานะ

รองนายทะเบียนสหกรณ์สามารถสั่งเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่ดังกล่าว โดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แล้วแนะนำให้จัดสรรกำไรสุทธิให้ถูกต้อง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ออมทรัพย์ครูลพบุรี จำกัด ให้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุทธิพร จีระพันธุ์

(นายสุทธิพร จีระพันธุ์)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

สำนักงานพัฒนาสถาบันเกษตรกร

โทร . ๐ ๒๖๒๙ ๙๐๓๔

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์

เรื่อง วิธีปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่ประสงค์จะผ่อนใช้เงินค้ำขาดทุนสะสมบางส่วน

พ.ศ. ๒๕๕๙

การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสำหรับสหกรณ์ที่มียอดเงินค้ำขาดทุนสะสม ในทางปฏิบัติสหกรณ์จะต้องนำกำไรสุทธิทั้งหมดมาใช้คืนเงินค้ำขาดทุนสะสม หากยังมีกำไรสุทธิเหลือจึงจะนำไปจัดสรรตามข้อบังคับได้แต่สำหรับสหกรณ์ที่มียอดเงินค้ำขาดทุนสะสมจำนวนมาก และต้องนำกำไรสุทธิมาใช้คืนเงินค้ำขาดทุนสะสมทั้งหมดจนเป็นเหตุให้สหกรณ์ไม่สามารถจ่ายเงินปันผลตามหุ้นหรือเงินเฉลี่ยคืนให้กับสมาชิกได้เป็นระยะเวลาหลายปี อาจส่งผลให้สมาชิกขาดแรงจูงใจในการถือหุ้นและดำเนินธุรกิจร่วมกับสหกรณ์ เพื่อเป็นแรงจูงใจให้สมาชิกเชื่อมั่นในระบบสหกรณ์และทำธุรกิจร่วมกับสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๑) และ(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงยกเลิกหนังสือแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ตามหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๕/ว.๔๒๙ ลงวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๓๒ และให้ถือปฏิบัติทางบัญชีสำหรับสหกรณ์ที่ประสงค์จะจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีโดยผ่อนใช้เงินค้ำขาดทุนสะสมบางส่วน ดังต่อไปนี้

๑. ความหมาย

“สหกรณ์” หมายถึง สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์

“กำไร” (ขาดทุน) สุทธิ” หมายถึง ผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชี ซึ่งคำนวณได้จากการนำรายได้เปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ หากรายได้สูงกว่าค่าใช้จ่ายจะเป็นกำไรสุทธิ ในทางตรงกันข้ามหากค่าใช้จ่ายสูงกว่ารายได้จะเป็นขาดทุนสุทธิ ทั้งนี้ จะปรากฏเป็นรายการสุดท้ายในงบกำไรขาดทุน โดยกรณีที่ขาดทุนสุทธิให้แสดงตัวเลขในวงเล็บ และสหกรณ์สามารถถอนทุนสำรองที่มีอยู่มาชดเชยผลขาดทุนสุทธิได้

“ขาดทุนสะสม” หมายถึง ผลของขาดทุนสุทธิประจำปีที่เกิดขึ้นกว่าทุนสำรอง ซึ่งจะแสดงตัวเลขไว้ในวงเล็บ ปรากฏรายการในงบดุล ในส่วนทุนของสหกรณ์

“กำไรสุทธิประจำปี” หมายถึง ยอดคงเหลือของกำไรสุทธิที่นำไปหักขาดทุนสะสมแล้ว ซึ่งเป็นผลลัพธ์จากกำไรสุทธิสูงกว่าขาดทุนสะสม หรือกรณีสหกรณ์ผ่อนใช้ขาดทุนสะสมบางส่วน กำไรสุทธิประจำปีให้หมายถึงกำไรสุทธิส่วนที่เหลือจากการผ่อนใช้คืนขาดทุนสะสมแล้ว

“ยอดขาดทุนสะสมจำนวนมาก” หมายถึง ยอดคงเหลือของจำนวนเงินขาดทุนสะสมที่ไม่สามารถนำกำไรสุทธิ(ปกติ) มาใช้คืนได้หมดภายในระยะเวลา ๓ ปี

“กำไรสุทธิ (ปกติ)” หมายถึง ค่าเฉลี่ยของผลรวมกำไรสุทธิที่คำนวณจากผลการดำเนินงานของสหกรณ์ในรอบปีทางบัญชีที่มีกำไรสุทธีย้อนหลังสามปีทางบัญชี

๒. วิธีปฏิบัติทางบัญชี

๒.๑ ในกรณีที่สหกรณ์มียอดขาดทุนสะสมมาแต่ปีก่อนและในปีปัจจุบันสหกรณ์มีกำไรสุทธิให้นำกำไรสุทธิใช้เงินค้างขาดทุนก่อน ยอดคงเหลือให้ถือเป็นกำไรสุทธิประจำปีที่สามารถนำไปจัดสรรตามข้อบังคับได้

การปฏิบัติทางบัญชีสำหรับกรณีนี้ ให้แสดงรายการกำไรสุทธิหักด้วยจำนวนเงินค้างขาดทุนในงบดุล ด้านหนี้สินและทุนของสหกรณ์ ยอดกำไรสุทธิที่เหลือเป็นกำไรสุทธิประจำปี ซึ่งสหกรณ์อาจนำไปจัดสรรได้ตามข้อบังคับ

๒.๒ ในกรณีที่ยอดขาดทุนสะสมมีจำนวนมาก จนสหกรณ์ไม่สามารถนำกำไรสุทธิ ซึ่งได้จากการดำเนินงานตามปกติมาใช้คืนได้หมดภายในระยะเวลาสามปี หากสหกรณ์ต้องการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นบางส่วนก็อาจทำได้โดยการผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสมบางส่วน ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒.๒.๑ สหกรณ์ที่เข้าหลักเกณฑ์ในการผ่อนใช้คืนเงินค้างขาดทุนสะสมได้ ต้องมียอดขาดทุนสะสมจำนวนมาก จนไม่สามารถนำกำไรสุทธิ (ปกติ) มาใช้คืนได้หมดภายในระยะเวลา ๓ ปี

๒.๒.๒ จำนวนเงินที่สหกรณ์จะจัดสรรเพื่อผ่อนใช้ขาดทุนสะสมต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ ของยอดกำไรสุทธิ

๒.๒.๓ คณะกรรมการดำเนินการต้องมีมติเป็นเอกฉันท์ให้สหกรณ์ผ่อนใช้ขาดทุนสะสมบางส่วนและนำเสนอที่ประชุมใหญ่เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

สำหรับการปฏิบัติทางบัญชี ให้แสดงรายการกำไรสุทธิหักด้วยจำนวนขาดทุนสะสม เท่าจำนวนที่คณะกรรมการดำเนินการเห็นสมควรผ่อนใช้ขาดทุนสะสม โดยแสดงรายการในงบดุลในส่วนทุนของสหกรณ์ ยอดกำไรสุทธิที่เหลือให้ถือเป็นกำไรสุทธิประจำปีที่สหกรณ์สามารถนำไปจัดสรรได้ตามข้อบังคับ เมื่อที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์มีมติเห็นชอบให้ผ่อนใช้ขาดทุนสะสม

๒.๒.๔ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีให้ใช้ยอดกำไรสุทธิประจำปีที่ปรากฏในงบดุล ส่วนทุนของสหกรณ์

อนึ่ง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีสำหรับสหกรณ์ที่มียอดรายได้ค้างรับปรากฏตามงบดุลเมื่อวันสิ้นปีทางบัญชี จะจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นเงินโบนัสกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ได้ จะต้องถือปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

(๑) ยอดกำไรสุทธิประจำปีมีมากกว่ารายได้ค้างรับระหว่างปี

(๒) ในระหว่างปีสหกรณ์จะต้องเร่งรัดการเรียกเก็บเงินที่เป็นรายได้ค้างรับปีก่อนๆ ให้ได้ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๔๐ ของรายได้ค้างรับที่ปรากฏตามบัญชียกมาต้นปี

(๓) สหกรณ์จะต้องใช้ยอดกำไรสุทธิประจำปีหลังหักรายได้ค้างรับระหว่างปีแล้ว ในการพิจารณาจัดสรรเป็นเงินโบนัสกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์

ทั้งนี้ ให้สหกรณ์ถือปฏิบัติตั้งแต่ประจำปีทางบัญชีสิ้นสุดวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๙ เป็นต้นไป

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๙

(นายบุญมี จันทรวงศ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๑๓๗๖๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ กันยายน ๒๕๔๔

เรื่อง การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์การเกษตรกรณีมีรายได้ค้างรับ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/ว.๒๖๔๐๐ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑

ตามหนังสือที่อ้างถึง นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์การเกษตร กรณีที่สหกรณ์มียอดรายได้ค้างรับปรากฏตามงบดุล เพื่อให้สหกรณ์การเกษตรได้ถือปฏิบัติ

นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์ พิจารณาแล้ว เห็นว่าคำแนะนำดังกล่าวก่อให้เกิดการตีความได้หลายประการ และเพื่อให้สหกรณ์สนใจติดตามหนี้ค้างทั้งจำนวนอย่างเต็มที่ ซึ่งจะเป็นผลดีแก่สหกรณ์เอง จึงยกเลิกหนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/ว.๒๖๔๐๐ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๔๑ และให้สหกรณ์การเกษตรถือปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี ในกรณีมีรายได้ค้างรับปรากฏตามงบดุล เมื่อวันสิ้นปีทางบัญชีดังนี้

๑. อาจจัดสรรเงินปันผลตามหุ้น แก่สมาชิกได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่ถ้าสมาชิกรายใดมีหนี้สินค้างชำระในวันสิ้นปีทางบัญชีให้สหกรณ์หักเงินปันผลตามหุ้นชำระหนี้ให้หมดสิ้นเสียก่อนที่เหลือจึงจ่ายเป็นเงินให้แก่สมาชิก

๒. อาจจัดสรรเงินเฉลี่ยคืนแก่สมาชิกได้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ แต่ถ้าสมาชิกรายใดมีหนี้สินค้างชำระในวันสิ้นปีทางบัญชี ให้สหกรณ์หักเงินเฉลี่ยคืนชำระหนี้หนี้ให้หมดสิ้นเสียก่อนที่เหลือจึงจ่ายเป็นตัวเงินให้แก่สมาชิก

๓. สหกรณ์ที่มียอดรายได้ค้างรับปรากฏตามงบดุล เมื่อวันสิ้นปีทางบัญชี จะจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีเป็นเงินโบนัสกรรมการดำเนินการและพนักงานสหกรณ์ได้จะต้องถือปฏิบัติตามเงื่อนไข ดังต่อไปนี้

๓.๑ ยอดกำไรสุทธิประจำปีมากกว่ารายได้ค้างรับระหว่างปี

๓.๒ ในระหว่างปี สหกรณ์ต้องเร่งรัดการเรียกเก็บเงินที่เป็นรายได้ค้างรับปีก่อนๆ ให้ได้ไม่ต่ำกว่าอัตราร้อยละ ๔๐ ของรายได้ค้างรับที่ปรากฏตามบัญชียกมาต้นปี

๓.๓ สหกรณ์ต้องใช้ยอดกำไรสุทธิประจำปีหลังหักรายได้ค้างรับระหว่างปีแล้ว ในการพิจารณาจัดสรรเป็นเงินโบนัสกรรมการดำเนินงาน และพนักงานสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแนะนำให้สหกรณ์ได้ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วรณี รัตนวราหะ

(นางวรณี รัตนวราหะ)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักส่งเสริมและพัฒนาสถาบัน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๐๗๔

ที่ กษ ๑๑๐๑.๑๑/๐๙๒๑๕

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒ กรกฎาคม ๒๕๕๕

เรื่อง การแก้ไขระเบียบสหกรณ์ว่าด้วยการกระทำต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาบันทึกนายทะเบียนสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๖/๑๒๙๗๐ ลงวันที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ด้วยขณะนี้ได้มีสหกรณ์กำหนดระเบียบว่าด้วยการกระทำต่างๆ เกี่ยวกับทรัพย์สินของสหกรณ์ซึ่งกำหนดเนื้อหาของระเบียบในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการขายทรัพย์สินว่า “เงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินมิให้ถือเป็นรายได้ และให้สหกรณ์นำเข้าสู่สมทบในบัญชีทุนสะสมเพื่อการพัฒนากิจการของสหกรณ์” ซึ่งกรมตรวจบัญชีสหกรณ์เห็นว่าเป็นการไม่ถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และนายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่า การกำหนดระเบียบดังกล่าวข้างต้นสหกรณ์ต้องถือเงินที่ได้จากการขายทรัพย์สินในส่วนที่เป็นกำไรจากการทรัพย์สินที่เป็นรายได้ และในการจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรองและค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยแล้ว ให้สหกรณ์กันกำไรจากการขายทรัพย์สินหรือกำไรจากการตีราคาทรัพย์สินเพิ่มขึ้นออก เพื่อสมทบเข้าทุนสะสมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดหาทรัพย์สินเพื่อขยายกิจการของสหกรณ์ก่อน กำไรสุทธิส่วนที่เหลือที่ประชุมใหญ่จึงอาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับสหกรณ์ต่อไป

กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว ใครขอให้จังหวัดกำกับดูแลให้สหกรณ์ถือปฏิบัติในเรื่องดังกล่าวให้ถูกต้องและดำเนินการให้เป็นไปในทำนองเดียวกันด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณาให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) เรืองชัย บุญญานันต์

(นายเรืองชัย บุญญานันต์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักส่งเสริมและพัฒนาสถาบัน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕

โทรสาร ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

๑๕ มกราคม ๒๕๕๐

เรื่อง การกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้ของสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันมีสหกรณ์หลายแห่งได้นำกำไรสุทธิประจำปีมาจัดสรรเป็นเงินกองทุนสงเคราะห์ที่เอื้อประโยชน์ต่อการกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์โดยอาศัยอำนาจของคณะกรรมการดำเนินการกำหนดระเบียบขึ้นถือใช้เป็นไปในลักษณะที่ไม่ถูกต้องและเป็นธรรมต่อมวลสมาชิก บางระเบียบพบว่าสหกรณ์ได้กำหนดขึ้นซ้ำซ้อนกับเงินสวัสดิการที่สหกรณ์จัดให้ในรูประเบียบต่างๆ อยู่แล้ว ซึ่งการกำหนดระเบียบบางระเบียบมีผลทำให้สหกรณ์มีค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นโดยไม่มีความจำเป็น หรือการที่สหกรณ์อนุมัติเงินให้คณะกรรมการดำเนินการ และเจ้าหน้าที่สหกรณ์โดยที่ประชุมใหญ่ ในรูปของเงินค่าตอบแทนต่างๆ โดยมีการจ่ายเงินเป็นรายเดือนหรือครั้งคราวอย่างไม่ถูกต้องเหมาะสม รวมทั้งการจัดทำหลักประกันการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ที่กำหนดให้ใช้หลักประกันเพียงบุคคลค้ำประกันเพียงอย่างเดียว ซึ่งอาจทำให้สหกรณ์เสียผลประโยชน์ได้

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้ตรวจสอบและแนะนำสหกรณ์ ดังนี้

๑. การที่สหกรณ์กำหนดระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินที่มีผลทำให้ค่าใช้จ่ายของสหกรณ์เพิ่มขึ้นในลักษณะที่เอื้อประโยชน์ต่อการกรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์โดยตรงไม่สามารถกระทำได้ หากสหกรณ์กำหนดระเบียบขึ้นถือใช้เพื่อเป็นการให้สวัสดิการแก่กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์ โดยการนำเงินจากการจัดสรรกำไรสุทธิที่เหลือจากการหักทุนสำรองและเงินบำรุงสันนิบาตสหกรณ์มาจัดเป็นสวัสดิการให้กู้ยืมแก่กรรมการดำเนินการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์การจัดสรรเงินทุนดังกล่าวตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๖๐(๔) ทุนสะสมไว้เพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดของสหกรณ์นั้น ควรผ่านการจัดสรรมาเป็นลำดับตามที่กฎหมายกำหนดมาก่อน และการกำหนดระเบียบการให้เงินสงเคราะห์ในรูปเงินกู้ยืมควรให้เฉพาะเจ้าหน้าที่สหกรณ์เท่านั้น และต้องไม่ซ้ำซ้อนกับการให้เงินสวัสดิการอื่นที่สหกรณ์กำหนดไว้ สำหรับการคิดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ยืมและระยะเวลาการส่งชำระคืน สหกรณ์ควรกำหนดไม่ต่ำกว่า หรือระยะเวลานานกว่าที่สหกรณ์คิดกับสมาชิกสหกรณ์ รวมทั้งระเบียบดังกล่าวควรผ่านความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่โดยกำหนดเป็นวาระการประชุมที่ชัดเจน และเปิดโอกาสให้สมาชิกได้ร่วมกันอภิปราย ชักถามอย่างละเอียดก่อนลงมติให้ความเห็นชอบ

๒. การที่สหกรณ์อนุมัติเงินให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่สหกรณ์โดยที่ประชุมใหญ่ในรูปของค่าตอบแทนต่างๆ โดยจ่ายเป็นรายเดือนหรือครั้งคราวนั้นไม่ถูกต้องเหมาะสม เนื่องจากกรรมการดำเนินการมิได้ปฏิบัติงานที่สหกรณ์เป็นประจำทุกวัน การปฏิบัติงานของกรรมการดำเนินการแต่ละครั้งสหกรณ์ได้กำหนดค่าตอบแทนให้

/ในรูปของ.....

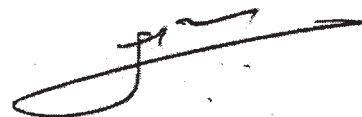
ในรูปของเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ส่วนเจ้าหน้าที่สหกรณ์ สหกรณ์ได้กำหนดเงินค่าตอบแทนให้ในรูปค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ และค่าทำงานล่วงเวลาให้แล้วเช่นกัน สำหรับการจ่ายเงินค่าตอบแทนแก่กรรมการที่ทำหน้าที่ผู้จัดการสหกรณ์ควรกำหนดการจ่ายเงินให้ชัดเจน โดยจ่ายเฉพาะวันที่มาปฏิบัติงานหรือจะจ่ายในลักษณะเหมาจ่าย หากจ่ายในลักษณะเหมาจ่ายแล้วไม่สามารถรับค่าใช้จ่ายในการประชุมประจำเดือนได้อีก และอัตราเงินค่าตอบแทนไม่ควรเกินระดับผู้จัดการสหกรณ์ตามปกติที่ควรได้รับเท่านั้น

๓. การกำหนดระเบียบว่าด้วยเจ้าหน้าที่สหกรณ์ในหมวดหลักประกันการทำงาน ซึ่งกำหนดให้เจ้าหน้าที่สหกรณ์ใช้หลักทรัพย์หรือบุคคลค้ำประกัน การที่สหกรณ์หลายสหกรณ์พยายามที่จะกำหนดให้ใช้หลักประกันเพียงบุคคลค้ำประกันเพียงอย่างเดียวอาจทำให้สหกรณ์เสียผลประโยชน์ สหกรณ์ควรกำหนดหลักประกันการทำงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์ให้มีความเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบ เกิดความปลอดภัยต่อสหกรณ์ และควรพิจารณาตรวจสอบบทบทวนหลักประกันเป็นประจำทุกปี แต่ทั้งนี้ต้องไม่ขัดต่อกฎหมายแรงงาน เมื่อสหกรณ์ได้รับความเสียหายจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่สหกรณ์

๔. เห็นควรให้สหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด ในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ได้พิจารณาตรวจสอบระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการเงินของสหกรณ์โดยเฉพาะระเบียบที่เอื้อประโยชน์ให้กับคณะกรรมการดำเนินการเจ้าหน้าที่สหกรณ์ พร้อมทั้งแจ้งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ได้เข้าตรวจสอบการถือใช้ระเบียบดังกล่าว หากเกิดความไม่เหมาะสมหรืออาจทำให้สหกรณ์ได้รับความเสียหาย และไม่เป็นธรรมต่อสมาชิกสหกรณ์ ควรรายงานให้สหกรณ์จังหวัดรองนายทะเบียนสหกรณ์ทราบ และพิจารณาให้คำแนะนำสหกรณ์ปฏิบัติให้ถูกต้องเหมาะสมกับฐานะการเงินของสหกรณ์ ตลอดจนรวบรวมสำเนาระเบียบสหกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการจ่ายเงินในลักษณะดังกล่าวข้างต้น (หากมี) แจ้งให้สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์ทราบ เพื่อนำมาเป็นตัวอย่างในการกำหนดแนวทางการแก้ไขให้เกิดความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมแนะนำสหกรณ์

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail: cpd__cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

๒๓ กรกฎาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางปฏิบัติในการอนุมัติค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนการถือหุ้นของสมาชิก

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่ามีสหกรณ์บางแห่งได้จ่ายค่าตอบแทนในการถือหุ้นให้แก่สมาชิกโดยถือเป็นค่าใช้จ่ายของสหกรณ์ โดยที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ได้ลงมติอนุมัติให้จ่ายค่าตอบแทนดังกล่าวได้ จึงเกิดปัญหาว่าการดำเนินการในลักษณะดังกล่าวจะเป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ หรือไม่

กรมส่งเสริมสหกรณ์จึงขอชักซ้อมแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับเงินปันผลและการจ่ายค่าตอบแทนการถือหุ้นให้แก่สมาชิก ดังนี้

๑. เงินปันผลเป็นเงินที่จ่ายเพื่อวัตถุประสงค์เป็นค่าตอบแทนการใช้เงินทุนของผู้ถือหุ้นโดยต้องแบ่งส่วนจากเงินกำไรสุทธิประจำปี และการจ่ายเงินปันผลตามหุ้นของสหกรณ์จะต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามมาตรา ๖๐(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ที่บัญญัติให้ทำได้แต่เฉพาะการจัดสรรจากกำไรสุทธิประจำปีไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง และต้องเป็นไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ หากข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่าที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้ตั้งค่าใช้จ่ายเป็นค่าตอบแทนแก่สมาชิกผู้ถือหุ้น แม้จะไม่เรียกว่าเงินปันผล แต่โดยสาระสำคัญของการจ่ายค่าตอบแทนโดยอ้างอิงตามสัดส่วนจำนวนหุ้นที่มีสมาชิกมีอยู่กับสหกรณ์ ย่อมถือได้ว่าเป็นการจ่ายเพื่อวัตถุประสงค์ปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิก และข้อบังคับของสหกรณ์ก็ไม่ปรากฏว่าที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีอำนาจในการจ่ายเงินเป็นค่าใช้จ่ายตอบแทน การถือหุ้นของสมาชิกได้ ดังนั้น กรณีที่ประชุมใหญ่หรือคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์มีมติให้จ่ายค่าตอบแทน การถือหุ้นให้แก่สมาชิก จึงเข้าลักษณะการจ่ายเงินปันผลที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายและข้อบังคับของสหกรณ์

๒. กรณีที่สหกรณ์มีกำไรสุทธิประจำปีไม่เพียงพอที่จะจ่ายเงินปันผลตามหุ้นให้แก่สมาชิกในอัตราที่พอสมควร จะต้องแนะนำให้สหกรณ์พิจารณาจ่ายเงินปันผลเพิ่มจากทุนรักษาระดับอัตราเงินปันผล หากข้อบังคับของสหกรณ์กำหนดไว้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งสหกรณ์จังหวัดแนะนำให้สหกรณ์ถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๕๒ ๖๕๙๕

โทรสาร ๐ ๒๒๕๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

(นายเสนอ ชูจันทร์)

รองอธิบดี รักษาการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

การฝากหรือลงทุนของสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๖๒ เงินของสหกรณ์นั้น สหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) ฝากในชุมนุมสหกรณ์นั้นหรือสหกรณ์อื่น
- (๒) ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (๓) ซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๔) ซื้อหุ้นของธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์
- (๕) ซื้อหุ้นของชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น
- (๖) ซื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์
- (๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

- ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔ ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔
- หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๓๖๒๒ ลงวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ เรื่องการลงทุนในหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้ความเห็นชอบ
- หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๒ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเรื่องเห็นชอบให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ของ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
- หนังสือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๑ ลงวันที่ ๒๒ มีนาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติเรื่องการลงทุนของสหกรณ์ตามโครงการธนาคารสหกรณ์ในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

นายทะเบียนสหกรณ์

- หนังสือกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ กษ ๐๒๑๕/๖๒๕๑ ลงวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕ เรื่อง ขอความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ถือหุ้นในบริษัทร่วมทุน
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๓ ลงวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๙ เรื่องการส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๕๙ ลงวันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การลงทุนในสลากออมสินพิเศษ ๕ ปี
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๒๑๔ ลงวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓ เรื่อง การฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ในสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๗๕๗๐ ลงวันที่ ๕ สิงหาคม ๒๕๕๗ เรื่อง แนวทางปฏิบัติกรณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๐๑๙๔ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๗ เรื่อง การลงทุนตามโครงการศูนย์ธุรกิจบริการชุมชนสหกรณ์ร่วมกับบริษัทเอกชน

ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๔

ด้วยคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ได้มีมติในคราวการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ เห็นชอบให้มีการปรับปรุงข้อกำหนดการนำเงินของสหกรณ์ฝากหรือลงทุนอย่างอื่น ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้เกิดความมั่นคงกับสหกรณ์มากยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๐(๗) ประกอบมาตรา ๖๒(๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๔ เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๔ คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ จึงออกประกาศกำหนดการนำเงินของสหกรณ์ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ให้ยกเลิกประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือการลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒

ข้อ ๒ ในประกาศนี้

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารพาณิชย์และธนาคารที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้นซึ่งประกอบกิจการภายในราชอาณาจักร

“ตราสารแสดงสิทธิในหนี้” หมายความว่า ตัวแลกเงิน ตัวสัญญาใช้เงิน หุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ

ข้อ ๓ เงินของสหกรณ์อาจฝากหรือลงทุนได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) บัตรเงินฝากที่ธนาคารเป็นผู้ออก
- (๒) ตัวแลกเงินที่ธนาคารเป็นผู้รับรอง สลากหลังหรือรับอาวัลหรือตัวสัญญาใช้เงินที่ธนาคารเป็นผู้สละหลังหรือรับอาวัล โดยไม่มีข้อจำกัดความรับผิด
- (๓) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่ธนาคารซึ่งมิใช่รัฐวิสาหกิจเป็นผู้ออก
- (๔) บัตรเงินฝาก หรือใบรับเงินฝากที่ออกโดยบริษัทเงินทุน หรือบริษัทเครดิตฟองซิเอร์ซึ่งสถาบันคุ้มครองเงินฝากประกันการชำระคืนต้นเงินและดอกเบี้ย
- (๕) ตราสารแสดงสิทธิในหนี้ที่นิติบุคคลเฉพาะกิจเป็นผู้ออกภายใต้โครงการแปลงสินทรัพย์

เป็นหลักทรัพย์ ที่ได้รับอนุญาตตามพระราชกำหนดนิติบุคคลเฉพาะกิจ เพื่อการแปลงสินทรัพย์เป็นหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๕๐ และตราสารแสดงสิทธิในหนี้ นั้นได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ A-ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

(๖) หุ้นกู้ที่มีหลักประกัน หรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือตั้งแต่ระดับ A- ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

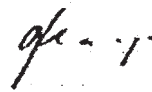
(๗) หน่วยลงทุนของกองทุนรวมที่รัฐวิสาหกิจจัดตั้งขึ้น โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และอยู่ในการกำกับดูแลของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ข้อ ๔ การนำเงินไปฝากหรือลงทุนตามข้อ ๓(๗) รวมกันต้องไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ก่อนจึงจะดำเนินการได้

ข้อ ๕ การฝากหรือลงทุนของสหกรณ์ที่ได้ดำเนินการตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ อยู่ก่อนวันที่ประกาศฉบับที่ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นการฝากหรือลงทุนตามประกาศฉบับนี้ต่อไป

ข้อ ๖ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันออกประกาศเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๓ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

(นายปิติพงศ์ พึ่งบุญ ณ อยุธยา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๔/๑๓๖๒๒

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

เรื่อง การลงทุนในหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้ความเห็นชอบ

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝาก หรือลงทุน
อย่างอื่นของสหกรณ์
๒. บันทึกการลงทุนในหลักทรัพย์ที่ คพช. เห็นชอบ

ตามที่สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด ได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการลงทุนในหลักทรัพย์ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ข้อ ๕(๖) นั้น

คณะอนุกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจของสหกรณ์ได้พิจารณาแล้ว เห็นว่าหลักทรัพย์ของบริษัทไฟฟ้าต่างๆ ที่สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จำกัด ขอลงทุนนั้นมีความมั่นคง และได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) ในระดับไม่ต่ำกว่า A จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับการรับรองจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) จึงเห็นควรให้สหกรณ์ออมทรัพย์การไฟฟ้าฯ ลงทุนได้ แต่ให้ลงทุนได้เฉพาะหุ้นกู้ที่มีหลักประกันหรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ โดยลงทุนได้ไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์

นอกจากนี้ เพื่อประโยชน์ของสหกรณ์ต่างๆ คณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นชอบให้สหกรณ์ที่มีความประสงค์จะลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีลักษณะเช่นเดียวกันกับบริษัทไฟฟ้าต่างๆ ลงทุนในหลักทรัพย์ดังกล่าวได้โดยต้องลงทุนในหุ้นกู้ที่มีหลักประกันหรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ที่ได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) ไม่ต่ำกว่าระดับ A จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) โดยลงทุนได้ไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ข้อ ๕(๖) และข้อ ๖ ซึ่งคณะอนุกรรมการฯ ได้เสนอให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติพิจารณา

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ได้ลงมติเห็นชอบในหลักการให้สหกรณ์ลงทุนในหุ้นกู้ที่มีหลักประกันหรือหุ้นกู้ไม่ด้อยสิทธิ ซึ่งได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ (Credit Ratings) ตั้งแต่ระดับ A ขึ้นไป จากบริษัทจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง
ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ข้อ ๕(๖) โดยลงทุนได้ไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่าน
การอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ต่างๆ ทราบ ต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๔๐๕๙

โทรสาร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๕๑๔

บันทึก

เรื่อง การลงทุนในหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) เห็นชอบสาระสำคัญ

๑. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง มีความเห็นเรื่องการลงทุนของสหกรณ์ ในตราสารแสดงสิทธิ์ในหนี้ของนิติบุคคลที่มีความมั่นคงของรัฐหรือที่สำนักงานทรัพย์สินส่วนพระมหากษัตริย์ถือหุ้น ตราสารแสดงสิทธิ์ในหนี้ของนิติบุคคลผู้มีฐานะการเป็นผู้ออกหน่วยลงทุน หรือใบสำคัญแสดงสิทธิ์ที่จะซื้อหุ้น ดังนี้

● ปัจจุบันนี้สหกรณ์สามารถนำเงินของสหกรณ์ไปฝากหรือลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงน้อยได้อยู่แล้ว เช่น ฝากให้ชุมชนสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่น ฝากในธนาคาร หรือฝากในสถาบันการเงินที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์ซื้อหุ้นของชุมชนสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่นซื้อหลักทรัพย์ของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจ เป็นต้น ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

● หลักทรัพย์ที่สหกรณ์ขอหาหรือว่าจะนำไปลงทุนดังกล่าวเป็นหลักทรัพย์ที่ให้ผลตอบแทนสูงกว่าการลงทุนประเภทอื่นๆ แต่ในขณะเดียวกันก็มีความเสี่ยงสูงด้วย

● วัตถุประสงค์ของสหกรณ์ มุ่งเน้นการส่งเสริมการออมให้กู้ยืมเงินเพื่อช่วยเหลือแก่สมาชิกเมื่อมีความจำเป็น โดยสหกรณ์ไม่ได้มุ่งหวังการแสวงหากำไรเหมือนธุรกิจประเภทอื่น ดังนั้น การนำเงินของสหกรณ์ไปลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเพื่อแสวงหาผลตอบแทนที่สูงเป็นการนำเงินไปใช้ไม่ตรงกับวัตถุประสงค์หลักของสหกรณ์

● การดำเนินงานของสหกรณ์นั้นไม่มีหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญพิเศษในการกำกับดูแลด้านการเงินการลงทุนโดยเฉพาะเหมือนกองทุนประเภทอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และจากการที่สหกรณ์ในประเทศไทยมีจำนวนมากและมีเครือข่ายโยงใยถึงสังคมชุมชนในระดับภูมิภาค ทำให้การควบคุมดูแลให้ทั่วถึงอาจทำได้ค่อนข้างยากและหากเกิดปัญหาวิกฤติดังเช่นสถาบันการเงินแล้วอาจจะก่อให้เกิดผลกระทบขึ้นในวงกว้าง

● การบริหารเงินและการลงทุนของสหกรณ์ดำเนินการโดยผู้จัดการและคณะกรรมการสหกรณ์นั้นๆ ซึ่งส่วนใหญ่ยังขาดความชำนาญเกี่ยวกับการบริหารการลงทุนและการเงินที่มีความเสี่ยง ซึ่งแตกต่างจากการลงทุนของกองทุนรวมฯ ต่างๆ ที่มีการบริหารกองทุนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินและการลงทุนมืออาชีพโดยเฉพาะ ดังนั้นหากสหกรณ์ขาดความรู้ความชำนาญในด้านนี้อาจส่งผลกระทบต่อฐานะการเงินโดยรวมของสหกรณ์ได้

๒. ประกาศคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ที่ กจ ๓๒/๒๕๔๔ เรื่อง การขออนุญาตและการอนุญาตให้เสนอขายหุ้นกู้ที่ออกใหม่ ประกาศ ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๔(๖) กำหนดให้หุ้นกู้ต้องได้รับการจัดอันดับความน่าเชื่อถือโดยสถาบันจัดอันดับความน่าเชื่อถือที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๓. บริษัทที่เป็นสถาบันการจัดอันดับความน่าเชื่อถือ ที่ได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จำกัด

● บริษัท ทริสเรตติ้ง จำกัด

● บริษัท ฟิทช์ เรตติ้ง (ประเทศไทย) จำกัด

สัญลักษณ์ตัวอักษรแสดงผลการจัดอันดับเครดิต ตามระดับความสามารถของผู้ออกตราสารหนี้ ในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นของตราสารหนี้ระยะยาว จำนวน ๔ อันดับ โดยเริ่มจาก AAA ซึ่งเป็นอันดับเครดิต สูงสุด จนถึง D ซึ่งเป็นระดับต่ำสุด แต่ละสัญลักษณ์มีความหมายดังนี้

- AAA อันดับเครดิตสูงสุด มีความเสี่ยงต่ำที่สุด มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินใน เกณฑ์สูงสุด ความเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเศรษฐกิจจะส่งผลกระทบต่อ น้อยมาก
- AA มีความเสี่ยงต่ำมาก มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นในเกณฑ์สูงมาก แต่ อาจได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเศรษฐกิจมากกว่าอันดับเครดิตที่อยู่ ในระดับสูงกว่า
- A มีความเสี่ยงในระดับต่ำ มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นในเกณฑ์สูง แต่ อาจได้รับผลกระทบจากความเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเศรษฐกิจมากกว่าอันดับเครดิตที่อยู่ ในระดับสูงกว่า
- BBB มีความเสี่ยงและมีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นในเกณฑ์ปานกลาง ความ พ้นพวนที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเศรษฐกิจ อาจมีผลให้ความสามารถในการ ชำระหนี้ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับเครดิตที่อยู่ในระดับสูงกว่า
- BB มีความเสี่ยงในระดับสูง มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นในเกณฑ์ต่ำกว่า ระดับปานกลาง และจะได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงทางธุรกิจและเศรษฐกิจค่อนข้าง ชัดเจน มีปัจจัยที่คุ้มครองเจ้าหนี้ต่ำกว่าอันดับเครดิตที่อยู่ในระดับสูงกว่า
- B มีความเสี่ยงในระดับสูงกว่า มีความสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้นในเกณฑ์ต่ำ และอาจจะหมดความสามารถในการชำระหนี้ได้ตามการเปลี่ยนแปลงของสถานการณ์ทางธุรกิจ และเศรษฐกิจ
- C มีความเสี่ยงในการผิดนัดชำระหนี้สูงที่สุด เพราะสามารถในการชำระดอกเบี้ยและคืนเงินต้น ต้องอาศัยเงื่อนไขที่เอื้ออำนวยทางธุรกิจ เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างมาก การเปลี่ยนแปลง ของเงื่อนไขต่าง ๆ จะส่งผลกระทบต่ออย่างมาก

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๒

คณะกรรมการการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๗

เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง เห็นชอบให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

อ้างถึง ประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์

ตามที่ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่องข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ข้อ ๕(๖) และข้อ ๖ นั้น

หลักทรัพย์ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ที่ขอความเห็นชอบต่อ คพช. ให้สหกรณ์ลงทุนมีสาระสำคัญดังนี้

๑. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหุ้นสามัญ (DR-หุ้นสามัญ) และใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหุ้นกู้แปลงสภาพ (DR หุ้นกู้แปลงสภาพ) ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นหลักทรัพย์ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. การออก DR หุ้นสามัญ และ DR หุ้นกู้แปลงสภาพของ บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ครั้งนี้ เป็นไปตามมติของคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ซึ่งเห็นชอบในหลักการให้

๒.๑ ออกและเสนอขายหุ้นเพิ่มทุน จำนวนไม่เกิน ๓,๐๐๐ ล้านบาท

๒.๒ ออกและเสนอขายหุ้นกู้แปลงสภาพ จำนวน ๔,๐๐๐ ล้านบาท อายุ ๑๐ ปี

๓. กระบวนการคลังรับประกันการลงทุนต้นเงิน (Capital Protected) โดยให้สิทธิแก่ผู้ลงทุนในการขายใบแสดงสิทธิ(Depository Receipt, DR) ณ ราคาเสนอขายครั้งแรกต่อกระทรวงการคลัง

คณะอนุกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจของสหกรณ์ ได้พิจารณาสาระสำคัญแล้วเห็นว่าในอนาคตรัฐบาลมีนโยบายที่จะให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางการจัดจำหน่ายน้ำมันของภูมิภาค ซึ่งรัฐบาลจะต้องคำนึงโรงงานของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เพราะเป็นโรงงานเดียวของประเทศไทยและหลักทรัพย์นี้เป็นหุ้นเพิ่มทุน เพราะฉะนั้นรัฐบาลคงไม่ยอมให้หุ้นเพิ่มทุนนี้หายไปแน่นอน จึงเห็นว่าหุ้นเพิ่มทุนนี้มี

ความมั่นคง ชอบที่จะให้สหกรณ์ลงทุนได้ตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ข้อ ๕(๖) และข้อ ๘

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้ลงมติเห็นชอบให้สหกรณ์ลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ได้ดังต่อไปนี้

๑. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหุ้นสามัญของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
๒. ใบแสดงสิทธิในผลประโยชน์ที่เกิดจากหุ้นกู้แปลงสภาพของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

ทั้งนี้ให้เป็นไปตามประกาศคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง ข้อกำหนดการฝากหรือลงทุนอย่างอื่นของสหกรณ์ ข้อ ๕(๖)และข้อ ๖

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ต่างๆ ทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๔๐๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๔ ๕๕๑๔

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๔/๓๐๐๑

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ
กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๒ มีนาคม ๒๕๔๗

เรื่อง แจ้งมติคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ เรื่อง การลงทุนของสหกรณ์ตามโครงการธนาคารสหกรณ์
ในธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.)

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย บันทึก เรื่อง สำคัญของการลงทุนผ่านหน้าต่างการให้บริการของ ธ.ก.ส.

ตามที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ได้จัดตั้งโครงการธนาคารสหกรณ์ใน
ธ.ก.ส. โดยเปิดบริการให้สหกรณ์ลงทุนผ่านหน้าต่าง (Window) การให้บริการ ธ.ก.ส. นั้น

คณะกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจของสหกรณ์ ได้พิจารณาในสาระสำคัญแล้ว
เห็นว่า

๑. รัฐบาลมีนโยบายให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) เป็นสถาบันกลางในการ
บริหารเงินให้แก่สหกรณ์ โดยในระยะแรกให้มีการดำเนินการในรูปแบบการบริหารการเงินของสหกรณ์ ผ่าน Window
ใน ธ.ก.ส. ดังนั้น สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง จึงได้จัดประชุมเรื่อง แนวทางการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในการบริหาร
เงินของสหกรณ์รวม ๓ ครั้ง โดยในการประชุมครั้งที่ ๓/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๔๖ ที่ประชุมมีมติให้
สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย นำเรื่องการลงทุนของสหกรณ์ ผ่าน Window ใน ธ.ก.ส. เสนอคณะกรรมการ
พัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๒. การลงทุนตามโครงการธนาคารสหกรณ์ใน ธ.ก.ส. เป็นการบริหารเงินสหกรณ์ โดยให้สหกรณ์
ลงทุนผ่านหน้าต่าง (Window) การให้บริการใน ธ.ก.ส. ได้ ซึ่งเป็นกรณีที่สหกรณ์สามารถลงทุนได้อยู่แล้ว ตามมาตรา
๖๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓. คณะอนุกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายธุรกิจของสหกรณ์ จึงเห็นว่าควรเสนอให้
คพช. ทราบ

คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ได้ประชุมเมื่อวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ ได้ลงมติรับทราบเรื่องโครงการธนาคารสหกรณ์ใน ธ.ก.ส. และเห็นว่าสหกรณ์อาจลงทุนในโครงการดังกล่าวได้ ตามมาตรา ๖๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดแจ้งให้สหกรณ์ต่างๆ ทราบต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) สุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์

(นายสุรศักดิ์ นาคสวัสดิ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

เลขานุการคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ

กองแผนงาน

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๘๐๕๙

โทรสาร ๐ ๒๖๒๔ ๕๕๐๘

บันทึก

เรื่อง สำคัญของการลงทุนผ่านหน้าต่าง (Window) การให้บริการของ ธ.ก.ส.

๑. การบริหาร Window

มีคณะกรรมการบริหารเพื่อดูแลติดตาม และตรวจสอบการเงิน Window คณะกรรมการบริหาร มีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) องค์ประกอบของคณะกรรมการบริหาร Window มีจำนวนไม่เกิน ๙ คน ประกอบด้วย ผู้แทนสหกรณ์ที่ถือหน่วยลงทุนประเภทที่ ๑ จำนวน ๕ คน ผู้ทรงคุณวุฒิ (โดยผู้แทนกระทรวงการคลัง ๑ คน และ ผู้ทรงคุณวุฒิอื่น ๒ คน) รวมจำนวน ๓ คน ฝ่ายจัดการธนาคารสหกรณ์ (โดยผู้แทน ธ.ก.ส.) จำนวน ๑ คน

(๒) อำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการฯ มีดังนี้

- กำหนดแผนการลงทุน
- ติดตาม ดูแล การจัดการเงินของ Window
- ตรวจสอบความถูกต้องทางด้านบัญชี
- จัดสรรผลตอบแทน
- มอบหมายให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลดำเนินการแทนในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของ

คณะกรรมการฯ

๒. การบริหารจัดการเงินใน Window

สหกรณ์ทุกประเภทที่เข้าร่วมโครงการจะซื้อหน่วยลงทุนของ Window ซึ่งมีมูลค่าหน่วยลงทุนละ ๑๐๐ บาท ตามความสมัครใจ (ในระยะแรกคาดว่าจะมีเงินสหกรณ์ประมาณ ๑,๐๐๐ ล้านบาท) ซึ่งมีประเภทหน่วยลงทุน เงื่อนไขการลงทุนและการกำหนดอัตราดอกเบี้ย ดังนี้

(๑) ประเภทของหน่วยลงทุน

- หน่วยลงทุนประเภทที่ ๑ จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท มีลักษณะคล้ายการซื้อหุ้นทุนเมื่อสหกรณ์ลงทุนแล้วจะไม่สามารถขายคืนให้ Window ได้แต่สามารถโอนเปลี่ยนมือได้ ผู้ถือหน่วยลงทุนจะได้รับผลตอบแทนเป็นเงินปันผล

- หน่วยลงทุนประเภทที่ ๒ จำนวน ๕๐๐ ล้านบาท มีลักษณะคล้ายการนำเงินไปฝากลงทุนแบบมีเงื่อนไขกำหนดระยะเวลาในการถือไว้ ๑ ปี จึงจะสามารถขายคืน Window ได้ โดยได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ย ตามอัตราที่คณะกรรมการบริหาร Window กำหนด

(๒) เงื่อนไขการลงทุน

- สหกรณ์แต่ละแห่งจะซื้อหน่วยลงทุนได้ไม่เกินร้อยละ ๒๐ ของหน่วยลงทุนทั้งหมด แต่ต้องซื้ออย่างน้อยไม่ต่ำกว่า ๑,๐๐๐ หน่วย มูลค่า ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- Window จะจ่ายผลตอบแทนแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนปีละ ๑ ครั้ง หลังสิ้นสุดปีบัญชี

- การโอนเปลี่ยนมือหรือการขายคืนหน่วยลงทุนจะดำเนินการได้ เมื่อถือหน่วยลงทุนครบ ๓ เดือนแล้ว

- Window จะรับซื้อหน่วยลงทุนคืนตามมูลค่าของหน่วยลงทุน หลังจากหักผลขาดทุนแล้ว (ถ้ามี)

(๓) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ใน Window เป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหาร Window กำหนด โดยคิดอัตราดอกเบี้ยจากสภกรณ์ชั้น ๑ ในอัตราต่ำสุด และเพิ่มขึ้นร้อยละ ๐.๕ ต่อชั้น ซึ่งได้จัดชั้นสภกรณ์ไว้ทั้งหมด ๔ ชั้น ตามความเสี่ยง โดยสภกรณ์ชั้น ๑ มีความเสี่ยงต่ำสุด เรียงลำดับไปจนถึงสภกรณ์ชั้น ๔ ซึ่งจะมีความเสี่ยงสูงสุด

๓. การดำเนินงาน

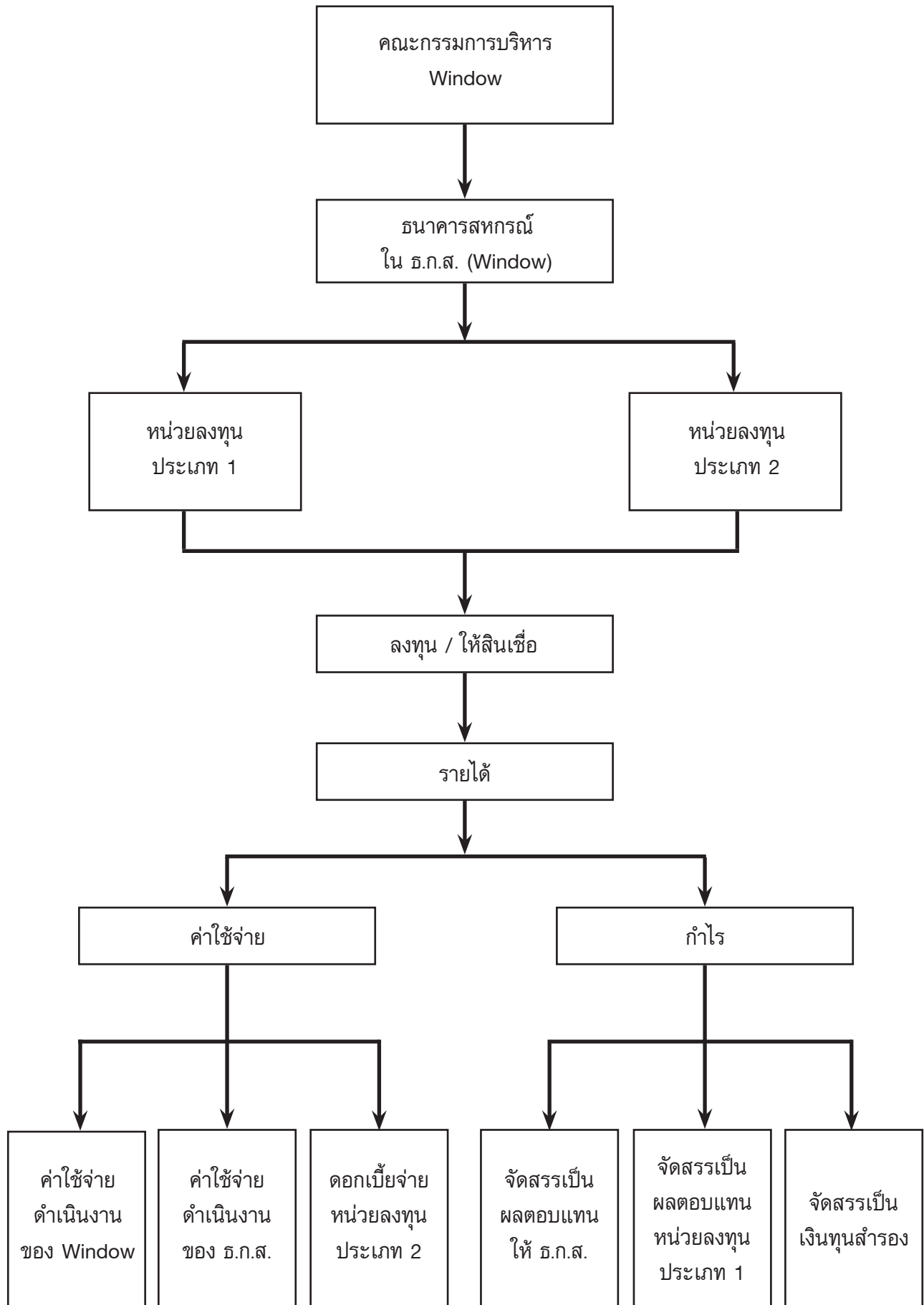
ธ.ก.ส. เป็นผู้บริหารจัดการเงินของ Window โดยจะนำเงินที่ได้จากการขายหน่วยลงทุนทั้งประเภท ๑ และ ๒ ไปลงทุนหรือให้สินเชื่อแก่สภกรณ์ที่เข้าร่วมโครงการ ตามแผนการลงทุนที่คณะกรรมการบริหารกำหนด อย่างไรก็ตาม เพื่อการลดความเสี่ยงในการดำเนินงาน ในระยะแรกจะให้สินเชื่อเฉพาะสภกรณ์ชั้น ๑ เท่านั้น และ ธ.ก.ส. จะติดตาม แนะนำ และตรวจสอบการดำเนินงานของสภกรณ์ที่ขอกู้เงินจาก Window อย่างใกล้ชิด

๔. การจัดสรรผลตอบแทนใน Window ประกอบด้วย

- (๑) ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ Window ประมาณปีละ ๓๐๐,๐๐๐ บาท
- (๒) ค่าใช้จ่ายดำเนินงานของ ธ.ก.ส. ในการบริหารจัดการเงินของ Window ในอัตราร้อยละ ๐.๗๕ ของเงินให้สินเชื่อคงเหลือเป็นรายวัน
- (๓) ผลตอบแทนแก่ผู้ถือหน่วยลงทุนประเภท ๒ เท่ากับอัตราดอกเบี้ยฝากประจำ ๑ ปี ของธนาคารพาณิชย์ บวกเพิ่มอีกร้อยละ ๑ หรือเท่ากับร้อยละ ๒ ต่อปีในภาวะปัจจุบัน
- (๔) เป็นรายได้ผลตอบแทนแก่ ธ.ก.ส. ผู้ถือหน่วยลงทุนประเภท ๑ และเงินทุนสำรองตามสัดส่วน NPLs ดังนี้

ลำดับที่	เงื่อนไขจำนวน NPLs (%)	สัดส่วนการจัดสรร ธ.ก.ส. : ผู้ถือหน่วยลงทุนประเภท ๑ : ทุนสำรอง
๑	๐.๐ - ๑.๐	๒๐ : ๗๕ : ๕
๒	๑.๑ - ๒.๐	๑๕ : ๗๐ : ๑๕
๓	๒.๑ - ๓.๐	๑๐ : ๖๕ : ๒๕
๔	๓.๑ ขึ้นไป	๕ : ๖๐ : ๓๕

ผังการดำเนินงานการบริหาร Window

ที่ กษ ๐๒๑๔/๖๒๕๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ถนนราชดำเนินนอก กทม. ๑๐๒๐๐

๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

เรื่อง ขอความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษให้สหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ถือหุ้นในบริษัทร่วมทุน

เรียน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

อ้างถึง หนังสือ ธ.ก.ส. ด่วนมาก ที่ ๑๔๓๐/๔๔๔๓ ลงวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๕

ตามหนังสือที่อ้างถึง ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ขอให้นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาให้ความเห็นชอบเป็นหลักการให้ สกต. เข้าไปถือหุ้นในบริษัทร่วมทุนที่ ธ.ก.ส. และสกต. จัดตั้งขึ้นเป็นกรณีพิเศษ และเมื่อข้อบังคับใหม่เสร็จสมบูรณ์แล้วจะได้แนะนำให้ สกต. ขอแก้ไขวัตถุประสงค์เพิ่มเติมต่อไปความละเอียดแจ้งแล้ว นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นชอบในหลักการให้ สกต. ไปถือหุ้นในบริษัทร่วมทุนได้เนื่องจากบริษัทฯ ดังกล่าวจะอำนวยความสะดวกแก่ สกต. ได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญเลื่อน บุญเรือง

(นายบุญเลื่อน บุญเรือง)

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๐๘/ท

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๙ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง การส่งเสริมธุรกิจประกันชีวิตในสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อผู้บริหารของ บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด

ตามที่บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ได้ก่อตั้งขึ้นโดยขบวนการสหกรณ์ ภายใต้การสนับสนุนจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้มีการจดทะเบียนบริษัทฯ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๓๗ และได้รับใบอนุญาตประกอบธุรกิจประกันชีวิต เมื่อวันที่ ๑๗ มีนาคม ๒๕๓๘ โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

- ๑.) เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์ร่วมกันดำเนินธุรกิจประกันชีวิต เป็นธุรกิจของสหกรณ์ตามหลักการช่วยเหลือตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
- ๒.) เพื่อส่งเสริมให้สหกรณ์ได้รับการคุ้มครองภัย และเสริมสร้างความมั่นคงในชีวิตแก่สมาชิกสหกรณ์และบุคคลในครอบครัว โดยทำประกันชีวิต
- ๓.) เพื่อส่งเสริมให้มีการประหยัดและเก็บออมทรัพย์อย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่องมีหลักประกันที่มั่นคงในการดำรงชีวิตในวัยชรา

ปัจจุบัน บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด มีสหกรณ์ทุกประเภทถือหุ้นอยู่จำนวน ๒,๒๕๔ สหกรณ์ไม่มีเอกชนอื่นๆ ถือหุ้นแต่อย่างใด นับเป็นบริษัทของขบวนการสหกรณ์อย่างแท้จริง แต่เนื่องจากมีมติคณะรัฐมนตรีกำหนดให้บริษัทประกันภัย ทุกแห่งต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างต่ำ ๕๐๐ ล้านบาท เป็นเหตุให้บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด จำเป็นต้องเร่งดำเนินการเพิ่มทุนอีกประมาณ ๒๙๐ ล้านบาท เพื่อให้มีเงินกองทุนครบถ้วนตามกฎหมาย และมีอัตราส่วนสินทรัพย์ลงทุนเพียงพอต่อเงินสำรองประกันภัย

เพื่อเป็นการรักษาบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ไว้เป็นสมบัติของขบวนการสหกรณ์ตามเจตนารมณ์ของการก่อตั้ง ส่งเสริมให้มีธุรกิจประกันภัยในสหกรณ์ เพื่อประโยชน์ด้านสวัสดิการและความมั่นคงแห่งชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นควรให้สหกรณ์จังหวัดชี้แจงทำความเข้าใจกับสหกรณ์ และหากสหกรณ์เห็นประโยชน์และคุณค่าของธุรกิจประกันชีวิตของขบวนการสหกรณ์ อาจแนะนำสหกรณ์ให้สนับสนุนธุรกิจ ของ บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ได้ดังนี้

๑. ซื้อหุ้นหรือเพิ่มหุ้นใน บริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งเป็นสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวกหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์ตามมาตรา ๖๒(๖) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยถือว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๒. ใช้บริการประกันชีวิตกับบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ในการจัดสวัสดิการคุ้มครองประโยชน์แก่สมาชิกสหกรณ์ ซึ่งมีการประกันชีวิตหลากหลายรูปแบบ รวมทั้งการประกันสินเชื่อเพื่อบรรเทาความเสียหายของสหกรณ์และแบ่งเบาภาระของผู้ค้าประกัน หรือทายาทของผู้กู้ กรณีผู้กู้เงินจากสหกรณ์เสียชีวิตซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้มีหนังสือ ที่ กษ ๑๑๑๐/๗๕๕๑ ลงวันที่ ๒๑ กรกฎาคม ๒๕๕๒ ให้สหกรณ์จังหวัดแนะนำสหกรณ์ในเรื่องนี้แล้ว

๓. เป็นสำนักงานตัวแทนของบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งสหกรณ์จะได้รับค่าตอบแทนจากการดำเนินงานในรูปแบบ “ค่าส่งเสริมการขายของสหกรณ์” และ “ค่าบำเหน็จตัวแทนประกันชีวิต”

ทั้งนี้ สหกรณ์สามารถติดต่อผู้บริหารของบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด ซึ่งรับผิดชอบในเขตพื้นที่ได้รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย และบริษัท สหประกันชีวิต จำกัด จะจัดส่งเจ้าหน้าที่ประสานงานกับสหกรณ์จังหวัดอีกโสดหนึ่ง

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายบุญส่ง พานิชการ)

ผู้อำนวยการสำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์
รักษาราชการแทน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์
นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักจัดตั้งและส่งเสริมสหกรณ์

โทร. ๐ ๒๖๒๔ ๕๕๒๗

โทรสาร. ๐ ๒๖๔๑ ๘๒๘๐

E-mail: cpd__cepo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานทะเบียนและกฎหมาย โทร ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๕๕
http://webhost.cpd.go.th/rlo Email: cpd_rlo@cpd.go.th

ที่ กษ ๑๑๑๕/๐๕๙ วันที่ ๒๒ กรกฎาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การลงทุนในสลากออมสินพิเศษ ๕ ปี

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑

ตามหนังสือสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์ พื้นที่ ๑ ที่ กษ ๑๑๐๖/๑๔๙๐ ลงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ขอหารือกรณีสหกรณ์ออมทรัพย์สำนักงานเลขาธิการกองทัพบก จำกัด จะนำเงินไปลงทุนในสลากออมสินพิเศษ ๕ ปี จะเข้าช่วยการฝากหรือลงทุนตามความมาตรา ๖๒(๓) หรือมาตรา ๖๒(๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นั้น

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. กฎกระทรวง ว่าด้วยการรับฝากเงินประเภทสลากออมสินพิเศษ พ.ศ. ๒๕๔๗ ออกตามความในพระราชบัญญัติธนาคารออมสิน พ.ศ. ๒๕๔๙ ข้อ ๒ กำหนดว่า

“สลากออมสิน” หมายความว่า หนังสือตราสารที่ธนาคารออมสินออกให้แก่ผู้ฝากโดยมีข้อสัญญาว่า ถ้าหนังสือตราสารนั้นมีเลขหมายถูกเลขสลากจ่ายคืน ธนาคารออมสินจะจ่ายเงินให้แก่ผู้ฝากเป็นจำนวนเงินตามที่กำหนดไว้ และเมื่อหนังสือตราสารนั้นครบกำหนดอายุธนาคารออมสินจะจ่ายเงินต้นคืนพร้อมดอกเบี้ย (ถ้ามี) ให้แก่ผู้ฝาก

“ผู้ฝาก” หมายความว่า บุคคลที่ฝากเงินกับธนาคารออมสินโดยวิธีการซื้อสลากออมสินพิเศษที่ธนาคารออมสินนำออกจำหน่ายหรือโดยได้รับการโอนกรรมสิทธิ์ และได้ยึดถือครอบครองสลากออมสินพิเศษที่ระบุให้ใช้เงินแก่ผู้มีชื่อสลากนั้นหรือแก่ผู้ถือสลากนั้น

๒. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีคำวินิจฉัยข้อกฎหมาย เรื่องเสร็จที่ ๗๕๓/๒๕๕๑ เรื่องการรับจำหน่ายสลากออมสินพิเศษตามพระราชบัญญัติโรงรับจำนำ พ.ศ. ๒๕๐๕ มีความเห็นว่า สลากออมสินเป็นตราสารที่ใช้แสดงสิทธิในเงินที่ผู้ฝากได้ฝากไว้กับธนาคารออมสิน และการฝากเงินประเภทสลากออมสินพิเศษผู้ฝากเงินกับธนาคารออมสินจะได้รับสลากออมสินพิเศษเป็นเอกสารแสดงสิทธิในเงินฝากของตนที่มีอยู่กับธนาคาร

๓. กรณีสหกรณ์จะนำเงินไปลงทุนในสลากออมสินพิเศษ จึงเข้าลักษณะการฝากเงินกับธนาคารออมสินตามนิยามในข้อ ๒ แห่งกฎกระทรวงฯ ที่อ้างถึง ประกอบความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา จึงเข้าช่วยการนำเงินฝากในธนาคาร ตามความมาตรา ๖๒(๒) ซึ่งสามารถกระทำได้เลย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ และแจ้งให้สหกรณ์ทราบต่อไป

(ลงนาม) ฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์

(นายฉกรรจ์ แสงรักษาวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๓๒๑๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๓

เรื่อง การฝากหรือลงทุนเงินของสหกรณ์ในสลากออมทรัพย์ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดลำปาง

อ้างถึง หนังสือจังหวัดลำปาง ที่ ลป ๐๐๑๐/๑๗๗๑๔ ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่ กธฝ/๙๐๐๖๔
ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓

ตามหนังสือที่อ้างถึง จังหวัดลำปางขอหารือกรณีสหกรณ์การเกษตรเพื่อการตลาดลูกค้า ธ.ก.ส. ลำปาง จำกัด จะนำเงินไปฝากหรือลงทุนในสลากออมทรัพย์ทวีสินของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะเข้าข่ายการนำเงินฝากในธนาคาร ตามมาตรา ๖๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เช่นเดียวกับกรณีสหกรณ์จะนำเงินไปฝากหรือลงทุนในสลากออมสินพิเศษของธนาคารออมสินหรือไม่ นั้น

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้วเห็นว่า

๑. ธ.ก.ส. ชี้แจงว่าการออกสลากออมทรัพย์ ถือเป็นการรับฝากเงินตามความข้อบังคับ ธ.ก.ส. ฉบับที่ ๕ ว่าด้วยการรับฝากเงิน ข้อ ๒(๓) ซึ่งกำหนดไว้ ธ.ก.ส. สามารถรับฝากเงินประเภทเงินฝากออมทรัพย์ ที่ต้องจ่ายคืนเมื่อทวงถาม ซึ่งใช้บัตรออมทรัพย์หรือสลากออมทรัพย์ในการฝากและถอน โดยไม่ใช่เช็คในการถอน ดังนั้น สลากออมทรัพย์จึงเป็นหนังสือตราสารที่ ธ.ก.ส. ออกเป็นหลักฐานแสดงสิทธิในเงินที่ผู้ฝากได้ฝากไว้กับธนาคาร ซึ่งผู้ฝากจะได้รับผลตอบแทนเป็นดอกเบี้ยเงินฝาก และมีสิทธิได้รับเงินรางวัลตามที่ ธ.ก.ส. กำหนด

๒. กรณีสหกรณ์จะนำเงินไปฝากหรือลงทุนในสลากออมทรัพย์ของ ธ.ก.ส. จึงเข้าข่ายการนำเงินฝากในธนาคาร ตามความมาตรา ๖๒(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งสามารถกระทำได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) วินัย กลีรักษ์

(นายวินัย กลีรักษ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๕๒

E-mail: cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

๕ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง แนวทางปฏิบัติการณีสหกรณ์นำเงินไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยปรากฏว่าในปัจจุบันสหกรณ์มีความต้องการนำเงินไปลงทุนอย่างอื่นตามที่กฎหมายว่าด้วยสหกรณ์กำหนดให้สามารถนำเงินไปลงทุนได้ แต่พบว่ามิมีสหกรณ์หลายแห่งนำเงินไปลงทุนโดยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามความในมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และเมื่อดำเนินการไปแล้วจึงจะแจ้งขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์หรือคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติในภายหลังอันเข้าข่ายเป็นการลงทุนที่ขัดต่อกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาแล้ว เห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติในการนำเงินของสหกรณ์ไปลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ชัดเจน เพื่อให้เจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์และสหกรณ์ถือปฏิบัติให้ถูกต้อง ดังนี้

๑. มาตรา มาตรา ๖๒ (๖) ชื้อหุ้นของสถาบันที่ประกอบธุรกิจอันทำให้เกิดความสะดวหรือส่งเสริมความเจริญแก่กิจการของสหกรณ์โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ พิจารณาจาก

๑.๑ สถาบัน หมายถึง นิติบุคคลตามกฎหมายที่จัดตั้งไว้ก่อนจะมีการขอความเห็นชอบ

๑.๒ ชื้อหุ้น หมายถึง การซื้อหุ้นของสถาบันที่มีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น

๑.๓ ความสะดวก หมายถึง ธุรกิจของสถาบันดังกล่าว ทำให้กิจการของสหกรณ์เกิดความสะดวกอย่างไร ซึ่งสหกรณ์จะต้องชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาให้ชัดเจน

๑.๔ ความเจริญ หมายถึง ธุรกิจของสถาบันดังกล่าว ทำให้กิจการของสหกรณ์มีความเจริญก้าวหน้าอย่างไร ซึ่งสหกรณ์จะต้องชี้แจงเพื่อประกอบการพิจารณาให้ชัดเจน

เมื่อสหกรณ์จังหวัดที่ได้รับมอบอำนาจในการให้ความเห็นชอบตามมาตรา ๖๒ (๖) ได้รับคำร้องขอพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาจากสหกรณ์ แล้วยังมีประเด็นสงสัยใดๆ สามารถแจ้งให้สหกรณ์ชี้แจงหรือส่งเอกสารเพิ่มเติมตามที่เห็นสมควรได้ และหากเห็นว่าการลงทุนซื้อหุ้นดังกล่าวไม่เข้าข่ายตาม มาตรา ๖๒ (๖) จะต้องแจ้งให้สหกรณ์ขอความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติตามมาตรา ๖๒ (๗)

๒. มาตรา ๖๒ (๗) ฝากหรือลงทุนอย่างอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (คพช.) กำหนด พิจารณาจาก

๒.๑ กรณีการลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๗) ซึ่งเข้าข่ายเป็นการลงทุนที่ คพช. ให้ความเห็นชอบในหลักการให้ทุกสหกรณ์สามารถลงทุนได้ หรือเป็นไปตามประกาศ คพช. ที่ให้ลงทุนได้ตามเงื่อนไขที่กำหนดให้เป็น

อำนาจของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่จะสามารถพิจารณาลงทุนได้ตามที่เห็นสมควร โดยไม่ต้องขอความเห็นชอบจาก คพช.อีก

๒.๒ กรณีการลงทุนที่ไม่เป็นไปตามมาตรา ๖๒ (๑) - (๖) และไม่เข้าข่ายตามความเห็นชอบหรือประกาศ คพช. ที่ให้อำนาจกระทำได้ สหกรณ์จะต้องดำเนินการขอความเห็นชอบจาก คพช. ก่อนจะนำเงินไปลงทุน และจะต้องปฏิบัติตามประกาศ คพช. ซึ่งกำหนดว่าการนำเงินไปฝากหรือลงทุนที่จะขอความเห็นชอบจาก คพช. รวมกันต้องไม่เกินทุนสำรองของสหกรณ์และต้องผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ก่อน

๓. การลงทุนตามมาตรา ๖๒ (๖) และ (๗) ที่จะต้องให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือ คพช. เห็นชอบเสียก่อนนั้น ให้แนะนำสหกรณ์ให้นำเงินไปลงทุนก่อนแล้วจึงมาขอความเห็นชอบในภายหลัง เนื่องจากไม่สามารถให้ความเห็นชอบลงทุนย้อนหลังได้ ดังนั้น หากตรวจพบให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์สั่งการให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องดังกล่าว และถ้าเห็นคณะกรรมการดำเนินการจงใจฝ่าฝืนกฎหมายและข้อบังคับสหกรณ์โดยชัดแจ้ง ให้พิจารณาใช้อำนาจตามมาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ตามที่เห็นสมควร และหากการดำเนินการดังกล่าวเป็นเหตุทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้พิจารณาดำเนินการตามมาตรา ๒๑

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail: cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๑๑๑๕/๑๐๑๙๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๘ ตุลาคม ๒๕๕๗

เรื่อง การลงทุนตามโครงการศูนย์ธุรกิจบริการชุมชนสหกรณ์ร่วมกับบริษัทเอกชน

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้รับทราบว่ามีบริษัทเอกชนได้มีหนังสือเชิญชวนให้สหกรณ์เข้าร่วมลงทุน “โครงการศูนย์ธุรกิจบริการชุมชนสหกรณ์” กำหนดให้สหกรณ์ที่ประสงค์จะเข้าร่วมโครงการจะต้องจัดหาพื้นที่รองรับ การก่อสร้างโรงภาพยนตร์และบริหารจัดการพื้นที่โดยรอบทั้งหมด ซึ่งทางบริษัทฯ จะเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างโรงภาพยนตร์ และมีผลตอบแทนให้แก่สหกรณ์เป็นพื้นที่ร้านค้าในอาคาร ส่วนแบ่งรายได้จากการขายตั๋วภาพยนตร์ และสนับสนุน ค่าจ้างบุคลากร ทั้งนี้ บริษัทฯ จะเป็นผู้บริหารจัดการรายได้โครงการทั้งหมด โดยกำหนดให้สหกรณ์จะต้องจัดทำ ข้อตกลงเข้าร่วมโครงการ ๑๕ ปี

กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาจากลักษณะของโครงการเชิญชวนสหกรณ์แล้วเห็นว่า การดำเนินธุรกิจ ดังกล่าวไม่เข้าลักษณะการทำธุรกิจร่วมกับสมาชิกตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้งสหกรณ์และไม่เป็นกิจการร่วมกัน ตามประเภทของสหกรณ์ตามมาตรา ๓๓(๑) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ประกอบกับเป็นการร่วมลงทุน กับบริษัทหรือผู้ประกอบการเอกชนโดยทั่วไปซึ่งไม่สามารถดำเนินธุรกิจดังกล่าวได้ตามมาตรา ๔๖ จึงเห็นควรแจ้งให้ สหกรณ์จังหวัดแนะนำให้สหกรณ์ทราบและถือปฏิบัติ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นางบริสุทธิ์ เปรมประพันธ์)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail: cpd__rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

การแยกสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๙๖ การแยกสหกรณ์จะกระทำมิได้ แต่ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองท้องที่หรือแบ่งหน่วยงาน หรือสถานประกอบการ จะแยกสหกรณ์ก็ได้หากมีความจำเป็นหรือมีเหตุให้ไม่สะดวกแก่การดำเนินงาน

การแยกสหกรณ์ตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้โดยสมาชิกของสหกรณ์นั้นจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด หรือไม่น้อยกว่าห้าร้อยคนลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอแยกสหกรณ์ต่อคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เรียกประชุมใหญ่ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความร้องขอตามวรรคสอง เพื่อพิจารณาเรื่องการแยกสหกรณ์ ถ้าที่ประชุมใหญ่ได้มีมติเห็นชอบให้แยกสหกรณ์ ให้พิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์ตามวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

การวินิจฉัยชี้ขาดในเรื่องต่างๆ ของที่ประชุมใหญ่ตามวรรคสาม ให้ถือเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกหรือผู้แทนสมาชิกที่มาประชุม

ถ้าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ไม่เรียกประชุมใหญ่ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสามให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจเรียกประชุมใหญ่ภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควร

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง กำหนดวิธีการพิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์ ประกาศ วันที่ ๑๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๓

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง กำหนดวิธีการพิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง
หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์

ตามที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้กำหนดให้สหกรณ์สามารถแยกสหกรณ์ได้ หากมีความจำเป็นหรือมีเหตุให้ไม่สะดวกแก่การดำเนินงาน เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงเขตการปกครองท้องที่ หรือแบ่งหน่วยงาน หรือสถานประกอบการ

ดังนั้น เพื่อให้สหกรณ์ที่ขอแยกมีการแบ่งผลประโยชน์ และความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องได้อย่างเหมาะสม จึงอาศัยตามความในมาตรา ๙๖ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๔๘/๒๕๔๓ ลงวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๔๓ ข้อ ๒.๒(๑๒) กำหนดวิธีการพิจารณาแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบของสหกรณ์ไว้ดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีการแยกสหกรณ์ ให้สหกรณ์จัดทำบัญชีถึงวันก่อนวันที่นายทะเบียนสหกรณ์รับจดทะเบียนสหกรณ์ใหม่ที่เกิดจากการแยก เพื่อให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็น และใช้บัญชีนี้เป็นฐานในการแบ่งแยกทรัพย์สิน ทุน ทุนสำรอง หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดชอบ

ก่อนการจัดทำบัญชีตามวรรคแรกสหกรณ์อาจตีราคาที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ใหม่ ตามระเบียบนายทะเบียนสหกรณ์ว่าด้วยการบัญชีของสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ข้อ ๑๓.๓

๒. ทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนเรือนหุ้น ที่เป็นสิทธิและความรับผิดชอบเฉพาะตัวของสมาชิก ได้แก่ จำนวนเงินที่เป็นหนี้สินของสมาชิกต่อสหกรณ์ รวมถึงดอกเบี้ยค้างชำระ ค่าปรับค้างชำระในหนี้ทุกประเภท จำนวนเงินรับฝากคงเหลือของสมาชิกต่อสหกรณ์ รวมถึงดอกเบี้ยค้างจ่ายในเงินฝากทุกประเภท จำนวนเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้วของสมาชิกต่อสหกรณ์ รวมถึงเงินปันผลตามหุ้นค้างจ่าย ตลอดจนทรัพย์สิน หนี้สินอื่นใดอันเกี่ยวข้องโดยตรงกับตัวสมาชิกให้จัดสรรไปตามตัวของสมาชิกที่ขอแยกไปแต่ละสหกรณ์

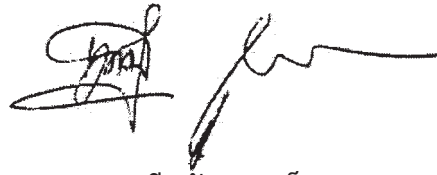
๓. ทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนซึ่งเป็นของสหกรณ์โดยรวม ให้แบ่งให้ทุกสหกรณ์ที่แยกตามสัดส่วนของจำนวนหุ้นที่แยกไปแต่ละสหกรณ์

๔. ทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนบางรายการอาจพิจารณาแยกให้สหกรณ์ใดสหกรณ์หนึ่งได้เพื่อให้การแบ่งตามข้อ ๓ สามารถดำเนินการได้และมีข้อยุติ

๕. สหกรณ์ใดได้รับทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนรายการใดไป และรายการนั้นมีภาระติดพันทั้งในสิทธิและความรับผิดชอบใด ให้สหกรณ์นั้นรับภาระติดพันนั้นไปด้วย

๖. เมื่อแบ่งแยกทรัพย์สิน หนี้สิน และทุน ตามข้อกำหนด ดังกล่าวข้างต้นแล้วให้ตั้งเป็นงบดุลของแต่ละสหกรณ์ ซึ่งจะต้องเกิดกรณีงบดุลไม่สมดุล ยอดที่ต่างกันจะปรับปรุงได้โดยการตั้งอีกสหกรณ์หนึ่งเป็นลูกหนี้หรือเจ้าหนี้แล้วแต่กรณี

ประกาศ ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๔๓

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติการแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

หมวด ๓

การเลิกและชำระบัญชีสหกรณ์

การเลิกสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๐ สหกรณ์ย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

- (๑) มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับ
- (๒) สหกรณ์มีจำนวนสมาชิกน้อยกว่าสิบคน
- (๓) ที่ประชุมใหญ่ลงมติให้เลิก
- (๔) ล้มละลาย
- (๕) นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้เลิกตามมาตรา ๗๑

ให้สหกรณ์เลิกตาม (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แจ้งให้นายทะเบียนสหกรณ์ทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วัน
ที่เลิก

ให้นายทะเบียนสหกรณ์ปิดประกาศการเลิกสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ ที่ทำการสหกรณ์อำเภอ
หรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่

มาตรา ๗๑ นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ได้เมื่อปรากฏว่า

- (๑) สหกรณ์ไม่เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียนหรือหยุดดำเนินการติดต่อกัน
เป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่หยุดดำเนินการ
- (๒) สหกรณ์ไม่ส่งสำเนาบัญชีและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปีติดต่อกัน
- (๓) สหกรณ์ไม่อาจดำเนินการให้เป็นผลดี หรือการดำเนินการของสหกรณ์ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ หรือประโยชน์ส่วนรวม

มาตรา ๗๒ สหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๗๑ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์
แห่งชาติ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับคำสั่ง และให้นายทะเบียน
สหกรณ์ส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติโดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติให้เป็นที่สุด

นายทะเบียนสหกรณ์

- ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่องอัตราเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ในกรณีเลิกสหกรณ์ประกาศ
ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

กรมส่งเสริมสหกรณ์

- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๔๙๐ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๔๒ เรื่อง การสั่งเลิก
สหกรณ์

ประกาศนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง อัตราเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้ว ในกรณีเลิกสหกรณ์

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘๖(๒) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดให้สหกรณ์ที่เลิกแล้ว แต่ยังมีทรัพย์สินคงเหลือให้จ่ายเป็นเงินปันผลตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์ เรื่องการจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินปันผลที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

ประกาศ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๓

(นายอภิชาติ พงษ์ศรีหตุลชัย)

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติราชการแทน
นายทะเบียนสหกรณ์

ประกาศนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๔๓ เมื่อวันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๔๓

ที่ กษ ๑๑๐๑/๑๐๔๙๐

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๔ ตุลาคม ๒๕๕๒

เรียน การสั่งเลิกสหกรณ์

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

ด้วยนายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดขั้นตอนการสั่งเลิกสหกรณ์ ตามมาตรา ๗๑ (๑) ว่าก่อนที่จะเสนอ
นายทะเบียนสหกรณ์เพื่อสั่งเลิกสหกรณ์ ให้สหกรณ์จังหวัดในฐานะรองนายทะเบียนสหกรณ์ แจ้งเตือนสหกรณ์ที่ไม่
เริ่มดำเนินการภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่จดทะเบียน หรือหยุดดำเนินการติดต่อกันเป็นเวลาสองปีนับแต่วันที่หยุด
ดำเนินการ ให้สหกรณ์ดำเนินการตามวัตถุประสงค์ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดหนึ่งปี หรือสองปี
แล้วแต่กรณี หากสหกรณ์ยังละเลยไม่ดำเนินการตามวัตถุประสงค์อีก ให้รายงานนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อใช้
อำนาจสั่งเลิกสหกรณ์ต่อไป

กรมส่งเสริมสหกรณ์ จึงขอให้สหกรณ์จังหวัดปฏิบัติตามขั้นตอนที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดโดย
เคร่งครัดด้วย

อนึ่ง คำว่า “ดำเนินการ” ตามนัยของกฎหมายให้หมายความว่า การดำเนินงานหรือประกอบการ
ทางธุรกิจซึ่งได้กำหนดไว้เป็นวัตถุประสงค์ในการขอจัดตั้งสหกรณ์ เพื่อส่งเสริมผลประโยชน์ให้กับบรรดาสมาชิก
ดังนั้นจะถือว่าสหกรณ์ดำเนินการก็ต่อเมื่อสหกรณ์ได้มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างแล้ว
ถ้าสหกรณ์เพียงมีการเรียกชำระค่าหุ้นและบันทึกการบัญชีไว้ ยังถือว่าสหกรณ์ได้ดำเนินการ สำหรับการ
หยุดดำเนินการให้เริ่มนับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ หรือที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์แสดงเจตนา
โดยชัดแจ้งหรือโดยปริยายว่าจะหยุดดำเนินงาน หรือหยุดการประกอบการอันเป็นธุรกิจ ซึ่งกำหนดไว้ในวัตถุประสงค์
ถ้าไม่อาจรู้ได้ถึงเจตนาดังกล่าว ให้นับวันที่ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือเจ้าหน้าที่ส่งเสริมสหกรณ์ รายงาน
โดยมีหลักฐานพอสมควรว่าสหกรณ์หยุดดำเนินการแล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(ลงนาม) บุญมี จันทรวงศ์

(นายบุญมี จันทรวงศ์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

สำนักงานเลขานุการกรม

โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๖๔๗๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๐๗๔

ประมวลคำสั่ง ระเบียบ และข้อกำหนดตามกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์

การชำระบัญชีสหกรณ์

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๗๔ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่ล้มละลายนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๗๕ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะเหตุอื่น นอกจากล้มละลายให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสหกรณ์ หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว หรือนายทะเบียนสหกรณ์ไม่ให้ความเห็นชอบในการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชีให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ได้

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือซึ่งได้ตั้งไว้ก็ได้

ให้นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบตามวรรคหนึ่งหรือผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับแต่งตั้งตามวรรคสองหรือวรรคสาม และให้ปิดประกาศชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์นั้น สำนักงานสหกรณ์อำเภอหรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอหรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นอยู่ภายในสิบวันนับแต่วันที่จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

ผู้ชำระบัญชีอาจได้รับคำตอบแทนตามที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

มาตรา ๗๖ สหกรณ์นั้นแม้จะได้เลิกไปแล้วก็ให้พึงถือว่ายังคงดำรงอยู่ตราบเท่าเวลาที่เป็นเพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๗๗ ให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ชำระสะสางกิจการของสหกรณ์ จัดการชำระหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์นั้นให้เสร็จไป

มาตรา ๗๘ เมื่อสหกรณ์เลิก ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์มีหน้าที่จัดการรักษาทรัพย์สินทั้งหมดของสหกรณ์ไว้จนกว่าผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้ส่งมอบ

ผู้ชำระบัญชีจะเรียกให้คณะกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่สหกรณ์ส่งมอบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่งพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นเมื่อใดก็ได้

มาตรา ๗๙ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ให้ผู้ชำระบัญชีประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิกและแจ้งเป็นหนังสือไปยังเจ้าหนี้ทุกคน ซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชี เอกสารของสหกรณ์ หรือปรากฏจากทางอื่นเพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหนี้นั้นนำคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๘๐ ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบดุลของสหกรณ์โดยไม่ชักช้า และให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบดุลนั้น

เมื่อผู้สอบบัญชีรับรองงบดุลแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติ แล้วเสนองบดุลนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

ในกรณีที่การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบดุลต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติ

มาตรา ๔๑ ผู้ชำระบัญชีมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อระงับรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ในระหว่างที่ยังชำระบัญชีไม่เสร็จ

(๒) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญา และประนีประนอมยอมความในเรื่องใดๆ ในนามสหกรณ์

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ตายชำระค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์ล้มละลายในกรณีที่เงินค่าหุ้นหรือเงินลงทุนได้ใช้เสร็จแล้ว แต่ทรัพย์สินก็ยังไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้สิน

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

มาตรา ๔๒ ข้อจำกัดอำนาจของผู้ชำระบัญชีอย่างใดๆ ห้ามมิให้ยกขึ้นเป็นข้อต่อสู้บุคคลภายนอกผู้กระทำการโดยสุจริต

มาตรา ๔๓ ค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียตามสมควรในการชำระบัญชานั้น ผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระก่อนหนึ่รายอื่น

มาตรา ๔๔ ถ้าเจ้าหนี้คนใดมิได้ทวงถามให้ชำระหนี้ ผู้ชำระบัญชีต้องวางเงินสำหรับจำนวนหนี้นั้นไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ และให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือแจ้งการที่ได้วางเงินไปยังเจ้าหนี้โดยมิชักช้า

ถ้าเจ้าหนี้ไม่รับเงินไปจนพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าหนี้นี้ย่อมหมดสิทธิในเงินจำนวนนั้น และให้นายทะเบียนสหกรณ์จัดส่งเป็นรายได้ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยให้เสร็จภายในเวลาอันสมควร

มาตรา ๔๕ ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะหกเดือนว่าได้จัดการไปอย่างไรบ้างและแสดงให้เห็นความเป็นไปของบัญชีที่ชำระอยู่นั้น รายงานดังกล่าวนี้ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

รายงานตามวรรคหนึ่งให้สมาชิก ทายาทของสมาชิกผู้ตาย และเจ้าหนี้ทั้งหลายของสหกรณ์ตรวจดูได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

ถ้าปรากฏข้อบกพร่องในการชำระบัญชี นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้ผู้ชำระบัญชีแก้ไขข้อบกพร่องและรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ภายในเวลาที่กำหนด

มาตรา ๘๖ เมื่อได้ชำระหนี้ของสหกรณ์แล้ว ถ้ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใดให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับดังต่อไปนี้

- (๑) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- (๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วแต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท
- (๓) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปีตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้ผู้ชำระบัญชีโอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไมอาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

มาตรา ๘๗ เมื่อได้ชำระบัญชีกิจการของสหกรณ์เสร็จแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีทำรายงานการชำระบัญชี พร้อมทั้งรายการย่อของบัญชีที่ชำระหนี้ แสดงว่าได้ดำเนินการชำระบัญชีและจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ไปอย่างไร รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีและจำนวนทรัพย์สินที่จ่ายตามมาตรา ๘๖ เสนอต่อผู้สอบบัญชี

เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีที่ชำระหนี้แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระหนี้เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบด้วยแล้วให้ถือว่าเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี และให้นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

มาตรา ๘๘ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบในการชำระบัญชีตามมาตรา ๘๗ แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีมอบบรรดาสมาชิกและเอกสารทั้งหลายของสหกรณ์ที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วนั้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

ให้นายทะเบียนสหกรณ์รักษาสมาชิกและเอกสารเหล่านั้นไว้อีกสองปีนับแต่วันที่ถอนชื่อสหกรณ์นั้นออกจากทะเบียน

สมาชิกและเอกสารตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้มีส่วนได้เสียตรวจสอบได้โดยไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียม

มาตรา ๘๙ ในคดีฟ้องเรียกหนี้สินที่สหกรณ์ สมาชิก หรือผู้ชำระบัญชีเป็นลูกหนี้อยู่ในฐานะเช่นนั้น ห้ามมิให้ฟ้องเมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

นายทะเบียนสหกรณ์

- คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๔๖/๒๕๔๖ เรื่อง ให้ผู้ชำระบัญชีสหกรณ์ดำเนินการชำระบัญชีตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์ ลง ณ วันที่ ๒๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖
- หนังสือกรมส่งเสริมสหกรณ์ ที่ กษ ๑๑๑๕/๓๔ ลงวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เรื่องหลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

สำเนา

คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์

ที่ ๑๔๖/๒๕๔๖

เรื่อง ให้ผู้ชำระบัญชีสหกรณ์ดำเนินการชำระบัญชีตามคำแนะนำของนายทะเบียนสหกรณ์

โดยที่มีประกาศใช้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และเพื่อให้การชำระบัญชีสหกรณ์เป็นไปตามความในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และสอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบันเห็นสมควรให้มีคำแนะนำวิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖(๔) แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ จึงมีคำสั่งดังนี้

๑. ให้ยกเลิก

(๑) คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๗๔/๒๕๑๑ ลงวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๑๑ เรื่อง การชำระบัญชีสหกรณ์

(๒) คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๖๕/๒๕๓๑ ลงวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๓๑ เรื่อง มอบอำนาจให้ปฏิบัติกรแทนนายทะเบียนสหกรณ์

(๓) หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก. ๑๒๐๑/ว.๑๒๔๔ ลงวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๑๑ เรื่อง คำแนะนำวิธีปฏิบัติกรชำระบัญชีสหกรณ์

(๔) หนังสือกระทรวงพัฒนาการแห่งชาติ ที่ พก. ๑๒๐๑/ว.๔๙๖ ลงวันที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๑๒ เรื่อง เพิ่มเติมคำแนะนำวิธีปฏิบัติกรชำระบัญชีสหกรณ์

๒. การดำเนินการชำระบัญชีสหกรณ์ของผู้ชำระบัญชี ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ท้ายคำสั่งนี้

๓. บรรดาคำสั่ง ระเบียบและคำแนะนำการชำระบัญชีที่ขัดแย้งกับคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๖ ท้ายคำสั่งนี้ ให้ใช้คำแนะนำนี้แทน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖

(ลงชื่อ) เรืองชัย บุญญานันต์

(นายเรืองชัย บุญญานันต์)

รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

รองนายทะเบียนสหกรณ์ ปฏิบัติกรแทน

นายทะเบียนสหกรณ์

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์
เรื่อง วิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์
พ.ศ. ๒๕๔๖

ด้วยได้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ และประกาศให้พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ แทน ดังนั้น คำแนะนำวิธีการปฏิบัติการชำระบัญชีสหกรณ์ตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ที่ได้ให้คำแนะนำไปแล้วนั้น จำเป็นต้องแก้ไขปรับปรุงใหม่ให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และการดำเนินการในปัจจุบัน ทั้งนี้ โดยมีวัตถุประสงค์ให้การชำระบัญชีเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและเกิดประสิทธิภาพสมความมุ่งหมายที่ทางราชการกำหนด รวมทั้งให้การปฏิบัติต่างๆ เกี่ยวกับการชำระบัญชีเป็นไปในแนวทางเดียวกัน จึงให้คำแนะนำวิธีปฏิบัติในการชำระบัญชีสหกรณ์ตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

๑. เมื่อได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชี

เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบในการเลือกตั้งผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีตามวรรคสอง หรือวรรคสามแล้ว นายทะเบียนสหกรณ์จะจดทะเบียนผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๕ วรรคสี่ ให้ผู้ชำระบัญชีปิดประกาศแจ้งชื่อผู้ชำระบัญชีไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีนั่น สำนักงานสหกรณ์อำเภอ หรือหน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์นั้นตั้งอยู่ภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี ทั้งนี้ หลังจากให้นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชีแล้ว ผู้ชำระบัญชีจึงจะมีอำนาจและหน้าที่ในฐานะผู้ชำระบัญชีตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และจะต้องปฏิบัติตามการชำระบัญชี ดังต่อไปนี้

๑.๑ รับมอบทรัพย์สินพร้อมด้วยสมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่นจากคณะกรรมการดำเนินการหรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ตามมาตรา ๗๔ ซึ่งผู้ชำระบัญชีควรเรียกให้ส่งมอบให้เสร็จสิ้นภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี เพื่อที่จะได้ปฏิบัติงานในขั้นตอนต่อไปได้

๑.๒ ประกาศโฆษณาทางหนังสือพิมพ์รายวันอย่างน้อยสองวันติดต่อกัน หรือประกาศโฆษณาทางอื่นว่าสหกรณ์ได้เลิก เพื่อให้เจ้าหนี้ทราบว่าสหกรณ์เลิกและยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

๑.๓ ทำหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหนี้ทุกคนซึ่งมีชื่อปรากฏในสมุดบัญชี เอกสารของสหกรณ์หรือปรากฏจากทางอื่น เพื่อให้ทราบว่าสหกรณ์นั้นเลิก และให้เจ้าหนี้ยื่นคำทวงหนี้แก่ผู้ชำระบัญชี

ทั้งนี้ การดำเนินการตาม ข้อ ๑.๒ และ๑.๓ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๗๙ ต้องดำเนินการภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี

๑.๔ จัดทำงบการเงิน ณ วันรับมอบทรัพย์สินของสหกรณ์โดยไม่ชักช้า ซึ่งผู้ชำระบัญชีควรจัดทำให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์จดทะเบียนผู้ชำระบัญชี สำหรับการ จัดงบการเงินดังกล่าว ให้จัดทำเอกสารหลักฐานการดำเนินงานของสหกรณ์ระยะเวลาต่อจากวันสิ้นปีทางบัญชีในงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นครั้งสุดท้ายหลังสุดถึงวันรับมอบทรัพย์สินโดยจัดทำตามรูปแบบงบการเงินสำหรับสหกรณ์ประเภทนั้นๆ ตามที่กรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนดให้สหกรณ์ถือใช้ เมื่อจัดทำเรียบร้อยแล้วต้องให้ผู้สอบบัญชีซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์แต่งตั้งทำการตรวจสอบรับรอง โดยให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินดังกล่าวไปยังผู้สอบบัญชี รวม ๓ ฉบับ (สำหรับผู้สอบบัญชี ๑ ฉบับ นายทะเบียนสหกรณ์ ๑ ฉบับ และผู้ชำระบัญชี ๑ ฉบับ) และเมื่อผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบรับรองแล้วให้คืนกลับมาให้ผู้ชำระบัญชี ๒ ฉบับ จากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินนั้นให้ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์พิจารณาอนุมัติก่อน แล้วจึงเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยงบการเงินที่เสนอนายทะเบียนสหกรณ์นี้ต้องมีคำรับรองของผู้สอบบัญชี พร้อมกับแสดงการอนุมัติของที่ประชุมใหญ่สหกรณ์ไว้ด้วย อย่างไรก็ตาม ในกรณีที่

การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติต่อไป (มาตรา ๔๐)

อนึ่ง เมื่อผู้ชำระบัญชีดำเนินการครบถ้วนตามมาตรา ๔๐ แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำสำเนารายงานนั้นเสนอนายทะเบียนสหกรณ์ทราบด้วย

๒. การดำเนินการชำระบัญชี

ตามมาตรา ๗๗ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ให้ผู้ชำระบัญชีมีหน้าที่ชำระสะสางกิจการของสหกรณ์ จัดการชำระหนี้และจำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์นั้นให้เสร็จไป นอกจากนี้ผู้ชำระบัญชียังมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา ๔๑ ดังนี้

(๑) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ในระหว่างที่ยังชำระบัญชีไม่เสร็จ

(๒) ดำเนินกิจการของสหกรณ์เท่าที่จำเป็นเพื่อชำระสะสางกิจการให้เสร็จไปด้วยดี

(๓) เรียกประชุมใหญ่

(๔) ดำเนินการทั้งปวงเกี่ยวกับคดีแพ่งหรือคดีอาญา และประนีประนอมยอมความในเรื่องใดๆ ในนามของสหกรณ์

(๕) จำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์

(๖) เรียกให้สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ตายชำระค่าหุ้นที่ยังชำระไม่ครบมูลค่าของหุ้นทั้งหมด

(๗) ร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้สหกรณ์ล้มละลายในกรณีที่เงินค่าหุ้น หรือเงินลงทุนได้ใช้เสร็จแล้ว แต่ทรัพย์สินก็ยังไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้สิน

(๘) ดำเนินการอย่างอื่นเท่าที่จำเป็นเพื่อให้การชำระบัญชีเสร็จสิ้น

ทั้งนี้ การดำเนินการตามหน้าที่ผู้ชำระบัญชีดังกล่าวข้างต้นจะทำได้ภายหลังที่ผู้ชำระบัญชีได้เสนองบการเงิน ณ วันรับมอบทรัพย์สินของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีต่อนายทะเบียนสหกรณ์แล้ว จากนั้นจึงดำเนินการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สินและทุน ดังนี้

การจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน ให้ดำเนินการจัดการทรัพย์สินประเภทต่างๆ ดังนี้

๑. เงินสด ให้ผู้ชำระบัญชีใช้จ่ายเงินสดของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีตามความจำเป็นเพื่อการชำระบัญชีสำหรับการเก็บรักษาเงินสดในมือให้เก็บรักษาได้ไม่เกินสหกรณ์ละ ๑,๐๐๐ บาท ในกรณีที่เงินสดเกินกว่าจำนวนดังกล่าว ให้ผู้ชำระบัญช้นำฝากไว้ในธนาคาร

๒. เงินฝากธนาคาร ให้ผู้ชำระบัญชื่อนำเงินของสหกรณ์ที่ชำระบัญชีเงินฝากไว้ในธนาคารที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความช่วยเหลือทางการเงินแก่สหกรณ์หรือในชุมนุมสหกรณ์หรือสหกรณ์อื่นโดยฝากไว้ในนามของผู้ชำระบัญชี สำหรับเงินฝากธนาคารที่มีอยู่ก่อนการชำระบัญชี ให้โอนชื่อผู้ฝากเดิมเป็นชื่อของผู้ชำระบัญชี และกรณีที่สาขานาการที่เปิดบัญชีอยู่เดิมไม่สะดวกในการติดต่อ และฝากถอนให้ปิดบัญชีเงินฝากธนาคารเดิมแล้วเปิดบัญชีใหม่ในนามของผู้ชำระบัญชี

๓. **ลูกหนี้** ให้ผู้ชำระบัญชีรวบรวมหลักฐานการเป็นหนี้และจัดทำหนังสือทวงหนี้ จากนั้นให้ใช้ดุลพินิจดำเนินการตามความเหมาะสมกับสภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- ลูกหนี้ที่ค้างนานใกล้จะขาดอายุความ ให้ผู้ชำระบัญชีจัดให้ลูกหนี้ทำหนังสือรับสภาพหนี้
- ลูกหนี้ที่เป็นหนี้จำนวนเงินมากและมีหลักฐานเป็นหนี้ครบถ้วนสมบูรณ์ให้ดำเนินการฟ้องร้องหากพิจารณาว่าคุ้มกับค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดี
- ลูกหนี้ที่ไม่อาจชำระหนี้คืนได้อย่างสิ้นเชิง ให้พิจารณาประนีประนอมหนี้เพื่อให้ลูกหนี้ชำระหนี้บางส่วน เพื่อให้สหกรณ์เสียประโยชน์น้อยที่สุดเท่าที่จะทำได้
- ลูกหนี้ระหว่างดำเนินคดี ให้ติดตามผลการดำเนินคดีและดำเนินการต่อเพื่อให้สหกรณ์ได้รับผลประโยชน์มากที่สุด

ในการเรียกหนี้จากลูกหนี้ให้ผู้ชำระบัญชีพยายามเรียกให้ลูกหนี้ชำระหนี้ให้ครบถ้วนหากจำเป็นต้องดำเนินคดี ก็ต้องกระทำเพื่อให้มีจำนวนหนี้สูญน้อยที่สุด

กรณีที่ได้มีการติดตามให้ลูกหนี้ชำระหนี้คืนถึงที่สุดแล้วแต่ยังได้รับชำระคืนไม่ครบถ้วนเพราะลูกหนี้เป็นบุคคลล้มละลาย ลูกหนี้ขาดอายุความ หลักฐานการเป็นหนี้ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์หรือติดต่อลูกหนี้ไม่ได้ ฯลฯ ให้ปิดบัญชีลูกหนี้ไปบัญชีเลิกกิจการ แล้วรายงานไว้ในรายงานการชำระบัญชี

๔. **สินค้าคงเหลือ** ให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบสภาพของสินค้า และจัดการขายโดยเร็ว ทั้งนี้ การขายให้ทำอย่างเปิดเผยและต้องพยายามหาทางขายให้ได้ราคาสูง สำหรับสินค้าที่อาจขายได้หรือรวมกันขายได้ในคราวหนึ่งตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้ขายโดยวิธีประกวดราคาเพื่อให้ได้ราคาดีที่สุด

๕. **สินทรัพย์ถาวร** ให้ผู้ชำระบัญชีตรวจสอบสภาพสินทรัพย์ถาวรที่มีอยู่ทั้งหมด และจัดการจำหน่ายโดยเปิดเผย และพยายามหาทางขายให้ได้ราคาสูง สำหรับสินทรัพย์ถาวรรายการใดที่คาดว่าจะจำหน่ายได้คราวหนึ่งตั้งแต่ ๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป ให้จำหน่ายโดยวิธีประกวดราคาเพื่อให้ได้ราคาดีที่สุด

๖. **สินทรัพย์อื่น**

● **เงินลงทุน** ให้นำออกจำหน่าย โดยอาจจำหน่ายคืนให้กับสถาบันที่สหกรณ์ถือหุ้นหรือบุคคลทั่วไป พร้อมรับเงินปันผลค้างรับ (ถ้ามี)

● **เงินมัดจำ เงินประกัน** ให้ขอยกเลิกภาระผูกพันต่างๆ เพื่อขอเรียกคืนเงินมัดจำและเงินประกันนั้นๆ ถ้าไม่สามารถเรียกเงินคืนได้ ให้ปิดบัญชีไปบัญชีเลิกกิจการ แล้วรายงานไว้ในรายงานการชำระบัญชี

การจัดการเกี่ยวกับหนี้สิน ให้ดำเนินการจัดการหนี้สินประเภทต่างๆ ดังนี้

๑. **เจ้าหนี้** ให้จัดทำหนังสือแจ้งไปยังเจ้าหนี้เพื่อยืนยันคำทวงหนี้ พร้อมทั้งดำเนินการชำระหนี้แก่เจ้าหนี้ต่างๆ ตามลำดับความผูกพันแห่งสัญญาหรือข้อตกลง

ทั้งนี้ ผู้ชำระบัญชีควรใช้ดุลพินิจตามความเหมาะสมในการพิจารณาขอประนีประนอมกับเจ้าหนี้ของสหกรณ์ และในกรณีที่ทรัพย์สินของสหกรณ์มีไม่เพียงพอแก่การชำระหนี้ให้ผู้ชำระบัญชีร้องขอต่อศาลเพื่อสั่งให้

สหกรณ์ล้มละลาย สำหรับกรณีที่ผู้ชำระบัญชีได้พยายามติดต่อเจ้าหนี้เพื่อชำระหนี้แต่ไม่รู้ตัวเจ้าหนี้ หรือเจ้าหนี้ไม่
ทวงถามให้ชำระหนี้ ให้ผู้ชำระบัญชีวางเงินเท่าจำนวนหนี้ที่นั้นไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ และ
ให้ผู้ชำระบัญชีมีหนังสือแจ้งการวางเงินไปยังเจ้าหนี้โดยไม่ชักช้า รวมทั้งควรประกาศเรื่องนี้ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์
หน่วยส่งเสริมสหกรณ์ และที่ว่าการอำเภอ หรือสำนักงานเขตแห่งท้องที่ที่สหกรณ์ตั้งอยู่ ถ้าหากเจ้าหนี้ไม่รับเงินไป
จนพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ เจ้าหนี้ย่อมหมดสิทธิในเงินจำนวนนั้น
ซึ่งจะต้องจัดส่งเป็นรายได้ของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยต่อไป (มาตรา ๘๔ วรรคสอง)

อนึ่ง สำหรับการวางเงินเพื่อประโยชน์แก่เจ้าหนี้ในทางปฏิบัติเพื่อให้เกิดความสะดวกและคล่องตัว
ในการดำเนินการ ให้ผู้ชำระบัญชีวางเงินไว้กับนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่นายทะเบียน
สหกรณ์มอบหมายเพื่อจ่ายในภายหลัง

๒. คำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ค้างจ่าย ให้ดำเนินการชำระให้แก่สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

๓. หนี้สินอื่นๆ ให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับเจ้าหนี้ในข้อ ๑

การจัดการเกี่ยวกับทุนของสหกรณ์ ให้ดำเนินการจัดการทุนของสหกรณ์ประเภทต่างๆ ดังนี้

๑. ทุนเรือนหุ้น กรณีสหกรณ์มีหุ้นที่ชำระไม่ครบมูลค่าและผู้ชำระบัญชีพิจารณาเห็นว่าจำเป็นต้อง
เรียกชำระเพื่อให้เพียงพอแก่การชำระหนี้สินหรืออื่นๆ ให้ผู้ชำระบัญชีเรียกให้สมาชิก หรือ ทายาทของสมาชิกผู้ตาย
ส่งชำระค่าหุ้นที่ยังไม่ครบมูลค่านั้น กรณีที่ไม่ได้รับชำระให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติเช่นเดียวกับลูกหนี้ที่ไม่สามารถเรียกให้
ชำระหนี้คืนได้

ทั้งนี้ นับตั้งแต่ผู้ชำระบัญชีเริ่มทำการชำระบัญชีจะจ่ายเงินค่าหุ้นแก่สมาชิกผู้ใดไปก่อนไม่ได้จนกว่า
จะชำระบัญชีเสร็จสิ้น และเมื่อชำระบัญชีเสร็จแล้ว หากปรากฏมีทรัพย์สินเหลืออยู่ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายเงินค่าหุ้นให้
แก่สมาชิกหรือทายาทของสมาชิกผู้ตายตามมาตรา ๘๖ แต่ถ้าไม่สามารถจ่ายคืนได้ภายในเวลาที่ชำระบัญชีอยู่ ให้ผู้
ชำระบัญชีวางเงินเท่าจำนวนค่าหุ้นที่ยังจ่ายคืนไม่ครบถ้วนนั้นไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์
ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเพื่อจ่ายในภายหลัง สำหรับกรณีที่ทรัพย์สินที่เหลืออยู่มีมูลค่าน้อยกว่ามูลค่าหุ้นตาม
บัญชี ให้ทำการเฉลี่ยทรัพย์สินนั้นคืนค่าหุ้นให้แก่ละหุ้นเท่าๆกัน (มูลค่าหุ้นที่ลดลงนี้จะเท่ากับจำนวนขาดทุนจาก
การชำระบัญชี)

นอกจากนี้ ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีทุนเรือนหุ้นในช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการชำระบัญชีเพื่อให้ทราบ
ความเคลื่อนไหวของเงินค่าหุ้นระหว่างการชำระบัญชี รวมทั้งการดำเนินการเกี่ยวกับค่าหุ้นของสหกรณ์ที่ชำระบัญชี
นั้น

๒. ทุนสำรอง ทุนสะสมตามระเบียบข้อบังคับ ให้ปิดบัญชีไปบัญชีเลิกกิจการ

๓. กำไรสุทธิที่ยังไม่ได้จัดสรร รวมทั้งกำไรสุทธิตามงบการเงิน ณ วันรับมอบทรัพย์สินให้ผู้ชำระบัญชี
ดำเนินการจัดสรรเป็นคำบำรุงสันนิบาตสหกรณ์ตามกฎหมาย และส่งชำระให้เรียบร้อยกำไรสุทธิส่วนที่เหลือให้ปิด
บัญชีไปบัญชีเลิกกิจการ

๔. เงินค้างขาดทุน หากสหกรณ์ที่ชำระบัญชีมีเงินค้างขาดทุน (ขาดทุนสะสม) ให้ปิดบัญชีไปบัญชี
เลิกกิจการ

อนึ่ง ในการจัดการเกี่ยวกับทรัพย์สิน หนี้สินและทุนของสหกรณ์นั้น ผู้ชำระบัญชีจะต้องรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์ให้มากที่สุด สำหรับการจำหน่ายทรัพย์สินของสหกรณ์ผู้ชำระบัญชีต้องพยายามจำหน่ายให้หมด เพื่อนำเงินไปใช้จ่ายเป็นค่าธรรมเนียม ค่าภาระติดพัน และค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียตามสมควรในการชำระบัญชีนั้น ซึ่งผู้ชำระบัญชีต้องจัดการชำระก่อนหนี้รายอื่น

กรณีที่ได้ดำเนินการชำระบัญชีตามวิธีการที่ได้กล่าวข้างต้นแล้ว หากปรากฏว่ามีทรัพย์สินเหลืออยู่เท่าใด ให้ผู้ชำระบัญชีจ่ายตามลำดับ ซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๘๖ ดังต่อไปนี้

- ๑) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไม่เกินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้ว
- ๒) จ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้นที่ชำระแล้วแต่ต้องไม่เกินอัตราที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนดตามความเห็นชอบของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท
- ๓) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนธุรกิจที่สมาชิกได้ทำไว้กับสหกรณ์ในระหว่างปีตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ถ้ายังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีก ให้ผู้ชำระบัญชีโอนให้แก่สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ในกรณีที่ไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

ทั้งนี้ การจ่ายเงินค่าหุ้น เงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืนดังกล่าว ผู้ชำระบัญชีจะต้องจ่ายคืนให้แก่สมาชิกให้เสร็จเรียบร้อย แต่ถ้าภายหลังที่ประกาศจ่ายแล้ว สมาชิกผู้ใดไม่มารับภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในประกาศ ผู้ชำระบัญชีจะต้องวางเงินเท่าจำนวนที่สมาชิกยังไม่รับนั้นไว้กับนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเพื่อจ่ายภายหลัง

อนึ่ง ตามความในมาตรา ๘๖ (๒) นายทะเบียนสหกรณ์ได้กำหนดให้สหกรณ์ที่เลิกแล้วแต่ยังมีทรัพย์สินคงเหลือ ให้จ่ายเป็นเงินปันผลตามที่กำหนดในข้อบังคับของสหกรณ์ เรื่องการจำหน่ายทรัพย์สินเมื่อสหกรณ์ต้องเลิก แต่ต้องไม่เกินอัตราเงินปันผลที่กำหนดในกฎกระทรวงสำหรับสหกรณ์แต่ละประเภท

๓. วิธีปฏิบัติทางบัญชีในการชำระบัญชี

วิธีปฏิบัติทางบัญชีในการชำระบัญชี แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๓.๑ วิธีปฏิบัติทางบัญชีในระหว่างการชำระบัญชี

๓.๒ วิธีปฏิบัติทางบัญชีเมื่อเสร็จสิ้นการชำระบัญชี

วิธีปฏิบัติทางบัญชีในระหว่างการชำระบัญชี เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการชำระบัญชีโดยการจัดการทรัพย์สิน หนี้สิน และทุนของสหกรณ์ ให้ผู้ชำระบัญชีปฏิบัติทางบัญชีโดยบันทึกรายการทางการเงินไว้ในสมุดบัญชีของสหกรณ์ ดังนี้

● **รายการรับเงินทุกประเภท** (ยกเว้นการรับเงินค่าหุ้น การเบิกเงินจากธนาคาร) ถือเป็นรายรับจากการชำระบัญชี ได้แก่ รายได้จากการดำเนินงาน เงินรับจากลูกหนี้ เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน ฯลฯ ให้บันทึกบัญชีไว้ในบัญชีรับจ่าย กับบัญชีรายรับประเภทนั้น

๑๑ **รายการจ่ายเงินทุกประเภท** (ยกเว้นการจ่ายคืนค่าหุ้น จ่ายเงินฝากธนาคาร) ถือเป็นรายจ่ายจากการชำระบัญชี ได้แก่ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี จ่ายชำระหนี้สิน (รวมการวางเงินชำระหนี้ตามมาตรา ๘๔) จ่ายชำระหนี้เงินกู้ ฯลฯ ให้บันทึกบัญชีไว้ในบัญชีรายจ่ายประเภทนั้นๆ กับบัญชีรับจ่าย

๑๒ ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีรับจ่ายระหว่างการชำระบัญชีเพื่อแสดงรายการรับจ่ายเงินโดยให้เสนอพร้อมกับรายงานผลการชำระบัญชีทุกระยะ ๖ เดือน นับแต่วันที่เสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์ตามรูปแบบต่อไปนี้

บัญชีรับ-จ่าย

ของสหกรณ์.....จำกัด ซึ่งอยู่ในระหว่างการชำระบัญชี
ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

วันที่	รายการ	จำนวนเงิน	วันที่	รายการ	จำนวนเงิน
	รวมรับเงินงวดนี้			รวมจ่ายเงินงวดนี้	
	เงินคงเหลือจากงวดก่อน			เงินคงเหลือยกไป	
	รวม			รวม	

เงินคงเหลือข้างต้นเก็บรักษาไว้ ดังนี้

๑. ผากไว้ในธนาคาร	เป็นเงิน		บาท
๒. ผู้ชำระบัญชีเก็บรักษาไว้	เป็นเงิน		บาท
รวม			บาท

ตรวจถูกต้องแล้ว

.....
ผู้ชำระบัญชี

วิธีปฏิบัติทางบัญชีเมื่อเสร็จสิ้นการชำระบัญชี เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีปิดบัญชีต่างๆ ดังนี้

- ปิดบัญชีหมวดสินทรัพย์(ยกเว้นบัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคาร และบัญชีทรัพย์สินรายการที่ไม่ได้จำหน่ายแต่ได้ออนเป็นทรัพย์สินเหลือ) ไปบัญชีเลิกกิจการ
- ปิดบัญชีหมวดหนี้สินเฉพาะส่วนที่เจ้าหนี้ยกหนี้ให้ ไปบัญชีเลิกกิจการ
- ปิดบัญชีหมวดทุนของสหกรณ์ (ยกเว้นบัญชีทุนเรือนหุ้น) ไปบัญชีเลิกกิจการ
- ปิดบัญชีรายรับประเภทต่างๆ จากการชำระบัญชี ไปบัญชีเลิกกิจการ
- ปิดบัญชีรายจ่ายประเภทต่างๆ จากการชำระบัญชี ไปบัญชีเลิกกิจการ

๑ ปิดบัญชีเลิกกิจการ ไปบัญชีกำไร/ ขาดทุนจากการชำระบัญชี กรณีที่มีผลขาดทุนจากการชำระบัญชี ให้ปิดบัญชีขาดทุนจากการชำระบัญชีไปบัญชีทุนเรือนหุ้น ในกรณีตรงกันข้ามหากมีผลกำไร (ส่วนเกิน) จากการชำระบัญชีก็นำไปจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้น เงินเฉลี่ยคืน และโอนให้สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยต่อไปตามมติของที่ประชุมใหญ่ หรือด้วยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม่อำนาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

- ๑ ปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร ไปบัญชีเงินสด
- ๑ บันทึกรายการจ่ายเงินค่าหุ้นแก่สมาชิก (รวมจำนวนเงินที่วางเงินเพื่อจ่ายภายหลัง)
- ๑ บันทึกรายการจ่ายส่วนเกินจากการชำระบัญชีให้แก่สมาชิก ซึ่งได้แก่ เงินปันผลตามหุ้น เงินเฉลี่ยคืน
- ๑ บันทึกรายการจ่ายเงินส่วนที่เหลือจากการชำระบัญชีให้แก่สหกรณ์อื่นหรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ เมื่อผู้ชำระบัญชีดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้วตามมาตรา ๘๗ ให้ผู้ชำระบัญชีทำรายงานการชำระบัญชี พร้อมทั้งรายการย่อของบัญชีที่ชำระนั้น แสดงว่าดำเนินการชำระบัญชี และจัดการทรัพย์สินของสหกรณ์ไปอย่างไร รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี และจ่ายทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชีเสนอต่อผู้สอบบัญชี เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบและรับรองบัญชีที่ชำระนั้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้น เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบด้วยแล้วให้ถือว่าเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชีและให้นายทะเบียนสหกรณ์ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน

ในการดำเนินการตามมาตรา ๘๗ ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีต่างๆ เพื่อแสดงรายการย่อของบัญชีที่ชำระ ดังนี้

๑. บัญชีรับ – จ่าย พร้อมทั้งรายละเอียดประกอบ
๒. บัญชีเงินฝากธนาคาร
๓. บัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
๔. บัญชีทุนเรือนหุ้น
๕. บัญชีเลิกกิจการ

สำหรับรูปแบบ และวิธีการจัดทำบัญชีให้เป็นดังต่อไปนี้

สหกรณ์.....จำกัด

บัญชีรับ – จ่าย

ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

(๒) รายได้จากการดำเนินงาน	xxxx	(๓) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	xxxx
(๔) เงินรับจากลูกหนี้	xxxx	(๕) ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี	xxxx
(๔) เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	xxxx	(๗) จ่ายชำระหนี้สิน (รวมการวางเงินชำระหนี้ตามมาตรา ๔๔)	xxxx
(๕) ค่าหุ้นเรียกชำระเพิ่มเติม	xxxx	(๙) จ่ายเงินนำฝากธนาคาร	xxxx
(๑๐) ถอนเงินจากธนาคาร	xxxx	(๑๐) จ่ายชำระหนี้เงินกู้ ธกส.	xxxx
รวมรับ	xxxx	รวมจ่าย	xxxx
(๑) เงินสดคงเหลือยกมาตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี	xxxx	(๑๑) เงินสดคงเหลือยกไป	xxxx
	xxxx		xxxx
(๑๔) ทรัพย์สินเหลือตามมาตรา ๔๖		(๑๕) การจ่ายทรัพย์สินเหลือตามมาตรา ๔๖	xxxx
- เงินสดคงเหลือ	xxxx	๑. จ่ายให้แก่สมาชิก (รวมการวางเงินเพื่อจ่ายภายหลังด้วย)	
- ทรัพย์สินอื่นๆ ที่ไม่ได้จำหน่ายแต่โอนจ่ายเป็นทรัพย์สินเหลือ	xxxx	- คืนเงินค่าหุ้น	xxxx
		- จ่ายเงินปันผลตามหุ้น	xxxx
		- จ่ายเงินเฉลี่ยคืน	xxxx
		๒. ทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชี	
		- โอนให้แก่สหกรณ์อื่นๆ	xxxx
		- โอนให้แก่สันนิบาตสหกรณ์ฯ	xxxx
	xxxx		xxxx

รายละเอียดประกอบบัญชี รับ – จ่าย

(บาท)

รายละเอียด ๑ รายได้จากการดำเนินงาน

- ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้
- ขายสินค้า
- ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร
- รายได้เบ็ดเตล็ด
-
.....

รายละเอียด ๒ เงินรับจากลูกหนี้

- ลูกหนี้เงินกู้
- ลูกหนี้การค้า
-
.....

รายละเอียด ๓ เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน

- ที่ดิน
- เครื่องใช้สำนักงาน
- หุ่นขี้ผึ้งสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย
-
.....

รายละเอียด ๔ ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน

- ดอกเบี้ยเงินกู้ ธ.ก.ส.
- ค่าใช้จ่ายในการติดตามหนี้
-
.....

รายละเอียด ๕ ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี

- ค่าธรรมเนียมศาล
- ค่าทนายความ
-
.....

รายละเอียด ๖ จ่ายชำระหนี้สิน

- เจ้าหนี้การค้า
- ค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
-
.....
- วางเงินชำระหนี้ตามมาตรา ๘๔
-

สหกรณ์.....จำกัด

บัญชีเงินฝากธนาคาร

ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

(๑) เงินฝากธนาคารคงเหลือยกมา ตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี	xxxx	(๑๐) ถอนเงินจากธนาคาร	xxxx
(๙) เงินนำฝากธนาคาร	xxxx		
(๙) ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารที่คิดเข้าบัญชีให้	xxxx		
	xxxx		xxxx

สหกรณ์.....จำกัด

บัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯ

ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

(๑๐) เงินส่งชำระหนี้ ธ.ก.ส. (รวมหนี้ที่ ธ.ก.ส. ยอมลดให้)	xxxx	(๑) เงินกู้จาก ธ.ก.ส. คงเหลือยกมา ตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี	xxxx
	xxxx	(๙) ดอกเบี้ยเงินกู้ที่ ธ.ก.ส. คิดเพิ่ม ในบัญชี	xxxx

สหกรณ์.....จำกัด

บัญชีทุนเรือนหุ้น

ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

(๑๒) ขาดทุนจากการชำระบัญชี	xxxx	(๑) เงินค่าหุ้นยกมาตามงบดุล เมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี	xxxx
(๑๓) จ่ายคืนเงินค่าหุ้นสมาชิก (รวมการ วางเงินเพื่อจ่ายภายหลัง	xxxx	(๖) ค่าหุ้นเรียกชำระเพิ่มเติม	xxxx
	xxxx		xxxx

สหกรณ์.....จำกัด

บัญชีเลิกกิจการ

ตั้งแต่วันที่.....ถึงวันที่.....

(๑) ราคาทรัพย์สินตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี ยกเว้นเงินสด, เงินฝากธนาคาร ทรัพย์สินรายการที่ไม่ได้จำหน่ายแต่โอนจ่ายเป็นทรัพย์สินเหลือ) ส่วนค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญและค่าเสื่อมราคาสะสม ให้หักจากราคาทรัพย์สิน หรือแสดงไว้ในด้านตรงข้ามก็ได้	xxxx	(๑) ทุนสำรอง , ทุนต่างๆ และกำไรที่ยังไม่ได้จัดสรร (กรณีเงินค้างขาดทุนลงไว้ในด้านตรงข้าม)	xxxx
(๓) ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	xxxx	(๒) รายได้จากการดำเนินงาน	xxxx
(๔) ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี	xxxx	(๔) เงินรับจากลูกหนี้	xxxx
		(๔) เงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สิน	xxxx
		(๔) หนี้สินที่เจ้าหนี้ยกให้	xxxx
(๑๒) ส่วนเกินจากการชำระบัญชี	xxxx	(๑๒) ขาดทุนจากการชำระบัญชี	xxxx
	xxxx		xxxx

คำอธิบายรายการตามหมายเลขที่ปรากฏในบัญชีต่างๆ ข้างต้น มีดังนี้

(๑) ให้นำตัวเลขทางด้านทรัพย์สิน และด้านทุนของสหกรณ์จากงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี ซึ่งเสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์แล้วบันทึกในบัญชีต่างๆ ดังนี้

- บัญชีรับ – จ่าย ให้บันทึกจำนวนเงินสดคงเหลือยกมาเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีทางด้านเดบิต
- บัญชีเงินฝากธนาคาร ให้บันทึกจำนวนเงินฝากธนาคารคงเหลือยกมาเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีทางด้านเดบิต
- บัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตร ให้บันทึกจำนวนเงินกู้ค้างชำระยกมาเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีทางด้านเครดิต
- บัญชีทุนเรือนหุ้น ให้บันทึกจำนวนเงินค่าหุ้นยกมาเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีทางด้านเครดิต
- บัญชีเลิกกิจการ

ด้านเดบิต ให้บันทึกจำนวนเงินของทรัพย์สินต่างๆ ตามงบดุล เมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีเว้นแต่เงินสด เงินฝากธนาคาร ซึ่งได้บันทึกรายการไว้แล้วในบัญชีเงินสด บัญชีเงินฝากธนาคารข้างต้นแล้วตามลำดับ และ

ทรัพย์สินรายการใดที่มีได้จำหน่ายแต่โอนจ่ายเป็นทรัพย์สินเหลือรวมทั้งเงินค้างขาดทุน(ถ้ามี) สำหรับค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ค่าเสื่อมราคาสะสมและสำรองอื่นๆ ที่ตั้งไว้เป็นรายการหักกับทรัพย์สิน ให้นำไปหักออกจากราคาทรัพย์สินโดยตรงหรือแสดงไว้ในด้านเครดิตก็ได้

ด้านเครดิต ให้บันทึกจำนวนเงินของรายการส่วนทุนของสหกรณ์ ซึ่งได้แก่ทุนสำรอง ทุนสะสมตามข้อบังคับ ระเบียบและอื่นๆ กำไรรอการจัดสรร ทั้งนี้ ยกเว้นทุนเรือนหุ้นซึ่งได้บันทึกไว้แล้วในบัญชีทุนเรือนหุ้น

(๒) ให้บันทึกรายการรายได้จากการดำเนินงาน เช่น ขายสินค้า ดอกเบี้ยรับจากเงินให้กู้ ดอกเบี้ยเงินฝากธนาคาร รายได้เบ็ดเตล็ด เป็นต้น ในบัญชีรับ-จ่าย ทางด้านเดบิต และบัญชีเลิกกิจการทางด้านเครดิต

(๓) ให้บันทึกรายการค่าใช้จ่ายดำเนินงาน เช่น ดอกเบี้ยจ่าย ค่าใช้จ่ายทั่วไป เป็นต้น ในบัญชีเลิกกิจการทางด้านเดบิต และบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเครดิต

(๔) ให้บันทึกรายการเงินรับชำระหนี้จากลูกหนี้ และเงินรับจากการจำหน่ายทรัพย์สินในบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเดบิต และบัญชีเลิกกิจการทางด้านเครดิต

(๕) ให้บันทึกรายการค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชีตามมาตรา ๘๓ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในบัญชีเลิกกิจการทางด้านเดบิต และบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเครดิต

(๖) ให้บันทึกรายการรับเงินค่าหุ้นที่เรียกให้สมาชิกที่ชำระไม่ครบมูลค่ามาชำระเพิ่มเติมในบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเดบิต และบัญชีทุนเรือนหุ้นทางด้านเครดิต

(๗) ให้บันทึกรายการจ่ายเงินชำระหนี้สิน รวมทั้งการวางเงินชำระหนี้ตามมาตรา ๘๔ ของพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๕๒ ในบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเครดิต เว้นแต่รายการเงินนำส่งชำระหนี้ ธ.ก.ส. ให้ปฏิบัติตามข้อ (๑๐) ซึ่งจะได้อธิบายต่อไป

(๘) ให้บันทึกรายการหนี้สินที่เจ้าหนี้ยกให้ ในบัญชีเลิกกิจการทางด้านเครดิต

(๙) ให้บันทึกรายการจ่ายเงินเพื่อฝากธนาคาร ในบัญชีเงินฝากธนาคารทางด้านเดบิตและบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเครดิต พร้อมกับให้นำดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารที่ธนาคารคิดเข้าบัญชีให้สำหรับช่วงระยะเวลาชำระบัญชีทั้งหมดมาแสดงรายการไว้ทางเดบิตด้วย

(๑๐) ให้บันทึกการเบิกถอนจากธนาคาร ในบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเดบิต และบัญชีเงินฝากธนาคารทางด้านเครดิต รวมทั้งบันทึกการนำส่งชำระหนี้ ธ.ก.ส. ในบัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ทางด้านเดบิต และบัญชีรับ-จ่าย ทางด้านเครดิต ส่วนหนี้ที่ ธ.ก.ส. ยอมลดให้(ถ้ามี) ให้บันทึกการในบัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯ ทางด้านเดบิต และบัญชีเลิกกิจการทางด้านเครดิต โดยรวมไว้ในรายการ “หนี้สินที่เจ้าหนี้ยกให้” พร้อมกับให้นำดอกเบี้ยเงินกู้ที่ ธ.ก.ส. คิดเพิ่มไว้ในบัญชีเงินกู้สำหรับช่วงระยะเวลาชำระบัญชีทั้งหมดมาแสดงรายการไว้ทางด้านเครดิตของบัญชีเงินกู้จากธนาคารเพื่อการเกษตรฯด้วย

(๑๑) ให้บันทึกจำนวนเงินสดคงเหลือยกไปในบัญชีรับ-จ่าย ซึ่งคำนวณได้จากยอดรวมรับบวกเงินสดคงเหลือยกมาตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี แล้วหักด้วยยอดรวมจ่าย

(๑๒) ให้คำนวณหาผลต่างในบัญชีเลิกกิจการ เพื่อทราบผลกำไรหรือขาดทุนจากการชำระบัญชี กรณีที่ยอดรวมทางด้านเดบิตสูงกว่ายอดรวมทางด้านเครดิต ให้แสดงผลต่างไว้ในบัญชีเลิกกิจการเป็นขาดทุนจากการ

ชำระบัญชี ซึ่งในกรณีนี้ให้นำจำนวนเงินขาดทุนจากการชำระบัญชีแสดงไว้ในบัญชีทุนเรือนหุ้นทางด้านเดบิตด้วย ในกรณีตรงกันข้ามหากยอดรวมทางด้านเครดิตสูงกว่ายอดรวมทางด้านเดบิต ให้เพียงแสดงผลต่างไว้ในบัญชีเลิกกิจการเป็นส่วนเกินจากการชำระบัญชี ซึ่งจะได้นำไปจ่ายเป็นเงินปันผลตามหุ้น เงินเฉลี่ยคืน และโอนให้สหกรณ์อื่น หรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยต่อไปตามมติที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ หรือด้วยความเห็นชอบของ นายทะเบียนสหกรณ์ ในกรณีที่ไม้อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายในสามเดือนนับแต่วันที่ชำระบัญชีเสร็จ

(๑๓) ให้บันทึกจำนวนเงินที่จ่ายคืนเงินค่าหุ้นแก่สมาชิก (รวมทั้งการวางเงินเพื่อจ่ายภายหลัง) ในบัญชีเงินทุนเรือนหุ้น ซึ่งคำนวณได้จากเงินค่าหุ้นยกมาตามงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชี บวกค่าหุ้นที่เรียกชำระเพิ่มเติม หักด้วยขาดทุนจากการชำระบัญชี

(๑๔) ทำบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเดบิต ให้แสดงทรัพย์สินเหลือตามมาตรา ๘๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งได้แก่

- ๑ เงินสดคงเหลือ ให้นำยอดเงินสดคงเหลือยกไปตาม (๑๑) ในบัญชีรับจ่ายมาแสดงไว้
- ๒ ทรัพย์สินอื่นที่ไม่ได้จำหน่าย ให้นำยอดตามบัญชีของทรัพย์สินอื่นซึ่งไม่ได้จำหน่ายที่ปรากฏในงบดุลเมื่อเริ่มต้นชำระบัญชีมาแสดงไว้

(๑๕) ทำบัญชีรับ-จ่ายทางด้านเครดิต ให้แสดงรายการจ่ายทรัพย์สินเหลือ ดังนี้

- ๑ จ่ายคืนเงินค่าหุ้นแก่สมาชิก (รวมทั้งการวางเงินเพื่อจ่ายภายหลัง) จำนวนเงินจากบัญชีทุนเรือนหุ้นตาม (๑๓) ซึ่งในกรณีที่ไม่มีเงินค่าหุ้นก็ไม่ต้องแสดงรายการนี้
- ๒ ส่วนเกินจากการชำระบัญชี จำนวนเงินจากบัญชีเลิกกิจการตาม (๑๒) แยกออกเป็นรายการจ่ายเงินปันผลตามหุ้น เงินเฉลี่ยคืน โอนให้แก่สหกรณ์อื่นและสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย

หมายเหตุ

๑. ในบัญชีเลิกกิจการ ยอมขาดทุนจากการชำระบัญชีเป็นจำนวนไม่เกินกว่าเงินค่าหุ้นที่ชำระทั้งสิ้น หากสหกรณ์ไม่มีเงินค่าหุ้นจะไม่มีรายการขาดทุนจากการชำระบัญชี

๒. ในบัญชีเลิกกิจการ ส่วนเกินจากการชำระบัญชีรวมกับค่าหุ้นที่ชำระทั้งสิ้นจะเป็นจำนวนเท่ากับทรัพย์สินเหลือ ในกรณีที่ไม่มีเงินค่าหุ้น ทรัพย์สินที่เหลือทั้งสิ้น คือ ส่วนเกินจากการชำระบัญชี

๔. รายงานการชำระบัญชี

การรายงานการชำระบัญชี แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๔.๑ รายงานความเคลื่อนไหวระหว่างการชำระบัญชี

๔.๒ รายงานเมื่อเสร็จสิ้นการชำระบัญชี

รายงานความเคลื่อนไหวระหว่างการชำระบัญชี ในการดำเนินการชำระบัญชีนับแต่วันที่ผู้ชำระบัญชีได้เสนองบการเงิน ณ วันรับมอบทรัพย์สินต่อนายทะเบียนสหกรณ์แล้วตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ กำหนดให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะหกเดือนว่าได้จัดการไปอย่างไรบ้าง และแสดงให้เห็นความเป็นไปของบัญชีที่ชำระอยู่นั้น

ในการจัดทำรายงานความเคลื่อนไหวผลการชำระบัญชีทุกระยะ ๖ เดือน นับแต่วันที่เสนองบการเงิน เสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ให้มีหัวข้อรายงาน ดังนี้

๑. **การเรียกหนี้สิน** ให้รายงานว่าสหกรณ์มีลูกหนี้จำนวนเท่าใด เรียกคืนได้เท่าใดและยังเรียกคืนไม่ได้เท่าใด เพราะเหตุใด หากการเรียกหนี้สินต้องมีการดำเนินคดีทางศาลก็ให้รายงานชี้แจงด้วย

๒. **การชำระหนี้** ให้รายงานว่าสหกรณ์มีเจ้าหนี้อยู่กี่ราย เป็นเงินเท่าใด ได้ชำระแล้วเท่าใด หากได้ทำการประนีประนอมหนี้กับเจ้าหนี้ก็ให้แจ้งจำนวนเงินที่จะต้องชำระตามที่ตกลงไว้

๓. **การจัดการทรัพย์สิน** ให้รายงานว่าทรัพย์สินของสหกรณ์รวมทั้งเงินลงทุนถือหุ้นในกิจการต่างๆ แต่ละรายการ ได้ดำเนินการจำหน่ายจ่ายโอนไปด้วยวิธีใด ได้ราคาเท่าใด สูงหรือต่ำกว่าราคาเดิมเท่าใด และทรัพย์สินใดยังจำหน่ายไม่ได้ รวมราคาเท่าใด

๔. **อุปสรรคในการชำระบัญชี** ให้ชี้แจงอุปสรรคที่ทำให้การชำระบัญชียังไม่เสร็จสิ้นและแนวทางแก้ไข

๕. **กำหนดเวลาในการชำระบัญชี** ให้ประมาณหรือคาดหมายว่าจะสามารถชำระบัญชีได้เสร็จเรียบร้อยเมื่อใด

๖. **อื่นๆ** ให้รายงานถึงสิ่งต่างๆ ที่ผู้ชำระบัญชีเห็นว่าควรจะรายงานให้ทราบ

รายงานเมื่อเสร็จสิ้นการชำระบัญชี

เมื่อผู้ชำระบัญชีได้ดำเนินการชำระบัญชีเสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำรายงานการชำระบัญชี เสนอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ โดยให้มีหัวข้อรายงานดังนี้

๑. **สหกรณ์ที่ชำระบัญชี** ให้ระบุชื่อสหกรณ์ ประเภทสหกรณ์ เลขทะเบียน วันที่จดทะเบียน ที่ตั้งสำนักงาน และจำนวนสมาชิก ณ วันที่เลิกสหกรณ์

๒. **วันที่ได้รับเลือกตั้งหรือแต่งตั้งเป็นผู้ชำระบัญชี** ให้รายงานว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้แต่งตั้งผู้ชำระบัญชีตามคำสั่งที่เท่าใด วัน เดือน ปีใด หรือให้ความเห็นชอบตามหนังสือขอความเห็นชอบวัน เดือน ปีใด

๓. **การจดทะเบียนผู้ชำระบัญชี** ให้รายงานว่านายทะเบียนสหกรณ์ได้จดทะเบียนผู้ชำระบัญชีตามหนังสือที่เท่าใด วัน เดือน ปีใด และผู้ชำระบัญชีได้รับทราบเมื่อใด

๔. การประกาศโฆษณาหนังสือพิมพ์รายวันหรือโดยวิธีอื่น ให้รายงานว่าได้ประกาศให้เจ้าหน้าที่ทราบ การชำระบัญชี และให้ยื่นคำทวงหนี้ต่อผู้ชำระบัญชีในหนังสือพิมพ์รายวันชื่ออะไร เมื่อวันที่ เดือน ปีใด นอกจากนั้น ได้กระทำโดยวิธีอื่นอย่างใดบ้าง

๕. การจัดงบการเงินตามมาตรา ๔๐ ให้รายงานว่าได้จัดทำงบการเงิน ณ วัน เดือน ปีใด เพื่อให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรอง และผู้สอบบัญชีได้ตรวจสอบรับรองเมื่อวันที่ เดือน ปีใด รวมทั้งได้นำงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองแล้วนั้นเสนอต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติเมื่อวันที่ เดือน ปีใด และยื่นงบการเงินนั้นต่อ นายทะเบียนสหกรณ์โดยหนังสือที่เท่าใด วัน เดือน ปีใด

๖. เวลาที่ใช้ในการชำระบัญชี ให้รายงานว่าได้เริ่มลงมือทำการชำระบัญชีเมื่อวันที่ เดือน ปีใด และเสร็จเมื่อวันที่ เดือน ปีใด (ให้ถือวันรับทราบการจดทะเบียนผู้ชำระบัญชีของนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเริ่มลงมือทำการชำระบัญชี และวันเสนอรายงานฉบับนี้เป็นวันเสร็จสิ้นการชำระบัญชี) รวมระยะเวลาที่ใช้ในการชำระบัญชีเท่าใด

๗. วิธีดำเนินการชำระบัญชี ให้รายงานถึงสิ่งซึ่งได้ดำเนินการชำระบัญชีไปแล้วในข้อต่อไปนี้

- การเรียกหนี้สิน มีลูกหนี้อยู่เท่าใด ได้รับชำระคืนจำนวนเท่าใด เรียกคืนไม่ได้เท่าใด เพราะเหตุใด ถ้าหากการเรียกหนี้ต้องมีการดำเนินคดีทางศาลให้รายงานไว้โดยละเอียด

- การชำระหนี้ มีเจ้าหนี้อยู่เท่าใด ทำการประนีประนอมหนี้ได้เท่าใดคงเหลือต้องชำระเท่าใด ชำระได้หมดหรือไม่ ถ้าชำระได้ไม่หมดให้รายงานจำนวนหนี้ที่ค้าง พร้อมด้วยเหตุผล

- การจัดการทรัพย์สิน ทรัพย์สินของสหกรณ์ที่ชำระบัญชียังมีอะไรบ้างให้แจ้งราคาเป็นรายการ และได้จัดการไปโดยวิธีใด ได้ราคาเท่าใด สูงหรือต่ำกว่าราคาในบัญชีเท่าใด สำหรับเงินลงทุนถือหุ้นในกิจการต่างๆ ให้รายงานผลการจัดการไว้ด้วย

- กิจการอย่างอื่นที่จำเป็น ถ้ามีกิจการอย่างอื่นที่จำเป็นซึ่งต้องกระทำให้รายงานผลการดำเนินการไว้ด้วย เช่น การไถ่ถอนจำนอง เป็นต้น

- ค่าใช้จ่ายในการชำระบัญชี ให้ชี้แจงลักษณะของค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการชำระบัญชี ให้ทราบ

๘. ผลการชำระบัญชี ให้รายงานว่าเมื่อใดชำระหนี้สินเสร็จสิ้นแล้ว สหกรณ์ที่ชำระบัญชียังมีทรัพย์สินเหลืออยู่อีกเป็นจำนวนเท่าใด โดยแยกรายละเอียดทรัพย์สินแต่ละประเภทให้ชัดเจน เช่น เงินสดเก็บรักษาไว้ที่ผู้ชำระบัญชีเท่าใด ฝากไว้ที่ธนาคารใดจำนวนเท่าใด มีทรัพย์สินอื่นอะไรบ้างที่ไม่ได้จำหน่ายแต่โอนจ่ายไปเป็นจำนวนเท่าใด

มีหุ้นของสมาชิกอยู่เท่าใด สามารถจ่ายคืนได้เต็มมูลค่าหรือไม่ เงินสดที่มีอยู่พอใช้คืนเงินค่าหุ้นหรือไม่ หากไม่พอยังขาดอีกเท่าไร สรุปแล้วแต่ละหุ้นได้รับเงินค่าหุ้นๆ ละเท่าใด และได้จ่ายค่าหุ้นคืนไปแล้วกี่หุ้น จำนวนเงินเท่าใด คงเหลืออีกกี่หุ้น เป็นเงินเท่าใด

ผู้ชำระบัญชีได้วางเงินเพื่อจ่ายแก่เจ้าหน้าที่ยังมีได้ทวงถามให้ชำระหนี้ และเพื่อจ่ายคืนค่าหุ้นให้แก่สมาชิกไว้ต่อนายทะเบียนสหกรณ์ หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายเป็นจำนวนเท่าใด เมื่อวันที่ เดือน ปีใด สำหรับเงินปันผลตามหุ้นและเงินเฉลี่ยคืน ก็ให้รายงานในทำนองเดียวกัน

อนึ่ง การปฏิบัติเกี่ยวกับการเก็บรักษาเงินดังกล่าว ให้ปฏิบัติตามข้อบังคับว่าด้วยการฝากและถอนคืนเงินต่อกระทรวงการคลัง พ.ศ. ๒๔๙๕

๙. ทรัพย์สินเหลือจากการชำระบัญชี ให้รายงานว่าเมื่อได้จัดการจ่ายทรัพย์สิน รวมทั้งการวางเงินตามข้อ ๘ เสร็จสิ้นแล้ว สหกรณ์ที่ชำระบัญชียังมีทรัพย์สินเหลืออีกหรือไม่ ถ้ามีมีจำนวนเท่าใดที่ประชุมใหญ่ครั้งที่เท่าใด วัน เดือน ปีใด ได้มีมติให้โอนทรัพย์สินนี้ตามมาตรา ๘๖ อย่างไร ถ้าไม่อาจเรียกประชุมใหญ่ได้ภายใน ๓ เดือน นับแต่วันชำระบัญชีเสร็จ ให้ขอความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ในการโอนให้แก่สหกรณ์อื่นหรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยโดยแสดงความคิดเห็นของผู้ชำระบัญชีว่าสมควรโอนอย่างไรไปด้วย

๑๐. เรื่องอื่นๆ ให้รายงานสรุปขอให้นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนด้วย

เมื่อผู้ชำระบัญชีจัดทำรายงานแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีส่งรายงานพร้อมด้วยรายการย่อของบัญชีที่ชำระจำนวน ๓ ชุด ให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองต่อไป ทั้งนี้ ในกรณีที่ผู้ชำระบัญชีได้จัดให้มีการประชุมใหญ่สหกรณ์ภายหลังจากเสร็จสิ้นการชำระบัญชีแล้ว รวมทั้งในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ลงมติโอนทรัพย์สินที่เหลือจากการชำระบัญชีให้แก่สหกรณ์อื่นหรือสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย เมื่อผู้ชำระบัญชีจ่ายทรัพย์สินไปตามมติที่ประชุมใหญ่แล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีส่งสำเนารายงานการประชุมใหญ่และส่งสำเนาหลักฐานการจ่ายดังกล่าวไปพร้อมทั้งรายงานการชำระบัญชีด้วย

อนึ่ง เมื่อผู้สอบบัญชีตรวจสอบรับรองรายงานการชำระบัญชีและรายการย่อของบัญชีที่ชำระแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานการชำระบัญชียังกล่าวต่อนายทะเบียนสหกรณ์ ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ผู้สอบบัญชีรับรองบัญชีที่ชำระนั้น เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นชอบด้วยแล้วให้ถือเป็นที่สุดแห่งการชำระบัญชี และนายทะเบียนสหกรณ์จะมีคำสั่งให้ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียน จากนั้นให้ผู้ชำระบัญชีมอบสมุดและเอกสารของสหกรณ์ที่ได้ชำระบัญชีเสร็จแล้วนั้นแก่นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย ภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่นายทะเบียนสหกรณ์ให้ความเห็นชอบ

คำแนะนำนี้แนบท้ายคำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ ที่ ๑๔๖/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๔๖

ที่ กษ ๑๑๕/๓๔

กรมส่งเสริมสหกรณ์ เทเวศร์ กทม. ๑๐๒๐๐

๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

ด้วยปัจจุบันจำนวนสหกรณ์ที่อยู่ระหว่างการชำระบัญชีมีจำนวนเพิ่มสูงขึ้นทุกปี สาเหตุหนึ่งเกิดมาจากผู้ชำระบัญชีที่เป็นข้าราชการกรมส่งเสริมสหกรณ์ย้ายไปปฏิบัติราชการในจังหวัดอื่น แต่มิได้มีการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีทำให้การชำระบัญชีไม่มีความเคลื่อนไหว ผู้ชำระบัญชีไม่สะดวกในการดำเนินการชำระบัญชีเป็นเหตุให้ถอนชื่อสหกรณ์ออกจากทะเบียนไม่ได้ ซึ่งอาจทำให้ผู้มีส่วนเสียกับสหกรณ์ที่เล็กนั้น อาทิ ลูกหนี้ เจ้าหนี้ ผู้ถือหุ้น รวมทั้งสหกรณ์ที่เล็กนั้น เสียหายเนื่องจากการชำระบัญชีล่าช้าและผู้ชำระบัญชีอาจถูกฟ้องร้องฐานละเมิดได้

นายทะเบียนสหกรณ์พิจารณาแล้ว เพื่อให้รองนายทะเบียนสหกรณ์มีแนวทางในการพิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี กรณีผู้ชำระบัญชีที่เป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐย้ายไปปฏิบัติราชการในจังหวัดอื่น และกรณีผู้ชำระบัญชีที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่มีความประสงค์ลาออก จึงกำหนดคำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและแจ้งให้สหกรณ์จังหวัดทราบและถือปฏิบัติ

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์

สำนักนายทะเบียนและกฎหมาย

โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๖๕๙๕

โทรสาร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๐๔๒

E-mail : cpd_rlo@cpd.go.th

www.cpd.go.th

คำแนะนำนายทะเบียนสหกรณ์ เรื่อง หลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

ตามมาตรา ๗๕ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า “ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์เห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดร้องขอต่อนายทะเบียนสหกรณ์ นายทะเบียนสหกรณ์จะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือซึ่งได้ตั้งไว้ก็ได้” ประกอบกับนายทะเบียนสหกรณ์ได้มอบอำนาจให้รองนายทะเบียนสหกรณ์ในการใช้อำนาจตามมาตรา ๗๕ ดังนั้น เพื่อให้รองนายทะเบียนสหกรณ์มีแนวทางพิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีเป็นไปในแนวทางเดียวกัน นายทะเบียนสหกรณ์จึงกำหนดหลักเกณฑ์พิจารณาการเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี ดังนี้

๑. ผู้ชำระบัญชีเป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ

๑.๑ กรณีผู้ชำระบัญชีได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีน้อยกว่า ๖ เดือน ให้พิจารณาว่าผู้ชำระบัญชีได้รับมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่น จากคณะกรรมการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์แล้วหรือไม่ (ทั้งนี้ ตามมาตรา ๔๕ บัญญัติว่า “ให้ผู้ชำระบัญชีเสนอรายงานต่อนายทะเบียนสหกรณ์ทุกระยะหกเดือนว่า ได้จัดการไปอย่างใดบ้างและแสดงให้เห็นความเป็นไปของบัญชีที่ชำระอยู่นั้น รายงานดังกล่าวนี้ให้ทำตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด...” จึงกำหนดให้พิจารณาจากผู้ชำระบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งในระยะเวลา ๖ เดือน)

กรณีที่ผู้ชำระบัญชีได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีรับมอบทรัพย์สินให้แล้วเสร็จ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งเพื่อเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีคนเดิมดำเนินการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีและส่งมอบสมุดบัญชีและเอกสารต่างๆ ตลอดจนงบดุล ณ วันรับมอบทรัพย์สินที่รับรองแล้ว โดยจัดทำบันทึกการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีให้แก่ผู้ชำระบัญชีคนใหม่

กรณีที่ผู้ชำระบัญชีไม่ได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่น ให้ผู้ชำระบัญชีชี้แจงเหตุผลปัญหา/อุปสรรคที่ยังไม่ได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่น ต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาเหตุผล ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าว ว่ามีเหตุผลเพียงพอหรือไม่ แล้วจึงพิจารณาเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี

๑.๒ กรณีผู้ชำระบัญชีได้รับการแต่งตั้งให้เป็นผู้ชำระบัญชีนานกว่า ๖ เดือน ให้พิจารณาว่าผู้ชำระบัญชีได้รับมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสารและสิ่งอื่น จากคณะกรรมการสหกรณ์หรือเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์แล้วหรือไม่

- กรณีที่ผู้ชำระบัญชีได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชีรับมอบทรัพย์สินให้แล้วเสร็จ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีคนเดิมดำเนินการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีและส่งมอบสมุดบัญชีและเอกสารต่างๆ ตลอดจนงบดุล ณ วันรับมอบทรัพย์สินที่รับรองแล้ว โดยจัดทำบันทึกการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีให้แก่ผู้ชำระบัญชีคนใหม่

- กรณีที่ผู้ชำระบัญชีไม่ได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่น ให้ผู้ชำระบัญชีชี้แจงเหตุผลปัญหา/อุปสรรคที่ยังไม่ได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่น ต่อรองนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อพิจารณาเหตุผล ปัญหา/อุปสรรคดังกล่าวว่ามีเหตุผลเพียงพอหรือไม่ หากมีเหตุผลเพียงพอให้พิจารณาเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชี หากเหตุผลไม่เพียงพอให้รายงานอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ในฐานะนายทะเบียนสหกรณ์ พร้อมทั้งเสนอความเห็นของหน่วยงานผู้รับผิดชอบประกอบด้วย

ทั้งนี้ กรณีผู้ชำระบัญชีที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นข้าราชการหรือพนักงานของรัฐ สังกัด หน่วยงานอื่น นอกจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ให้หน่วยงานนั้นๆ พิจารณาเสนอชื่อผู้ชำระบัญชีคนใหม่ในสังกัดของตน ประกอบการ พิจารณาของนายทะเบียนสหกรณ์ด้วย

๒. ผู้ชำระบัญชีที่ได้รับเลือกตั้งจากที่ประชุมใหญ่มีความประสงค์ลาออก

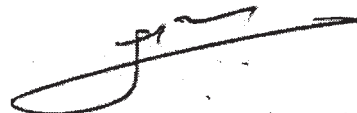
นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจพิจารณาเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีได้ เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่าไม่ก่อให้เกิด ความเสียหายกับสหกรณ์ ให้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่ โดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียน สหกรณ์หรือ

๒.๒ หากที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ไม่เลือกตั้งผู้ใดเป็นผู้ชำระบัญชีคนใหม่ นายทะเบียนสหกรณ์ ต้องพิจารณาแต่งตั้งผู้ที่เหมาะสมเป็นผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทน

ทั้งนี้ หากที่ประชุมใหญ่กำหนดค่าตอบแทนการชำระบัญชี ผู้ชำระบัญชีสามารถรับค่าตอบแทนได้ตาม สัดส่วนงานที่แล้วเสร็จและหากได้รับมอบทรัพย์สินและสิ่งอื่นแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีจัดทำบัญชี ณ วันรับมอบทรัพย์สิน ให้แล้วเสร็จ เมื่อนายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งเพื่อเปลี่ยนตัวผู้ชำระบัญชีแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีคนเดิมดำเนินการ มอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีและส่งมอบสมุดบัญชีและเอกสารต่างๆ ตลอดจนงบดุล ณ วันรับมอบทรัพย์สิน ที่รับรองแล้ว โดยจัดทำบันทึกการมอบหมายงานในหน้าที่ผู้ชำระบัญชีให้แก่ผู้ชำระบัญชีคนใหม่ หากยังไม่ได้รับมอบ ทรัพย์สินและสิ่งอื่น ให้รายงานความเคลื่อนไหวในการชำระบัญชี พร้อมทั้งปัญหา/อุปสรรคต่อนายทะเบียนสหกรณ์

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๑

(นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์)

อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์

นายทะเบียนสหกรณ์